

2025

Urząd Statystyczny
w Opolu

Rocznik Statystyczny Województwa Opolskiego

Statistical Yearbook of Opolskie Voivodship

2025

Urząd Statystyczny
w Opolu

Rocznik Statystyczny Województwa Opolskiego

Statistical Yearbook of Opolskie Voivodship

Urząd Statystyczny w Opolu Statistical Office in Opole

Opole 2025

Zespół Redakcyjny Urzędu Statystycznego w Opolu
Editorial Board of Statistical Office in Opole

Przewodniczący
President
Renata Wasilewska

Opracowanie merytoryczne
Content-related works

Urząd Statystyczny w Opolu, Opolski Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Opole – Opolskie Centre for Regional Surveys

Joanna Biernacka, Michał Buczyński, Beata Dzierżanowska, Małgorzata Kania, Sylwia Lew,
dr Danuta Michoń, Maria Mołodowicz, Wioletta Mulica, Wiktoria Pordzik, Joanna Rakowska

pod kierunkiem
supervised by
Hanny Sterniuk-Mościckiej

Opracowanie graficzne
Graphics
Jolanta Bardoń, Izabela Wieszczyk

Skład komputerowy
Typesetting
Izabela Wieszczyk

Zdjęcie zamieszczone na okładce
Photograph on the cover
Stare Miasto w Nysie – zdjęcie z kolekcji AdobeStock

ISSN 0485–3237

Publikacja dostępna na stronie
Publications available on website
opole.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła
When publishing Statistical Office data – please indicate the source

Zakład Wydawnictw
Statystycznych

00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208

Informacje w sprawach sprzedaży publikacji – tel. (22) 608 32 10, 608 38 10

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Opolu przekazuje Państwu najnowsze wydanie „Rocznika Statystycznego Województwa Opolskiego”, dostępne w polsko-angielskiej wersji językowej w formie książkowej oraz elektronicznej na stronie internetowej Urzędu: opole.stat.gov.pl.

Publikacja stanowi podstawowe, zbiorcze opracowanie Urzędu, zawierające zestawienie danych statystycznych charakteryzujących poziom życia społeczeństwa, stan gospodarki oraz środowiska naturalnego województwa opolskiego. Szczegółowe informacje zgrupowano w 21 działach tematycznych, obejmujących m.in. demografię, rynek pracy, wynagrodzenia i świadczenia społeczne, finanse publiczne, edukację, ochronę zdrowia, rolnictwo i środowisko.

Integralną częścią opracowania są tablice przeglądowe prezentujące wybrane informacje o województwie opolskim na tle kraju w 2024 r. oraz dane retrospektywne za lata 2010, 2015, 2020 i 2024. Dane statystyczne uzupełniono uwagami ogólnymi oraz uwagami do działów, zawierającymi wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii i zakresu informacji. Tablice wzbogacono o mapy i wykresy, które w sposób graficzny ilustrują przedstawione dane i relacje przestrzenne.

W odpowiedzi na zachodzące w regionie przemiany strukturalne i funkcjonalne, kontynuowana jest prezentacja Delimitacji Obszarów Wiejskich (DOW) do celów statystycznych, opracowanej przez Główny Urząd Statystyczny. W wybranych działach zaprezentowano również dane pochodzące ze zintegrowanych statystyk dotyczących gospodarstw rolnych, obejmujące m.in. powierzchnię użytków rolnych, wyposażenie gospodarstw w ciągniki oraz zużycie nawozów.

Przekazując Państwu niniejsze wydanie Rocznika Statystycznego Województwa Opolskiego, składam serdeczne podziękowania wszystkim osobom i instytucjom, które poprzez udostępnienie danych przyczyniły się do jego powstania. Wyrażam przekonanie, że publikacja będzie cennym źródłem wiedzy o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego oraz przyczyni się do popularyzacji wiedzy statystycznej o naszym regionie.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Opolu

Renata Wasilewska

PREFACE

The Statistical Office in Opole is pleased to present the newest edition of the “Statistical Yearbook of Opolskie Voivodship”, available in the Polish-English language version in the book as well as electronic form on the Office’s website: opole.stat.gov.pl.

This publication is the primary, comprehensive work of the Office, containing compilation of statistical data characterising standard of society’s living conditions, economy as well natural environment of Opolskie Voivodship. Detailed information is grouped into 21 thematic sections, containing, i.a. demographics, labour market, wages and salaries as well as social benefits, public finances, education, healthcare, agriculture and environment.

An integral part of the study are review tables presenting selected information about the Opolskie Voivodship against the background of the country in 2024 as well as retrospective data for the years 2010, 2015, 2020 and 2024. Statistical data is supplemented with general notes as well as notes to chapters, containing explanations on terminology, methodology and scope of information. Tables are enriched with maps and charts that graphically illustrate presented data and spatial relations.

In response to the ongoing structural and functional changes in region, the presentation of Delimitation of Rural Areas (DOW) for statistical purposes, developed by Statistics Poland, is continued. Selected sections also feature data originating from integrated statistics concerning farms, covering i.a. area of agricultural land, equipment of farms with tractors and fertiliser consumption.

Presenting You with this edition of Statistical Yearbook of Opolskie Voivodship, I would like to express my gratitude to all persons and institutions that contributed to its creation by sharing data. I hope that the publication will be a valuable source of data on the social-economic situation of the Opolskie Voivodship and will contribute to popularisation of the statistical knowledge in our region.

Director
Of the Statistical Office in Opole

Renata Wasilewska

Spis rzeczy

Przedmowa	
Objaśnienia znaków umownych	
Ważniejsze skróty	
Podział administracyjny w 2024 r.	
Podział województwa opolskiego według Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) w 2024 r.	

Działy

I. Warunki naturalne i ochrona środowiska	
II. Samorząd terytorialny	
III. Wymiar sprawiedliwości	
IV. Ludność	
V. Rynek pracy	
VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne	
VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania	
VIII. Edukacja i wychowanie	
IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	
X. Kultura. Turystyka. Sport	
XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne	
XII. Rolnictwo	
XIII. Leśnictwo i łowiectwo	
XIV. Przemysł i budownictwo	
XV. Transport	
XVI. Handel. Ceny	
XVII. Finanse przedsiębiorstw	
XVIII. Finanse publiczne	
XIX. Inwestycje. Środki trwałe	
XX. Rachunki regionalne	
XXI. Podmioty gospodarki narodowej	

Tablice przeglądowe

I. Województwo na tle kraju w 2024 r.	
II. Ważniejsze dane o województwie	
Uwagi ogólne	
Uwagi do działów	

Contents

	Str. Page
Preface	3, 4
Symbols	6
Major abbreviations	7
Administrative division in 2024	9
Division of Opolskie Voivodship according to the Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS) in 2024	10

Chapters

Environment and environmental protection	11
Local government	26
Justice	27
Population	30
Labour market	50
Wages and salaries. Social benefits	62
Households. Dwellings	68
Education	82
Health care and social welfare	91
Culture. Tourism. Sport	103
Science and technology. Information society	115
Agriculture	120
Forestry and hunting	129
Industry and construction	134
Transport	138
Trade. Prices	142
Finances of enterprises	145
Public finance	152
Investments. Fixed assets	157
Regional accounts	161
Entities of the national economy	163

Review tables

Voivodship on the background of the country in 2024	166
Major data on the voivodship	171
General notes	180
Notes to chapters	185

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (–)	zjawisko nie wystąpiło. magnitude zero.
Zero:	(0) zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit.
	(0,0) zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe. data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless.
Znak (Δ)	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 19 na str. 182. categories of applied classification presented in an abbreviated form; full names are given in the general notes to the Yearbook, item 19 on page 182.
„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. indicates that not all elements of the sum are given.
Comma (,)	used in figures represents the decimal point.

Ważniejsze skróty Major abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc
mln	milion
zł PLN	złoty zloty
szt. pcs	sztuka pieces
wol. vol.	wolumin volume
kg	kilogram kilogram
dt	decytona deciton
t	tona tonne
mm	milimetr millimetre
m	metr metre
km	kilometr kilometre
m ²	metr kwadratowy square metre
ha	hektar hectare
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
l	litr litre
hl	hektolitr hectolitre
m ³	metr sześcienny cubic metre
dam ³	dekametr sześcienny cubic decametre
hm ³	hektometr sześcienny cubic hectometre
kWh	kilowatogodzina kilowatt·hour
GWh	gigawatogodzina gigawatt·hour
TJ	teradžul terajoule

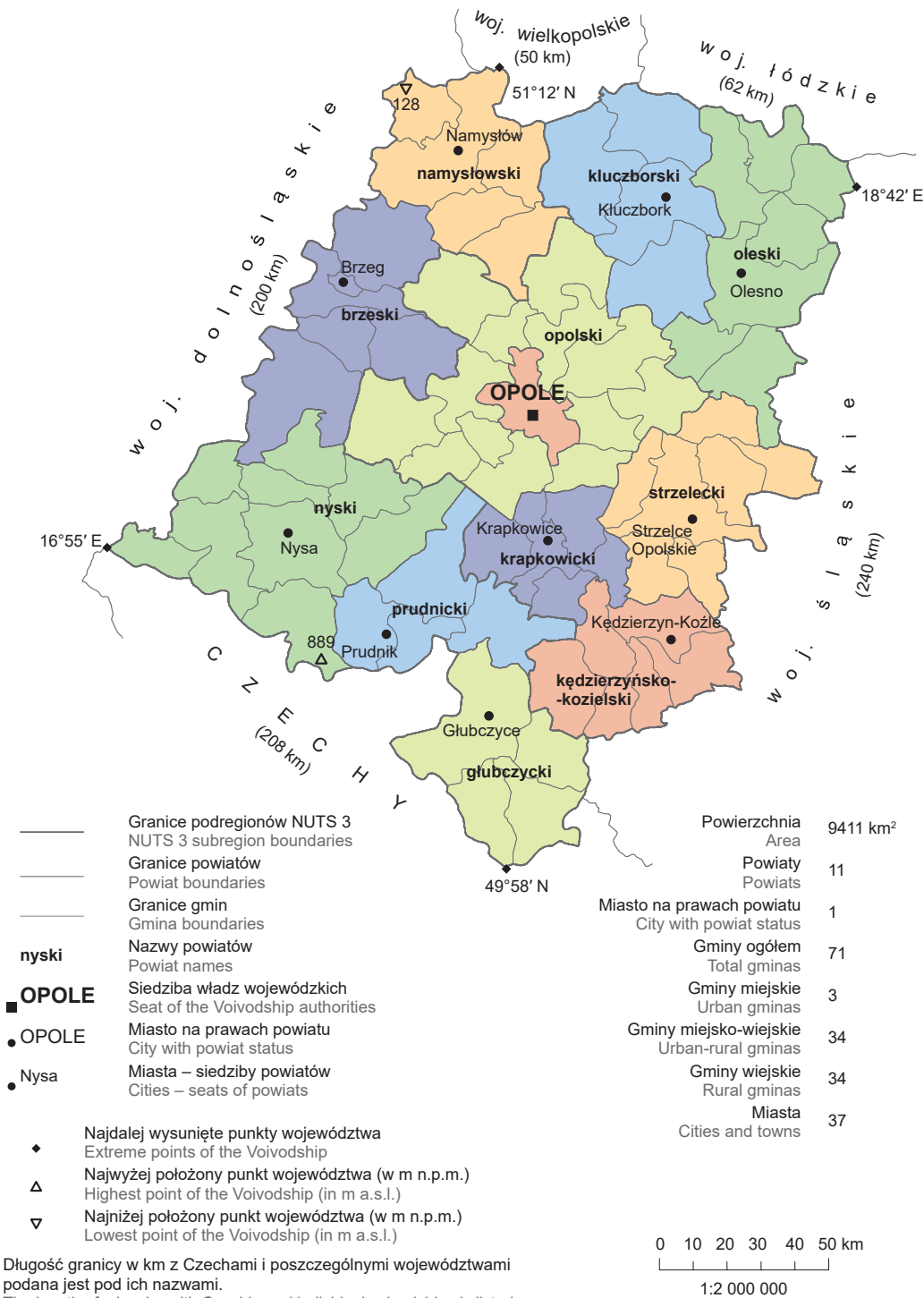
Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
°C	stopień Celsjusza centigrade
s	sekunda second
min	minuta minute
h	godzina hour
d 24 h	doła 24 hours
r.	rok
t/r t/y	ton rocznie tonnes per year
art. Art.	artykuł article
dok. cont.	dokończenie continued
n.p.m. a.s.l.	nad poziomem morza above the sea level
nr (Nr) No.	numer number
pkt	punkt
p.proc.	punkt procentowy percentage point
tabl.	tablica table
ust.	ustęp
0°1'1" ←	E N S W wschód East północ North południe South zachód West
i in.	i inni
im.	imienia
itp. etc.	i tym podobne and the like
m.in. i.a.	między innymi among others

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

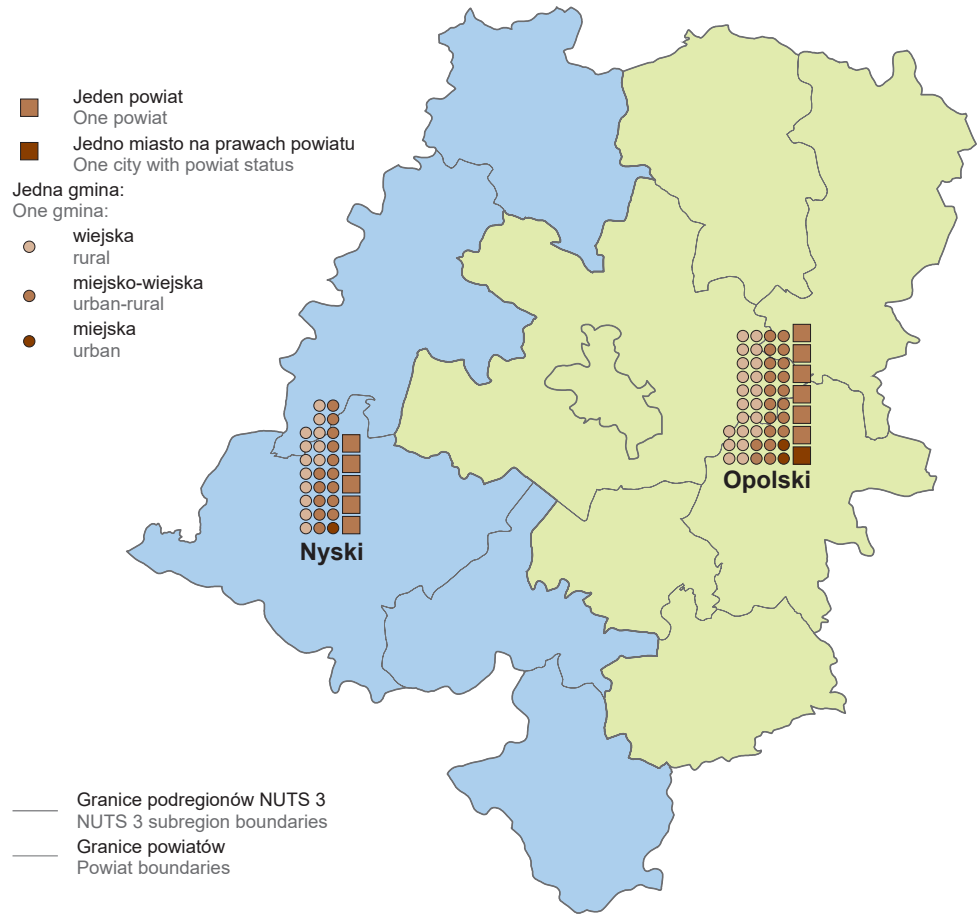
Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
np. e.g.	na przykład for example
tj. i.e.	to jest that is
tzn. i.e.	to znaczy that is
tzw.	tak zwany
ww.	wyżej wymieniony
PKP	Polskie Koleje Państwowe
ZUS SII	Zakład Ubezpieczeń Społecznych Social Insurance Institution
ESA	Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej European System of National and Regional Accounts in the European Union

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
EKG ECE	Europejska Komisja Gospodarcza Economic Commission for Europe
GUS	Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland
Eurostat	Urząd Statystyczny Unii Europejskiej Statistical Office of the European Union
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju Organisation for Economic Co-operation and Development
ONZ UN	Organizacja Narodów Zjednoczonych United Nations
UE EU	Unia Europejska European Union
ARiMR ARMA	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY W 2024 R.
 ADMINISTRATIVE DIVISION IN 2024

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO WEDŁUG KLASYFIKACJI JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NUTS) W 2024 R.
DIVISION OF OPOLSKIE VOIVODSHIP ACCORDING TO THE CLASSIFICATION OF TERRITORIAL UNITS FOR STATISTICS (NUTS) IN 2024

PODREGIONY (NUTS 3):
SUBREGIONS (NUTS 3):

PL31 – Nyski

Powiáty:

Powiats:

brzeski	(6)
głubczycki	(4)
namysłowski	(5)
nyski	(9)
prudnicki	(4)

PL32 – Opolski

Powiáty:

Powiats:

kędzierzyński-kozielski	(6)
kluczborski	(4)
krapkowicki	(5)
oleski	(7)
opolski	(13)
strzelecki	(7)

Miasto na prawach powiatu:

City with powiat status:

Opole	(1)
-------	-----

W nawiasach podano liczbę gmin.
The number of gminas is given in parentheses.

Dział I. Warunki naturalne i ochrona środowiska
Chapter I. Environment and environmental protection

TABL. 1. WARUNKI METEOROLOGICZNE
METEOROLOGICAL CONDITIONS

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesie- nie stacji nad poziomem morza w m Station elevation above the sea level in m	Temperatury w °C Temperatures in °C							
		średnie ^a average ^a					skrajne extreme		amplitudv temper- atur skrajnych amplitu- des of extreme tempera- tures
		1971– –2000	1991– –2020	2011– –2020	2016– –2020	2024	maks- mum maximum	mini- mum minimum	
1971–2024									
Opole	165	8,8	9,6	10,3	10,5	11,8	37,9	–27,1	65,0

dok. cont.

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm					Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velo- city in m/s	Uśłonecz- nienie w h Sunshine duration in h	Średnie zachmu- rzenie w oktan- tach ^b Average cloudiness in octants ^b
	1971–2000	1991–2020	2011–2020	2016–2020	2024			
	średnie ^a average ^a							
Opole	622	585	550	588	497	2,5	2177	.

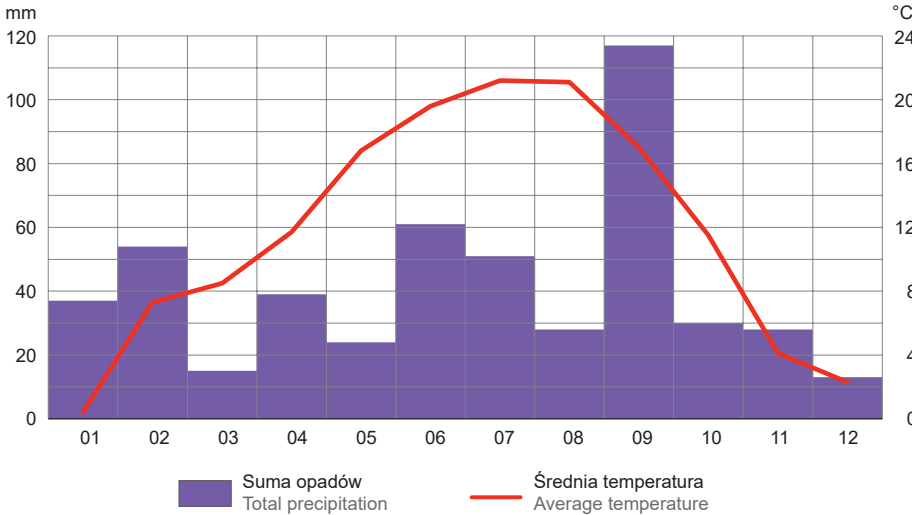
a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów. b Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

a Data for multi-year periods include annual averages for these periods. b Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).
Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

WYKRES 1. TEMPERATURY POWIETRZA I OPADY ATMOSFERYCZNE NA STACJI
METEOROLOGICZNEJ OPOLE W 2024 R.

CHART 1. AIR TEMPERATURES AND ATMOSPHERIC PRECIPITATION AT METEOROLOGICAL
STATION OPOLE IN 2024

TABL. 2. **POWIERZCHNIA GEODEZYJNA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA**
Stan w dniu 1 stycznia
GEODETIC AREA BY THE LAND USE
As of 1 January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2024	2025		SPECIFICATION
	w ha in ha			w odset- kach in percent		
Powierzchnia ogólna	941187	941187	941160	941155	100,0	Total area
w tym:						of which:
Użytki rolne	600604	601000 ^a	600202 ^a	599852 ^a	63,7	Agricultural land
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	262982	261534	260742	260840	27,7	Forest land as well as woodland and shrubland
Grunty pod wodami powierzchnio- wymi	13078	12991	13148	13166	1,4	Land under surface waters
Grunty zabudowane i zurbanizowane	57425	58688 ^b	60682 ^b	60934 ^b	6,5	Built-up and urbanised areas
Nieużytki	3984	3922	4034	4015	0,4	Wasteland

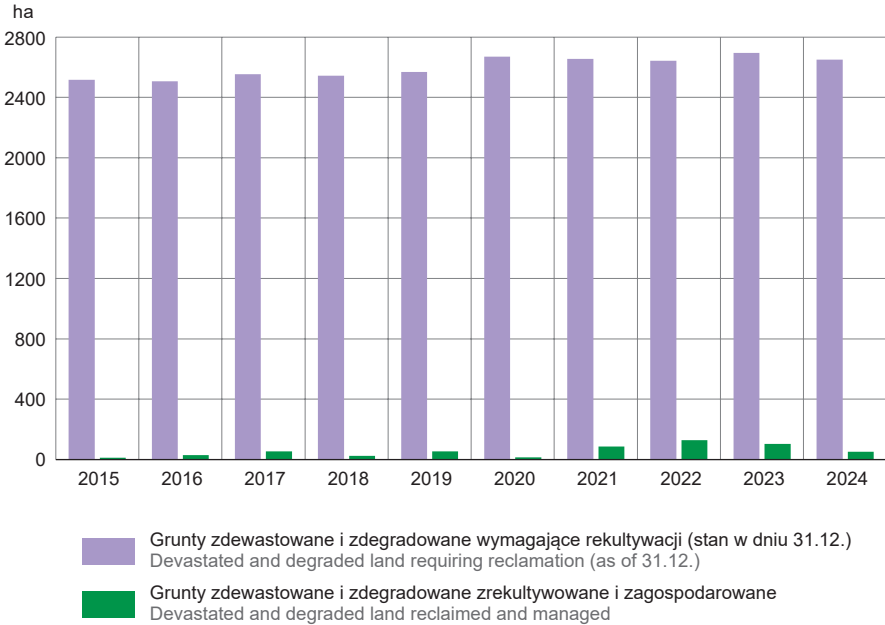
a Łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji „grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”. b Łącznie z gruntami przeznaczonymi pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Including woodland and shrubland on agricultural land, classified in the item "forest land as well as woodland and shrubland" until 2016. b Including areas used for the construction of public roads or railways.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

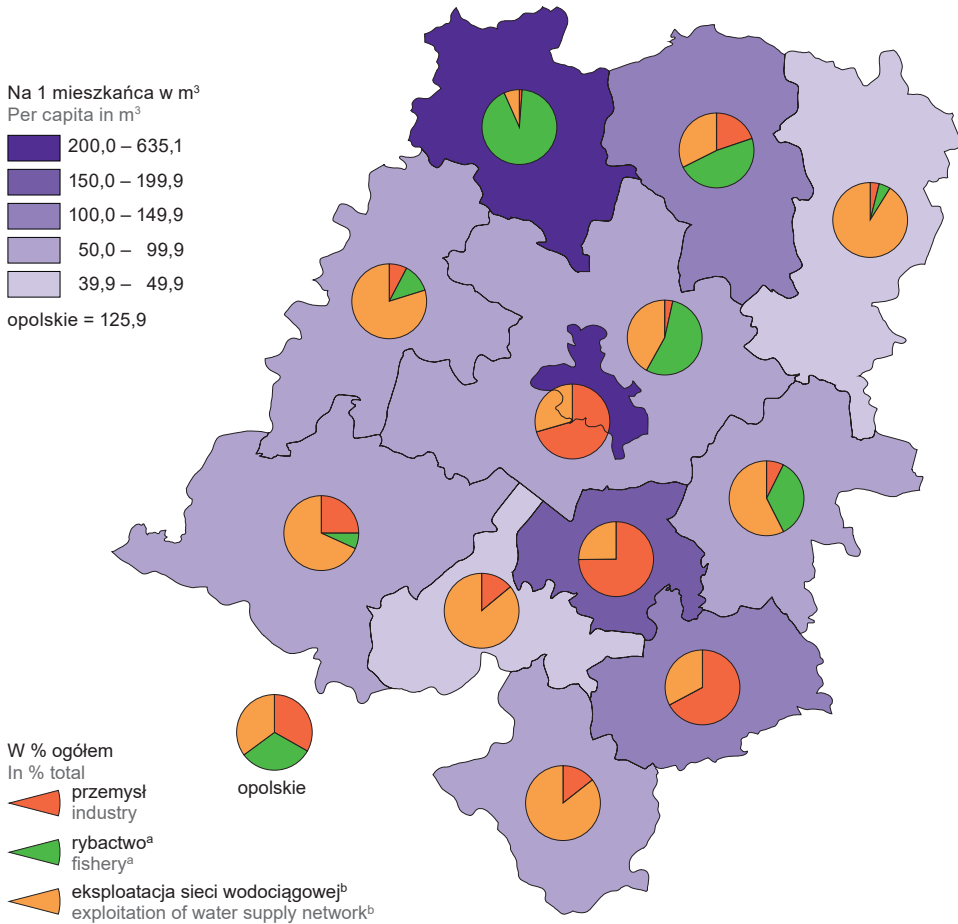
WYKRES 2. **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**
CHART 2. **DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND**

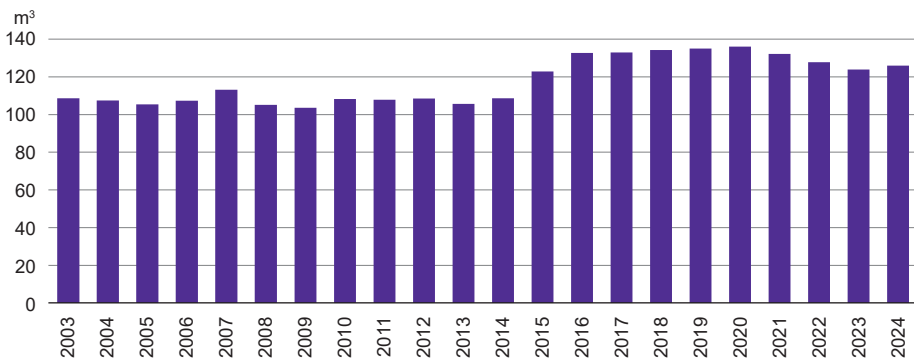
Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

MAPA 1. ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W 2024 R.
MAP 1. WATER CONSUMPTION FOR THE NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION IN 2024

Zużycie wody na 1 mieszkańca
Water consumption per capita

a Woda zużyta do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. b Bez zużycia wody na cele technologiczne przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Water consumed for irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fishponds. b Excluding consumption of water for industrial purposes by water supply networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 3. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024		SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³		w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	63,6	64,4	65,9	66,2	100,0	T O T A L
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	32,9	32,0	32,4	32,6	49,2	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	2,9	2,4	1,6	1,6	2,4	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	30,7	32,4	33,5	33,7	50,8	discharged by sewage network
W tym ścieki wymagające oczyszczania	60,7	62,0	64,2	64,7	97,6	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	59,8	61,9	64,2	64,7	97,6	treated
mechanicznie	24,4	24,8	26,6	26,6	40,1	mechanically
chemicznie ^b	0,3	0,4	0,4	0,3	0,5	chemically ^b
biologicznie	6,1	5,9	6,3	6,3	9,4	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	29,0	30,9	30,9	31,5	47,6	with increased biogene removal
nieoczyszczane	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	–	0,0	–	0,0	0,0	discharged by sewage network

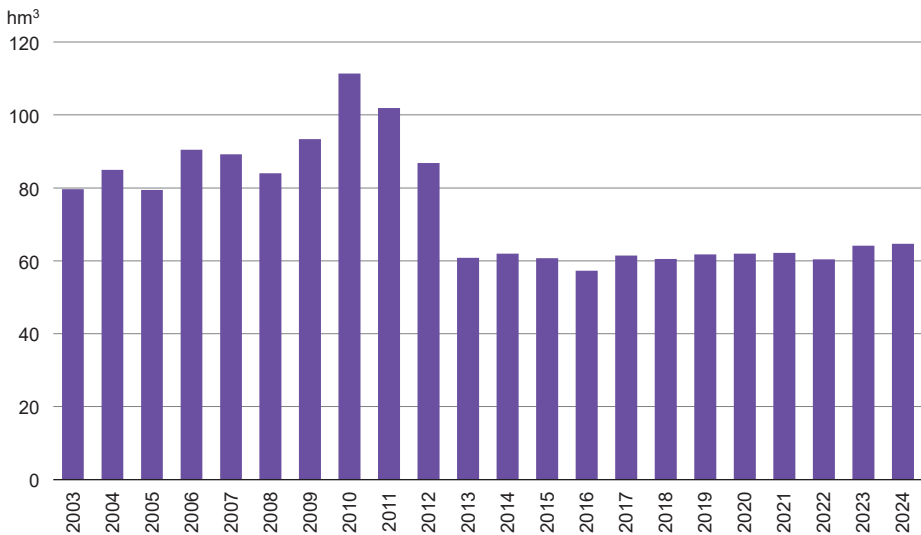
a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

a Including cooling water and polluted water from drainage of mines and building structures as well as from contaminated precipitation water.

b Data concern only industrial wastewater.

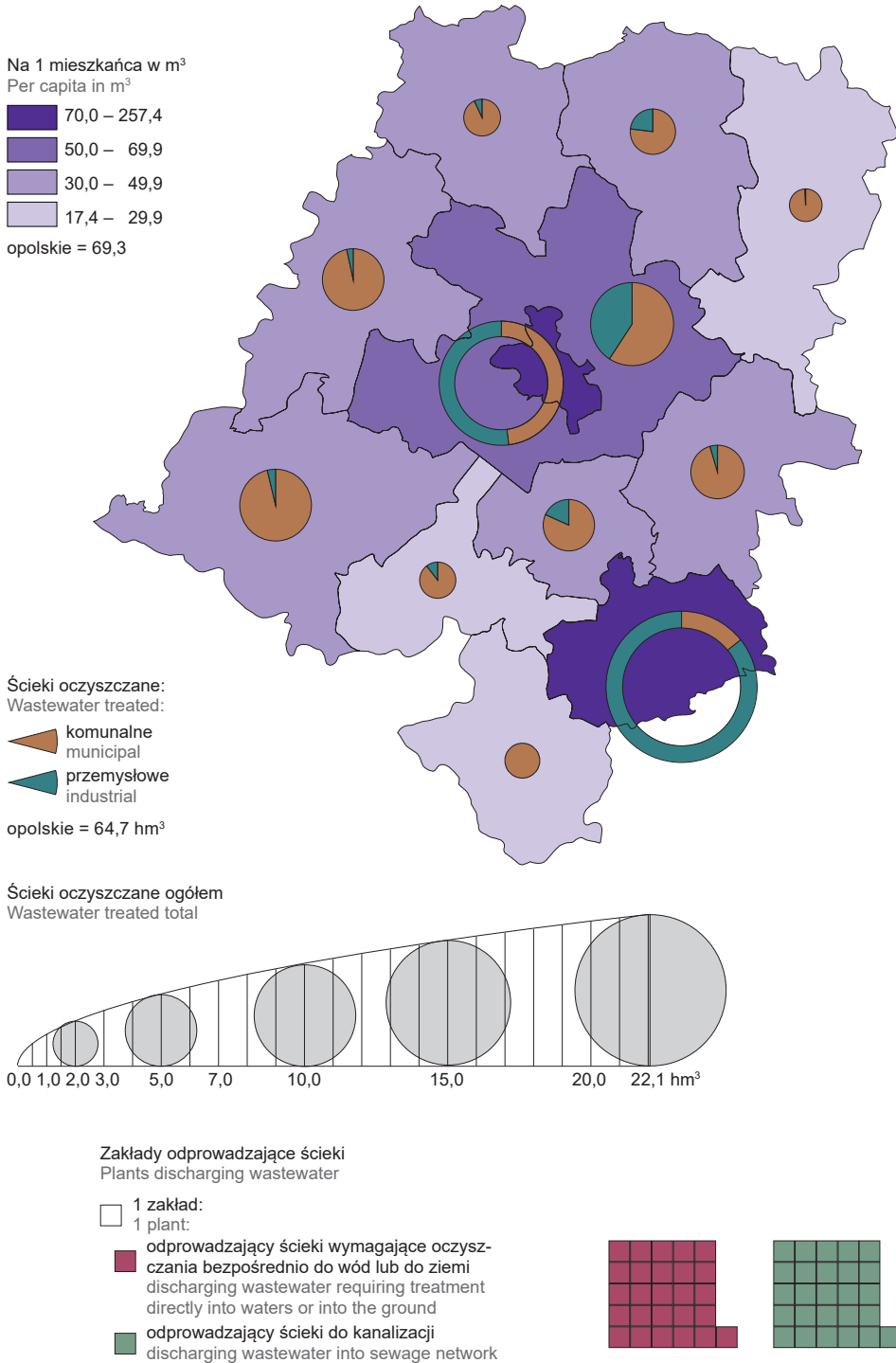
WYKRES 3. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI

CHART 3. INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

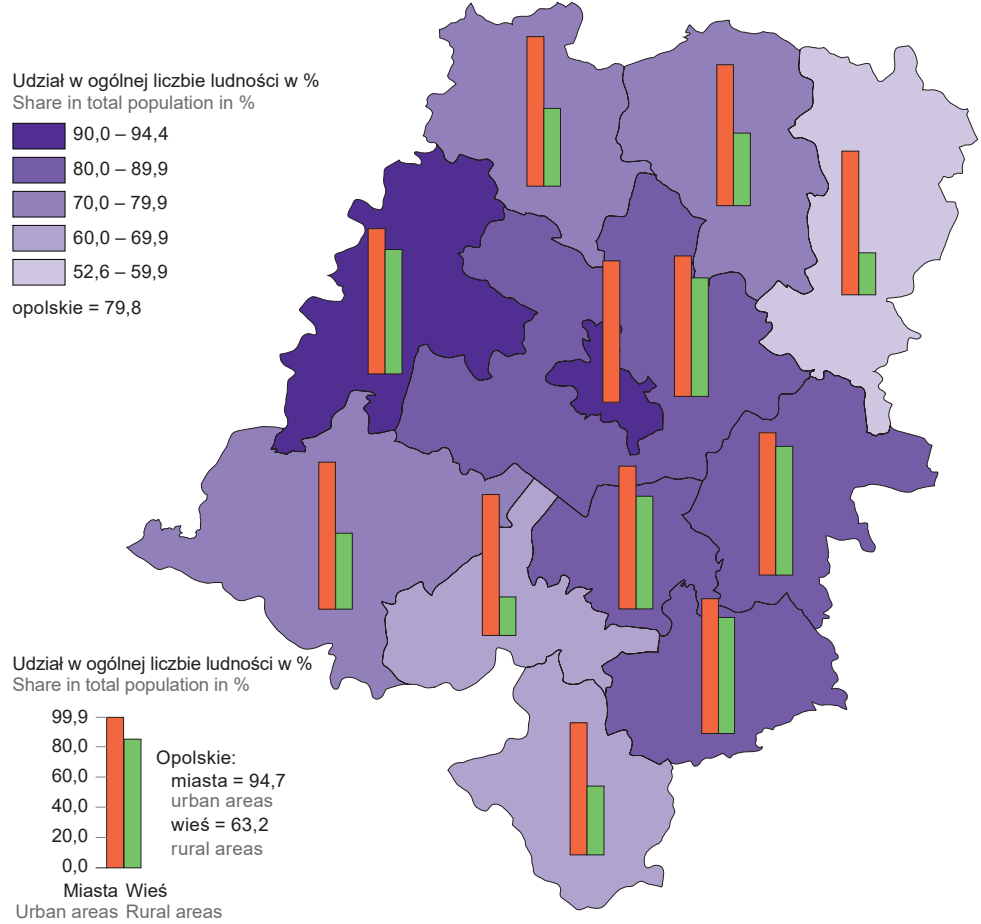

MAPA 2. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI W 2024 R.

MAP 2. INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED
INTO WATERS OR INTO THE GROUND IN 2024

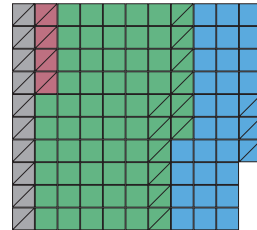

MAPA 3. LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2024 R.
MAP 3. POPULATION CONNECTED TO WASTEWATER TREATMENT PLANTS IN 2024

Oczyszczalnie ścieków
Wastewater treatment plants

- ☐ 1 oczyszczalnia ścieków:
1 wastewater treatment plant:
- ☒ w tym 1 oczyszczalnia ścieków przemysłowych
of which industrial wastewater treatment plant
- ☒ mechaniczna
mechanical
- ☒ chemiczna
chemical
- ☒ biologiczna
biological
- ☒ z podwyższonym usuwaniem biogenów
with increased biogene removal

TABL. 4. EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Emisja zanieczyszczeń w tys. t:					Emission of pollutants in thousand tonnes:
pyłowych	1,5	1,0	0,8	0,7	particulate
w tym pyły ze spalania paliw	0,8	0,6	0,4	0,3	of which particulates from the combustion of fuels
gazowych	12370,1	16272,2	14820,2	12975,0	gaseous
w tym:					of which:
dwutlenek siarki	9,0	18,3	5,8	4,7	sulphur dioxide
tlenek węgla	22,0	18,3	15,8	13,7	carbon monoxide
tlenki azotu ^a	14,3	13,6	12,3	12,3	nitrogen oxides ^a
dwutlenek węgla	12322,7	16219,9	14784,1	12942,1	carbon dioxide
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tys. t:					in thousand tonnes:
pyłowe	1945,4	2823,6	3607,2	2995,2	particulate
gazowe (bez dwutlenku węgla)	119,6	125,8	97,2	72,4	gaseous (excluding carbon dioxide)
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					in % of pollutants produced:
pyłowych	99,9	100,0	100,0	100,0	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	71,6	70,6	72,9	68,7	gaseous (excluding carbon dioxide)

a W przeliczeniu na dwutlenek azotu.

a In terms of nitrogen dioxide.

TABL. 5. URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
URZĄDZENIA – stan w dniu 31.12.			EQUIPMENT – as of 31.12.		
Cyklony	217	161	133	127	Cyclones
Multicyklony	51	36	33	32	Multicyclones
Filtry tkaninowe	388	441	472	468	Fabric filters
Elektrofiltry	24	20	15	15	Electrofilters
Urządzenia mokre	59	43	37	37	Wet air cleaners
Inne	70	73	70	71	Others
PRZEPŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h			WASTE GAS FLOW in dam ³ /h		
Cyklony	2685	3727	5199	5003	Cyclones
Multicyklony	874	681	1755	1735	Multicyclones
Filtry tkaninowe	7488	11095	10732	10859	Fabric filters
Elektrofiltry	8303	12718	12171	11995	Electrofilters
Urządzenia mokre	12048	16601	16500	16511	Wet air cleaners
Inne	7005	7141	7243	7242	Others

TABL. 6. **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a**
Stan w dniu 31 grudnia
AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024			SPECIFICATION
	w ha in ha				w % powierzchni ogólnej województwa in % of total area of the Voivodship	na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²	
OGÓŁEM	256245,5	259537,4	259583,3	259868,0	27,6	2793	TOTAL
Rezerваты przyrody	936,5	968,8	1166,3	1472,1	0,2	16	Nature reserves
Parki krajobrazowe ^b	61631,0	61506,0	61366,2	61366,1	6,5	660	Landscape parks ^b
Obszary chronionego krajobrazu ^b	189626,9	193570,3	193546,6	193525,5	20,6	2080	Protected landscape areas ^b
Stanowiska dokumentacyjne	19,1	16,7	16,7	16,7	0,0	0	Documentation sites
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	3322,4	2620,2	2624,5	2624,5	0,3	28	Landscape-nature complexes
Użytki ekologiczne	709,6	855,4	863,1	863,1	0,1	9	Ecological areas

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. b Bez powierzchni rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie.

a Data do not include information concerning the areas of the Natura 2000 network, data include only the part located within other legally protected areas. b Excluding nature reserves and other forms of nature protection located within those areas.

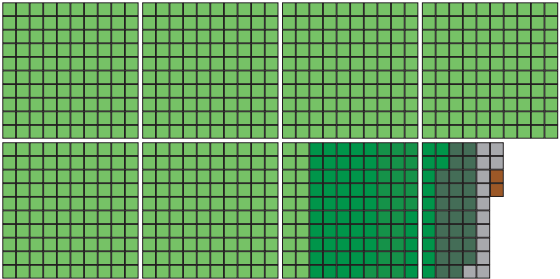
TABL. 7. **PARKI KRAJOBRAZOWE**
Stan w dniu 31 grudnia
LANDSCAPE PARKS
As of 31 December

ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a LANDSCAPE PARKS AND COMPLEXES ^a		Powierzchnia ^b Area ^b			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forests	użytków rolnych agricultural land	wód water
		w ha		in ha	
OGÓŁEM	2015	62590,5	45745,0	14783,9	895,5
TOTAL	2020	62590,5	45745,0	14783,9	895,5
	2023	62590,5	45745,0	14783,9	895,5
	2024	62590,5	45745,0	14783,9	895,5
Zespół Opolskich Parków Krajobrazowych Opolskie landscape parks		62590,5	45745,0	14783,9	895,5
Stobrawski		52636,5	41558,0	10000,9	789,5
Góra Świętej Anny		5051,0	1030,0	3553,0	46,0
Góry Opawskie		4903,0	3157,0	1230,0	60,0

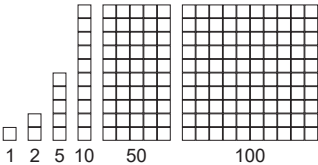
a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków.

a Listed according to a decreasing grand total area in the Voivodship. b Including the area of nature reserves and other forms of nature protection located within parks.

WYKRES 4. **POMNIKI PRZYRODY W 2024 R.**
CHART 4. **NATURE MONUMENTS IN 2024**

Liczba pomników przyrody:
Number of nature monuments:

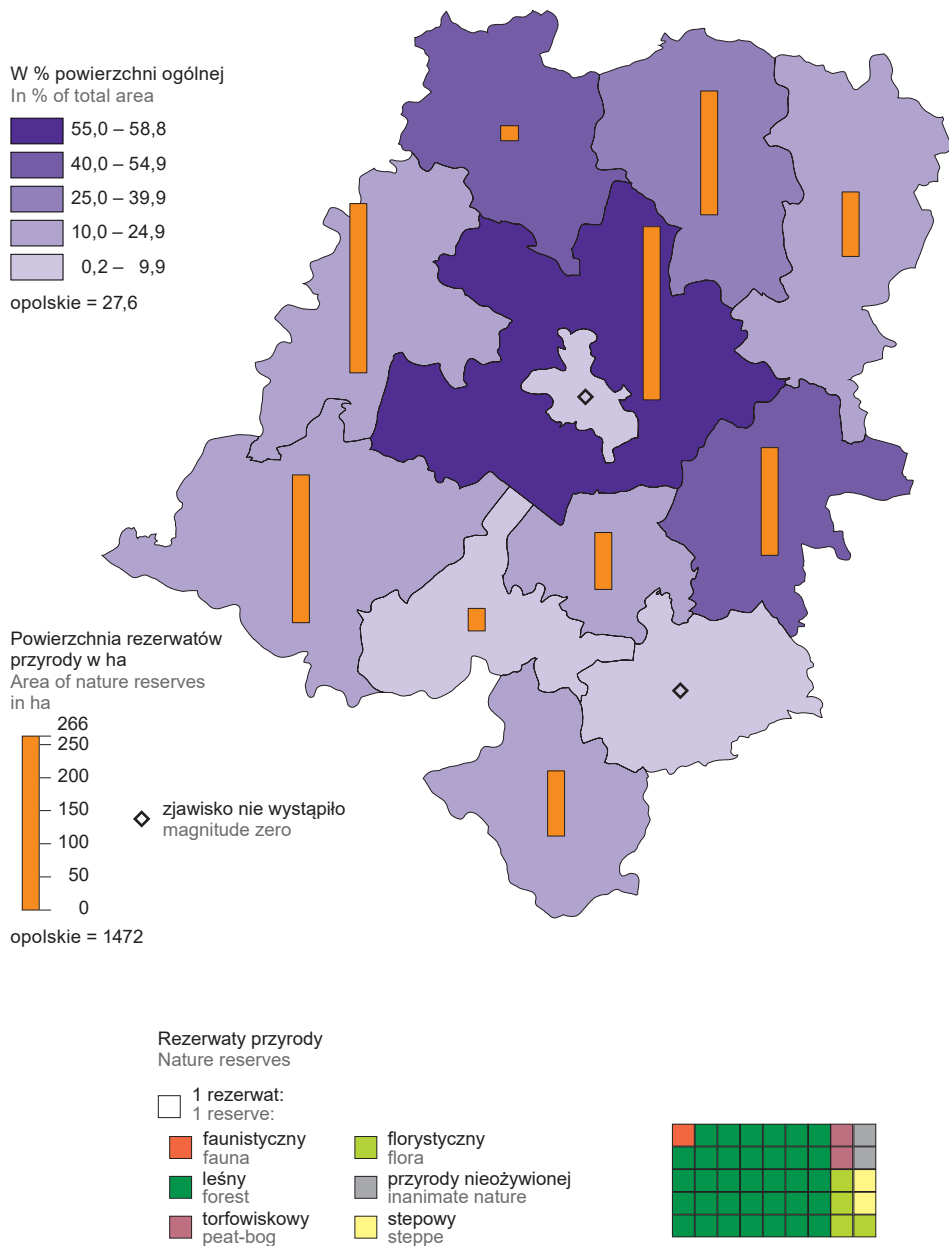

Rodzaje pomników przyrody:
Types of nature monuments:

- pojedyncze drzewa
individual trees
- grupy drzew
clumps of trees
- aleje
alleys
- głazy narzutowe
erratic boulders
- pozostałe
others

**MAPA 4. POWIERZCHNIA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH
PRAWNIE CHRONIONYCH^a W 2024 R.**

MAP 4. AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a IN 2024

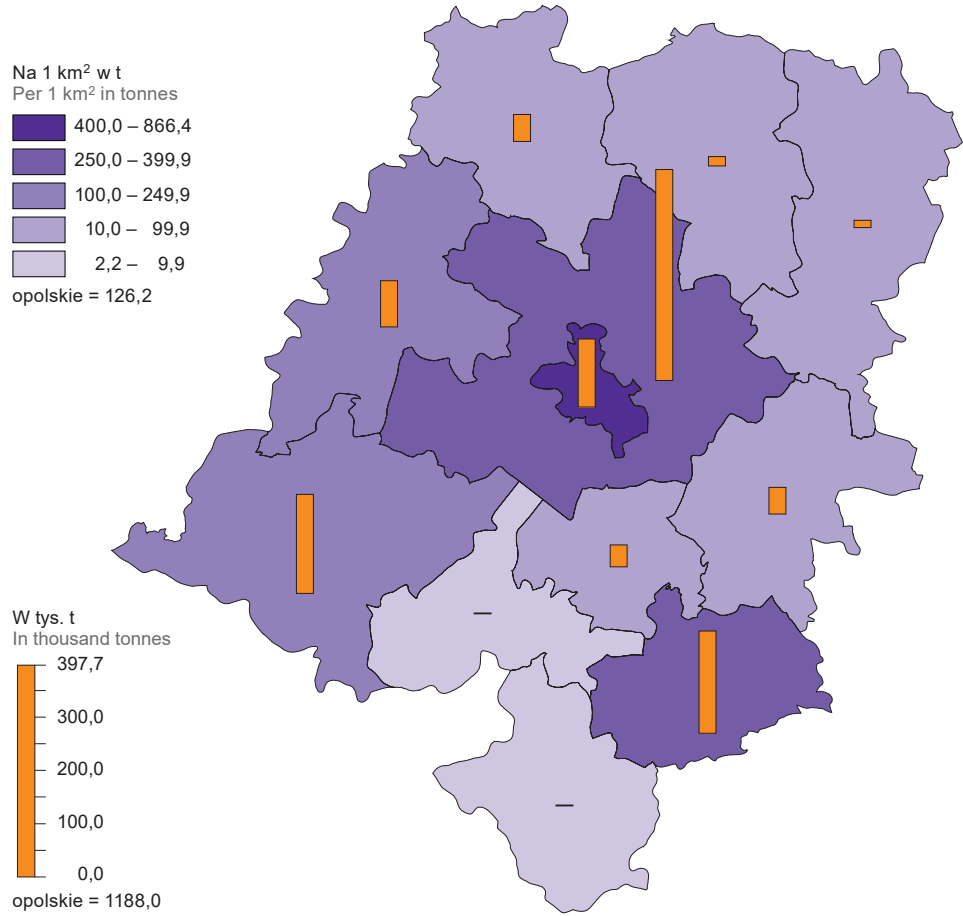

^a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych.

^a Data do not include information concerning the areas of the Natura 2000 network, data include only the part located within the others legally protected areas.

MAPA 5. ODPADY WYTWORZONE (z wyłączeniem odpadów komunalnych) W 2024 R.

MAP 5. WASTE GENERATED (excluding municipal waste) IN 2024

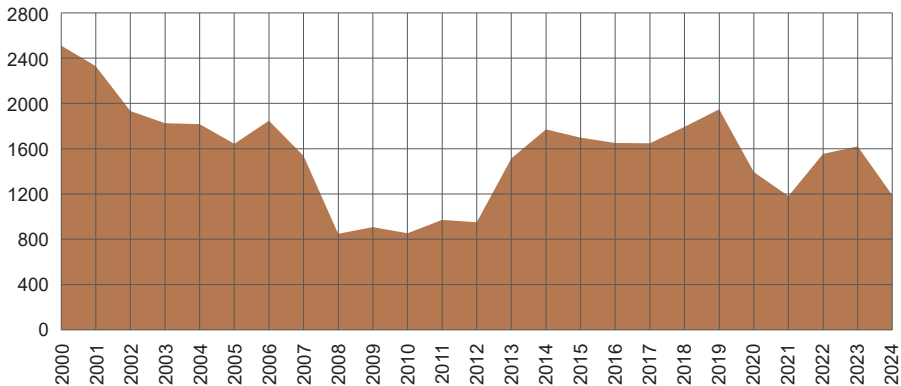

Odpady wytworzone (z wyłączeniem odpadów komunalnych)

Waste generated (excluding municipal waste)

tys. t

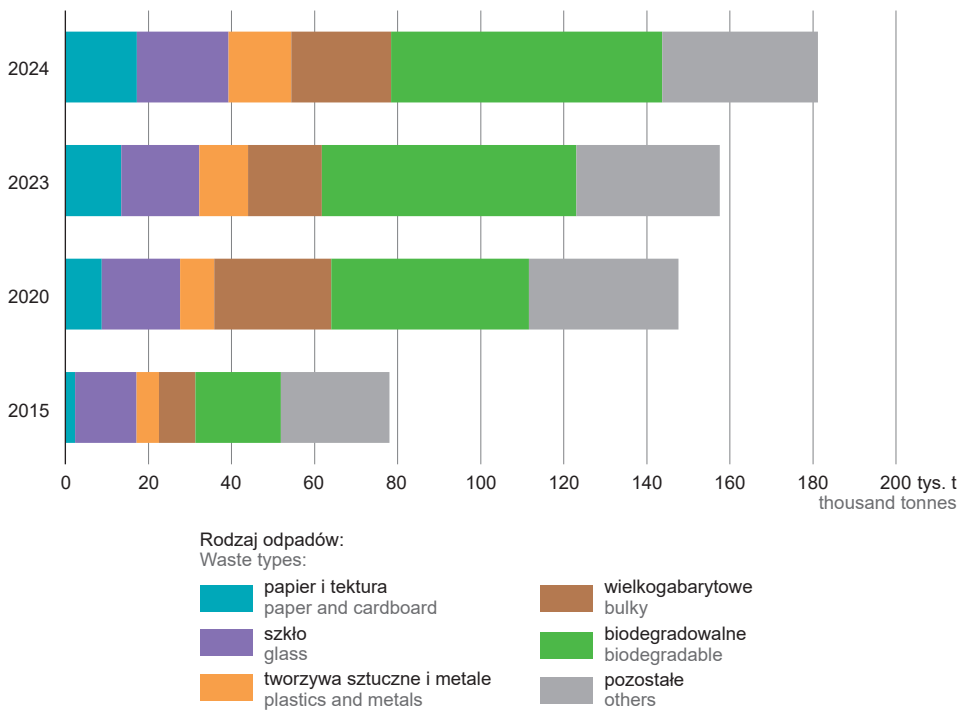
thousand tonnes

TABL. 8. ODPADY KOMUNALNE
MUNICIPAL WASTE

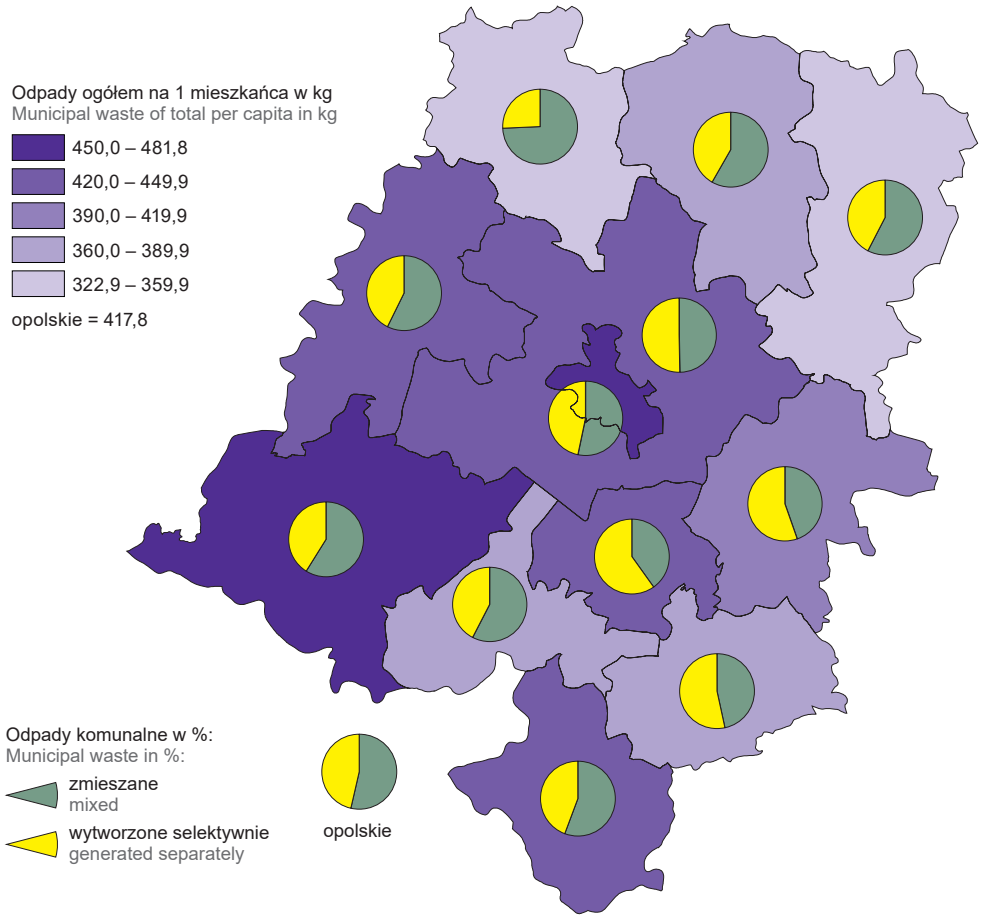
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024		SPECIFICATION
				ogółem total	z gospodarstw domowych of which from ho- useholds	
Odpady komunalne wytworzone w tys. t	278,4	371,6	360,8	390,0	339,3	Municipal waste generated in thousand tonnes
zmieszane	200,4	223,9	203,2	208,9	178,6	mixed
miasta	115,9	126,6	114,6	119,7	100,9	urban areas
wieś	84,5	97,3	88,7	89,1	77,7	rural areas
zebrane selektywnie	78,1	147,7	157,5	181,1	160,8	collected separately
w tym:						of which:
papier i tektura	2,3	8,7	13,4	17,2	11,5	paper and cardboard
szkło	14,8	18,9	18,8	22,1	18,4	glass
tworzywa sztuczne	5,3	8,2	11,7	15,0	10,1	plastics
metale	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	metals
wielkogabarytowe	8,8	28,2	17,7	24,0	23,2	bulky
biodegradowalne	20,6	47,6	61,3	65,3	62,5	biodegradable

WYKRES 5. ODPADY KOMUNALNE WYTWORZONE SELEKTYWNIE
CHART 5. MUNICIPAL WASTE GENERATED SEPARATELY

MAPA 6. ODPADY KOMUNALNE WYTWORZONE W 2024 R.

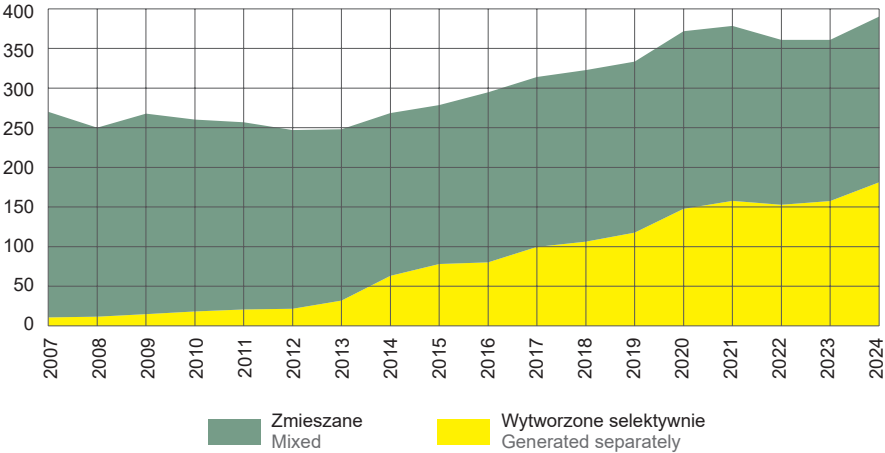
MAP 6. MUNICIPAL WASTE GENERATED IN 2024

Odpady komunalne wytworzone
Municipal waste generated

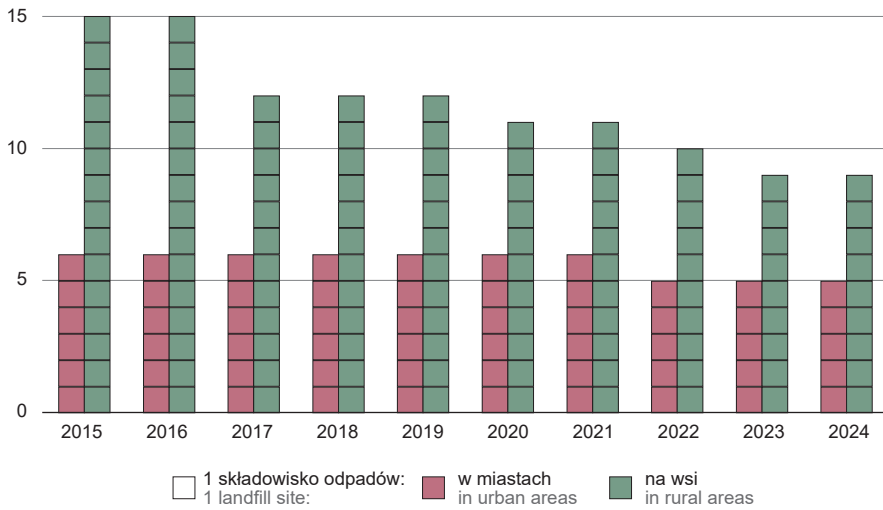
tys. t

thousand tonnes

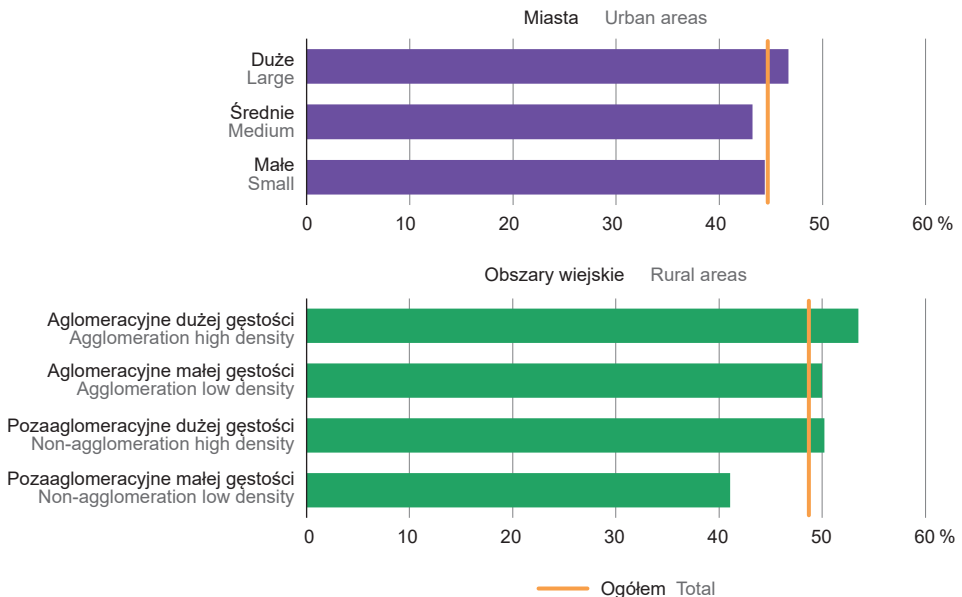
WYKRES 6. SKŁADOWISKA ODPADÓW

CHART 6. LANDFILL SITES

WYKRES 7. ODPADY KOMUNALNE WYTWORZONE SELEKTYWNIE W RELACJI DO ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWORZONYCH W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2024 R.

CHART 7. SEPARATELY GENERATED MUNICIPAL WASTE IN RELATION TO MUNICIPAL WASTE GENERATED IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2024

TABL. 9. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
	w tys. zł in thousand PLN				
Ochrona środowiska	414665,1	292053,9	586780,6	500039,0	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	206699,1	141246,8	266957,2	291708,3	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	142928,3	36463,9	.	34372,5	of which outlays on modern fuel combustion techniques and technologies as well as modernisation of boiler houses and heat plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	166842,8	88108,0	184532,9	136704,9	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	26800,5	28417,8	67609,5	7781,2	municipal wastewater treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	129821,8	50728,5	.	.	sewage network discharging wastewater and precipitation water
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	22919,7	17912,8	.	9516,4	Waste management, protection and recovery of soils, protection of underground and surface water
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	4043,1	14059,3	21854,9	4396,8	waste collection ^b and transportation
w tym selektywne zbieranie odpadów	1044,4	7687,4	22607,1	4338,0	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	16247,6	2413,0	.	.	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	709,3	1362,6	.	–	reclamation of waste dumps, sludge storage tanks and landfill sites as well as of other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	–	3236,5	.	–	Protection of biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	677,7	6085,0	1542,5	4174,8	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	241231,2	95940,2	496391,2	73471,3	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	21231,0	20709,4	38732,3	36884,8	Water intakes and systems
Budowę i modernizację stacji uzdatniania wody	13442,4	10868,5	10421,0	15520,0	Construction and modernisation of water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	170741,4	48320,3	.	.	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	18336,7	374,0	.	.	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	17479,7	15668,0	.	.	Flood embankments and pump stations

a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej.
b Przemysłowych i komunalnych.

a By investment location; these outlays are also included in respective sections of the national economy. b Industrial and municipal.

TABL. 10. EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
TANGIBLE EFFECTS OF COMPLETED INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA			ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Capacity of completed reduction of air pollutants in tonnes/year:
pyłowych	418	400	–	18	particulate
gazowych	1600	10081	198	–	gaseous
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Wastewater management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewage network in km discharging:
ścieki	352,4	84,9	57,4	92,4	wastewater
wody opadowe	6,9	15,1	14,1	12,3	precipitation water
Oczyszczalnie ścieków:					Wastewater treatment plants:
obiekty	1	–	1	–	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne	1	–	1	–	of which municipal
mechaniczne	–	–	–	–	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	1	–	1	–	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	–	–	–	–	with increased biogene removal ^a
przepustowość oczyszczalni w m³/d	1677	–	608	243	capacity of treatment plants in m³/24 h
w tym oczyszczalni komunalnych	1677	–	608	243	of which municipal
mechanicznych	–	–	–	–	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	195	–	608	243	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	1482	–	–	–	with increased biogene removal ^a
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (przedomowe):					Wastewater treatment plants:
obiekty	437	61	71	125	facilities
przepustowość w m³/d	781	78	322	226	capacity in m³/24 h
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial wastewater pre-treatment plants:
obiekty	1	1	–	1	facilities
przepustowość w m³/d	100	4800	–	24	capacity in m³/24 h
Gospodarka odpadami					Waste management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Waste treatment plants:
obiekty	–	–	–	1	facilities
wydajność w t/r	–	–	–	3456	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfill sites of municipal waste:
obiekty	–	–	–	–	facilities
powierzchnia w ha	–	3,0	–	–	area in ha
wydajność w t/r	–	60000	–	–	capacity in t/y
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^b w t/r	109500	–	–	–	Capacity of waste utilisation systems ^b in t/y
GOSPODARKA WODNA			WATER MANAGEMENT		
Wydajność ujęć wodnych ^c w m³/d	1836	462	–	3540	Capacity of water intakes ^c in m³/24 h
Uzdatnianie wody w m³/d	2836	900	40	2031	Water treatment in m³/24 h
Sieć wodociągowa w km	63,2	61,6	57,1	50,3	Water supply network in km
Pojemność zbiorników wodnych w m³	–	–	–	–	Capacity of water reservoirs and falls in m³
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	7,7	0,2	–	–	Regulation and management of rivers and streams in km
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	9,2	0,3	–	–	Flood embankments in km

a W tym chemiczne. b Z wyłączeniem odpadów komunalnych. c Bez ujęć w energetyce zawodowej.

a Of which chemical. b Excluding municipal waste. c Excluding water intakes in the power industry.

Dział II. Samorząd terytorialny
Chapter II. Local government

TABL. 1 (11). RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2024 R.
Stan w dniu 31 grudnia
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2024
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	radcy miasta w mieście na prawach powiatu city council in city with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	1138	25	212	30	TOTAL
w tym kobiety	389	10	59	11	of which women
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
18–29 lat	44	–	3	–	18–29 years
30–39	216	6	23	3	30–39
40–49	373	8	54	9	40–49
50–59	247	8	59	6	50–59
60 lat i więcej	258	3	73	12	60 and more
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL					
Wyższe	577	22	178	29	Tertiary
Policealne i średnie	418	2	32	1	Post-secondary and secondary
Zasadnicze zawodowe	133	1	1	–	Basic vocational
Gimnazjalne i podstawowe	10	–	1	–	Lower secondary and primary

a Bez radnych rady miasta w mieście na prawach powiatu.
a Excluding councillors of city council in city with powiat status.

TABL. 2 (12). ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ
PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE AVERAGE PAID EMPLOYMENT					
OGÓŁEM	10089	10071	10287	10356	TOTAL
w tym:					of which:
Administracja państwowa	3206	3284	3362	3358	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	6862	6767	6905	6978	Local government administration
gminy i miasto na prawach powiatu	4159	4232	4271	4311	gminas and city with powiat status
powiaty	1729	1634	1630	1628	powiats
województwo	974	901	1004	1039	voivodship
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ^a w zł AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES ^a in PLN					
OGÓŁEM	4445,48	5862,34	8032,32	9547,34	TOTAL
w tym:					of which:
Administracja państwowa	4497,54	6536,53	9250,34	11371,71	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	4413,11	5526,99	7435,32	8663,90	Local government administration
gminy i miasto na prawach powiatu	4470,51	5469,57	7337,45	8478,03	gminas and city with powiat status
powiaty	4043,47	5220,93	6843,29	8008,35	powiats
województwo	4824,16	6347,40	8815,54	10465,77	voivodship

a Patrz uwagi do działu „Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne” ust. 3 na str. 192.
a See notes to the chapter “Wages and salaries. Social benefits”, item 3 on page 192.

Dział III. Wymiar sprawiedliwości
Chapter III. Justice

Uwaga do tablicy 1 (13), wykresu 1 (8) i mapy 1 (7)

Dane o przestępstwach stwierdzonych nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

Note to table 1 (13), chart 1 (8) and map 1 (7)

Data on crimes ascertained do not include punishable acts committed by juveniles.

TABL. 1 (13). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH
POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH I WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI
SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW
CRIMES ASCERTAINED BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY
PROCEEDINGS AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2023	2024	2015	2020	2023	2024
	przestępstwa stwierdzone przez Policję crimes ascertained by the Police				wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw w % rates of detectability of delinquents in %			
OGÓŁEM TOTAL	19927	15710	15461	15876	65,8	72,6	70,7	68,3
w tym ^a : of which ^a :								
Przeciwko życiu i zdrowiu Against life and health	494	311	329	362	78,5	89,7	89,1	83,5
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji Against public safety and safety in transport	2223	1714	1679	1569	96,9	98,1	98,9	98,7
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania Against freedom, freedom of conscience and religion	692	628	553	569	91,2	89,3	88,0	85,9
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności Against sexual freedom and morals	89	75	84	101	91,0	86,7	82,1	90,2
Przeciwko rodzinie i opiece Against the family and guardianship	634	1052	781	746	98,7	99,8	99,6	99,6
Przeciwko czci i netykalności cielesnej Against good name and personal integrity	56	68	97	119	69,6	83,8	87,6	78,2
Przeciwko mieniu ^b Against property ^b	10696	7320	8218	7869	45,2	51,7	53,4	47,5

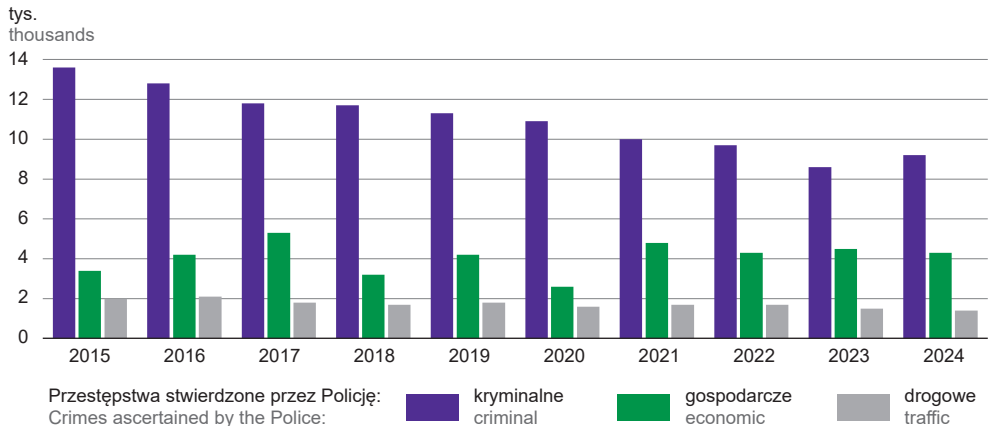
a Artykuły kodeksu karnego, patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 186. b Łącznie z kradzieżą lub przywłaszczeniem dokumentu tożsamości.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a See Criminal Code articles, notes to the chapter, item 1 on page 186. b Including theft or appropriation of identification.

Source: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 1 (8). RODZAJE PRZESTĘPSTW
CHART 1 (8). TYPES OF CRIME

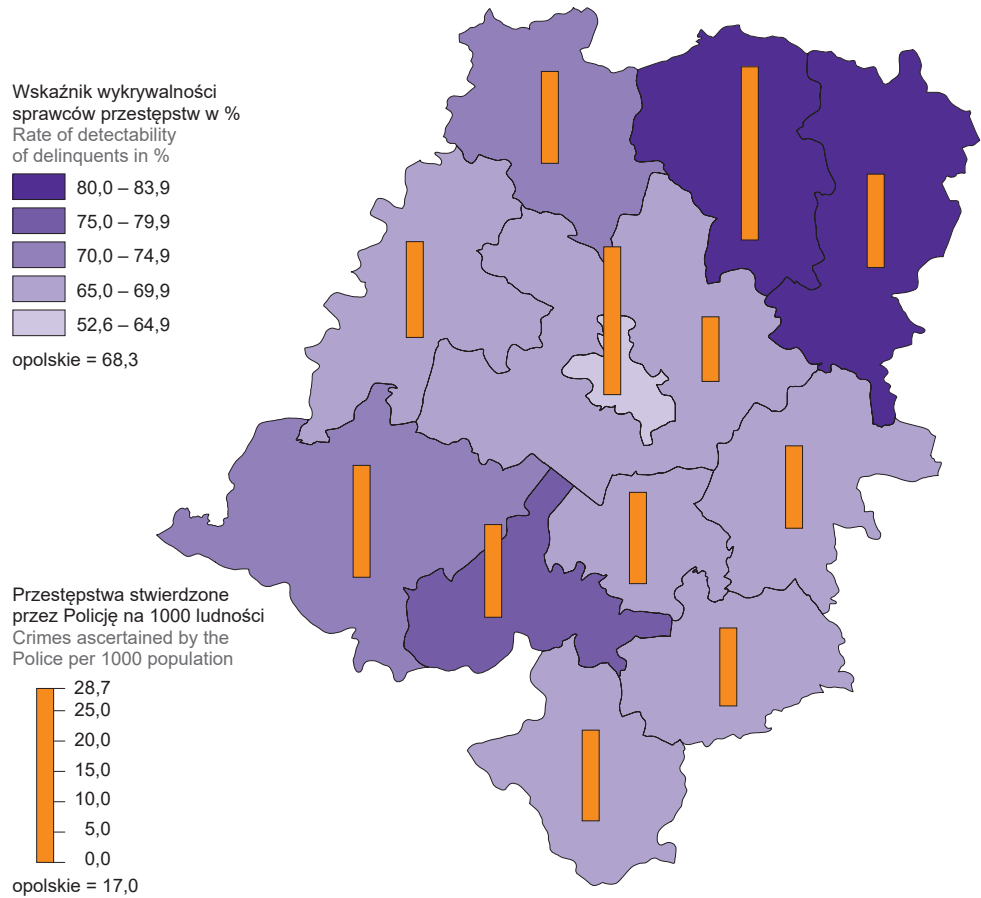

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

Source: data of the National Police Headquarters.

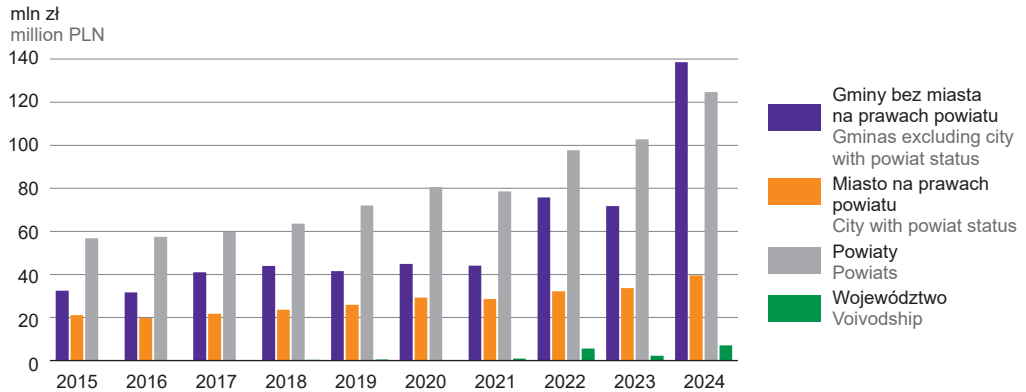
MAPA 1 (7). ZAGROŻENIE PRZESTĘPCZOŚCIĄ W 2024 R.

MAP 1 (7). CRIME RISK IN 2024

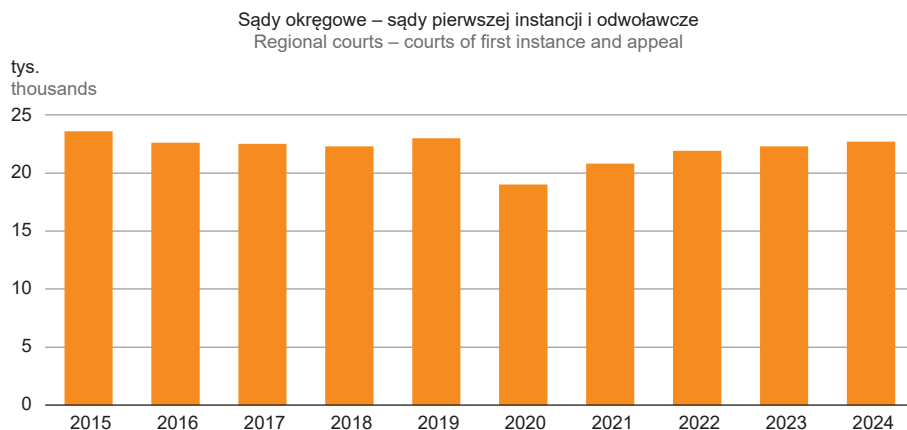
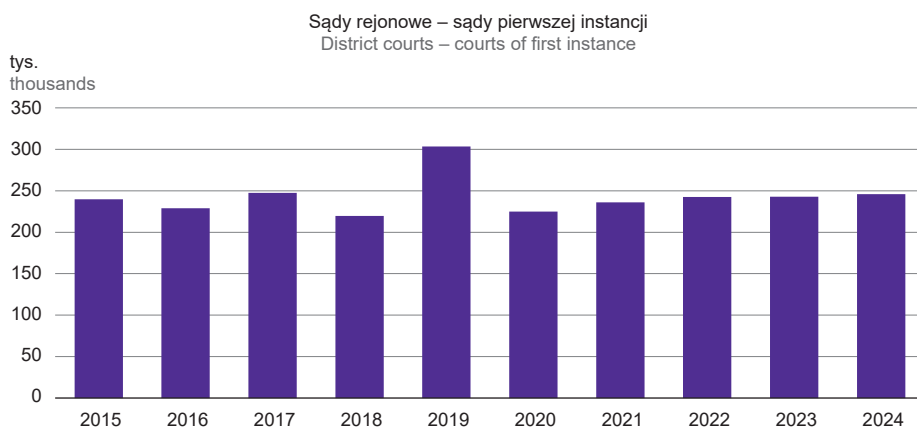
Źródło: dane Komendy Głównej Policji.
Source: data of the National Police Headquarters.

Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w dziale bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa
Expenditure of budgets of local government units in the public safety and fire protection division

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.
Source: data of the Ministry of Finance.

WYKRES 2 (9). **WPŁYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH**
 CHART 2 (9). **INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS**

TABL. 2 (14). **ZAŁATWIONE SPRAWY RODZINNE**
 RESOLVED FAMILY CASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	7090	4561	3574	3351	TOTAL
O rozwód	2137	1482	1816	1709	Divorce cases
O separację	74	42	23	20	Separation cases
O alimenty	2391	1536	1735	1622	Alimony cases
Nieletnich ^a w postępowaniu w sprawach, w których zachodzi podejrzenie:					Concerning juveniles ^a in proceedings in cases of suspected:
demoralizacji	1230	926	921	836	demoralisation
popelnienia czynu karalnego	1258	575	762	663	committing punishable acts

a Dane dotyczą osób.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Data relate to persons.

Source: data of the Ministry of Justice.

Dział IV. Ludność
Chapter IV. Population

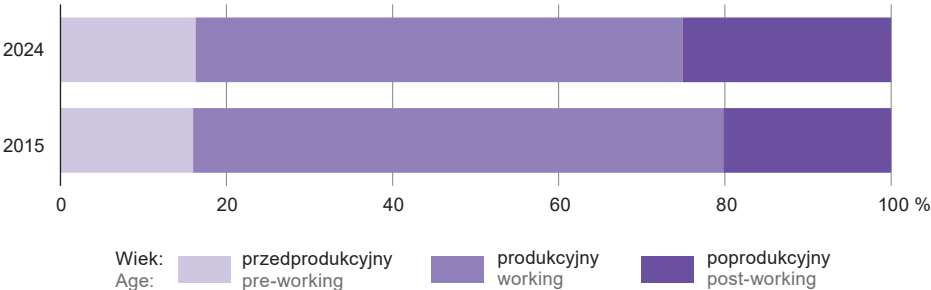
TABL. 1 (15). **LUDNOŚĆ**
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	996011	955844	936725	930296	TOTAL
na 1 km ²	106	102	100	99	per 1 km ²
mężczyźni	481948	462368	452531	449412	males
kobiety	514063	493476	484194	480884	females
na 100 mężczyzn	107	107	107	107	per 100 males
Miasta	517177	508616	494029	490784	Urban areas
w % ogółu ludności	51,9	53,2	52,7	52,8	in % of total population
Wieś	478834	447228	442696	439512	Rural areas
w % ogółu ludności	48,1	46,8	47,3	47,2	in % of total population

TABL. 2 (16). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 grudnia
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 December

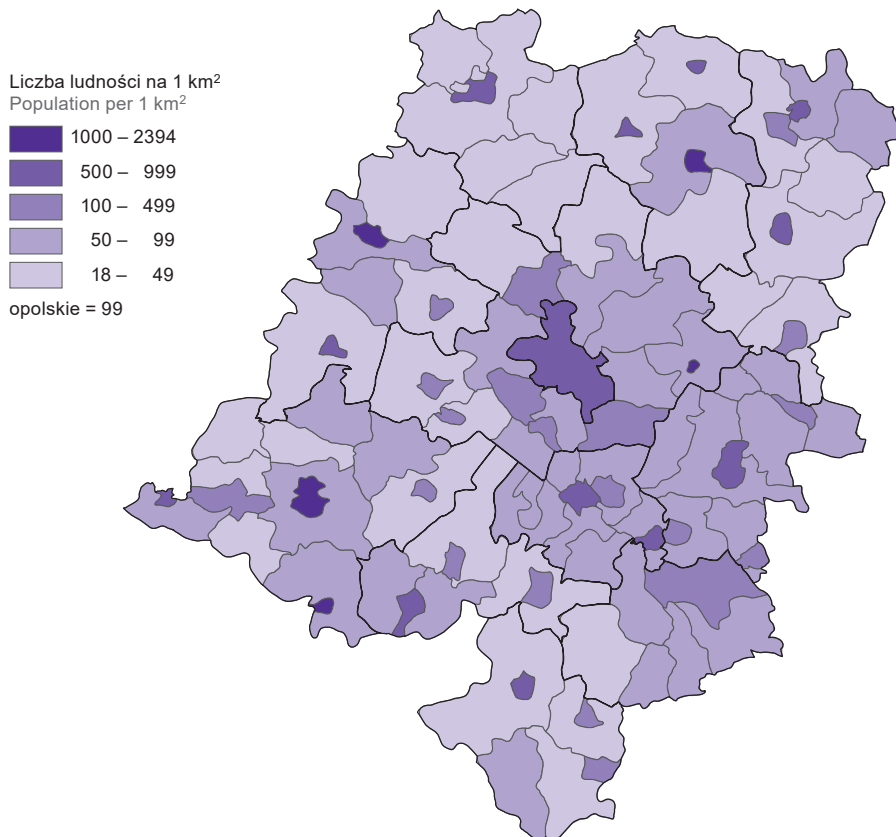
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	996011	955844	936725	930296	TOTAL
W wieku przedprodukcyjnym	159393	158150	154619	151573	Pre-working age
mężczyźni	82111	81246	79355	77799	males
kobiety	77282	76904	75264	73774	females
Miasta	79721	80051	77171	75593	Urban areas
Wieś	79672	78099	77448	75980	Rural areas
W wieku produkcyjnym	635551	577678	552484	545484	Working age
mężczyźni	335835	307738	293966	290073	males
kobiety	299716	269940	258518	255411	females
Miasta	324227	300400	284449	281068	Urban areas
Wieś	311324	277278	268035	264416	Rural areas
W wieku poprodukcyjnym	201067	220016	229622	233239	Post-working age
mężczyźni	64002	73384	79210	81540	males
kobiety	137065	146632	150412	151699	females
Miasta	113229	128165	132409	134123	Urban areas
Wieś	87838	91851	97213	99116	Rural areas
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	57	65	70	71	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	44	50	54	55	Males
Kobiety	72	83	87	88	Females

WYKRES 1 (10). **LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU**
Stan w dniu 31 grudnia
CHART 1 (10). **POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUPS**
As of 31 December

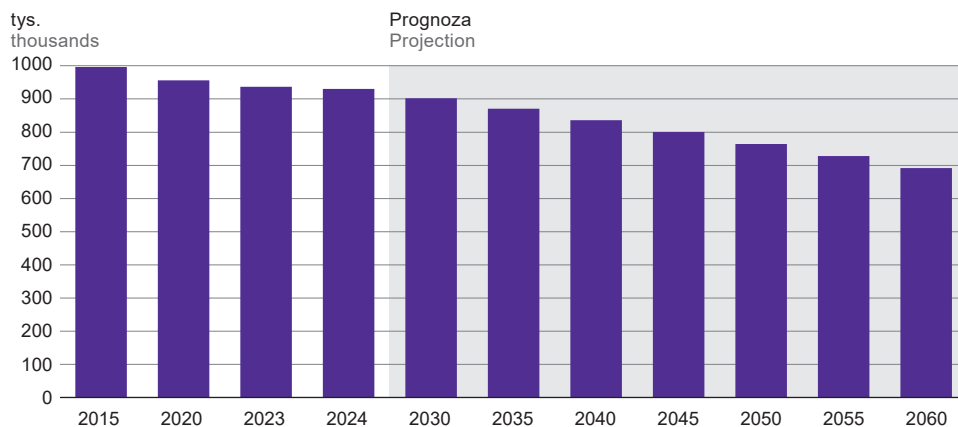

MAPA 1 (8). **GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA W 2024 R.**

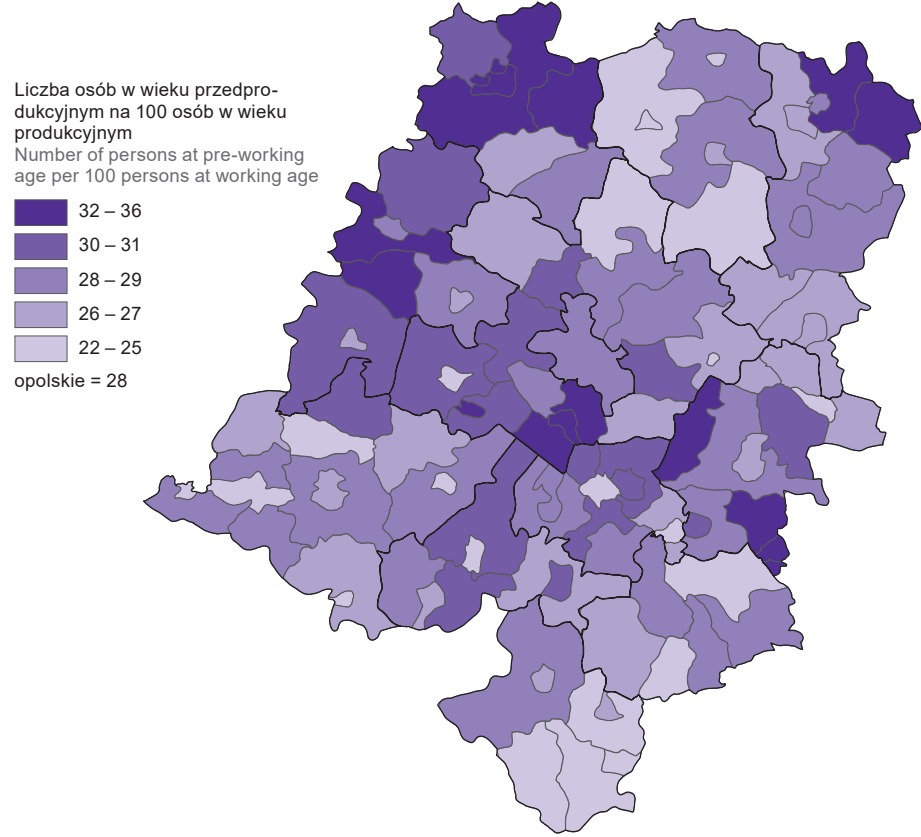
MAP 1 (8).
POPULATION DENSITY IN 2024
 As of 31 December

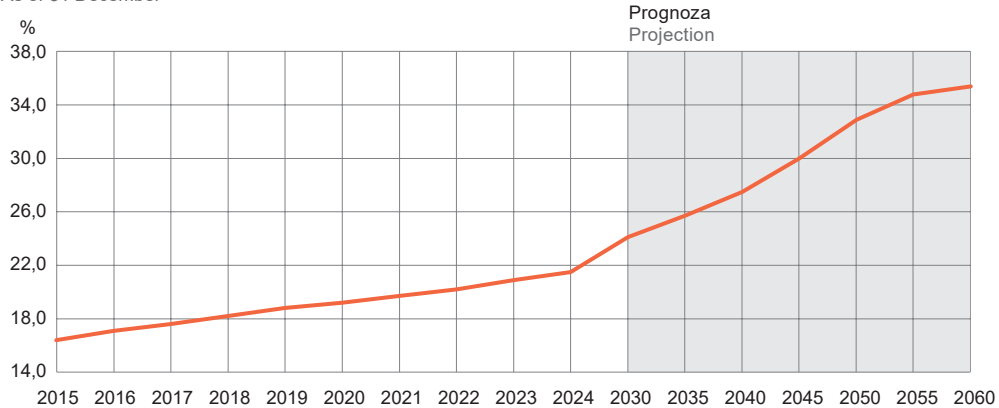
Ludność
 Stan w dniu 31 grudnia
 Population
 As of 31 December

MAPA 2 (9). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM W 2024 R.**
Stan w dniu 31 grudnia
PRE-WORKING AGE POPULATION IN 2024
As of 31 December

Współczynnik starości demograficznej^a
Stan w dniu 31 grudnia
Old age rate^a
As of 31 December

^a Udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności.
^a Share of persons aged 65 years and more in total population.

TABL. 3 (17). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**

Stan w dniu 31 grudnia
TOWNS AND URBAN POPULATION
As of 31 December

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY POPULATION		Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2015	35	517177	51,9
TOTAL	2020	36	508616	53,2
	2023	36	494029	52,7
	2024	37	490784	52,8
Poniżej 2000 Below 2000		3	5046	0,5
2000–4999		9	25935	2,8
5000–9999		13	84228	9,1
10000–19999		7	101239	10,9
20000–49999		3	94995	10,2
50000–99999		1	53849	5,8
100000–199999		1	125492	13,5
200000 i więcej and more		–	–	–

TABL. 4 (18). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**

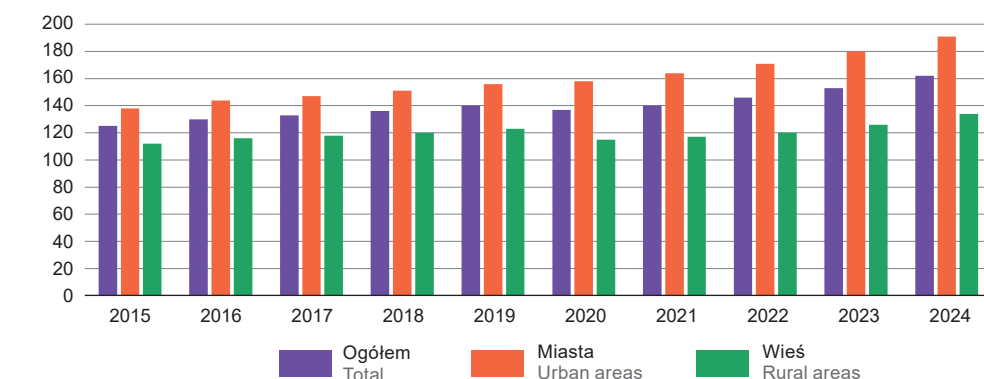
Stan w dniu 31 grudnia
GMINAS RURAL POPULATION
As of 31 December

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY RURAL POPULATION		Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2015	68	478834	48,1
TOTAL	2020	68	447228	46,8
	2023	68	442696	47,3
	2024	68	439512	47,2
Poniżej 2000 Below 2000		1	1295	0,1
2000–4999		20	78086	8,4
5000–6999		21	125509	13,5
7000–9999		20	166782	17,9
10000 i więcej and more		6	67840	7,3

a Wiejskie i miejsko-wiejskie.
a Rural and urban-rural.

WYKRES 2 (11). **INDEKS STAROŚCI^a**

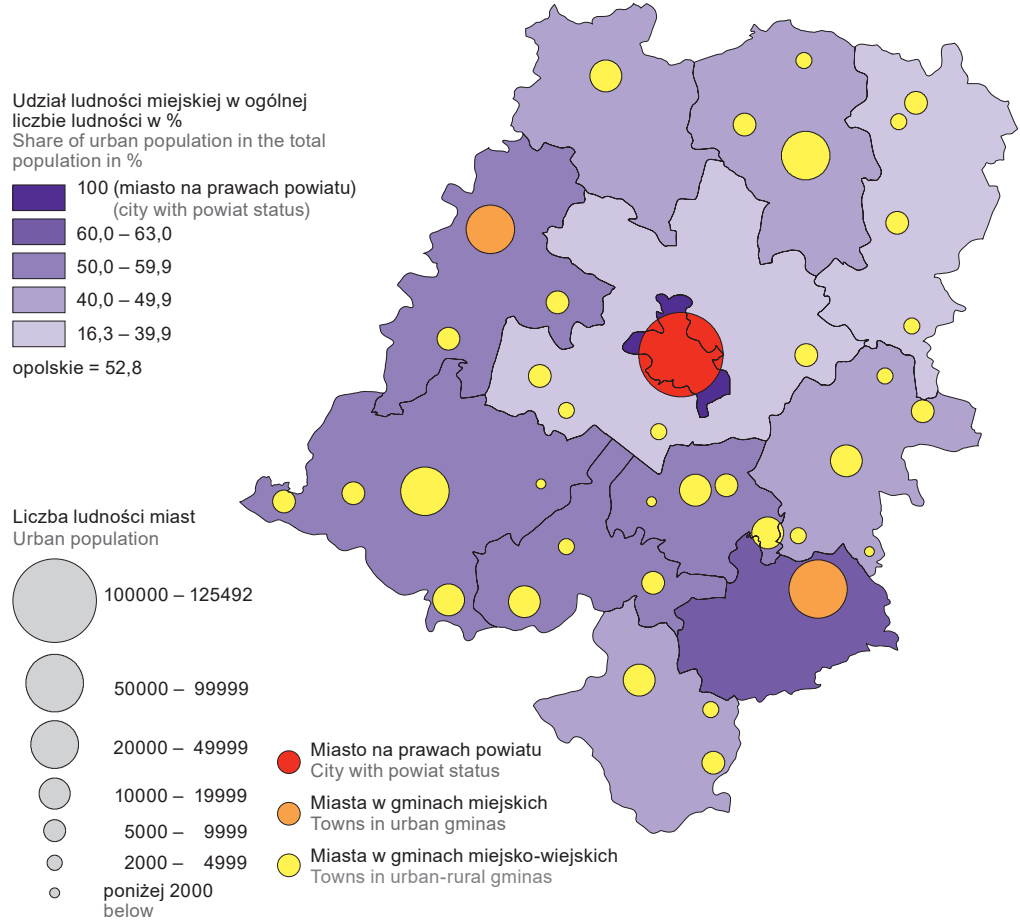
Stan w dniu 31 grudnia
AGEING RATIO^a
As of 31 December

a Liczba osób w wieku 65 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 0–14 lat.
a Number of persons aged 65 and more per 100 persons aged 0–14.

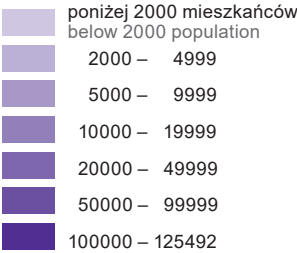
MAPA 3 (10). WSKAŹNIK URBANIZACJI W 2024 R.

Stan w dniu 31 grudnia
URBANISATION RATE IN 2024
As of 31 December

Ludność w miastach w 2024 r.
Stan w dniu 31 grudnia
Urban population in 2024
As of 31 December

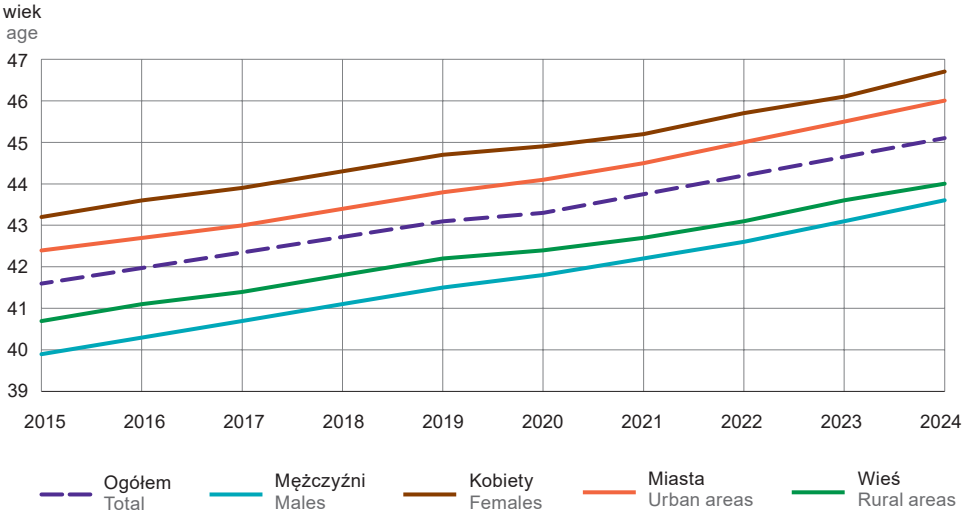
Odsetek ludności w miastach o wielkości
Percent of urban population in towns by size

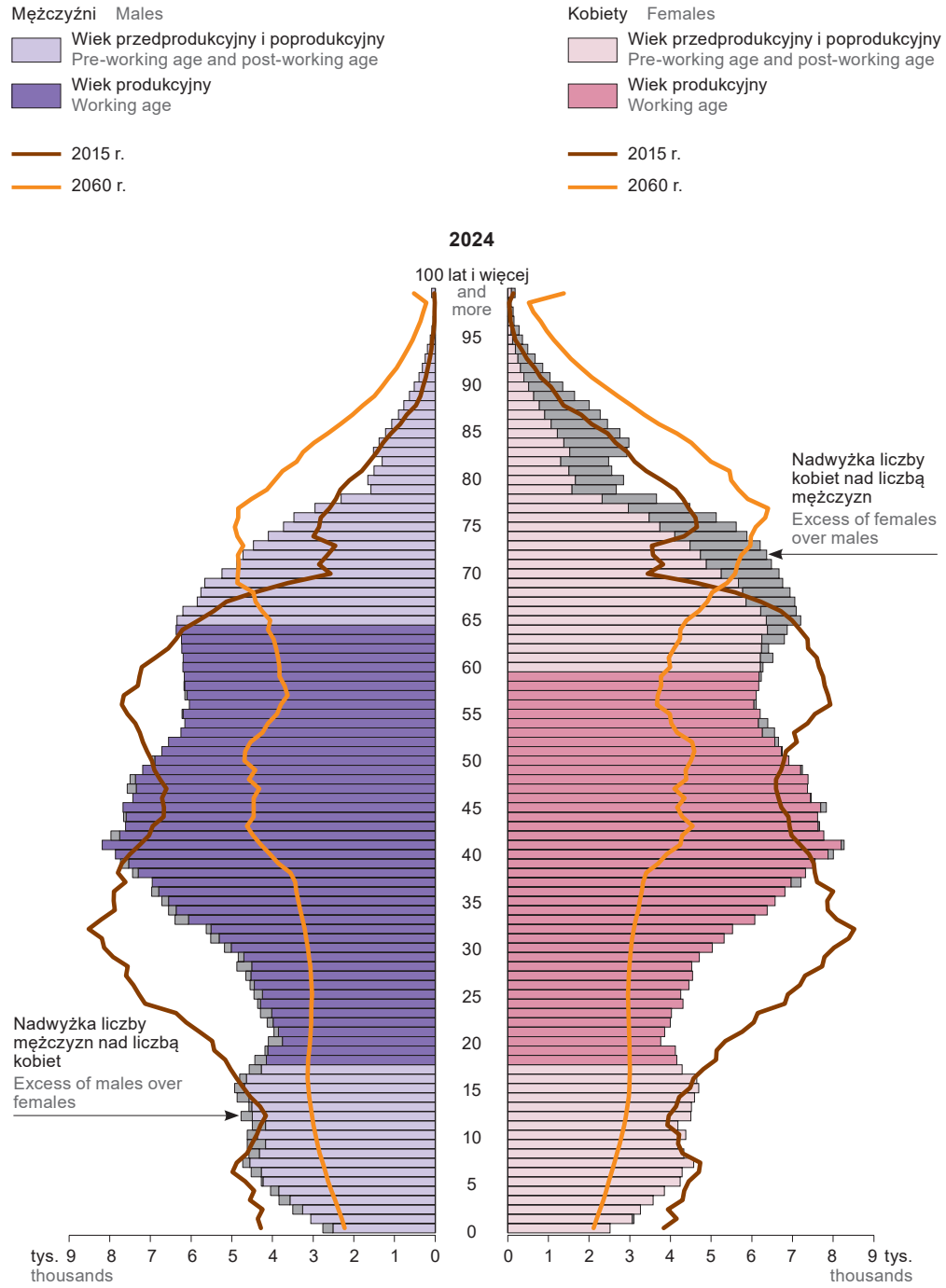
TABL. 5 (19). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 December

WIEK AGE	2015	2020	2023	2024					
				ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total number				
					mężczyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓŁEM TOTAL	996011	955844	936725	930296	449412	490784	232251	439512	217161
0– 2 lata	24860	24937	20201	18231	9341	9382	4894	8849	4447
3– 6	36514	35744	34553	32695	16727	15996	8121	16699	8606
7–12	52250	55616	53796	54067	27907	26585	13710	27482	14197
13–15	26450	25886	28609	28239	14423	14225	7263	14014	7160
16–18	29620	24156	25862	26947	13848	13845	7096	13102	6752
19–24	71731	54173	49698	49212	25120	24136	12188	25076	12932
25–29	74831	55959	47787	45946	23443	23393	11789	22553	11654
30–34	81991	70430	61193	57706	29355	30093	15208	27613	14147
35–39	77613	79925	74239	71412	35923	37001	18742	34411	17181
40–44	70960	76608	78601	78766	39404	42024	20899	36742	18505
45–49	67087	69064	73398	74799	37476	40159	19984	34640	17492
50–54	71147	63567	64858	66015	32738	33928	16555	32087	16183
55–59	76556	66104	62275	61703	30848	30773	14928	30930	15920
60–64	70563	70367	66120	64215	31319	32460	15121	31755	16198
65–69	54729	63428	64600	64984	29909	36077	15728	28907	14181
70–74	32275	47680	54074	55106	23478	32616	13238	22490	10240
75–79	35238	26232	32143	35646	14092	22703	8757	12943	5335
80 lat i więcej and more	41596	45968	44718	44607	14061	25388	8030	19219	6031

WYKRES 3 (12). **MEDIANA WIEKU (wiek środkowy) LUDNOŚCI**
Stan w dniu 31 grudnia
CHART 3 (12). **MEDIAN AGE (middle age) OF POPULATION**
As of 31 December

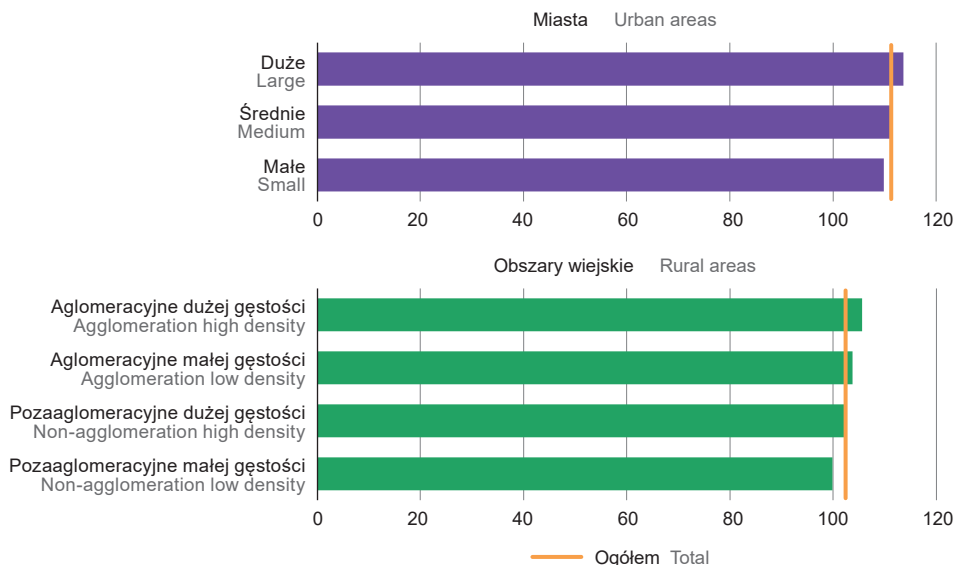
WYKRES 4 (13). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
Stan w dniu 31 grudnia
CHART 4 (13). **POPULATION BY SEX AND AGE**
As of 31 December

WYKRES 5 (14). **WSPÓŁCZYNNIK FEMINIZACJI^a W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2024 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 5 (14). **FEMINITY RATIO^a IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2024**
As of 31 December

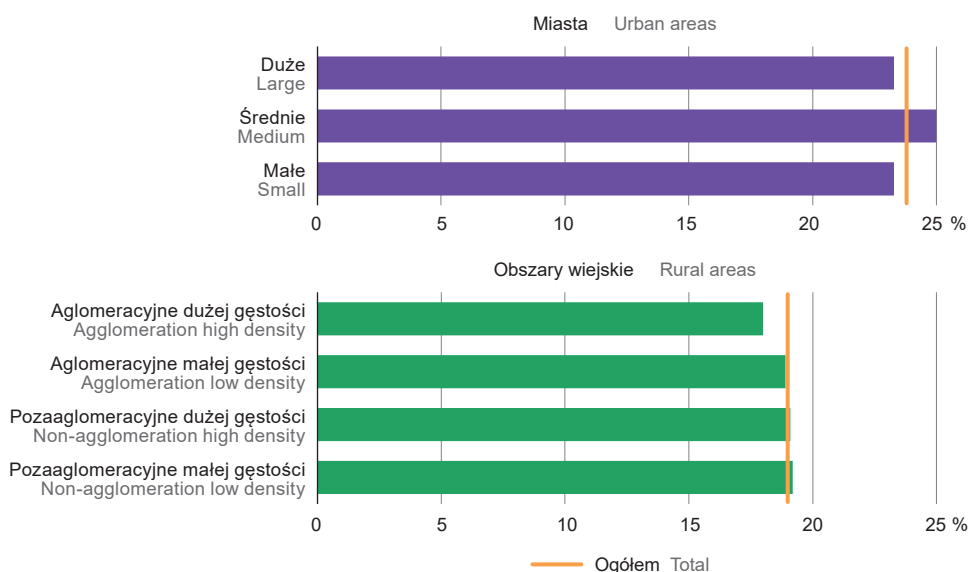

^a Liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn.
^a Number of females per 100 males.

WYKRES 6 (15). **LUDNOŚĆ W WIEKU 65 LAT I WIĘCEJ W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2024 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 6 (15). **POPULATION AGED 65 YEARS AND MORE IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2024**
As of 31 December

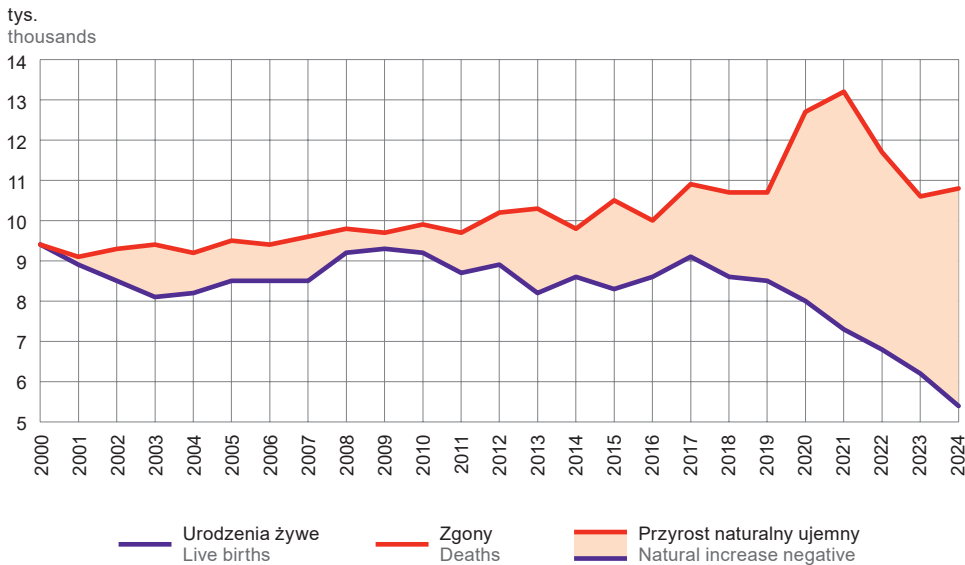

TABL. 6 (20). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Urodzenia żywe Live births	Zgony	Deaths	Przyrost naturalny Natural increase
			ogółem total	w tym niemowląt of which infants	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
OGÓŁEM	2015	8289	10468	34	-2179
TOTAL	2020	7951	12716	32	-4765
	2023	6177	10624	17	-4447
	2024	5410	10760	18	-5350
Miasta	2015	4311	5398	13	-1087
Urban areas	2020	4081	6674	17	-2593
	2023	3126	5816	3	-2690
	2024	2798	5981	11	-3183
Wieś	2015	3978	5070	21	-1092
Rural areas	2020	3870	6042	15	-2172
	2023	3051	4808	14	-1757
	2024	2612	4779	7	-2167
NA 1000 LUDNOŚCI ^a PER 1000 POPULATION ^a					
OGÓŁEM	2015	8,3	10,5	4,1	-2,2
TOTAL	2020	8,3	13,2	4,0	-5,0
	2023	6,6	11,3	2,8	-4,7
	2024	5,8	11,5	3,3	-5,7
Miasta	2015	8,3	10,4	3,0	-2,1
Urban areas	2020	8,0	13,1	4,2	-5,1
	2023	6,3	11,7	1,0	-5,4
	2024	5,7	12,1	3,9	-6,5
Wieś	2015	8,3	10,6	5,3	-2,3
Rural areas	2020	8,6	13,5	3,9	-4,8
	2023	6,9	10,8	4,6	-4,0
	2024	5,9	10,9	2,7	-4,9

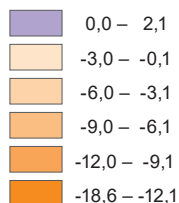
a W przypadku zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych.
a In the case of infant deaths, per 1000 live births.

WYKRES 7 (16). **PRZYRÓST NATURALNY, URODZENIA ŻYWE I ZGONY**
CHART 7 (16). NATURAL INCREASE, LIVE BIRTHS AND DEATHS

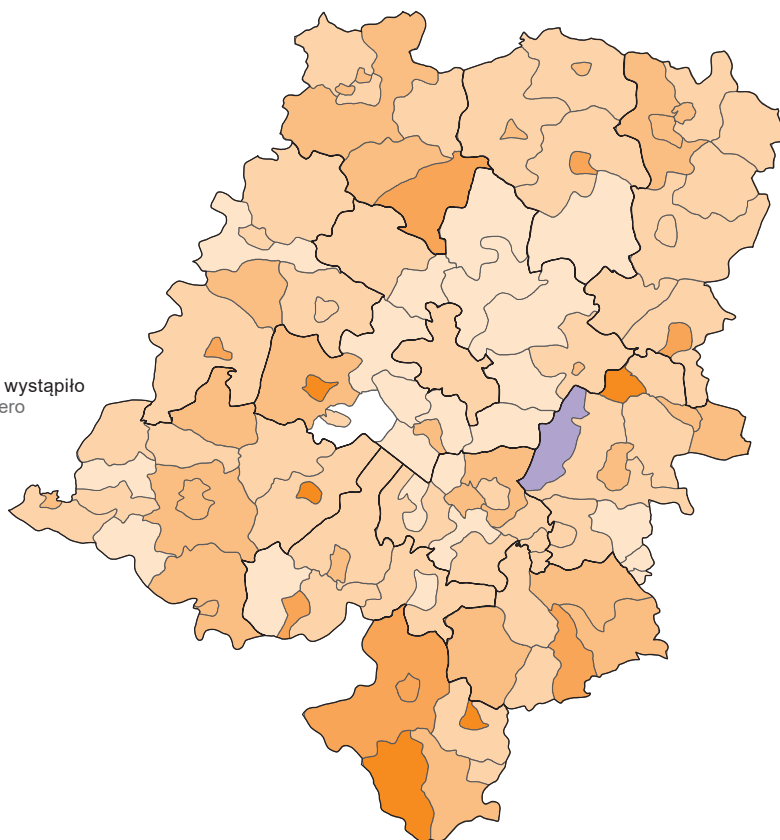
MAPA 4 (11). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W 2024 R.**
 MAP 4 (11). **VITAL STATISTICS OF POPULATION IN 2024**

Przyrost naturalny
 na 1000 ludności
 Natural increase
 per 1000 population

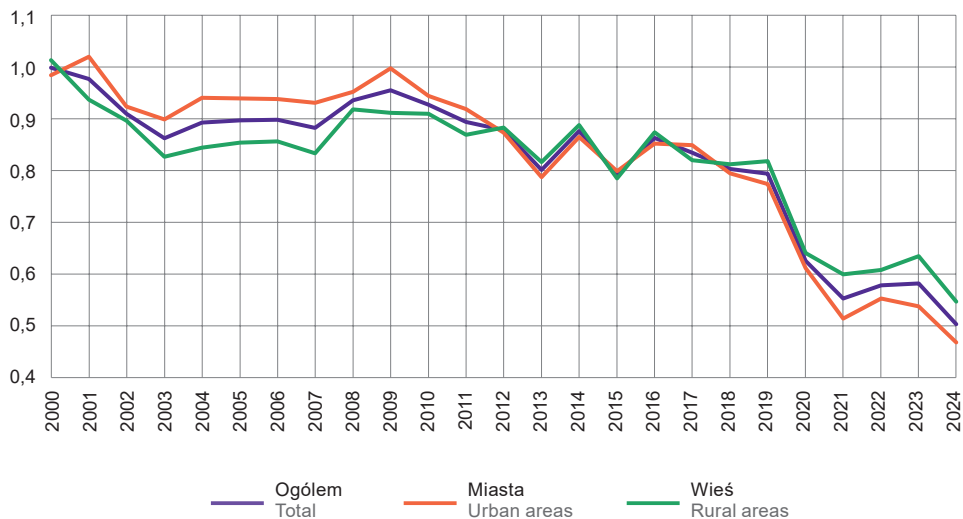

zjawisko nie wystąpiło
 magnitude zero

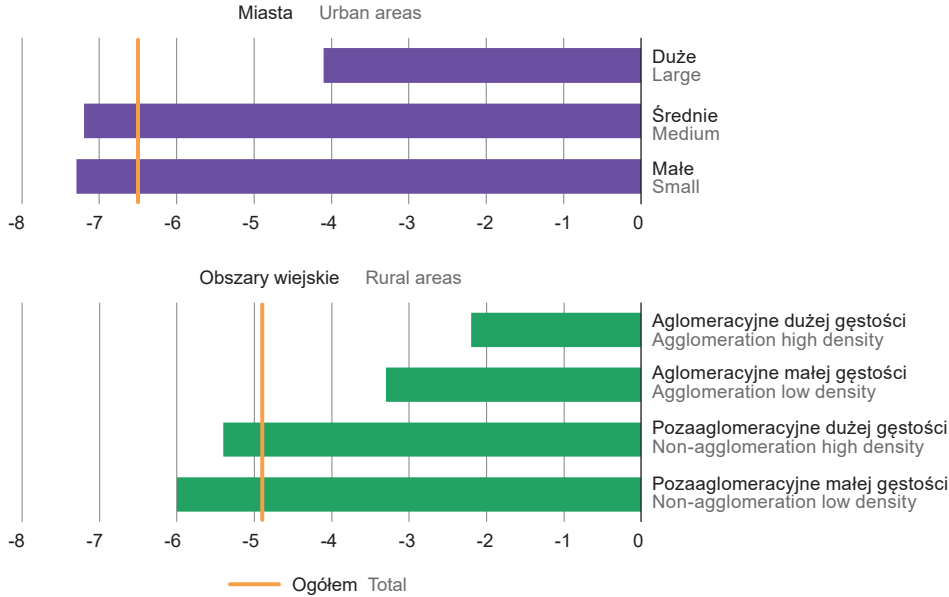
opolskie = -5,7

Współczynnik dynamiki demograficznej
 Demographic dynamics rate

WYKRES 8 (17). **PRZYROST NATURALNY NA 1000 LUDNOŚCI W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2024 R.**
 CHART 8 (17). **NATURAL INCREASE PER 1000 POPULATION IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2024**

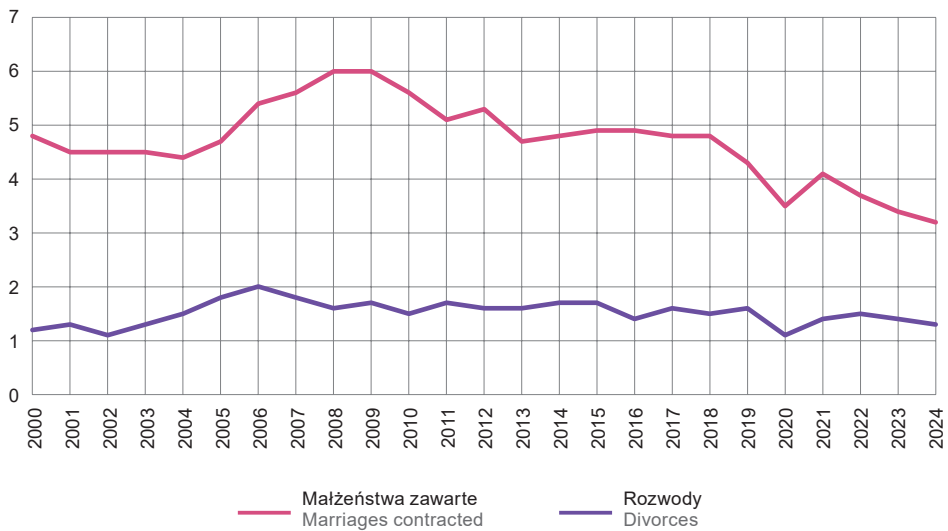

TABL. 7 (21). **MAŁŻEŃSTWA, ROZWOZY, SEPARACJE**
MARRIAGES, DIVORCES, SEPARATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa zawarte Marriages contracted		Małżeństwa rozwiązane Marriages dissolved			Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a Difference between contracted and dissolved marriages ^a		Separacje Separations	
		ogółem total	w tym wyznaniowe ^b of which religious ^b	przez śmierć by death of		przez rozwód by divorce				na 1000 istniejących małżeństw per 1000 existing marriages
				męża husband	żony wife		ogółem total	w tym przez rozwód of which by divorce		
OGÓŁEM	2015	4920	2953	2855	1072	1678	24,0	7,2	−1304	28
TOTAL	2020	3326	1614	3780	1335	1089	27,6	4,8	−3090	17
	2023	3173	1409	2857	1133	1287	23,9	5,8	−2360	12
	2024	2947	1274	2895	1139	1259	24,3	5,8	−2682	9
Miasta	2015	2440	1316	1473	591	1093	26,9	9,3	−1272	18
Urban areas	2020	1708	723	1967	710	758	31,1	6,9	−2118	11
	2023	1719	613	1595	625	893	27,9	8,0	−1825	9
	2024	1551	528	1566	662	878	28,3	8,0	−2038	4
Wieś	2015	2480	1637	1382	481	585	21,0	5,0	−32	10
Rural areas	2020	1618	891	1813	625	331	24,3	2,9	−972	6
	2023	1454	796	1262	508	394	19,9	3,6	−535	3
	2024	1396	746	1329	477	381	20,2	3,5	−644	5

a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim. b Ze skutkami cywilnymi.
 a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons. b With civil law consequences.

WYKRES 9 (18). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWOODY NA 1000 LUDNOŚCI**
 CHART 9 (18). **MARRIAGES CONTRACTED AND DIVORCES PER 1000 POPULATION**

TABL. 8 (22). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a**
ORAZ WIEKU MATKI
 LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki					Birth order	
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over	
OGÓŁEM	2015	8289	3840	3254	855	206	71	43
TOTAL	2020	7951	3315	3023	1116	364	80	51
	2023	6177	2595	2278	915	265	85	39
	2024	5410	2175	2023	776	234	92	53
19 lat i mniej and less		97	95	2	—	—	—	—
20–24		543	369	134	28	6	5	1
25–29		1741	892	644	156	31	10	3
30–34		1836	572	812	301	72	30	16
35–39		966	203	368	234	93	31	20
40–44		221	42	61	56	32	16	12
45 lat i więcej and more		6	2	2	1	—	—	1

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.
 a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

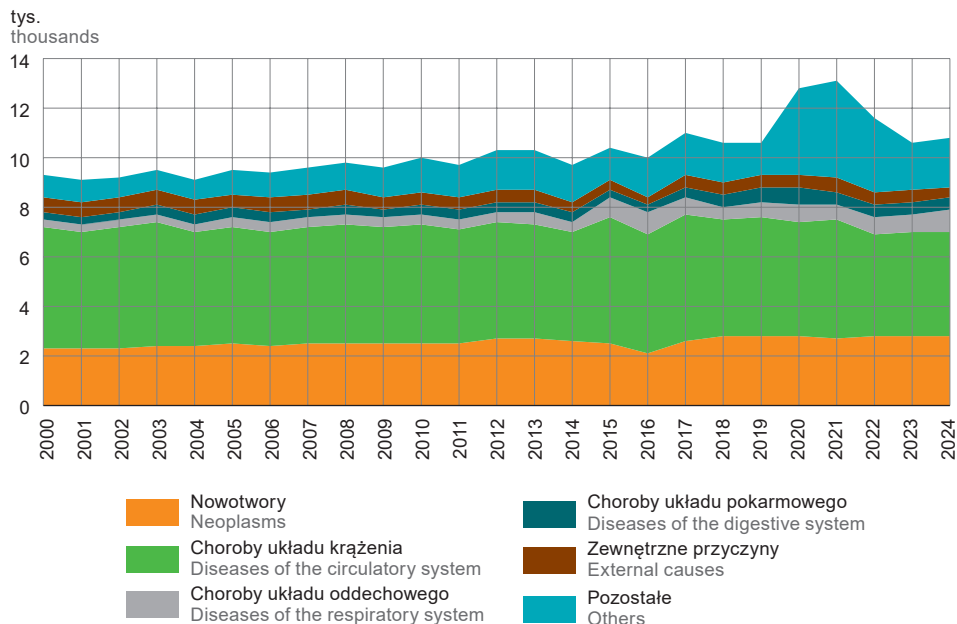
TABL. 9 (23). **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2023	2024		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku: Fertility – live births per 1000 females aged:						
15–49 lat	34,3	36,4	29,5	26,2	25,9	26,6
15–19	12,2	8,7	5,2	4,5	6,5	2,5
20–24	45,2	41,3	34,6	26,9	29,1	24,7
25–29	78,0	95,4	84,1	75,7	71,1	80,6
30–34	60,3	72,7	66,8	62,9	62,4	63,4
35–39	25,9	32,1	27,3	26,7	27,1	26,2
40–44	4,9	6,3	5,7	5,6	5,7	5,5
45–49 lat	0,2	0,4	0,2	0,2	0,2	0,1
Współczynniki: Rates:						
Dzietności ogólnej Total fertility	1,124	1,283	1,123	1,016	1,013	1,020
Reprodukcji brutto Gross reproduction	0,531	0,622	0,566	0,481	0,483	0,480
Dynamiki demograficznej Demographic dynamics	0,792	0,625	0,581	0,503	0,468	0,547

TABL. 10 (24). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED		Ogółem Grand total	Mężczyźni Males	Kobiety Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
					razem total	mężczyźni males	kobiety females	razem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	2015	10468	5428	5040	5398	2797	2601	5070	2631	2439
TOTAL	2020	12716	6700	6016	6674	3448	3226	6042	3252	2790
	2023	10624	5430	5194	5816	2952	2864	4808	2478	2330
	2024	10760	5472	5288	5981	3011	2970	4779	2461	2318
0 lat		18	13	5	11	7	4	7	6	1
1–4 lata		3	1	2	1	–	1	2	1	1
5–9		4	4	–	–	–	–	4	4	–
10–14		7	5	2	4	4	–	3	1	2
15–19		13	8	5	10	7	3	3	1	2
20–24		23	16	7	15	9	6	8	7	1
25–29		32	28	4	19	16	3	13	12	1
30–34		72	50	22	44	30	14	28	20	8
35–39		90	68	22	50	35	15	40	33	7
40–44		121	92	29	75	56	19	46	36	10
45–49		169	125	44	92	62	30	77	63	14
50–54		254	179	75	144	104	40	110	75	35
55–59		443	316	127	217	145	72	226	171	55
60–64		719	494	225	380	250	130	339	244	95
65–69		1189	810	379	653	432	221	536	378	158
70–74		1509	900	609	888	521	367	621	379	242
75–79		1363	693	670	849	427	422	514	266	248
80–84		1458	623	835	775	353	422	683	270	413
85 lat i więcej and more		3273	1047	2226	1754	553	1201	1519	494	1025

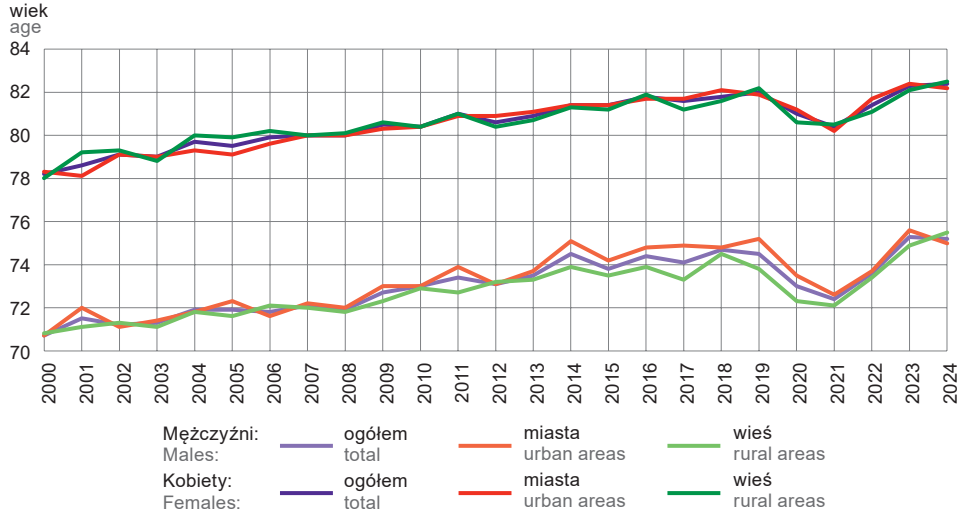
WYKRES 10 (19). **ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYN**
 CHART 10 (19). **DEATHS BY SELECTED CAUSES**

TABL. 11 (25). **ZGONY NIEMOWŁĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
 INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED INFANTS		Ogółem Grand total	Chłopcy Males	Dziewczęta Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
					razem total	chłopcy males	dziewczęta females	razem total	chłopcy males	dziewczęta females
OGÓŁEM	2015	34	21	13	13	9	4	21	12	9
TOTAL	2020	32	20	12	17	11	6	15	9	6
	2023	17	11	6	3	2	1	14	9	5
	2024	18	13	5	11	7	4	7	6	1
0–27 dni 0–27 days		11	10	1	6	5	1	5	5	–
0– 6		10	9	1	6	5	1	4	4	–
w tym 0 of which 0		8	7	1	6	5	1	2	2	–
7–13		1	1	–	–	–	–	1	1	–
14–20		–	–	–	–	–	–	–	–	–
21–27		–	–	–	–	–	–	–	–	–
28–29 dni 28–29 days		–	–	–	–	–	–	–	–	–
1 miesiąc 1 month		4	2	2	2	1	1	2	1	1
2		–	–	–	–	–	–	–	–	–
3		–	–	–	–	–	–	–	–	–
4		–	–	–	–	–	–	–	–	–
5		3	1	2	3	1	2	–	–	–
6		–	–	–	–	–	–	–	–	–
7		–	–	–	–	–	–	–	–	–
8		–	–	–	–	–	–	–	–	–
9		–	–	–	–	–	–	–	–	–
10		–	–	–	–	–	–	–	–	–
11 miesięcy 11 months		–	–	–	–	–	–	–	–	–

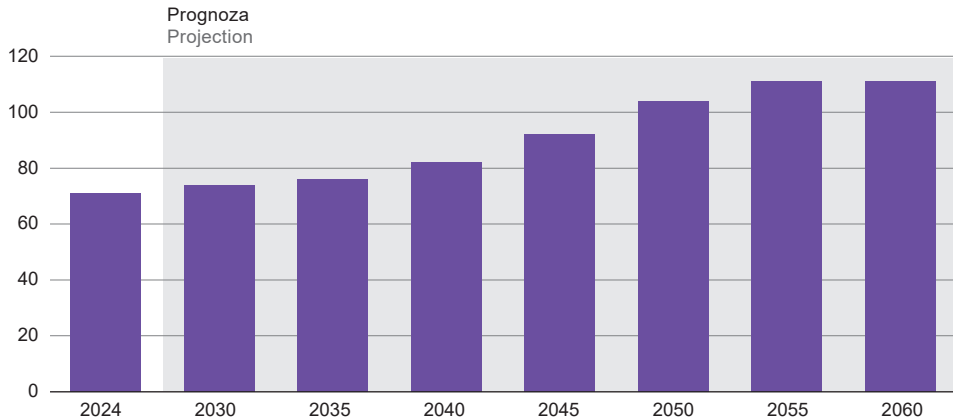
WYKRES 11 (20). PRZECIĘTNE TRWANIE ŻYCIA
CHART 11 (20). LIFE EXPECTANCY

TABL. 12 (26). PROGNOZA LUDNOŚCI
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION PROJECTION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2030	2035	2040	2045	2050	2055	2060	SPECIFICATION
OGÓŁEM w tys. TOTAL in thousands								
OGÓŁEM	902,2	870,3	835,9	800,2	764,3	728,1	691,9	TOTAL
mężczyźni	433,6	417,3	400,1	382,8	365,7	348,4	331,1	males
kobiety	468,6	453,0	435,8	417,4	398,6	379,7	360,8	females
EKONOMICZNE GRUPY WIEKU ECONOMIC AGE GROUPS								
Wiek przedprodukcyjny	137,0	121,4	110,5	107,7	106,4	103,7	98,4	Pre-working age
mężczyźni	70,3	62,3	56,6	55,2	54,5	53,1	50,4	males
kobiety	66,7	59,2	53,8	52,5	51,9	50,6	47,9	females
Wiek produkcyjny	517,8	493,3	460,1	415,9	375,1	345,7	327,7	Working age
mężczyźni	273,1	262,0	247,2	226,3	204,3	187,0	176,0	males
kobiety	244,7	231,3	212,9	189,6	170,8	158,7	151,7	females
Wiek poprodukcyjny	247,4	255,5	265,4	276,6	282,8	278,8	265,8	Post-working age
mężczyźni	90,2	93,1	96,3	101,3	106,9	108,3	104,7	males
kobiety	157,2	162,4	169,1	175,3	175,9	170,4	161,1	females
BIOLOGICZNE GRUPY WIEKU BIOLOGICAL AGE GROUPS								
0–14 lat	109,9	95,2	90,1	88,9	88,3	85,5	79,9	0–14
mężczyźni	56,3	48,9	46,2	45,6	45,3	43,9	41,0	males
kobiety	53,6	46,3	43,9	43,3	43,0	41,6	39,0	females
15–64	574,6	551,7	515,8	471,3	424,9	389,1	366,7	15–64
mężczyźni	287,1	275,3	257,6	235,9	213,5	196,3	185,4	males
kobiety	287,5	276,4	258,1	235,4	211,4	192,9	181,3	females
65 lat i więcej	217,7	223,3	230,0	240,0	251,1	253,5	245,3	65 and more
mężczyźni	90,2	93,1	96,3	101,3	106,9	108,3	104,7	males
kobiety	127,5	130,3	133,8	138,7	144,1	145,2	140,6	females
WYBRANE WSPÓŁCZYNNIKI SELECTEC RATIO								
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	74	76	82	92	104	111	111	Non-working age population per 100 persons of working age
mężczyźni	59	59	62	69	79	86	88	males
kobiety	92	96	105	120	133	139	138	females
Współczynnik starości demograficznej	24	26	28	30	33	35	35	Rate demographic of ageing
mężczyźni	21	22	24	26	29	31	32	males
kobiety	27	29	31	33	36	38	39	females
Indeks starości	198	234	255	270	284	297	307	Ageing ratio
mężczyźni	160	190	208	222	236	247	255	males
kobiety	238	281	305	320	335	349	361	females

WYKRES 12 (21). **ŁUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM**
Stan na 31 grudnia
CHART 12 (21). **NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE**
As of 31 December

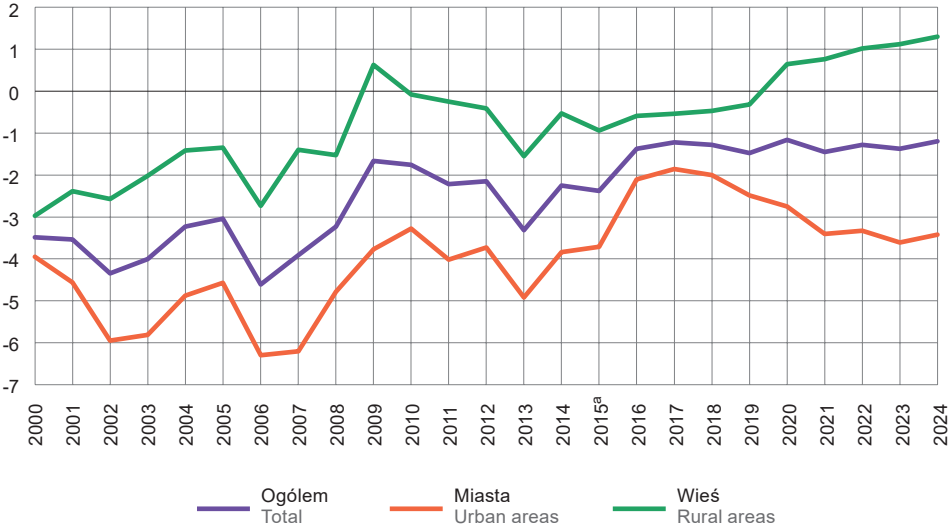
TABL. 13 (27). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE ŁUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Napływ ^a Inflow ^a				Odpływ ^b Outflow ^b		Saldo migracji ^c Net migration ^c		
		ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas			na wieś to rural areas
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM TOTAL	2015	.	4838	4460	.	.	5127	4981	.	-2379
	2020	9651	4936	4274	441	10770	5068	4889	813	-1119
	2023	9454	5047	3881	526	10751	4893	4989	869	-1297
	2024	10385	5376	4431	578	11503	5119	5471	913	-1118
Miasta Urban areas	2015	.	1678	2459	.	.	2314	3054	.	-1926
	2020	4357	1662	2476	219	5764	2298	3103	363	-1407
	2023	4162	1739	2145	278	5953	2367	3194	392	-1791
	2024	4544	1797	2412	335	6231	2367	3461	403	-1687
Wieś Rural areas	2015	.	3160	2001	.	.	2813	1927	.	-453
	2020	5294	3274	1798	222	5006	2770	1786	450	288
	2023	5292	3308	1736	248	4798	2526	1795	477	494
	2024	5841	3579	2019	243	5272	2752	2010	510	569
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM TOTAL	2015	.	4,84	4,46	.	.	5,13	4,99	.	-2,38
	2020	10,05	5,14	4,45	0,46	11,22	5,28	5,09	0,85	-1,17
	2023	10,06	5,37	4,13	0,56	11,44	5,21	5,31	0,93	-1,38
	2024	11,13	5,76	4,75	0,62	12,32	5,48	5,86	0,98	-1,20
Miasta Urban areas	2015	.	3,23	4,74	.	.	4,46	5,88	.	-3,71
	2020	8,52	3,25	4,84	0,43	11,28	4,50	6,07	0,71	-2,75
	2023	8,39	3,50	4,32	0,56	11,99	4,77	6,44	0,79	-3,61
	2024	9,22	3,65	4,89	0,68	12,64	4,80	7,02	0,82	-3,42
Wieś Rural areas	2015	.	6,59	4,17	.	.	5,86	4,02	.	-0,94
	2020	11,80	7,30	4,01	0,49	11,16	6,17	3,98	1,00	0,64
	2023	11,94	7,46	3,92	0,56	10,83	5,70	4,05	1,08	1,11
	2024	13,26	8,13	4,58	0,55	11,97	6,25	4,56	1,16	1,29

a Zameldowania. b Wymeldowania. c W 2015 r. do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

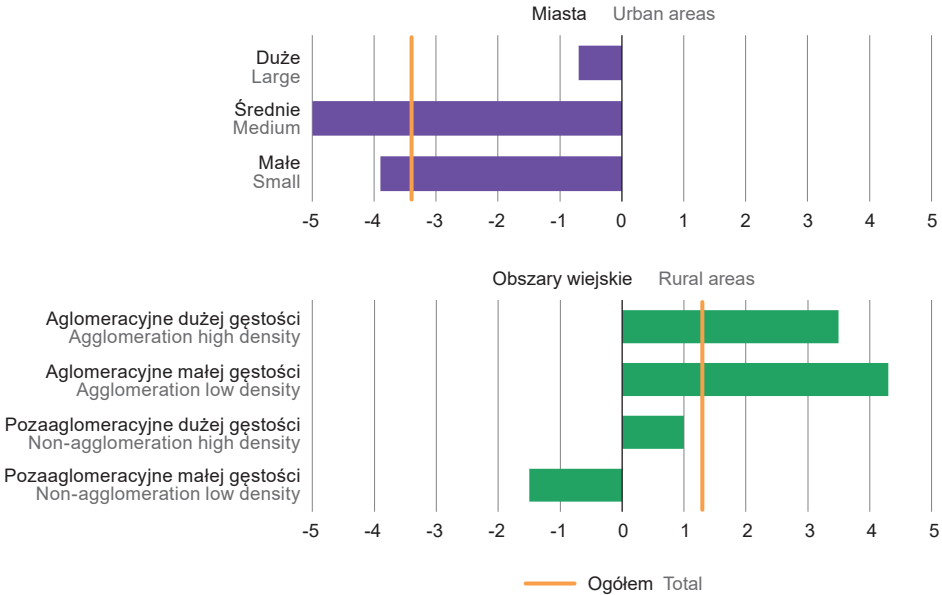
a Registrations. b Deregistrations. c In 2015 net migration was calculated using data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014.

WYKRES 13 (22). **SALDO MIGRACJI LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY NA 1000 LUDNOŚCI**
CHART 13 (22). **NET MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE**
PER 1000 POPULATION

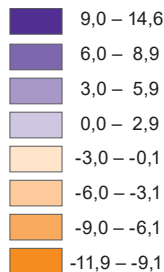
a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.
a Net migration was calculated using data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014.

WYKRES 14 (23). **SALDO MIGRACJI NA POBYT STAŁY NA 1000 LUDNOŚCI W MIASTACH**
WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH
W 2024 R.
CHART 14 (23). **NET MIGRATION FOR PERMANENT RESIDENCE PER 1000 POPULATION**
IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2024

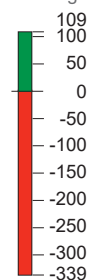
MAPA 5 (12). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY W 2024 R.**
 MAP 5 (12). **INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE IN 2024**

Saldo migracji na 1000 ludności
 Net migration per 1000 population

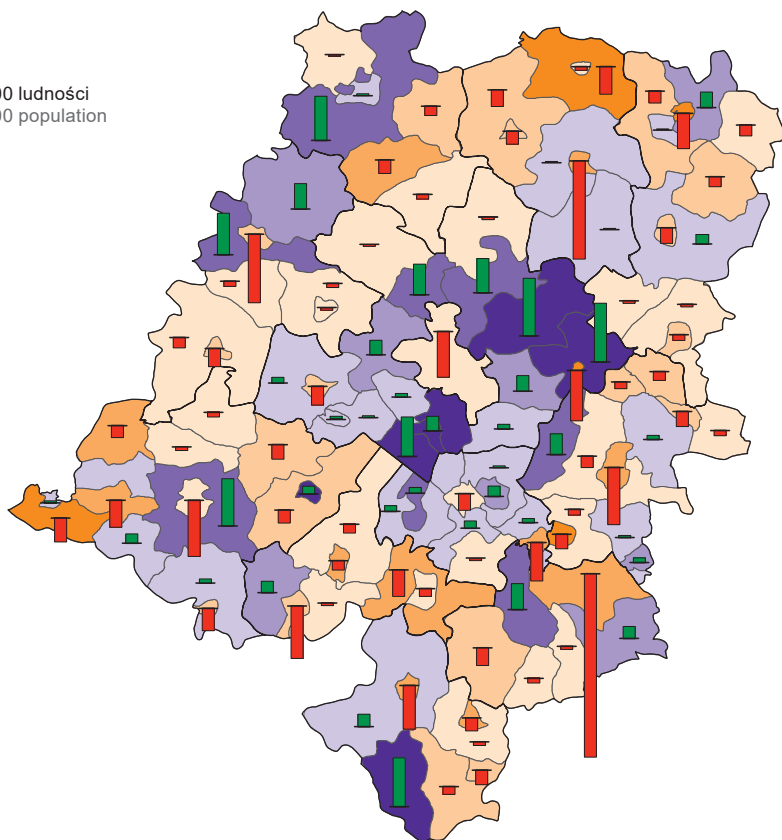

opolskie = -1,2

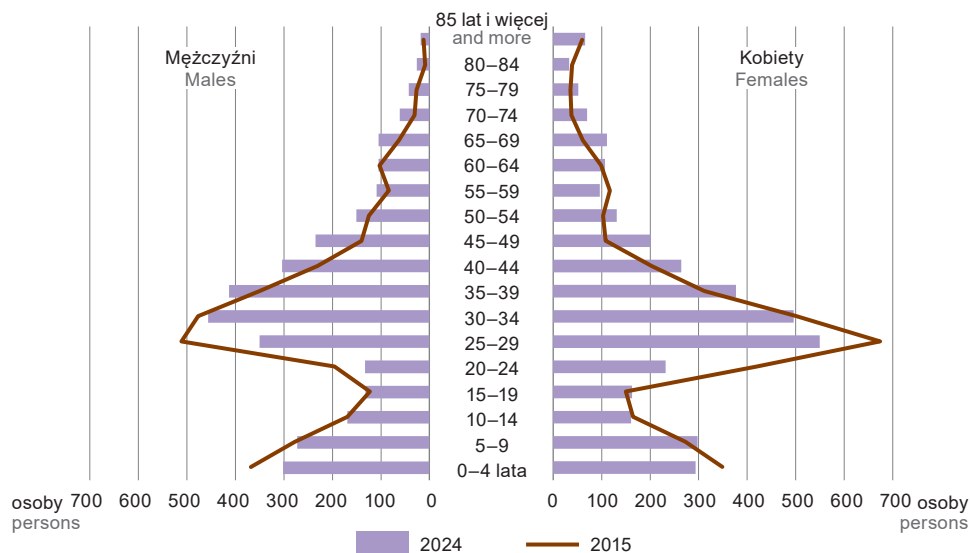
Saldo migracji
 Net migration

opolskie = -1118

Migracje wewnątrzwojewódzkie ludności na pobyt stały
 Intra-voivodship migration of population for permanent residence

TABL. 14 (28). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
 INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

LATA YEARS	WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Imigranci Immigrants			Emigranci Emigrants			Saldo migracji Net migration		
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
O G Ó Ł E M	2020	441	250	191	813	414	399	-372	-164	-208
TOTAL	2023	526	289	237	869	444	425	-343	-155	-188
	2024	578	303	275	913	477	436	-335	-174	-161
	0– 4 lata	108	55	53	6	2	4	102	53	49
	5– 9	107	52	55	19	9	10	88	43	45
	10–14	54	22	32	38	22	16	16	–	16
	15–19	28	18	10	91	77	14	-63	-59	-4
	20–24	20	10	10	48	34	14	-28	-24	-4
	25–29	16	9	7	40	18	22	-24	-9	-15
	30–34	40	24	16	64	37	27	-24	-13	-11
	35–39	55	31	24	100	50	50	-45	-19	-26
	40–44	46	25	21	106	42	64	-60	-17	-43
	45–49	36	20	16	98	40	58	-62	-20	-42
	50–54	23	10	13	66	33	33	-43	-23	-20
	55–59	14	12	2	92	47	45	-78	-35	-43
	60–64	11	5	6	70	33	37	-59	-28	-31
	65 lat i więcej and more	20	10	10	75	33	42	-55	-23	-32

TABL. 15 (29). **REZYDENCI^a**
 Stan w dniu 31 grudnia
 RESIDENT POPULATION^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	952557	910302	890392	884774	TOTAL
mężczyźni	461857	440955	430456	427804	males
kobiety	490700	469347	459936	456970	females
Miasta	503128	487932	473125	470564	Urban areas
w tym mężczyźni	239991	232165	224349	223069	of which males
Wieś	449429	422370	417267	414210	Rural areas
w tym mężczyźni	221866	208790	206107	204735	of which males

a Do ludności rezydującej (rezydentów) zalicza się: stałych mieszkańców gminy, z wyjątkiem osób przebywających poza gminą zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy – bez względu na ich miejsce przebywania (w kraju czy za granicą); osoby przebywające czasowo w gminie z zamiarem zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imigranci bez stałego pobytu w Polsce).

a The usually resident population (residents) – comprise the following groups: permanent residents of the gmina, with the exception of persons residing outside the gmina of residence for a period of 12 months or more – regardless of their place of residence (in the country or abroad); persons temporarily staying in the gmina with the intention of living there for a period 12 months or more, who arrived from another place in the country or from abroad (immigrants who are not registered for permanent residence in Poland).

Kościoły i związki wyznaniowe
Churches and religious associations

TABL. 16 (30). NIEKTÓRE KOŚCIOŁY I INNE ZWIĄZKI WYZNANIOWE
Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED CHURCHES AND OTHER RELIGIOUS ASSOCIATIONS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2023	2024	2015	2020	2023	2024	
	jednostki kościelne ^a church units ^a				duchowni clergy			wierni, wyznawcy the faithful, adherents	
Kościół Katolicki: Catholic Church:									
Kościół Rzymskokatolicki ^b	399	400	399	399	858	839	848	787	712599
Protestanckie i tradycji protestanckiej: Protestant and Protestant tradition:									
Kościół Zielonoświątkowy w RP	13	14	13	13	23	22	20	28	1340
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w RP	3	6	3	3	2	1	2	2	168
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan	1	1	1	1	2	1	1	1	63
Nowoapostolski Kościół w Polsce ^c	1	1	1	1	–	–	–	–	13
Nurt badaczy Pisma Świętego: Bible student movement:									
Świadkowie Jehowy w Polsce	34	32	32	31	.	223	237	241	2905 ^d
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	.	2	2	2	.	8	9	9	45
Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego	1	1	1	1	2	2	2	2	8

a Znaczące w województwie; uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. b Dane dotyczą diecezji opolskiej; wierni – ochrzczeni. c Kościół stowarzyszony w Polskiej Radzie Ekumenicznej. d Głosiciele.

a Important in the voivodship; listed by the decreasing number of the faithful and adherents. Including, parishes, congregations, religious communities, centres. b Data concern opolska diocese; the faithful – baptised. c Church associated in the Polish Ecumenical Council. d Proclaimers.

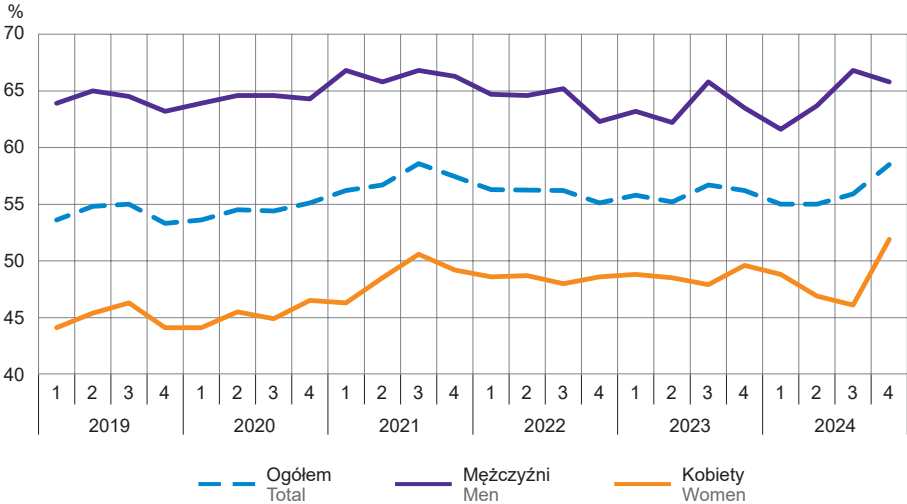
Dział V. Rynek pracy
Chapter V. Labour market

TABL. 1 (31). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15–89 LAT
– NA PODSTAWIE BAEL^a
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15–89 – ON THE LFS BASIS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	2023	2024					SPECIFICATION
	przeciętne w roku annual averages				kwartaly quarters				
					1	2	3	4	
LUDNOŚĆ w tys.	773	770	750	746	747	746	746	745	POPULATION in thousands
Mężczyźni	371	370	360	358	359	358	358	357	Men
Kobiety	401	400	390	388	389	388	388	387	Women
Aktywni zawodowo	432	431	431	429	427	417	429	443	Economically active persons
mężczyźni	245	245	236	237	230	233	243	241	men
kobiety	187	187	195	192	197	184	187	202	women
Pracujący	418	419	419	419	411	410	417	436	Employed persons
mężczyźni	238	238	229	231	221	228	239	235	men
kobiety	180	181	190	188	190	182	179	201	women
Bezrobotni ^b	14	12	12	10	16	.	12	.	Unemployed persons ^b
mężczyźni	.	.	.	.	.	.	.	.	men
kobiety	.	.	.	.	.	.	.	.	women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %	55,9	56,0	57,5	57,5	57,2	55,9	57,5	59,5	ACTIVITY RATE in %
Mężczyźni	66,0	66,2	65,6	66,2	64,1	65,1	67,9	67,5	Men
Kobiety	46,6	46,8	50,0	49,5	50,6	47,4	48,2	52,2	Women
Bierni zawodowo	340	339	319	317	320	330	316	302	Economically inactive persons
mężczyźni	126	126	124	121	128	125	115	116	men
kobiety	214	213	195	196	192	205	201	185	women
STOPA BEZROBOCIA w %	3,2	2,8	2,8	2,3	3,7	.	2,8	.	UNEMPLOYMENT RATE in %
Mężczyźni	.	.	.	.	.	.	.	.	Men
Kobiety	.	.	.	.	.	.	.	.	Women

a Patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 188. b Osoby w wieku 15–74 lata.
a See notes to the chapter, item 1 on page 188. b Persons aged 15–74.

WYKRES 1 (24). WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA DLA OSÓB W WIEKU 15–89 LAT WEDŁUG KWARTAŁÓW
CHART 1 (24). THE EMPLOYMENT RATE FOR PERSONS AGED 15–89 BY QUARTERS

TABL. 2 (32). PRACUJĄCY^a W GOSPODARCE NARODOWEJ
Stan w dniu 31 grudnia
EMPLOYED PERSONS^a IN THE NATIONAL ECONOMY
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym kobiety of which women	
O G Ó Ł E M	321602	311274	342911	342512	159919	T O T A L
sektor publiczny	71342	71653	80780	81459	53843	public sector
sektor prywatny	250260	239621	262131	261053	106076	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	50610	25052	29766	28487	11587	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	76329	81101	89622	89256	27840	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	68512	72944	81026	80594	26094	of which manufacturing
Budownictwo	24775	28358	26571	26939	2440	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	44746	44897	46872	46201	25358	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	15931	18424	18447	18079	4112	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	5044	5559	6571	6763	4548	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	2668	3147	6275	6429	2157	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5441	4782	4374	4400	3050	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3271	2988	2895	2849	1510	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	8890	9244	12085	12024	6505	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	9630	10393	11067	11096	5366	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	16883	17520	25065	25404	13691	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	26982	27543	27385	27986	22818	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	20862	21644	23753	24157	20135	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3335	3375	3557	3649	2280	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	6205	7247	8606	8793	6522	Other service activities

a Do 2020 r. według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; od 2023 r. dane prezentowane są na podstawie administracyjnych źródeł danych według miejsca zamieszkania, bez zagranicy.

a Until 2020 by actual workplace and kind of activity; since 2023 data are presented on the basis of administrative data sources by place of residence without data from abroad.

TABL. 3 (33). PRACUJĄCE KOBIETY^a W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2024 R.
Stan w dniu 31 grudnia
EMPLOYED WOMEN^a IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2024
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	W % ogółu pracujących In % of the total number of employed persons	SPECIFICATION
Miasta ogółem	47,8	Total urban areas
Duże	49,7	Large
Średnie	47,2	Medium
Małe	46,8	Small
Obszary wiejskie ogółem	45,4	Total rural areas
Aglomeracyjne dużej gęstości	47,9	Agglomeration high density
Aglomeracyjne małej gęstości	46,1	Agglomeration low density
Pozaaglomeracyjne dużej gęstości	45,6	Non-agglomeration high density
Pozaaglomeracyjne małej gęstości	43,7	Non-agglomeration low density

a Według miejsca zamieszkania, bez zagranicy.

a By place of residence without data from abroad.

TABL. 4 (34). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym w podmio- tach o liczbie pracujących 10 i więcej osób ^a of which entities employing 10 and more persons ^a	
O G Ó Ł E M^b	190010	204150	209600	209897	173821	T O T A L^b
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^{bc}	4319	4172	3929	3948	2570	Agriculture, forestry and fishing ^{bc}
Przemysł	58053	63172	63692	62731	58110	Industry
w tym przetwórstwo przemy- słowe	52787	57287	57891	56909	52514	of which manufacturing
Budownictwo	16460	18371	18708	19081	9244	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	22721	23649	23670	23322	15550	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa	8713	11194	11604	11309	9277	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2662	3359	3580	3803	2440	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	940	1106	1352	1246	797	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa	2693	1983	1722	1665	1272	Financial and insurance activi- ties
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2523	2085	2065	2029	1457	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4061	3884	4078	4193	2137	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	4749	7440	9681	10024	8834	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	15404	15661	16446	16557	16555	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	25001	25702	26260	26684	26377	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	16512	16891	17388	17858	16584	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2611	2495	2499	2584	2439	Arts, entertainment and recrea- tion
Pozostała działalność usługowa	2587	2987	2926	2864	180	Other service activities

a Bez zatrudnionych za granicą. b Od 2020 r. dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. c Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe.

a Excluding persons employed abroad. b Data since 2020 are not fully comparable to those for previous years. c For private farms in agriculture estimated data.

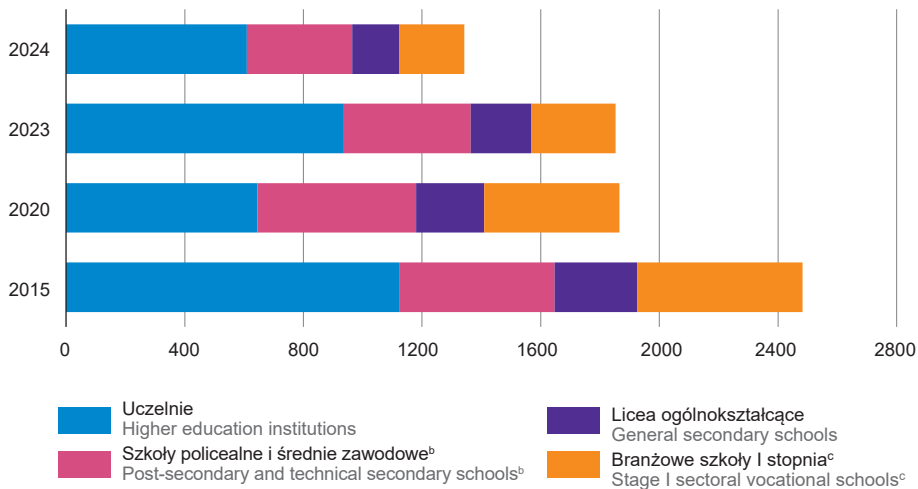
TABL. 5 (35). **PRZYJĘCIA DO PRACY I ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
HIRES AND TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE		Przyjęcia do pracy Hires		Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %	Zwolnienia z pracy Terminations		Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %	SPECIFICATION
		ogółem total	w tym kobiety of which women		ogółem total	w tym kobiety of which women		
O G Ó Ł E M	2015	30316	11166	19,4	29055	10193	18,5	TOTAL
	2020	33870	12938	19,8	33693	12480	19,6	
	2023	37144	15597	21,2	36861	14975	21,1	
	2024	36157	14545	20,6	36250	14393	20,7	
sektor publiczny		6459	4379	10,3	5744	3832	9,2	public sector
sektor prywatny		29698	10166	26,3	30506	10561	27,0	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		310	90	13,2	350	77	14,9	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		10544	3323	17,7	10757	3245	18,1	Industry
w tym przetwórstwo przemy- słowe		9735	3142	18,1	9999	3090	18,6	of which manufacturing
Budownictwo		4416	268	32,4	4104	218	30,1	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		3166	1328	20,5	3147	1443	20,5	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa		1837	215	19,3	1936	190	20,4	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		757	498	32,4	641	432	27,6	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		168	68	18,3	176	93	19,7	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa		110	86	8,0	121	96	9,1	Financial and insurance activi- ties
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		207	120	14,0	221	105	15,1	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		364	179	17,4	275	143	13,3	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		8211	3780	89,8	9193	4327	100,6	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		1671	1016	9,7	1501	908	8,7	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja		2082	1771	9,0	1835	1564	8,0	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		2001	1607	12,7	1738	1394	11,1	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		265	155	12,4	220	126	10,2	Arts, entertainment and recrea- tion
Pozostała działalność usługowa		48	41	22,9	35	32	16,2	Other service activities

a Dane obejmują pełnozatrudnionych w podmiotach o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

a Data cover full-time employees in entities employing 10 and more persons as well as in budgetary sphere units regardless of the number of employees.

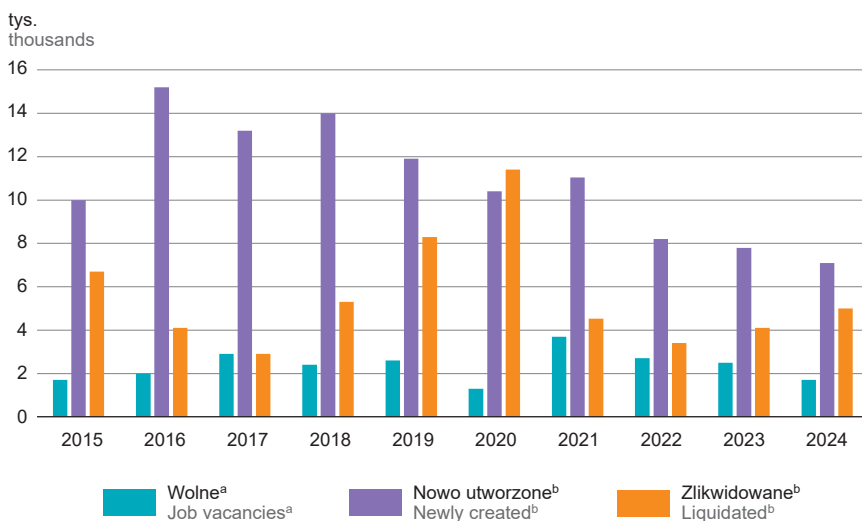
WYKRES 2 (25). **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PRACĘ PO RAZ PIERWSZY WEDŁUG RODZAJU UKOŃCZONEJ SZKOŁY^a**
 CHART 2 (25). **GRADUATES TAKING UP WORK FOR THE FIRST TIME BY TYPE OF GRADUATED SCHOOL^a**

a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych w podmiotach o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. b Od 2023 r. łącznie z absolwentami branżowych szkół II stopnia. c W 2015 r. – absolwenci zasadniczych szkół zawodowych, od 2020 r. – branżowych szkół I stopnia.

a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time employees in entities employing 10 and more persons as well as in budgetary sphere units regardless of the number of employed persons. b Since 2023 including graduates of stage II sectoral vocational schools. c In 2015 – graduates of basic vocational schools, since 2020 – stage I sectoral vocational schools.

WYKRES 3 (26). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE**
 CHART 3 (26). **JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS**

a Średnia ze stanów na koniec kwartałów. b W ciągu roku.
 a Average of end-of-quarter values. b During the year.

TABL. 6 (36). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI
Stan w dniu 31 grudnia
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	36203	24976	20309	19997	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	19766	13815	11110	10656	of which women
Z liczby ogółem – bezrobotni:					Of the total number – unemployed persons:
dotychczas niepracujący	4231	2511	1977	1833	previously not employed
absolwenci ^a	1732	773	758	764	school-leavers ^a
bez kwalifikacji zawodowych	11726	8363	6753	6546	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1824	1131	867	1061	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^b	19268	12235	10210	10042	long-term unemployed ^b
posiadający prawo do zasiłku	4782	3312	2747	3033	having benefit rights
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	5937	4847	3393	3031	having at least one child aged up to 6 years
niepełnosprawni	2432	1592	1816	1467	disabled persons

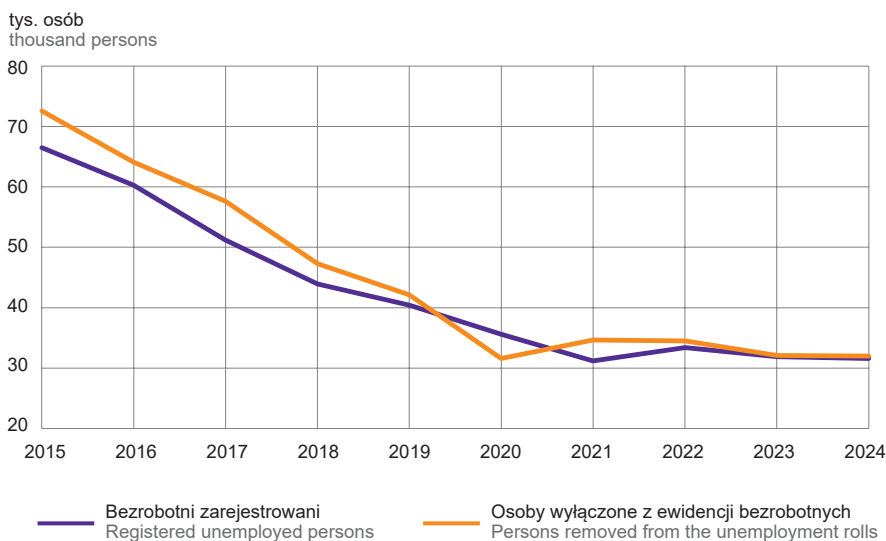
a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. b Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a An unemployed school-leaver is a person who has, within the past 12 months, graduated education confirmed by a certificate, diploma or other proof of graduation (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or is a disabled person who has acquired the licence to practise an occupation in this period. b Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the time of traineeship and on-the-job training.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

WYKRES 4 (27). NAPŁYW I ODPIYW BEZROBOTNYCH
CHART 4 (27). INFLOW AND OUTFLOW OF THE UNEMPLOYED

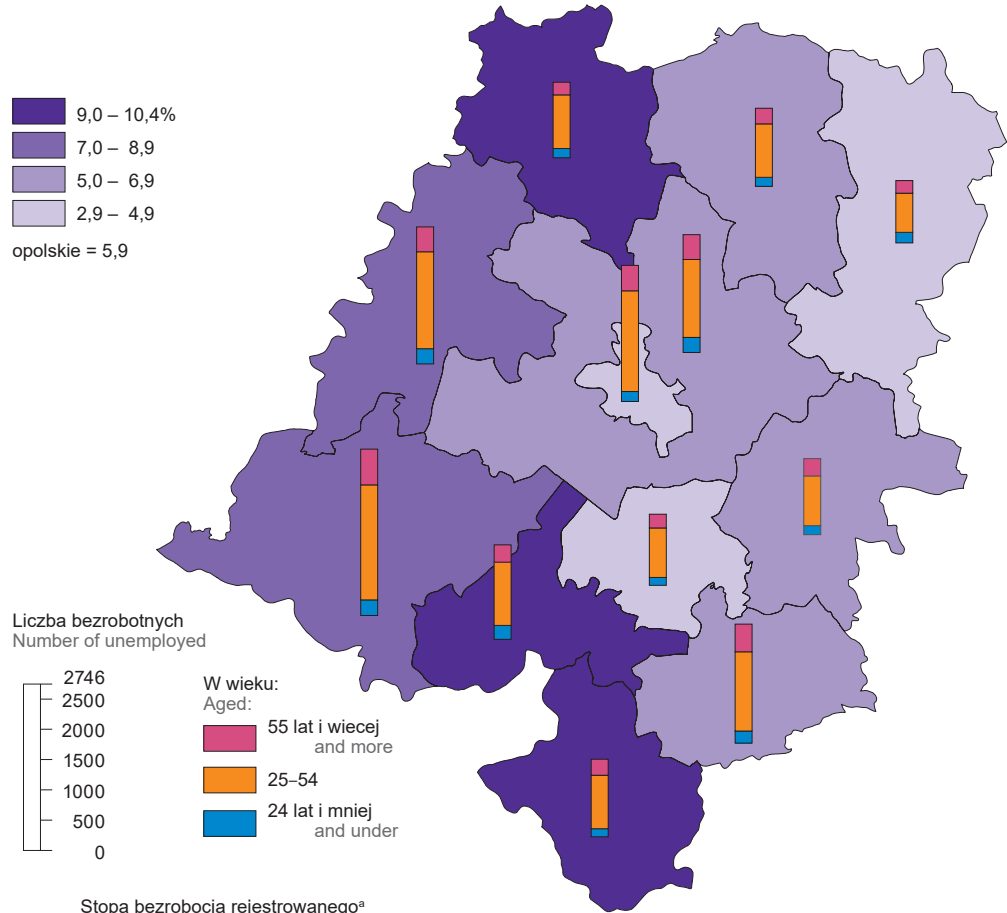

MAPA 1 (13). **STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2024 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (13). **REGISTERED UNEMPLOYMENT RATE IN 2024**

As of 31 December

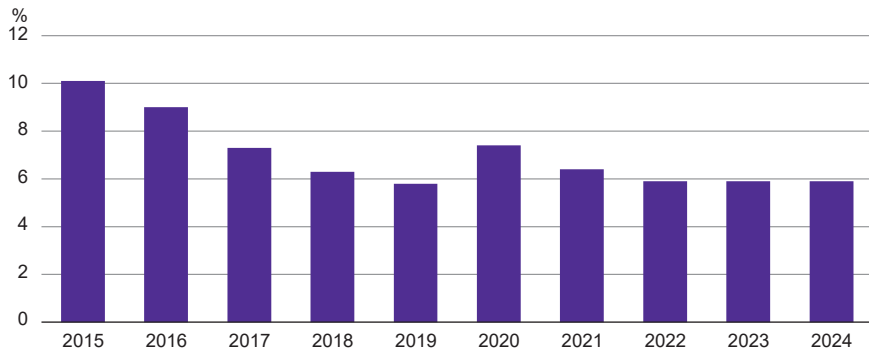

Stopa bezrobocia rejestrowanego^a

Stan w dniu 31 grudnia

Registered unemployment rate^a

As of 31 December

a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: do 2019 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010, dla 2020 r. i 2021 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2020, od 2022 r. – na podstawie administracyjnych źródeł danych.

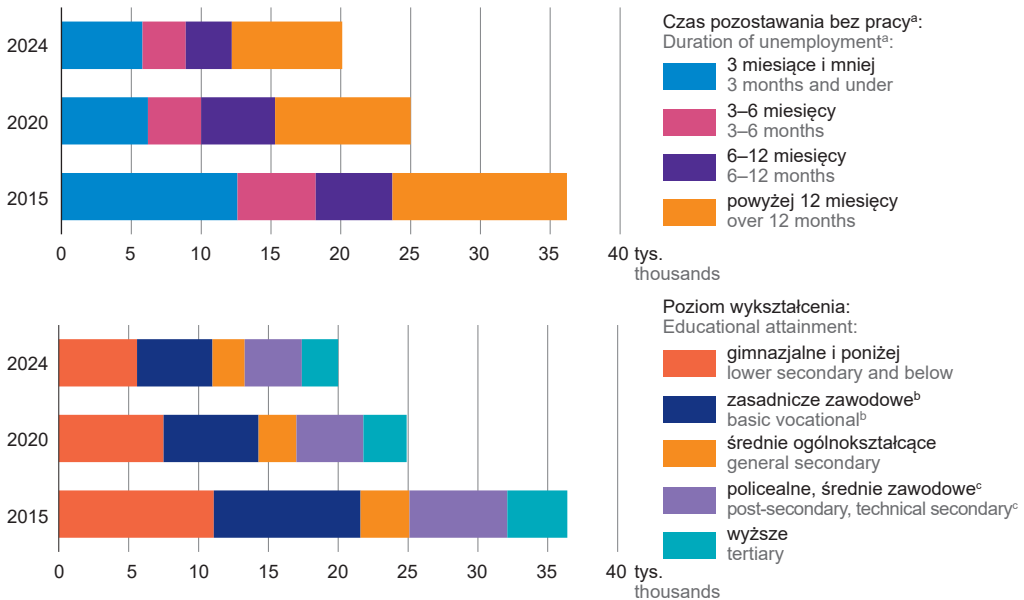
a The number of employed persons, including estimated data on persons employed on private farms in agriculture was used in calculations, using the results: until 2019 – of the Agricultural Census 2010, for 2020 and 2021 – of the Agricultural Census 2020, since 2022 – data are presented on the basis of administrative data sources.

WYKRES 5 (28). **BEZROBOTNI OGÓŁEM WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 5 (28). **UNEMPLOYED PERSONS BY DURATION OF UNEMPLOYMENT AND EDUCATIONAL ATTAINMENT**

As of 31 December

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy. b Od 2020 r. łącznie z wykształceniem branżowym I stopnia. c W 2024 r. łącznie z wykształceniem branżowym II stopnia.

a From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6, persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included. b Since 2020 including stage I sectoral vocational education. c In 2024 including stage II sectoral vocational education.

TABL. 7 (37). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	574	478	372	400	Undertook employment in intervention works
w tym kobiety	295	257	235	215	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	1520	492	461	626	Undertook employment in public works
w tym kobiety	721	285	308	343	of which women
Rozpoczęli szkolenie lub staż u pracodawcy	8513	3357	2495	3157	Started workplace training or traineeship
w tym kobiety	4919	2162	1567	2006	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	1792	971	915	889	Started socially useful works
w tym kobiety	790	317	353	346	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	43226	31250	20383	21993	Number of submitted job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy (stan w dniu 31.12.)	22	16	15	13	Unemployed persons per job offer (as of 31.12.)

a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

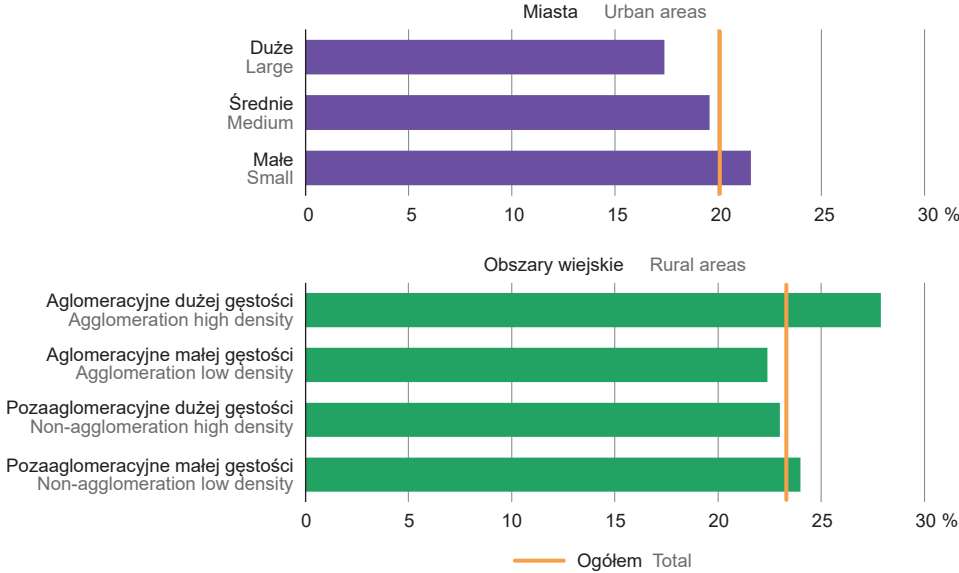
a During the year.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

WYKRES 6 (29). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI DO 30 ROKU ŻYCIA W % OGÓŁU BEZROBOTNYCH W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2024 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

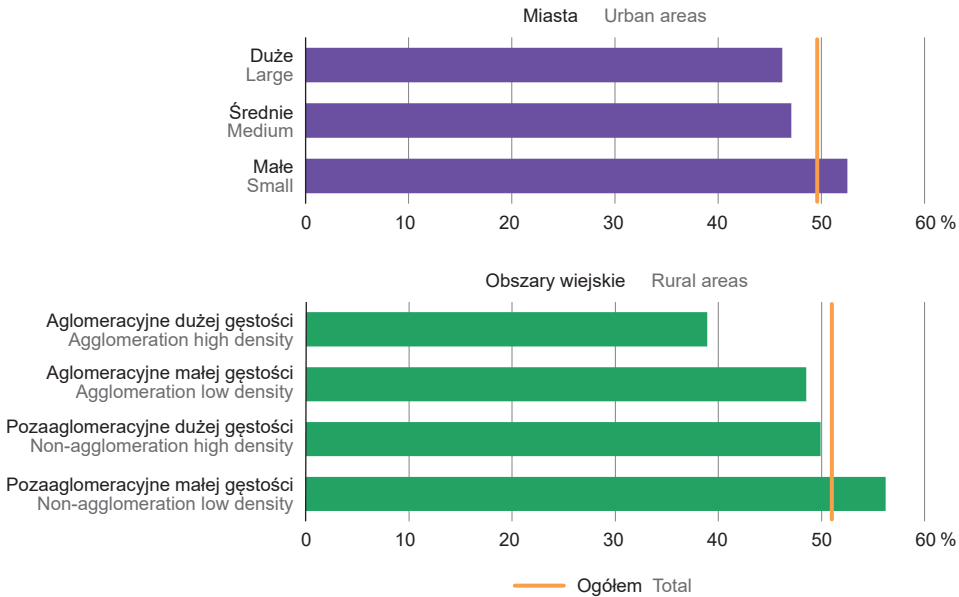
CHART 6 (29). REGISTERED UNEMPLOYED UP TO 30 YEARS OF AGE IN % OF THE TOTAL NUMBER OF UNEMPLOYED PERSONS IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2024
As of 31 December

WYKRES 7 (30). **DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI W % OGÓŁU BEZROBOTNYCH W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2024 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

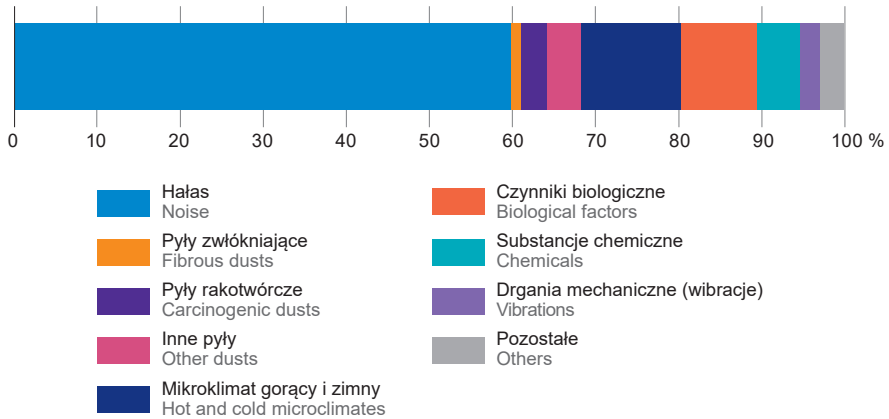
CHART 7 (30). LONG-TERM UNEMPLOYED IN % OF THE TOTAL NUMBER OF UNEMPLOYED PERSONS IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2024
As of 31 December

WYKRES 8 (31). ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA ZWIĄZANEGO ZE ŚRODOWISKIEM PRACY WEDŁUG CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH I NIEBEZPIECZNYCH ORAZ UCIAŻLIWYCH DLA ZDROWIA W 2024 R.

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 8 (31). EXPOSURE^a TO RISK FACTORS ARISING FROM WORK ENVIRONMENT BY PHYSICAL HEALTH RISK FACTORS IN 2024
As of 31 December

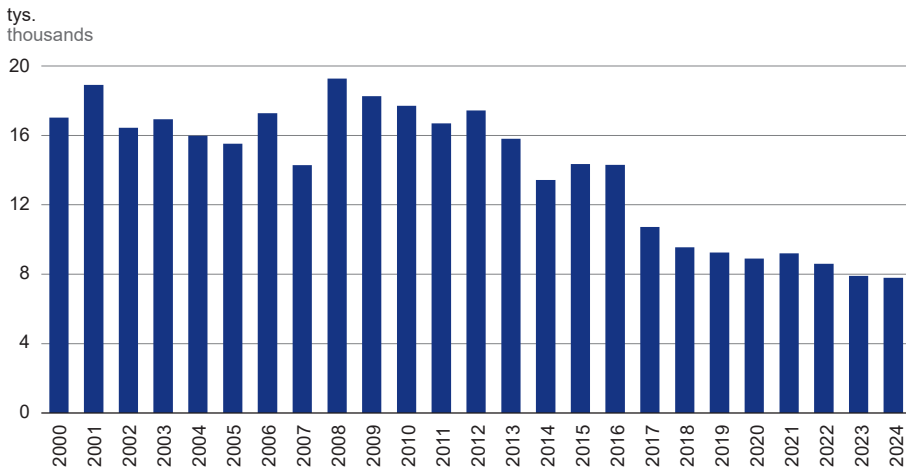

^a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni.

^a Employees listed as many times as the number of risks they are exposed to.

WYKRES 9 (32). ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA

CHART 9 (32). EXPOSURE^a TO RISK FACTORS AT WORK

^a Liczeni raz w grupie czynnika przeważającego; od 2021 r. zmianie uległa metoda badania z pełnej na metodę reprezentacyjną.

^a Employees listed once by predominant factor; since 2021, the survey method has been changed from a full scale to a sampling method.

TABL. 8 (38). **ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA ZWIĄZANEGO ZE ŚRODOWISKIEM PRACY W 2024 R.**
EXPOSURE^a TO RISK FACTORS ARISING FROM THE WORK ENVIRONMENT IN 2024

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia Employees exposed to risk factors					SPECIFICATION
	w stosunku do których w ciągu roku zagrożenia which were, over the year				stan w dniu 31.12. as of 31.12.	
	zlikwidowano lub ograniczono eliminated or reduced			ujawniono (łącznie z zagrożeniami nowo powstałymi) identified (including newly arisen risks)		
	razem total	zlikwidowano lub ograniczono do poziomu zgodnego z normą eliminated or reduced to the standard level	ograniczono reduced			
O G Ó Ł E M	3813	1648	2163	1722	5709	T O T A L
czynniki:						factors:
Substancje chemiczne	308	247	61	117	291	Chemicals
w tym:						of which:
rakotwórcze	116	116	–	.	115	carcinogens
mutagenne	–	–	–	–	–	mutagens
Pyły zwiókniające	57	57	–	51	62	Fibrous dusts
Pyły rakotwórcze	116	110	.	240	187	Carcinogenic dusts
Inne pyły	125	68	56	143	226	Other dusts
Hałas	2375	969	1404	729	3420	Noise
Drgania mechaniczne (wibracje)	82	36	46	63	136	Vibrations
Mikroklimat gorący	122	41	81	38	345	Hot microclimate
Mikroklimat zimny	379	43	336	.	339	Cold microclimate
Promieniowanie jonizujące	25	25	–	15	.	Ionising radiation
Promieniowanie laserowe	–	–	–	–	.	Laser radiation
Promieniowanie nadfioletowe	.	.	–	26	77	Ultraviolet radiation
Promieniowanie podczerwone	16	16	–	–	.	Infrared radiation
Promieniowanie widzialne	.	.	–	26	29	Visible radiation
Pole elektromagnetyczne	35	27	.	31	48	Electromagnetic fields
Czynniki biologiczne	169	.	163	240	531	Biological factors

a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni.
a Employees listed as many times as the number of risks they are exposed to.

TABL. 9 (39). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – niezdolni do pracy ^b Of total number – persons incapable for work ^b			SPECIFICATION
			śmier- telnych fatal	ciężkich serious	z innym skut- kiem with other effect	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more	
O G Ó Ł E M	2015	2181	10	21	2150	50	847	1176	T O T A L
	2020	1663	5	19	1639	12	689	953	
	2023	1787	–	17	1770	84	761	942	
	2024	1815	7	19	1789	29	814	965	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		48	1	1	46	–	15	32	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		855	1	10	844	16	377	461	Industry
górnictwo i wydobywanie		11	–	–	11	–	6	5	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		779	1	10	768	14	346	418	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		5	–	–	5	–	2	3	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		60	–	–	60	2	23	35	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		154	4	4	146	1	43	106	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		226	–	1	225	4	108	114	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa		112	1	–	111	–	48	63	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		11	–	1	10	–	6	5	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		1	–	–	1	–	–	1	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa		6	–	–	6	–	4	2	Financial and insurance activi- ties
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		5	–	–	5	–	3	2	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		20	–	–	20	–	9	11	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		29	–	–	29	–	12	17	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		71	–	–	71	3	34	34	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja		122	–	2	120	3	62	57	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		125	–	–	125	2	78	45	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		22	–	–	22	–	9	13	Arts, entertainment and recre- ation
Pozostała działalność usługowa		8	–	–	8	–	6	2	Other service activities

a Zgłoszone w danym roku. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.
a Registered in a given year. b Excluding persons injured in fatal accidents.

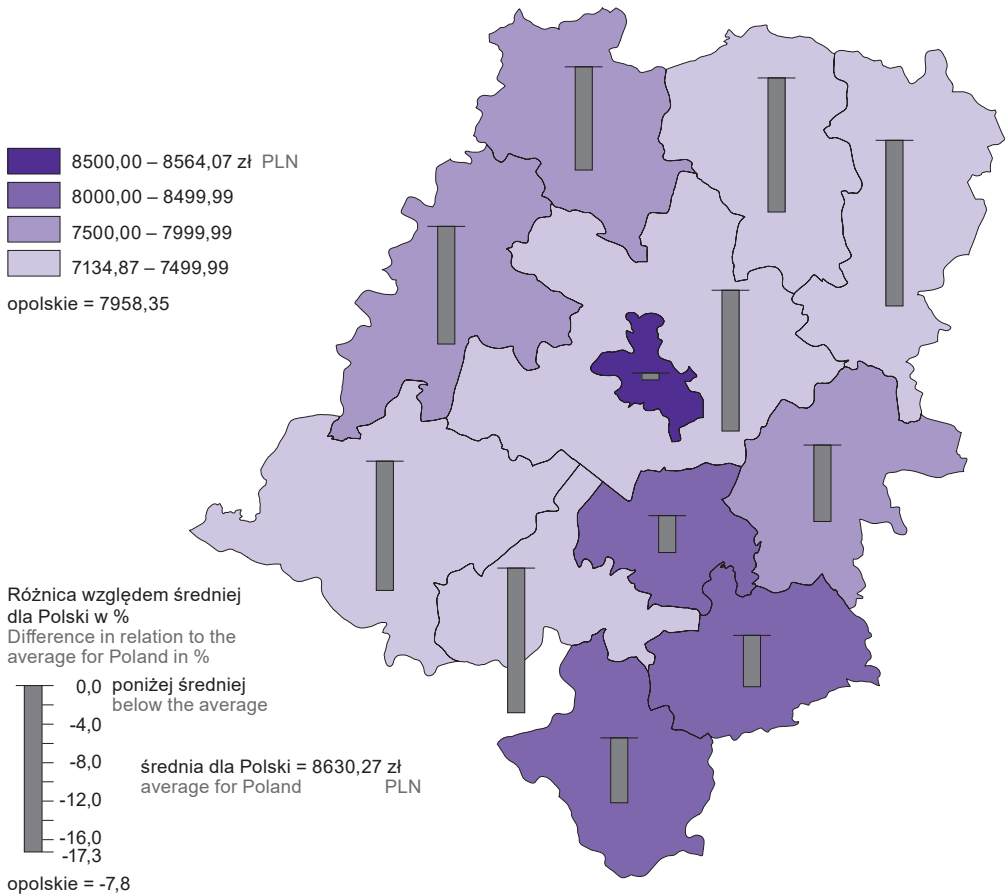
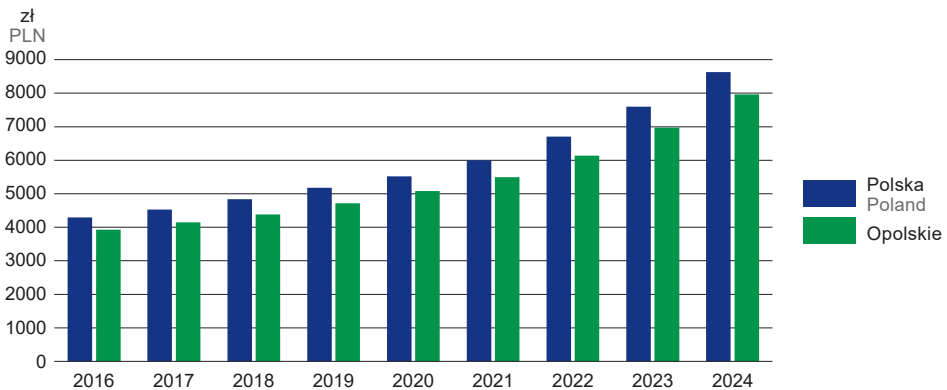
Dział VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne
Chapter VI. Wages and salaries. Social benefits

Wynagrodzenia
Wages and salaries

TABL. 1 (40). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracujących 10 i więcej osób ^a of which entities employing 10 and more persons ^a	
	w zł in PLN					
O G Ó Ł E M	3565,04	4799,76	6629,61	7536,33	7958,35	T O T A L
sektor publiczny	4182,48	5540,17	7515,59	8911,75	8911,75	public sector
sektor prywatny	3246,05	4454,11	6213,92	6889,46	7382,44	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4208,43	5425,55	7753,67	8537,69	8988,23	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	3679,97	5005,13	6769,22	7532,02	7732,25	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	3617,66	4974,64	6754,29	7516,75	7728,36	of which manufacturing
Budownictwo	2939,73	3917,45	5326,64	6113,70	7027,17	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2916,84	4183,25	5931,78	6445,37	7190,23	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	2826,10	3892,36	6748,26	7212,13	7777,20	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2115,50	3002,96	4293,93	4866,80	5160,23	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	3981,43	5638,87	7468,34	8353,30	8071,59	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4521,85	5730,53	9059,84	10303,26	11635,07	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3543,17	4493,71	5853,47	6522,29	7091,11	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3364,43	4467,21	6251,74	6974,39	7689,51	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2791,07	3778,79	5333,09	5945,48	5964,45	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4577,35	6228,33	8411,09	9922,98	9922,98	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	4055,55	5198,33	6578,50	8179,04	8218,59	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3627,06	5226,28	7737,80	8775,47	9034,35	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3335,78	4272,75	5835,07	6804,64	6915,85	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2648,90	3702,56	4936,73	6114,00	5352,08	Other service activities

a Bez zatrudnionych za granicą.
a Excluding persons employed abroad.

MAPA 1 (14). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a W 2024 R.MAP 1 (14). AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a IN 2024Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto^a
Average monthly gross wages and salaries^a

^a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.
^a Data concern entities employing 10 and more persons as well as budgetary sphere units regardless of the number of employed persons.

TABL. 2 (41). **PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK¹ 2024 R.**
AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER¹ 2024

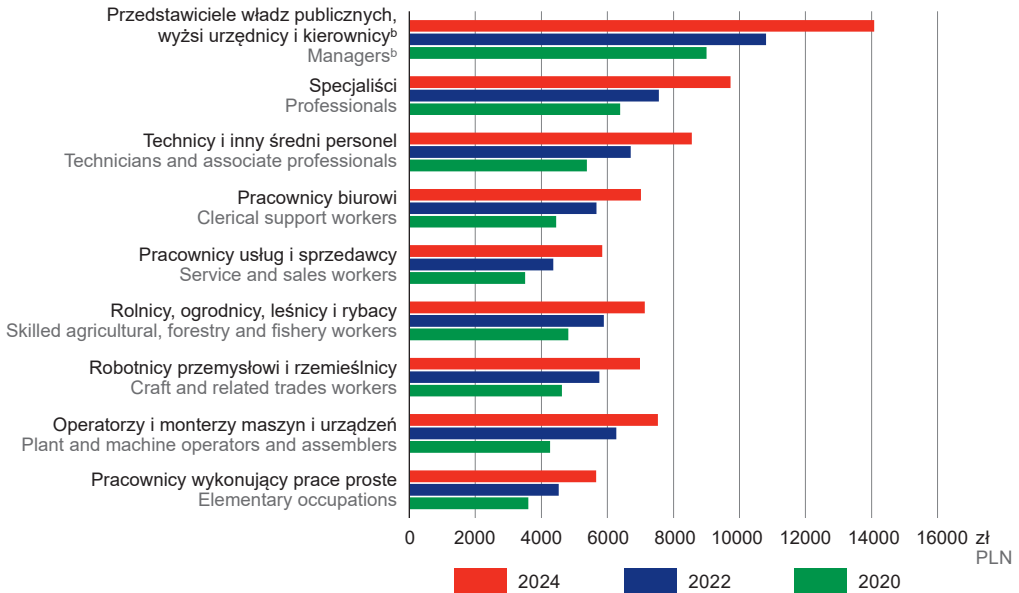
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a – w zł in PLN b – ogółem=100 total=100		Ogółem Grand total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector		
		ogółem grand total	męż- czyźni men	kobiety women	razem total	męż- czyźni men	kobiety women	razem total	męż- czyźni men	kobiety women
OGÓŁEM TOTAL										
OGÓŁEM	a	8395,24	8783,09	8013,85	9058,78	9802,50	8791,33	8003,74	8531,48	7096,33
TOTAL	b	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL										
Wyższe ze stopniem naukowym co najmniej doktora oraz tytułem magistra, lekarza lub równorzędnym	a	10330,25	11749,39	9671,35	10201,64	11383,60	9850,11	10528,33	12034,88	9283,82
Tertiary with academic degree (at least doctorate) or tertiary with master degree, physician degree or equivalent	b	123,0	133,8	120,7	112,6	116,1	112,0	131,5	141,1	130,8
Wyższe z tytułem inżyniera, licencjata, dyplomowanego ekonomisty lub równorzędnym	a	9640,35	11091,31	8509,45	9599,75	10688,08	9251,03	9665,92	11201,12	7703,88
Tertiary with engineer degree, licentiate (bachelor's degree), economist with diploma or equivalent	b	114,8	126,3	106,2	106,0	109,0	105,2	120,8	131,3	108,6
Policealne	a	7228,05	7778,15	6875,15	7537,97	8347,85	7377,57	7027,59	7664,64	6289,73
Post-secondary	b	86,1	88,6	85,8	83,2	85,2	83,9	87,8	89,8	88,6
Średnie zawodowe/branżowe II stopnia	a	7589,03	8114,15	6738,40	7816,60	8320,95	7576,42	7522,10	8086,33	6171,98
Vocational secondary/stage II sectoral vocational	b	90,4	92,4	84,1	86,3	84,9	86,2	94,0	94,8	87,0
Średnie ogólnokształcące	a	6647,18	7423,88	5968,16	6821,30	7825,13	6510,91	6589,10	7365,70	5665,40
General secondary	b	79,2	84,5	74,5	75,3	79,8	74,1	82,3	86,3	79,8
Zasadnicze zawodowe/branżowe I stopnia	a	6816,25	7349,26	5559,98	6631,31	7636,18	5873,86	6860,74	7310,62	5374,73
Basic vocational/stage I sectoral vocational	b	81,2	83,7	69,4	73,2	77,9	66,8	85,7	85,7	75,7
Gimnazjalne	a	6084,26	6506,30	5542,05	5088,99	5813,39	4778,52	6222,01	6554,36	5726,35
Lower secondary	b	72,5	74,1	69,2	56,2	59,3	54,4	77,7	76,8	80,7
Podstawowe i niepełne podstawowe	a	6207,96	6683,05	5587,37	6168,18	7124,57	5742,44	6221,52	6612,22	5481,52
Primary and incomplete primary	b	73,9	76,1	69,7	68,1	72,7	65,3	77,7	77,5	77,2
WEDŁUG WIEKU BY AGE										
24 lata i mniej and less	a	5930,67	6041,11	5765,59	6505,19	7236,87	6342,27	5838,40	5988,61	5538,68
	b	70,6	68,8	71,9	71,8	73,8	72,1	72,9	70,2	78,0
25–34	a	7473,38	7811,99	7107,51	7841,41	8444,05	7649,95	7344,09	7725,23	6729,80
	b	89,0	88,9	88,7	86,6	86,1	87,0	91,8	90,5	94,8
35–44	a	8563,03	9167,99	8016,01	8814,49	9633,99	8592,84	8425,19	9080,06	7363,74
	b	102,0	104,4	100,0	97,3	98,3	97,7	105,3	106,4	103,8
45–54	a	8959,18	9588,89	8466,94	9425,58	10316,42	9136,79	8589,22	9350,47	7482,06
	b	106,7	109,2	105,7	104,0	105,2	103,9	107,3	109,6	105,4
55–59	a	8552,15	8855,63	8282,56	9486,01	9956,21	9299,97	7787,02	8445,68	6695,89
	b	101,9	100,8	103,4	104,7	101,6	105,8	97,3	99,0	94,4
60–64	a	8784,70	8568,96	9723,30	9783,46	9746,00	9842,54	8068,03	8029,20	8942,43
	b	104,6	97,6	121,3	108,0	99,4	112,0	100,8	94,1	126,0
65 lat i więcej and more	a	11379,44	10740,88	13659,23	13163,74	12840,97	13659,23	9156,75	9156,75	–
	b	135,5	122,3	170,4	145,3	131,0	155,4	114,4	107,3	–
WEDŁUG STAŻU PRACY BY WORK SENIORITY										
Do 1,9 roku and less	a	6306,07	6510,58	6041,66	6337,21	6595,54	6247,26	6299,20	6502,91	5950,35
	b	75,1	74,1	75,4	70,0	67,3	71,1	78,7	76,2	83,9
2,0– 4,9	a	6775,62	7045,77	6494,82	7226,25	7954,52	7006,73	6627,31	6930,54	6170,24
	b	80,7	80,2	81,0	79,8	81,1	79,7	82,8	81,2	86,9
5,0– 9,9	a	7638,53	8158,45	7151,33	7664,00	8065,38	7533,97	7627,30	8175,51	6840,76
	b	91,0	92,9	89,2	84,6	82,3	85,7	95,3	95,8	96,4
10,0–14,9	a	8226,27	8872,16	7561,51	8575,38	9811,69	8187,22	8071,68	8713,37	6997,77
	b	98,0	101,0	94,4	94,7	100,1	93,1	100,8	102,1	98,6
15,0–19,9	a	8900,97	9436,15	8441,51	9215,35	10292,89	8930,55	8720,29	9266,65	7875,47
	b	106,0	107,4	105,3	101,7	105,0	101,6	109,0	108,6	111,0
20 lat i więcej and more	a	9345,58	9693,68	9009,01	9867,61	10417,86	9637,45	8847,31	9393,58	7690,23
	b	111,3	110,4	112,4	108,9	106,3	109,6	110,5	110,1	108,4

1 Dane na podstawie reprezentacyjnego badania przeprowadzanego co dwa lata. Dane obejmują podmioty o liczbie pracujących 10 i więcej osób. Wyniki dotyczą osób pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych, które w roku badania pracowały cały październik.

1 Data based on a representative biennial survey. The data includes entities employing 10 and more persons. The results refer to full-time and part-time employees who worked whole October in the year of the study.

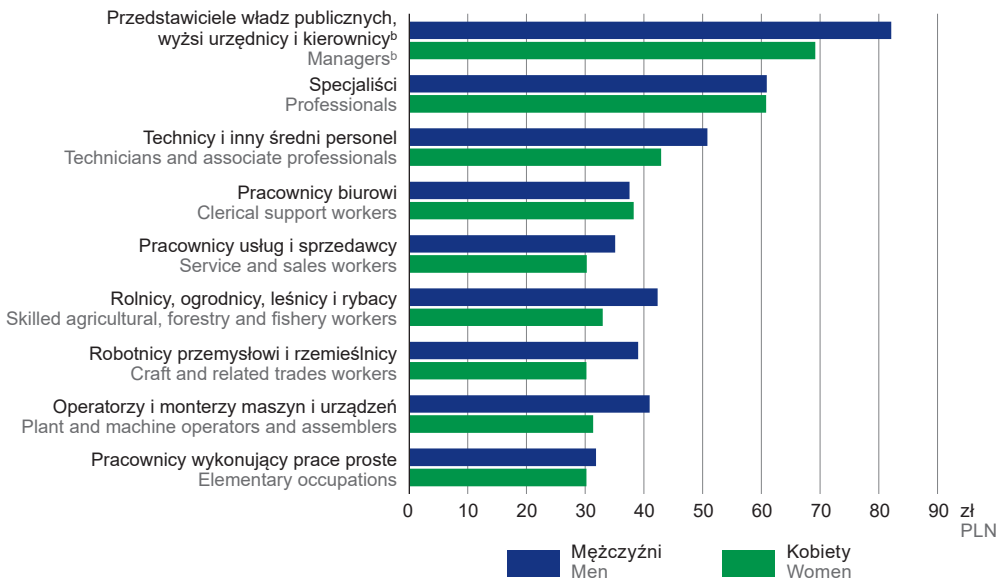
WYKRES 1 (33). **PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW ZA PAŹDZIERNIK**

CHART 1 (33). **AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES^a OF EMPLOYEES BY MAJOR OCCUPATIONAL GROUPS IN OCTOBER**

WYKRES 2 (34). **PRZECIĘTNE STAWKI GODZINOWE WYNAGRODZENIA^a OGÓŁEM BRUTTO WEDŁUG PŁCI ZA PAŹDZIERNIK 2024 R.**

CHART 2 (34). **EMPLOYEES' AVERAGE HOURLY GROSS EARNINGS^a BY SEX FOR OCTOBER 2024**

a Dane na podstawie reprezentacyjnego badania przeprowadzanego co dwa lata. Dane obejmują podmioty o liczbie pracujących 10 i więcej osób. Wyniki dotyczą osób pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych, które w roku badania przepracowały cały październik. b Grupa obejmuje pracowników sektora publicznego i prywatnego.

a Data based on a representative survey conducted every two years. The data includes entities employing 10 and more person. Results apply to full-time and part-time employees who worked the entire time in the year of the study October. b The group includes employees from the public and private sectors.

Świadczenia społeczne
Social benefits

TABL. 3 (42). EMERYCI I RENCIŚCI^a
RETIREEES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	201774	211388	208809	209855	T O T A L
Pobierający emerytury i renty wypłacone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	176228	189305	189460	190687	Persons receiving retirement and other pensions paid by the Social Insurance Institution
emerytury	127697	147359	150983	153095	retirement pensions
renty z tytułu niezdolności do pracy	15294	10160	7913	7389	disability pensions
renty rodzinne	33237	31787	30564	30203	survivors pensions
Rolnicy indywidualni	25546	22083	19349	19168	Farmers

a Przeciętne w roku.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Annual averages.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 4 (43). ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO
GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
OGÓŁEM GRAND TOTAL					
Świadczenia w mln zł	4501,9	5724,4	7789,7	8963,5	Benefits in million PLN
WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION					
Razem Total					
Świadczenia w mln zł	4120,3	5349,7	7351,8	8470,3	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1948,36	2354,95	3233,65	3701,66	Average monthly retirement and other pension in PLN
Emerytury Retirement pensions					
Świadczenia w mln zł	3119,4	4290,4	6050,2	7015,6	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	2035,67	2426,30	3339,34	3818,74	Average monthly retirement pension in PLN
Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions					
Świadczenia w mln zł	292,4	240,1	246,4	263,2	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1593,13	1969,30	2594,50	2968,91	Average monthly pension in PLN
Renty rodzinne Survivors pensions					
Świadczenia w mln zł	708,5	819,1	1055,2	1191,5	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1776,36	2147,48	2877,08	3287,49	Average monthly pension in PLN
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH^a FARMERS^a					
Świadczenia w mln zł	381,7	374,7	437,9	493,2	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1245,08	1413,98	1886,05	2144,14	Average monthly retirement and other pension in PLN

a Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 192.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Including payments from non-agricultural social security system, in the case of merging entitlements to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund; see notes to the chapter, item 1 on page 192.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 5 (44). **ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE I KARTA DUŻEJ RODZINY**
CHILD-RAISING BENEFITS AND LARGE FAMILY CARD

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Świadczenie wychowawcze ^a :				Child-raising benefit ^a :
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenie w tys.	134,2	152,3 ^b	151,7 ^b	average monthly number of children in respect of whom families receive the benefit in thousands
wypłaty świadczenia w tys. zł	863921,3	924490,0 ^b	1469366,0 ^b	benefit payments in thousand PLN
Rodziny posiadające Kartę Dużej Rodziny	23482	45687	48407	Families Large Family Card holders

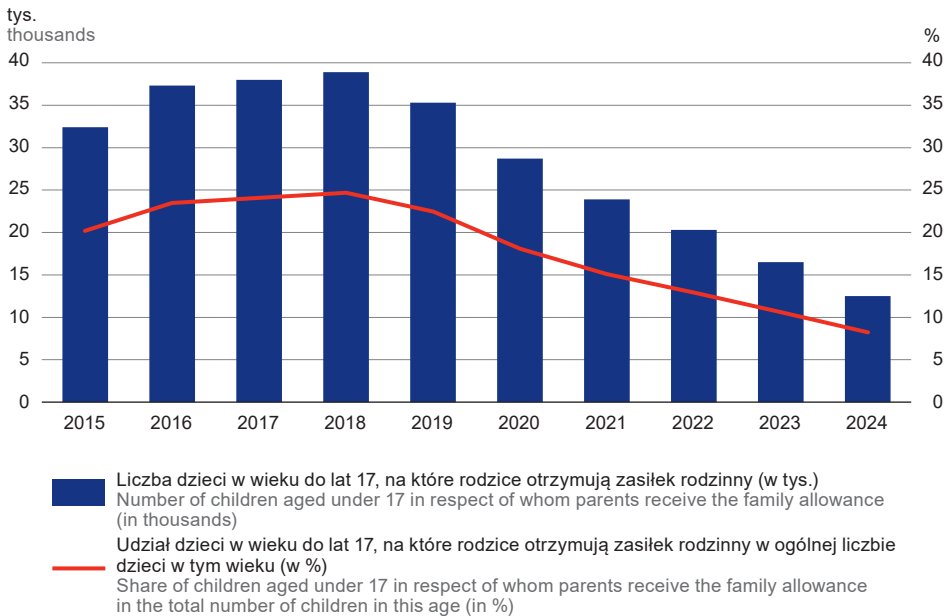
a Patrz uwagi do działu, ust. 8 na str. 193. b Łącznie z dziećmi w pieczy zastępczej.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

a See notes to the chapter, item 8 on page 193. b Including foster care children.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy and Social Insurance Institution.

WYKRES 3 (35). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH**
CHART 3 (35). PERSONS RECEIVING FAMILY BENEFITS

Dział VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania
Chapter VII. Households. Dwellings

Budżety gospodarstw domowych
Household budgets

U w a g a. Od 2021 r. dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie, patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 193.
N o t e. Data from 2021 are not fully comparable with the ones for previous years, see notes to the chapter, item 1 on page 193.

TABL. 1 (45). GOSPODARSTWA DOMOWE
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	1005	936	1015	1028	Households included in the survey
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	2,70	2,65	2,39	2,44	Average number of persons in a household
w tym:					of which:
pracujących	1,08	1,07	0,97	1,04	employed
pobierających świadczenia społeczne	0,86	0,88	0,83	0,82	receiving social benefits
w tym emeryturę lub rentę	0,74	0,75	0,72	0,72	of which retirement or other pension
pozostających na utrzymaniu ^a	0,70	0,64	0,53	0,53	dependants ^a

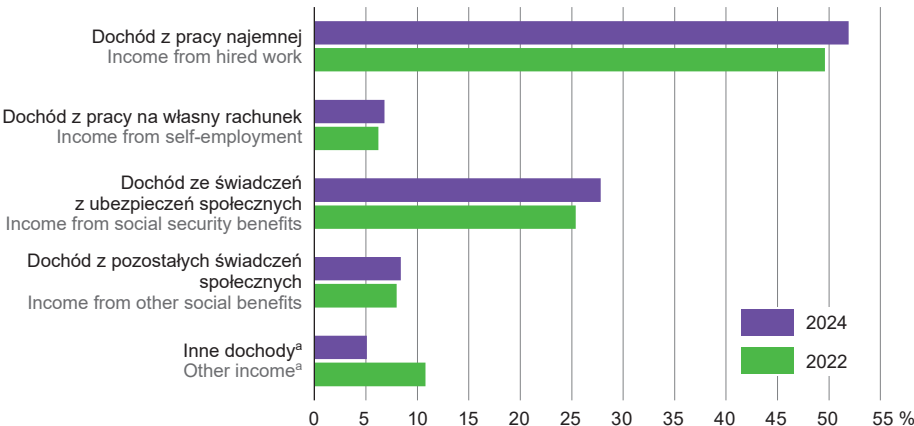
a W latach 2020 i 2023 łącznie z dziećmi w wieku 15–18 lat otrzymującymi świadczenie wychowawcze z programu „Rodzina 500+”, a w 2024 r. – „Rodzina 800+”.
a In 2020 and 2023, including children aged 15–18 receiving the child-raising benefit from the "Family 500+" and in 2024 – "Family 800+" programme.

TABL. 2 (46). PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023 ^a	2024	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Dochód rozporządzalny	1288,74	1711,34	.	2537,82	Available income
w tym dochód do dyspozycji	1233,27	1653,76	.	2465,21	of which disposable income
w tym:					of which:
z pracy najemnej	691,16	871,68	.	1316,10	from hired work
z pracy na własny rachunek	80,72 ^b	130,04 ^c	.	173,40 ^d	from self-employment
ze świadczeń społecznych	435,52	619,15	.	920,03	from social benefits

a Patrz uwagi do działu, ust. 3 na str. 193. b–d Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: b – 10,24%, c – 14,99%, d – 18,90%.
a See notes to the chapter, item 3 on page 193. b–d Relative error of estimates exceeds 10% and equals: b – 10.24%, c – 14.99%, d – 18.90%.

WYKRES 1 (36). STRUKTURA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO DOCHODU ROZPORZĄDZALNEGO
NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
CHART 1 (36). STRUCTURE OF AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

a Obejmują: dochody z własności, dochody z wynajmu nieruchomości oraz pozostałe dochody.
a Including: income from property, income from rental of real estate and other income.

TABL. 3 (47). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY EXPENDITURE PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

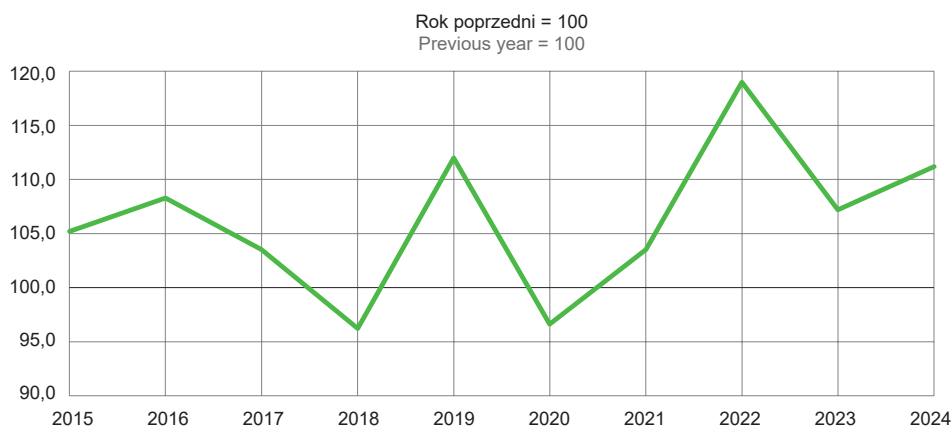
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Wydatki ogółem ^a	1102,99	1287,33	1699,17	1889,07	Total expenditure ^a
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^{ab}	1047,52	1229,76	1631,12	1816,47	of which consumer goods and services ^{ab}
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	261,26	339,48	459,89	490,34	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	30,39	41,31	49,86	53,03	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	51,13	49,23	65,83	65,68	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	194,05	213,93	310,72	309,52	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	54,88	77,83	95,11 ^e	100,79	furnishings, household equipment and routine household maintenance
zdrowie	57,98	62,15	85,80	139,64 ^f	health
transport	92,13	119,75 ^g	138,64	181,56 ^h	transport
łączność ^c	51,75	61,00	64,66	70,72	communication ^c
rekreacja i kultura	80,41	80,99	101,75	133,90 ⁱ	recreation and culture
edukacja ^d	9,97 ^k	10,25 ^l	14,12 ^m	17,67 ⁿ	education ^d
restauracje i hotele	49,36 ^o	50,32 ^p	80,28 ^f	79,64	restaurants and hotels
pozostałe towary i usługi ^a	75,73	94,33	139,46	142,87	miscellaneous goods and services ^a
w tym higiena osobista	31,51	40,28	59,13	67,35	of which personal care

a-d Łącznie z: a – wydatkami na ubezpieczenia na życie, b – kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków, c – wydatkami na usługi internetowe, d – wychowaniem przedszkolnym. e-r Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: e – 10,07%, f – 15,74%, g – 13,15%, h – 12,76%, i – 10,21%, k – 11,02%, l – 24,05%, m – 20,47%, n – 20,99%, o – 11,63%, p – 12,07%, r – 12,84%.

a-d Including: a – expenditure on life insurance, b – pocket money not considered in items by types of expenditure, c – expenditure on Internet services, d – pre-primary education. e-r Relative error of estimates exceeds 10% and equals: e – 10.07%, f – 15.74%, g – 13.15%, h – 12.76%, i – 10.21%, k – 11.02%, l – 24.05%, m – 20.47%, n – 20.99%, o – 11.63%, p – 12.07%, r – 12.84%.

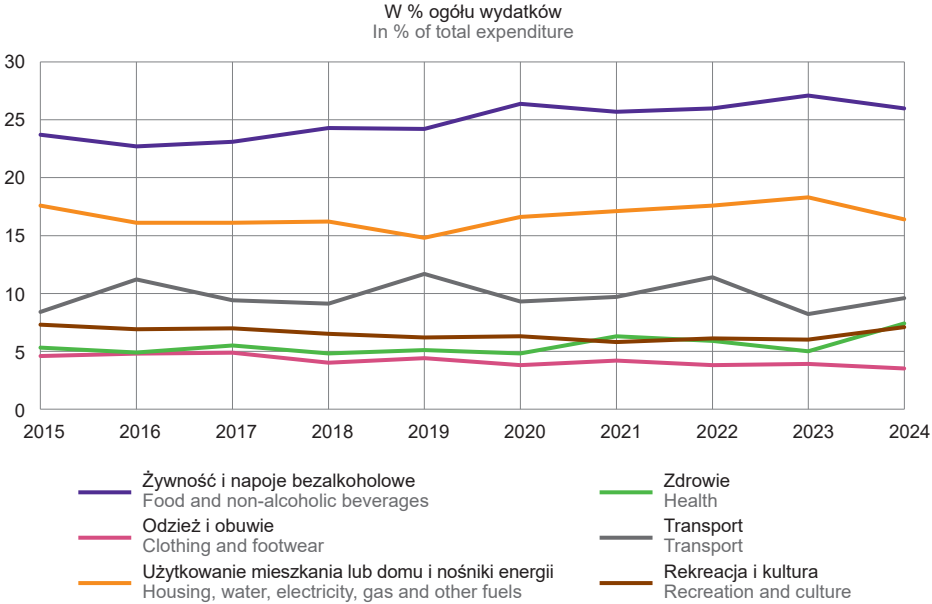
WYKRES 2 (37). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI OGÓŁEM NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

CHART 2 (37). AVERAGE MONTHLY EXPENDITURE TOTAL PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYKRES 3 (38). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

CHART 3 (38). **AVERAGE MONTHLY EXPENDITURE PER CAPITA IN HOUSEHOLDS**

TABL. 4 (48). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWNIA^a**

HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

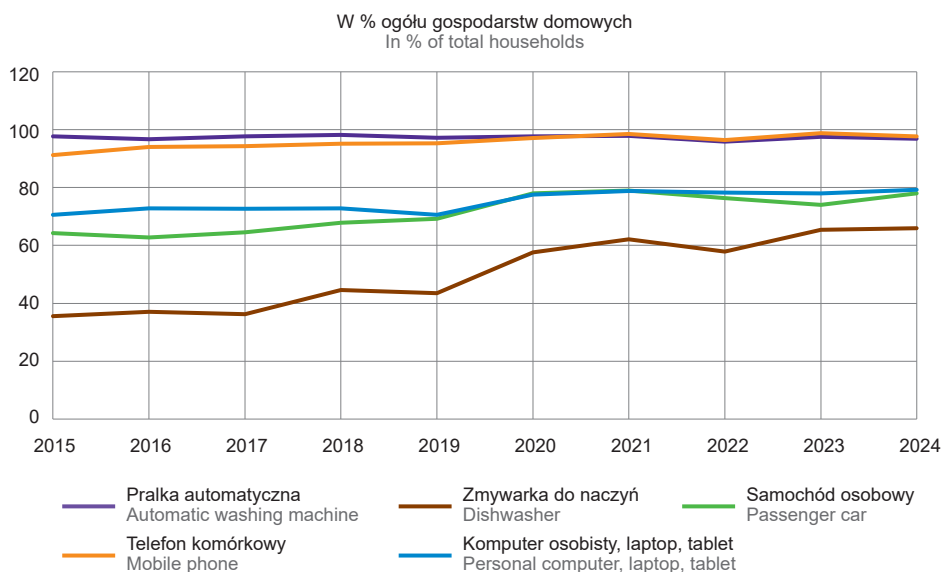
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Pralka automatyczna	97,6	97,5	97,4	96,9	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	35,7	57,5	65,2	65,7	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa	63,8	69,9	74,9	72,0	Microwave oven
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^b	73,0	57,3	63,3	61,8	Equipment for reception, recording and reproduction of sound ^b
Odbiornik telewizyjny	97,8	98,3	94,5	94,8	Television set
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	66,3	67,6	67,1	64,5	Satellite or cable television equipment
Telefon komórkowy	91,4	97,0	98,6	97,6	Mobile phone
Smartfon	44,2	78,5	92,3	91,4	Smartphone
Komputer osobisty, laptop, tablet	70,7	77,5	77,9	79,1	Personal computer, laptop, tablet
Urządzenie z dostępem do Internetu ^c	68,6	85,7	91,2	91,1	Device with access to the Internet ^c
Drukarka, urządzenie wielofunkcyjne	34,3	43,5	43,8	45,6	Printer, multifunction device
Rower (bez dziecięcego)	77,1	79,5	79,0	78,9	Bicycle (excluding children's bike)
Motocykl, skuter, motorower	9,7	4,7	8,2	14,5 ^d	Motorcycle, scooter, motorbike
Samochód osobowy	64,3	77,8	73,9	77,8	Passenger car

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę, gramofon. c Komputery, laptopy, tablety, telewizory, smartfony, inne posiadające dostęp do Internetu. d Zjawisko zaistniało w liczbie większej lub równej 20, ale mniejszej niż 50 przypadków z próby.

a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. b Includes: radio, radio tape recorder, radio with compact disc player or radio tape recorder with compact disc player, stereo music system. c Personal computers, laptops, tablets, television sets, smartphones, others with access to the Internet. d The phenomenon occurred in a size greater than or equal to 20 but less than 50 cases in the sample.

WYKRES 4 (39). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA**

CHART 4 (39). **HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS**

TABL. 5 (49). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	6,28	5,45	5,01	5,20	Bread and cereal products in kg
w tym pieczywo ^a	4,02	3,03	2,77	2,82	of which bread ^a
Mięso w kg	5,25	5,10	4,83	4,98	Meat in kg
w tym:					of which:
mięso surowe	3,05	2,90	2,80	2,85	raw meat
w tym drób	1,64	1,56	1,52	1,50	of which poultry
wędliny i inne przetwory mięsne ^b	1,98	1,98	1,82	1,92	cured meat and other meat preparations ^b
Ryby i owoce morza ^c w kg	0,27	0,24	0,20	0,17	Fish and seafood ^c in kg
Mleko ^d w l	3,15	3,15	2,69	2,61	Milk ^d in l
Jogurty w kg	0,46	0,57	0,62	0,65	Yoghurt in kg
Sery i twarogi ^e w kg	0,83	0,95	1,02	1,03	Cheese and curd cheese ^e in kg
Jaja w szt.	12,51	12,39	12,36	12,25	Eggs in units
Oleje i tłuszcze w kg	1,29	1,15	1,05	1,09	Oils and fats in kg
w tym masło	0,30	0,37	0,37	0,41	of which butter
Owoce w kg	3,72	3,85	3,85	3,68	Fruit in kg
Warzywa w kg	9,28	8,33	6,72	6,96	Vegetables in kg
w tym ziemniaki	3,80	2,92	2,29	2,48 ^f	of which potatoes
Cukier w kg	1,06	0,70	0,58	0,65	Sugar in kg
Kawa, herbata, kakao w kg	0,22	0,23	0,23	0,25	Coffee, tea, cocoa in kg
Wody mineralne i źródlane w l	5,53	7,35	7,03	7,60	Mineral or spring water in l
Soki owocowe i warzywne w l	0,78	1,19	1,10	1,05	Fruit and vegetable juices in l

a Bez pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego. b Łącznie z wyrobami gotowymi, bez przetworów podrobowych. c Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów gotowych i panierowanych, bez konserw rybnych. d Bez zagęszczonego i w proszku. e Bez słodkich serków. f Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi 12,00%.

a Excluding crisp bread, toasted bread and confectionery. b Including ready-to-serve meat products, excluding offal preparations. c Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve products including coated food products and excluding canned fish. d Excluding condensed and powdered milk. e Excluding sweet cottage cheese. f Relative error of estimates exceeds 10% and equals 12,00%.

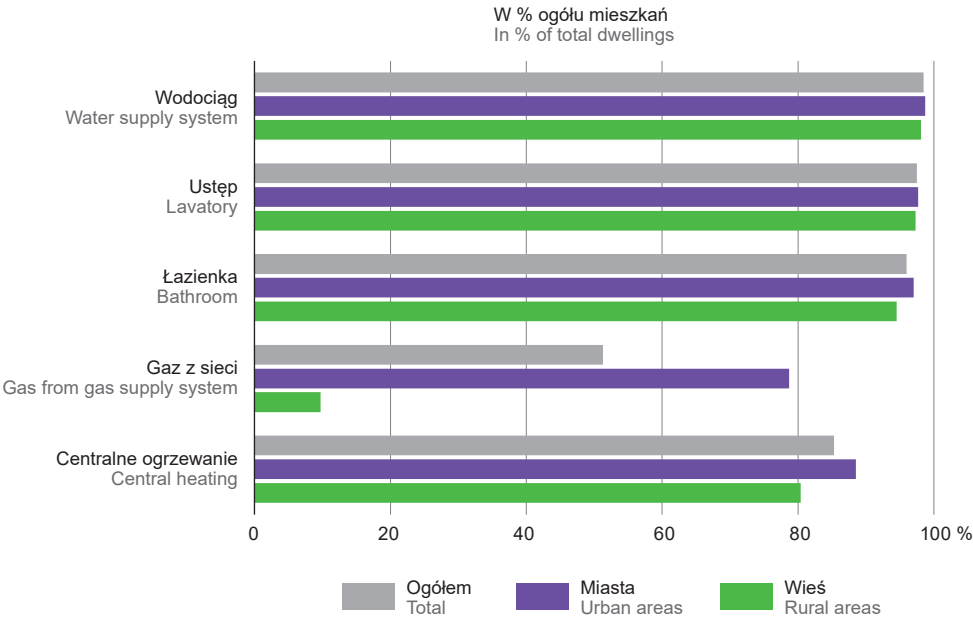
Mieszkania. Infrastruktura komunalna
Dwellings. Municipal infrastructure

TABL. 6 (50). ZASOBY MIESZKANIOWE^a
Stan w dniu 31 grudnia
DWELLING STOCKS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Mieszkania w tys.	351,8	360,4	368,6	371,1	Dwellings in thousands
Izby w mieszkaniach w tys.	1472,8	1505,3	1539,6	1550,2	Rooms in dwellings in thousands
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	28319,4	29431,5	30268,5	30530,6	Useful floor area of dwellings in thousand m ²
Przeciętna w zasobach:					Dwelling stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu	4,19	4,18	4,18	4,18	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :					useful floor area in m ² :
1 mieszkania	80,5	81,7	82,1	82,3	per dwelling
na 1 osobę	28,4	30,8	32,3	32,8	per person
liczba osób na:					number of persons:
1 mieszkanie	2,83	2,65	2,54	2,51	per dwelling
1 izbę	0,68	0,63	0,61	0,60	per room

a Na podstawie bilansów.
a Based on balances.

WYKRES 5 (40). MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH^a WYPOSAŻONE W INSTALACJE W 2024 R.
Stan w dniu 31 grudnia
CHART 5 (40). DWELLINGS IN DWELLING STOCKS^a FITTED WITH INSTALLATIONS IN 2024
As of 31 December

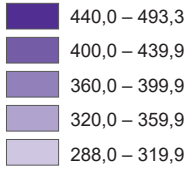

a Na podstawie bilansów.
a Based on balances.

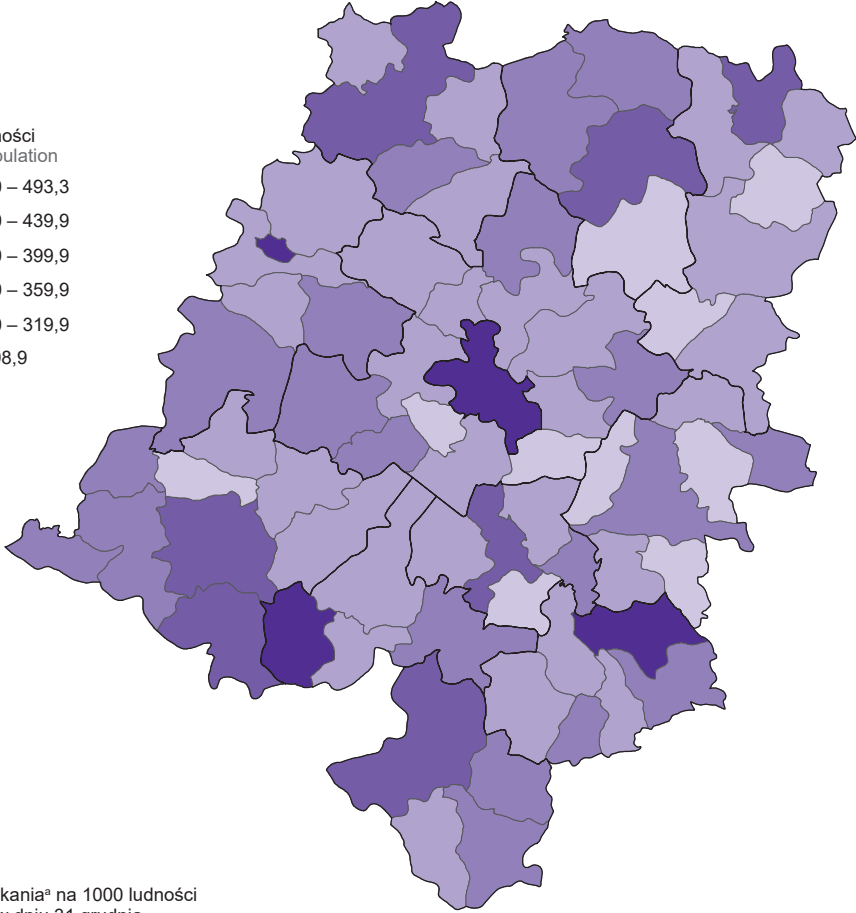
MAPA 1 (15). **MIESZKANIA^a W 2024 R.**

MAP 1 (15). **DWELLINGS^a IN 2024**
 Stan w dniu 31 grudnia
 As of 31 December

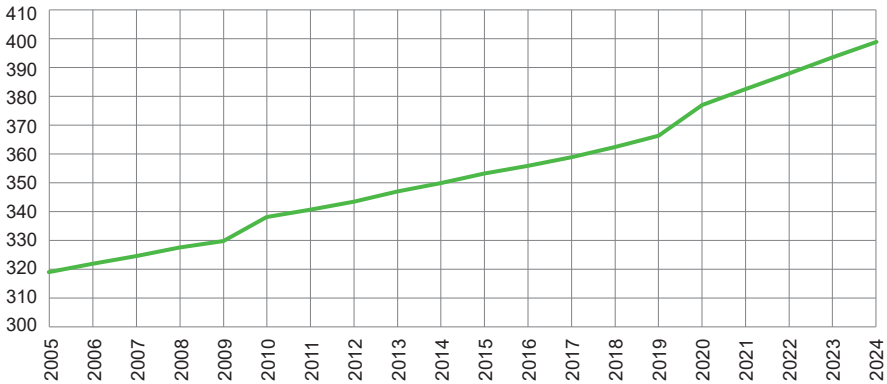
Na 1000 ludności
 Per 1000 population

opolskie = 398,9

Mieszkania^a na 1000 ludności
 Stan w dniu 31 grudnia
 Dwellings^a per 1000 population
 As of 31 December

^a Na podstawie bilansów.
^a Based on balances.

WYKRES 6 (41). **NOWE BUDYNKI MIESZKALNE NA 1000 LUDNOŚCI W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2024 R.**
 CHART 6 (41). **NEW RESIDENTIAL BUILDINGS PER 1000 POPULATION IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2024**

TABL. 7 (51). **MIESZKANIA, NA BUDOWĘ KTÓRYCH WYDANO POZWOLENIA LUB DOKONANO ZGŁOSZENIA Z PROJEKTEM BUDOWLANYM**
DWELLINGS FOR WHICH PERMITS HAVE BEEN GRANTED OR REGISTERED WITH A CONSTRUCTION PROJECT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1773	3975	3317	5663	TOTAL
W nowych budynkach mieszkalnych ^a	1663	3885	3092	5552	In new residential buildings ^a
jednorodzinnych ^b	1199	2277	1850	2409	single-family ^b
wielorodzinnych ^c	464	1608	1242	3143	multi-family ^c
W nowych budynkach zbiorowego zamieszkania i nowych budynkach niemieszkalnych	6	–	–	–	In new residences for communities and non-residential buildings
Powstałe w wyniku rozbudowy ^d i przebudowy ^e	104	90	225	111	Created as a result of enlarging ^d and adapting ^e

a Bez budynków zbiorowego zamieszkania. b O jednym lub dwóch mieszkaniach. c O trzech lub więcej mieszkaniach. d Budynków mieszkalnych i niemieszkalnych. e Mieszkań i pomieszczeń niemieszkalnych.

a Excluding residences for communities. b With one or two dwellings. c With three or more dwellings. d Of residential and non-residential buildings. e Of dwellings and non-residential spaces.

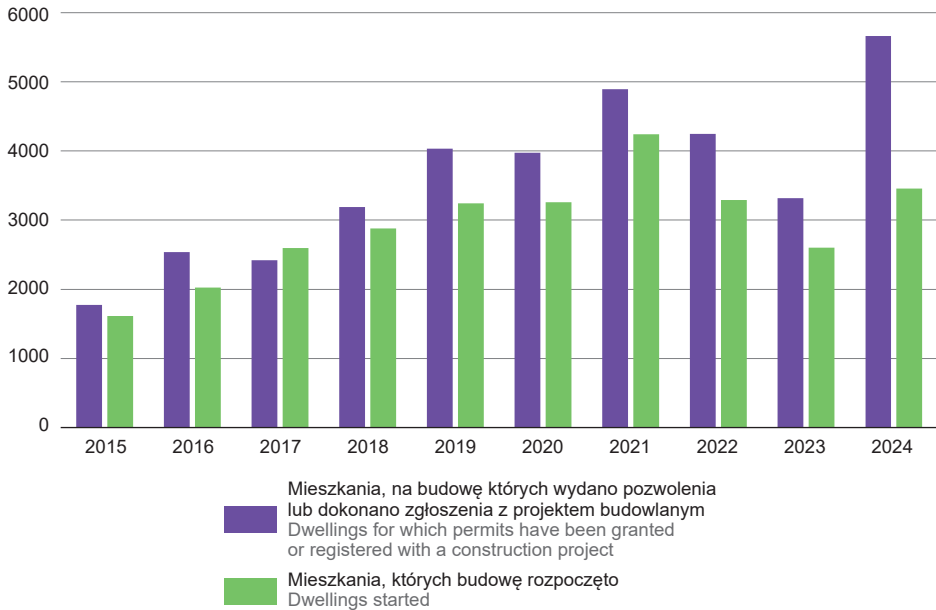
TABL. 8 (52). **MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO**
DWELLINGS IN WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1613	3261	2602	3454	T O T A L
Indywidualne ^a	1292	1731	1212	1247	Private ^a
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a	321	1528	1381	1963	For sale or rent ^a
Spółdzielcze	–	–	–	–	Cooperative
Komunalne (gminne)	–	2	9	11	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	–	–	–	233	Public building society
Zakładowe	–	–	–	–	Company

a Patrz uwagi do działu, ust. 5 na str. 194.

a See notes to the chapter, item 5 on page 194.

WYKRES 7 (42). **MIESZKANIA (POZWOLENIA, ROZPOCZĘTE BUDOWY)**
CHART 7 (42). DWELLINGS (PERMITS, CONSTRUCTION IN PROGRESS)

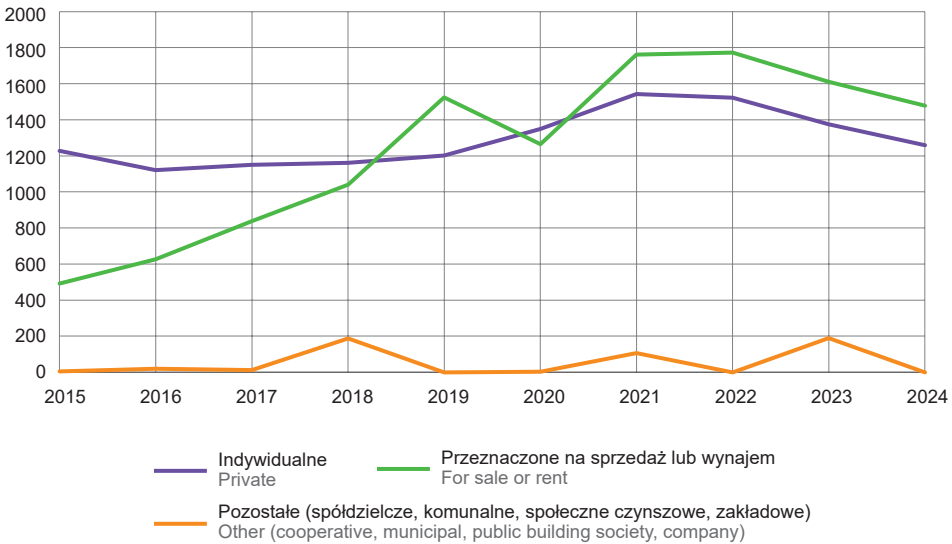

TABL. 9 (53). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

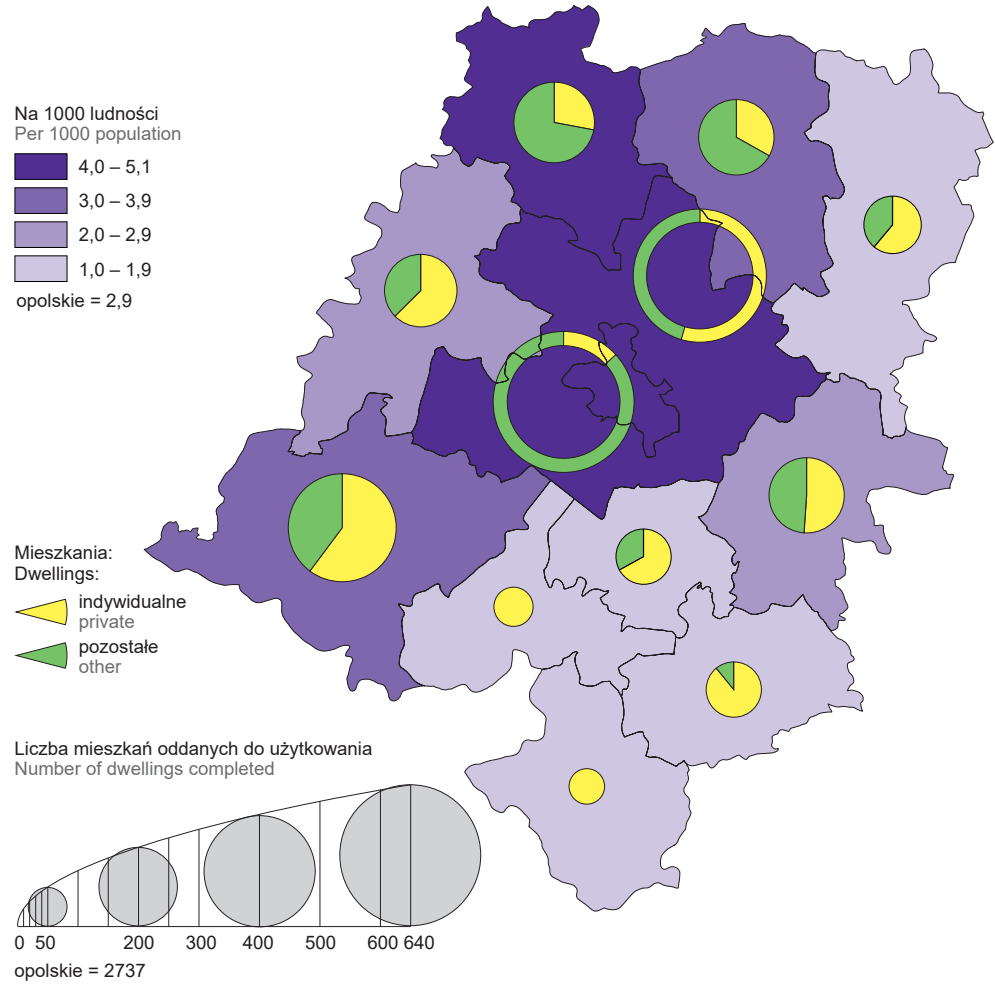
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Mieszkania	1723	2616	3174	2737	Dwellings
miasta	809	1589	1924	1531	urban areas
wieś	914	1027	1250	1206	rural areas
Indywidualne ^a	1227	1349	1375	1259	Private ^a
miasta	380	430	418	373	urban areas
wieś	847	919	957	886	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a	492	1264	1610	1478	For sale or rent ^a
Spółdzielcze	–	–	2	–	Cooperative
Komunalne (gminne)	4	3	28	–	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	–	–	159	–	Public building society
Zakładowe	–	–	–	–	Company
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	130,8	115,2	102,7	104,6	Average useful floor area per dwelling in m²
miasta	106,6	92,2	81,6	84,3	urban areas
wieś	152,3	150,7	135,3	130,3	rural areas
Indywidualne ^a	155,4	155,7	152,7	148,3	Private ^a
miasta	155,4	153,0	157,2	154,8	urban areas
wieś	155,4	156,9	150,8	145,6	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a	70,2	72,1	66,4	67,4	For sale or rent ^a
Spółdzielcze	–	–	33,5	–	Cooperative
Komunalne (gminne)	40,0	55,0	48,2	–	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	–	–	48,7	–	Public building society
Zakładowe	–	–	–	–	Company

a Patrz uwagi do działu, ust. 5 na str. 194.
a See notes to the chapter, item 5 on page 194.

WYKRES 8 (43). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG FORM BUDOWNICTWA**
CHART 8 (43). DWELLINGS COMPLETED BY FORMS OF CONSTRUCTION

MAPA 2 (16). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA W 2024 R.**
 MAP 2 (16). **DWELLINGS COMPLETED IN 2024**

Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności
 Dwellings completed per 1000 population

TABL. 10 (54). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA NA 1000 LUDNOŚCI W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH**
DWELLINGS COMPLETED PER 1000 POPULATION IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2024	SPECIFICATION
Miasta ogółem	3,1	Total urban areas
Duże	5,1	Large
Średnie	2,6	Medium
Małe	2,3	Small
Obszary wiejskie ogółem	2,8	Total rural areas
Aglomeracyjne dużej gęstości	4,7	Agglomeration high density
Aglomeracyjne małej gęstości	4,9	Agglomeration low density
Pozaaglomeracyjne dużej gęstości	2,2	Non-agglomeration high density
Pozaaglomeracyjne małej gęstości	1,5	Non-agglomeration low density

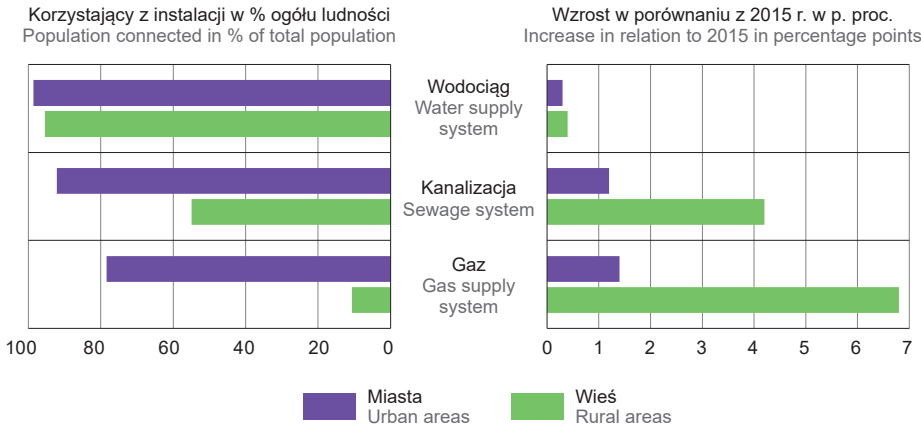
TABL. 11 (55). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 grudnia
WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Sieć w km:					Network in km:
Wodociągowa	8228,6	8665,0	8825,9	8866,9	Water supply
miasta	1767,7	2049,3	2080,9	2108,4	urban areas
wieś	6460,9	6615,7	6745,0	6758,5	rural areas
Kanalizacyjna ^a	4749,4	5325,7	5522,9	5683,8	Sewage ^a
miasta	1446,1	1745,9	1801,1	1833,8	urban areas
wieś	3303,3	3579,8	3721,8	3850,0	rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	30,0	31,1	29,8	31,0	Consumption of water from water supply systems in households (during the year) in hm³
na 1 mieszkańca w m ³	30,0	32,4	31,7	33,2	per capita in m ³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	17,2	18,0	17,0	17,6	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	33,1	35,3	34,2	35,7	per capita in m ³
Wieś:					Rural areas:
w hm ³	12,8	13,1	12,8	13,4	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	26,7	29,1	28,8	30,4	per capita in m ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³	30,7	32,4	33,5	33,7	Wastewater discharged by sewage system (during the year) in hm³
W tym oczyszczane	30,7	32,4	33,5	33,7	Of which treated

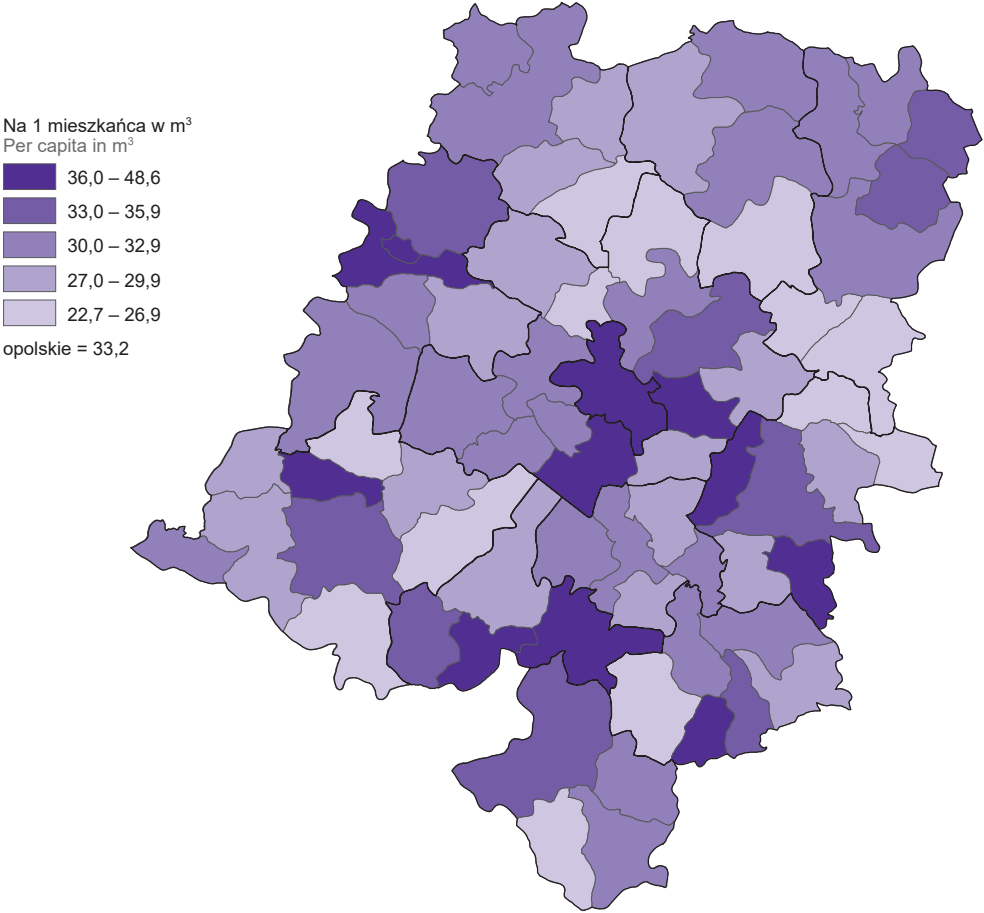
a Łącznie z kolektorami.
a Including collectors.

WYKRES 9 (44). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ W 2024 R.**

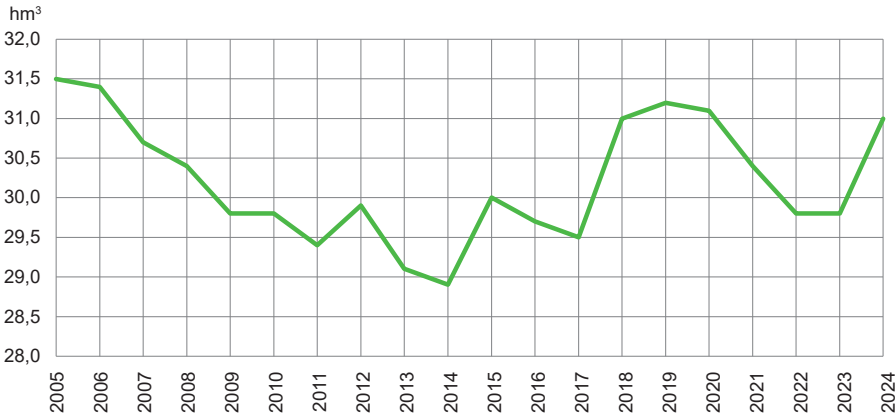
CHART 9 (44). **POPULATION CONNECTED TO WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY SYSTEM IN 2024**

MAPA 3 (17). ZUŻYCIЕ WODY Z WODOCIĄGÓW W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W 2024 R.
MAP 3 (17). CONSUMPTION OF WATER FROM WATER SUPPLY SYSTEMS IN HOUSEHOLDS IN 2024

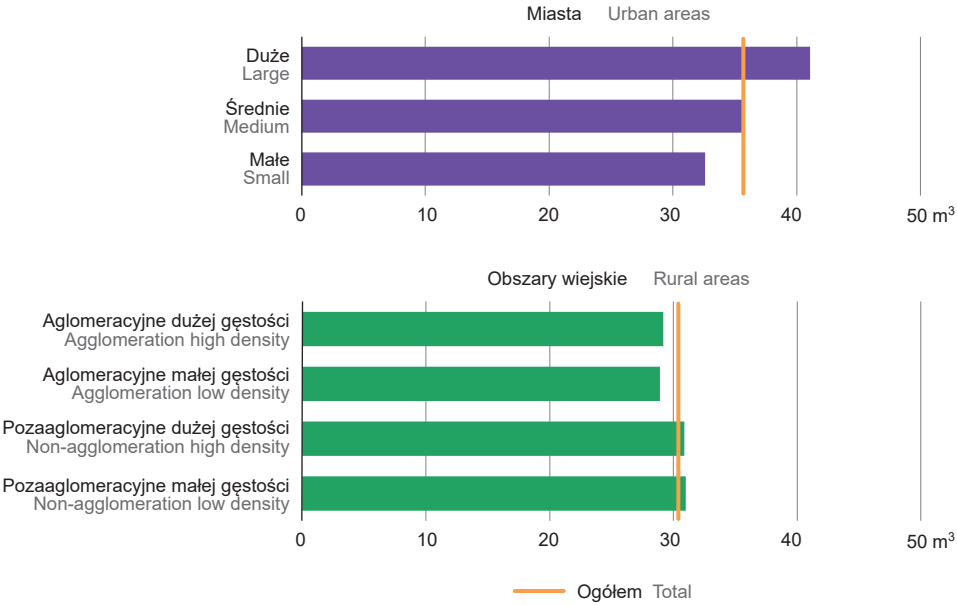

Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych
Consumption of water from water supply systems in households

WYKRES 10 (45). **ZUŻYCIE WODY Z SIECI WODOCIĄGOWEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH NA 1 MIESZKAŃCA W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2024 R.**

CHART 10 (45). **WATER CONSUMPTION FROM WATER SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS PER CAPITA IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2024**

TABL. 12 (56). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31.12.) w tys.	391,0	407,4	408,3	410,4	Consumers (as of 31.12.) in thousands
Miasta	222,5	238,8	240,1	243,6	Urban areas
Wieś	168,5	168,7	168,2	166,8	Rural areas
Zużycie:					Consumption:
W GWh	781,3	844,5	802,7	800,8	In GWh
miasta	380,1	416,4	396,5	397,2	urban areas
wieś	401,1	428,0	406,2	403,6	rural areas
W kWh:					In kWh:
miasta: na 1 mieszkańca	732	815	799	806	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	1708	1744	1651	1630	per consumer ^a
wieś – na 1 odbiorcę ^a	2381	2538	2415	2420	rural areas – per consumer ^a

a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 grudnia.
Źródło: dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

a The number of consumers as of 31 December was used in calculations.
Source: data of the Ministry of Climate and Environment.

TABL. 13 (57). SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
Stan w dniu 31 grudnia
GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza i przesyłowa w km	2548,4	2963,6	3342,8	3399,8	Distribution and transmission network in km
w tym przesyłowa ^a	841,4	846,9	672,6	672,6	of which transmission ^a
miasta	169,5	183,6	136,0	136,0	urban areas
wieś	671,9	663,3	536,6	536,6	rural areas
Miasta	1491,0	1740,9	1857,2	1894,1	Urban areas
Wieś	1057,5	1222,7	1485,6	1505,8	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci^b w tys.	155,5	172,8	187,6	180,9	Consumers of gas from gas supply system^b in thousands
Miasta	149,8	162,9	173,5	166,1	Urban areas
Wieś	5,7	9,9	14,1	14,8	Rural areas
Zużycie gazu z sieci (w ciągu roku):					Consumption of gas from gas supply system (during the year):
W GWh	691,2	848,7	984,5	954,2	In GWh
miasta	638,1	761,5	851,2	812,2	urban areas
wieś	53,0	87,2	133,3	142,0	rural areas
Na 1 mieszkańca w kWh	692	884	1048	1022	Per capita in kWh
miasta	1229	1490	1715	1647	urban areas
wieś	111	194	301	323	rural areas

a Do 2020 r. łącznie z siecią rozdzielczą o ciśnieniu wyższym niż 0,5 MPa. b łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.
a Until 2020 including distribution network with a pressure of more than 0,5 MPa. b Including consumers using collective gas meters.

TABL. 14 (58). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI GAZOWEJ W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2024 R.
POPULATION CONNECTED TO GAS SUPPLY SYSTEM IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2024

WYSZCZEGÓLNIENIE	W % ogółu ludności In % of the total population	SPECIFICATION
Miasta ogółem	78,4	Total urban areas
Duże	74,2	Large
Średnie	87,7	Medium
Małe	74,3	Small
Obszary wiejskie ogółem	10,7	Total rural areas
Aglomeracyjne dużej gęstości	24,5	Agglomeration high density
Aglomeracyjne małej gęstości	13,3	Agglomeration low density
Pozaaglomeracyjne dużej gęstości	11,5	Non-agglomeration high density
Pozaaglomeracyjne małej gęstości	3,5	Non-agglomeration low density

TABL. 15 (59). OGRZEWNICTWO
Stan w dniu 31 grudnia
HEATING
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła przesyłowa i rozdzielcza w km	430,1	439,6	442,7	413,7	372,4	41,3	Heating transmission and distribution network in km
Kotłownie	863	1257	1257	1255	970	285	Boiler rooms
Sprzedaż energii cieplnej (w ciągu roku) w TJ	3518,5	3647,2	3348,4	3129,2	3017,7	111,5	Sale of heating energy (during the year) in TJ

Dział VIII. Edukacja i wychowanie
Chapter VIII. Education

TABL. 1 (60). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA
EDUCATION BY LEVELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2023/24	2024/25	SPECIFICATION
WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^a PRE-PRIMARY EDUCATION^a				
Placówki	496	504	499	Establishments
w tym na wsi	281	284	279	of which in rural areas
w tym:				of which:
Przedszkola	390	398	395	Nursery schools
w tym specjalne	8	8	8	of which special
w tym na wsi	196	200	197	of which in rural areas
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	90	91	89	Pre-primary sections in primary schools
SZKOŁY SCHOOLS				
Szkoły:				Schools:
podstawowe	402	397	395	primary
w tym na wsi	264	259	255	of which in rural areas
specjalne przysposabiające do pracy	21	21	21	special job-training
branżowe I stopnia	45	48	48	stage I sectoral vocational
branżowe II stopnia	4	11	8	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	45	47	48	general secondary
technika	51	50	49	technical secondary
ogólnokształcące artystyczne ^b	4	2	2	general art ^b
policealne	46	30	31	post-secondary
dla dorosłych	41	28	26	for adults
Uczelnie	5	5	5	Higher education institutions
NAUCZYCIELE^c TEACHERS^c				
Szkoły:				Schools:
podstawowe	6468	5965	6238	primary
w tym na wsi	2850	2649	2748	of which in rural areas
branżowe I stopnia ^d	486	480	481	stage I sectoral vocational ^d
branżowe II stopnia	2	10	9	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	987	1015	996	general secondary
technika ^e	1365	1465	1348	technical secondary ^e
policealne	78	47	43	post-secondary
Uczelnie	1468	1535	1550	Higher education institutions
DZIECI, UCZNIOWIE I STUDENCI CHILDREN, PUPILS AND STUDENTS				
Wychowanie przedszkolne:				Pre-primary education:
dzieci w wieku 6 lat	8478	9413	9059	6-year-old children
w tym w przedszkolach	7582	8347	8064	of which in nursery schools
Szkoły:				Schools:
podstawowe	68885	66140	71955	primary
w tym na wsi	26427	25339	27649	of which in rural areas
specjalne przysposabiające do pracy	301	335	345	special job-training
branżowe I stopnia	5642	6562	6338	stage I sectoral vocational
branżowe II stopnia	76	412	395	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	11382	14252	13326	general secondary
technika	16480	19427	17188	technical secondary
ogólnokształcące artystyczne ^b	331	415	373	general art ^b
policealne	4846	5218	5442	post-secondary
dla dorosłych	3389	2963	2949	for adults
Uczelnie	18398	17389	17858	Higher education institutions

a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne. b Dające uprawnienia zawodowe. c-e Łącznie ze szkołami: c – dla dorosłych; d – specjalnymi przysposabiającymi do pracy; e – ogólnokształcącymi artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

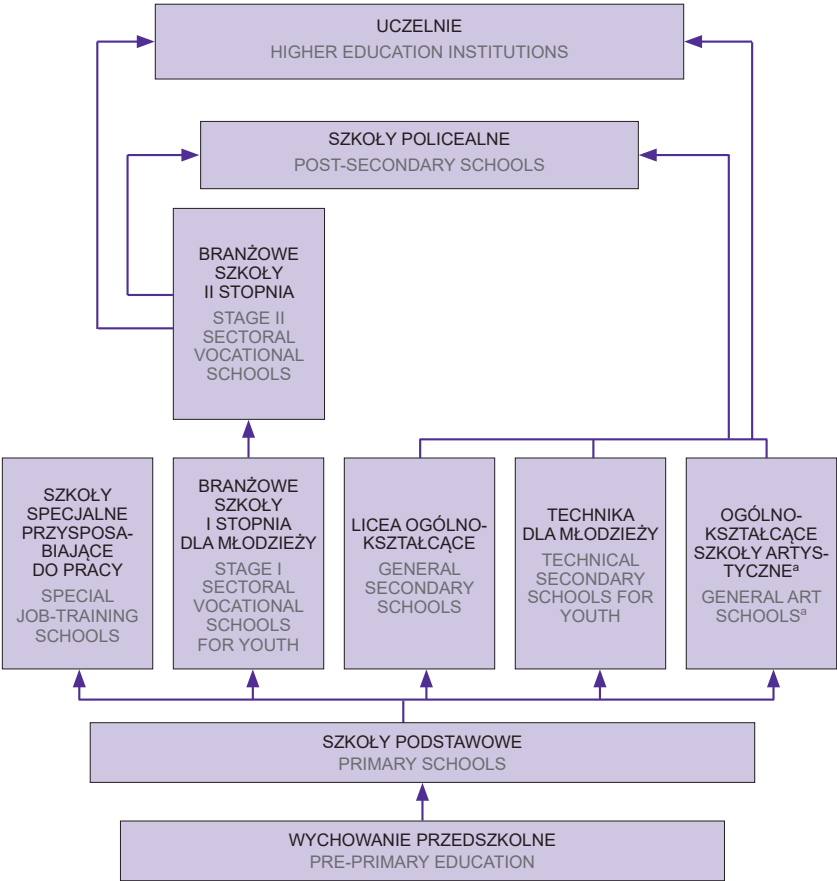
a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres. b Leading to professional certification. c-e Including schools: c – for adults; d – special job-training schools; e – general art schools leading to professional certification.

TABL. 1 (60). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVELS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2023/24	2024/25	SPECIFICATION
ABSOLWENCI		GRADUATES		
Szkoły:				Schools:
podstawowe	8126	3896		primary
specjalne przysposabiające do pracy	69	49	.	special job-training
branżowe I stopnia	1118	1348	.	stage I sectoral vocational
branżowe II stopnia	–	220	.	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	2836	2546	.	general secondary
technika	2988	2884	.	technical secondary
ogólnokształcące artystyczne ^a	53	66	.	general art ^a
policealne	1467	1881	.	post-secondary
dla dorosłych	1203	651	.	for adults
Uczelnie	4608	4135		Higher education institutions

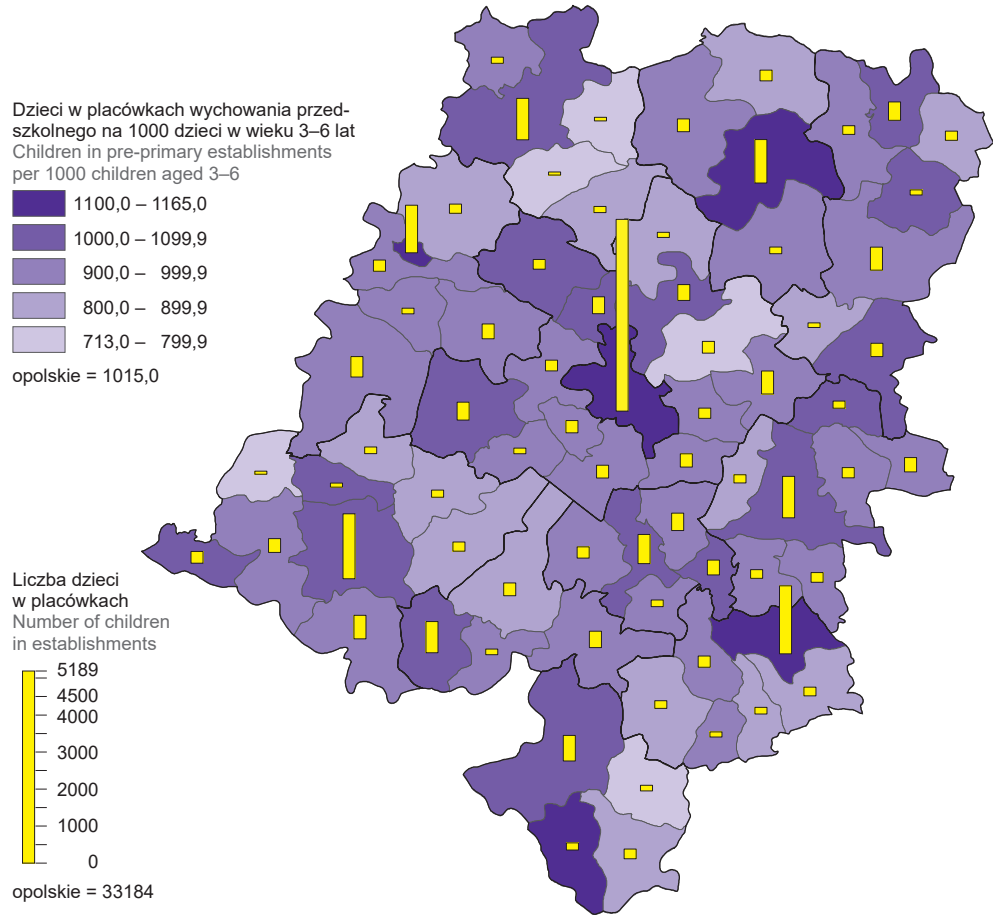
a Dające uprawnienia zawodowe.
a Leading to professional certification.

EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2024/25
EDUCATION BY LEVELS IN THE 2024/25 SCHOOL YEAR

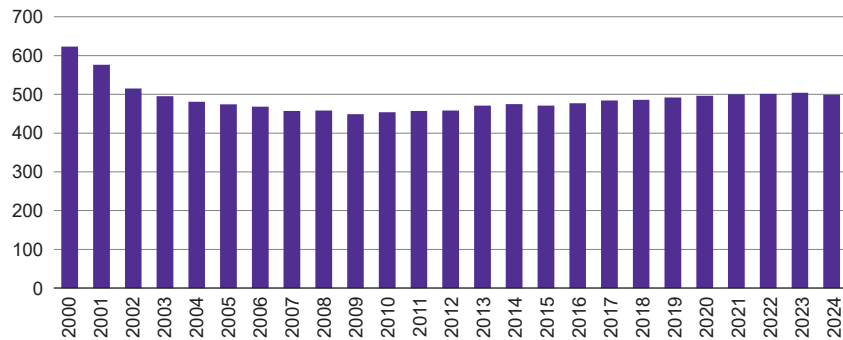

a Dające uprawnienia zawodowe.
a Leading to professional certification.

MAPA 1 (18). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^a W ROKU SZKOLNYM 2024/25**
MAP 1 (18). **PRE-PRIMARY EDUCATION^a IN THE 2024/25 SCHOOL YEAR**

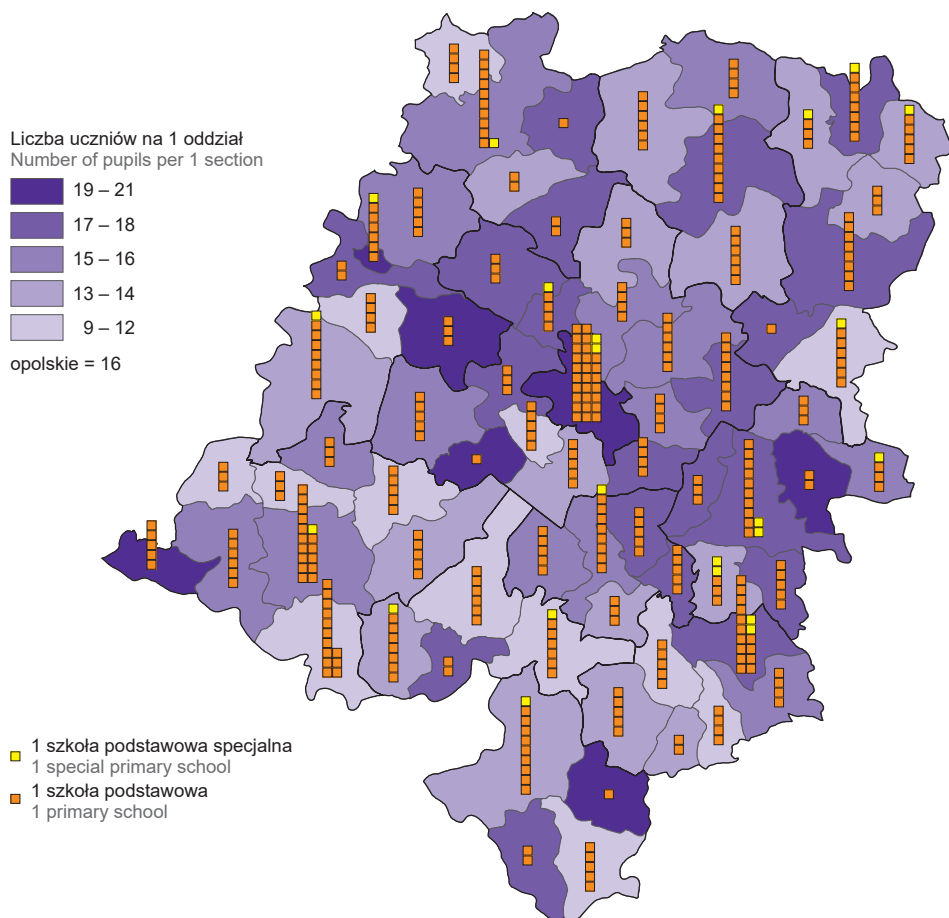

Liczba placówek
Number of establishments

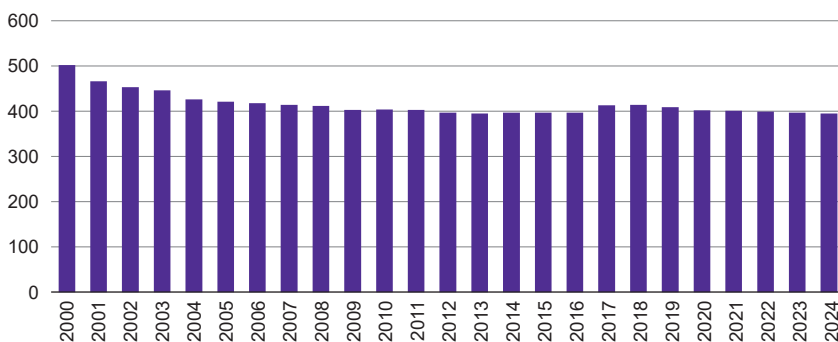

^a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych i punkty przedszkolne.
^a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools and pre-primary centres.

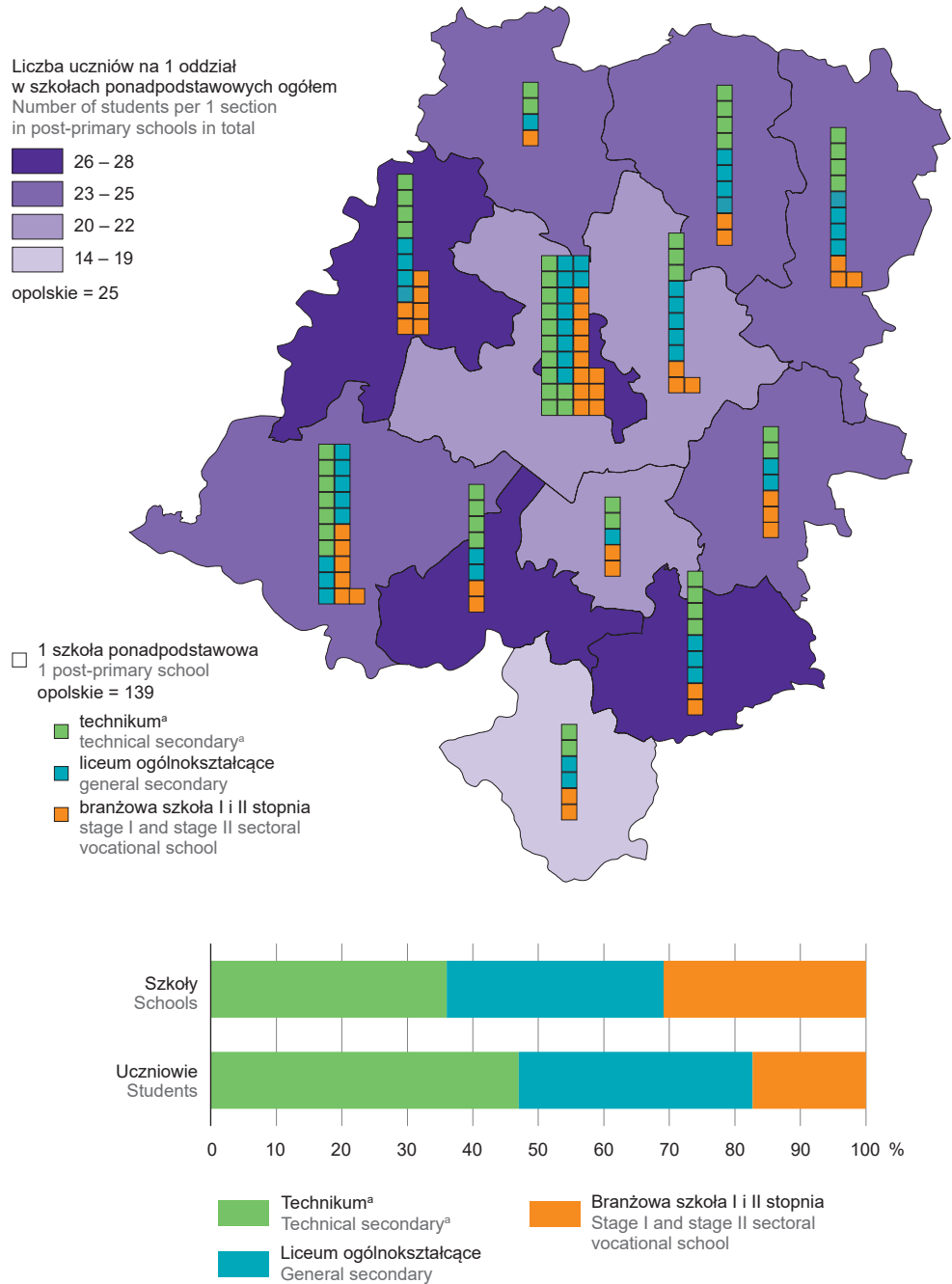
MAPA 2 (19). **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2024/25**
 MAP 2 (19). **PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH IN THE 2024/25 SCHOOL YEAR**

Liczba szkół podstawowych
Number of primary schools

MAPA 3 (20). **SZKOŁY PONADPODSTAWOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
W ROKU SZKOLNYM 2024/25
 MAP 3 (20). **POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)**
IN THE 2024/25 SCHOOL YEAR

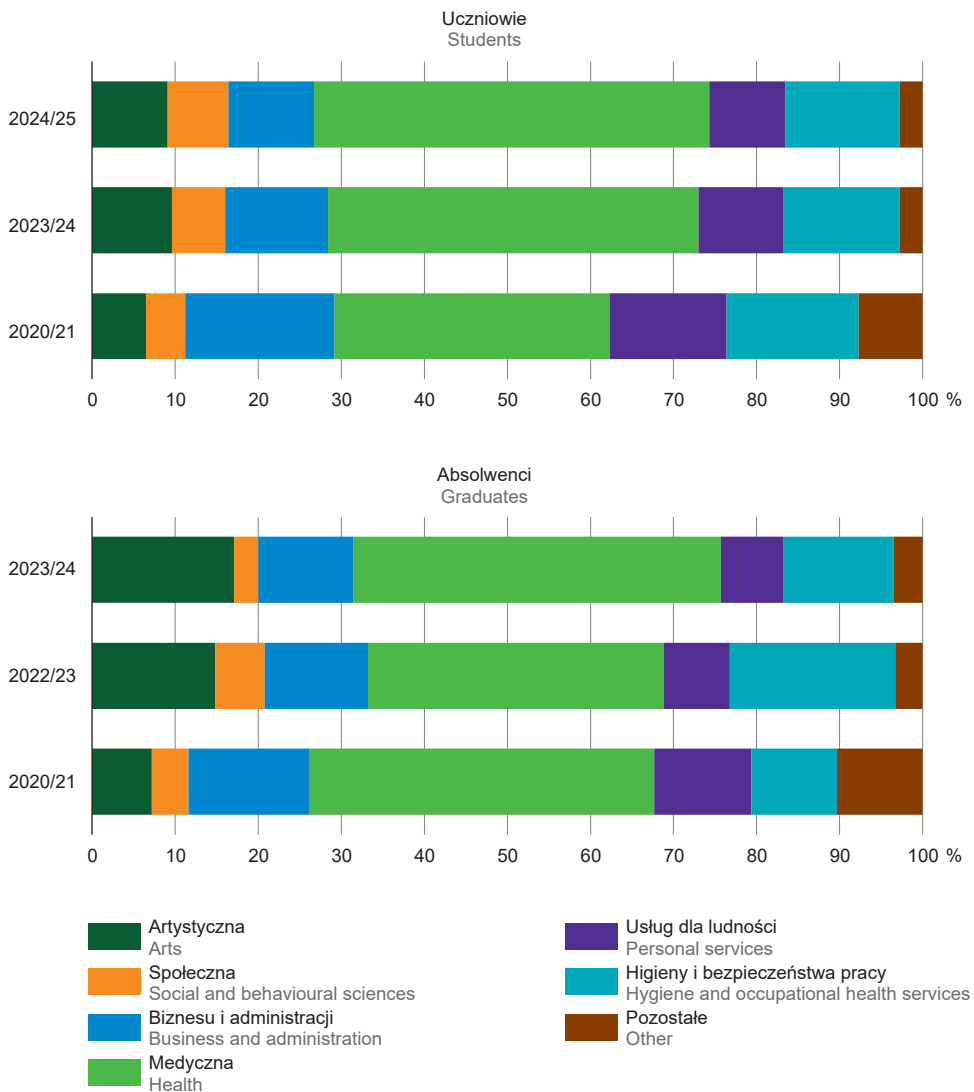

^a Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.
^a Including general art schools leading to professional certification.

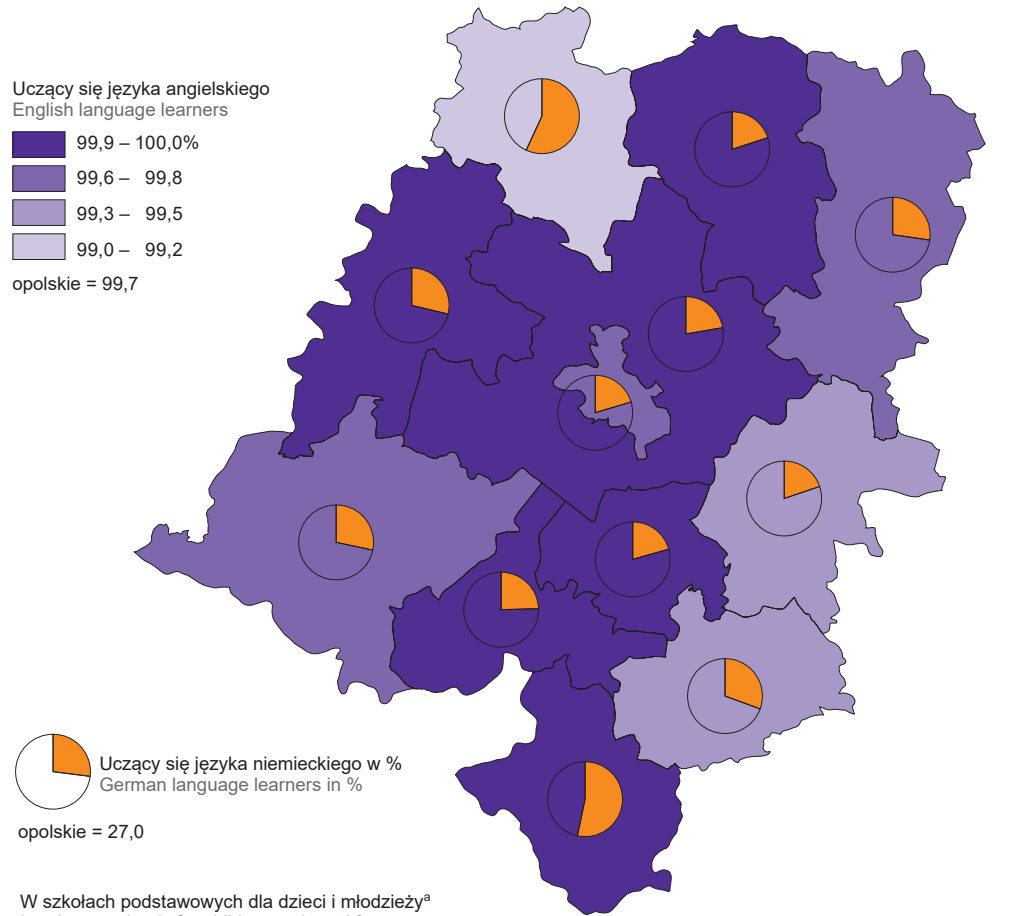
TABL. 2 (61). **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2023/24	2024/25	SPECIFICATION
Szkoły	46	30	31	Schools
Oddziały	250	223	247	Sections
Uczniowie	4846	5218	5442	Students
w tym kobiety	3501	3946	4021	of which women
Absolwenci	1467	1881	.	Graduates
w tym kobiety	1188	1462	.	of which women

WYKRES 1 (46). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych)**
WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
CHART 1 (46). **STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS**
(excluding special schools) **BY NARROW FIELDS OF EDUCATION**

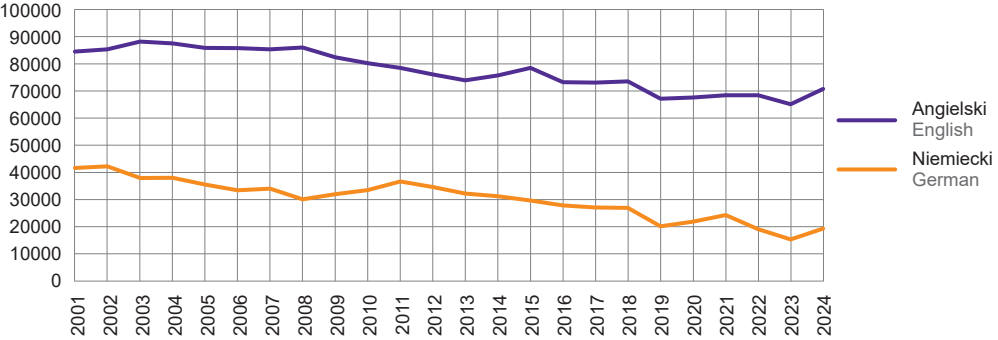

MAPA 4 (21). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) W ROKU SZKOLNYM 2024/25**
MAP 4 (21). **PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN PRIMARY SCHOOLS (excluding special schools) IN THE 2024/25 SCHOOL YEAR**

W szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży^a
In primary schools for children and youth^a

osoby
persons

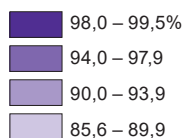

^a Do roku szkolnego 2018/19 łącznie z gimnazjami.
^a Until 2018/19, including lower secondary schools.

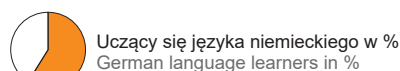
MAPA 5 (22). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PONADPODSTAWOWYCH DLA MŁODZIEŻY I SZKOŁACH POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) W ROKU SZKOLNYM 2024/25**

MAP 5 (22). **PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) IN THE 2024/25 SCHOOL YEAR**

Uczący się języka angielskiego
English language learners

opolskie = 94,0

opolskie = 58,9

W szkołach ponadpodstawowych dla młodzieży i szkołach policealnych
In post-primary schools for youth and in post-secondary schools

osoby
persons

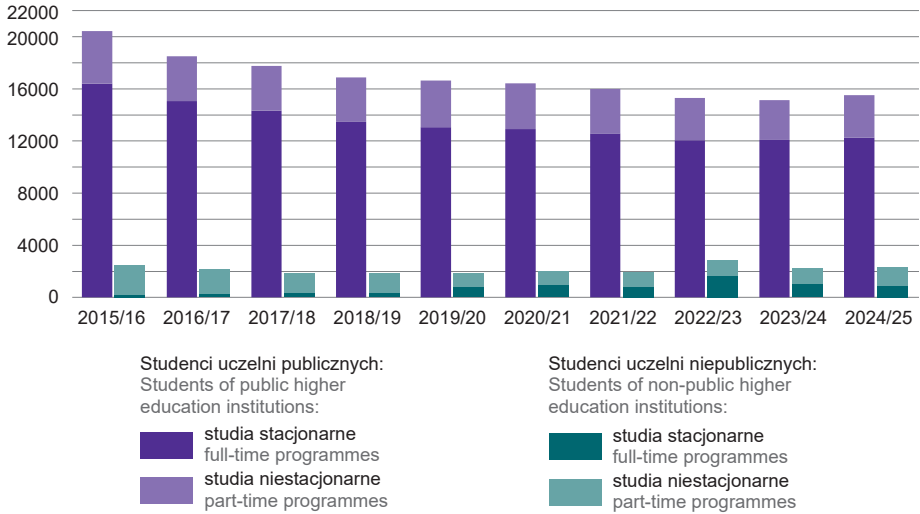

TABL. 3 (62). **UCZELNIE W ROKU AKADEMICKIM 2024/25**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE 2024/25 ACADEMIC YEAR

WYSZCZEGÓLNIENIE	Uczelnie Higher education institutions	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students			Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
			ogółem total	w tym na studiach stacjonarnych of which full-time programmes	w tym cudzoziemcy of which foreigners		
O G Ó Ł E M	5	1550	17858	13127	2221	4135	TOTAL
W tym nadzorowane przez ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego	5	1550	17858	13127	2221	4135	Of which supervised by the minister responsible for higher education

a Pełno- i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełne etaty, zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej uczelni wykazani zostali w każdym miejscu pracy. b Osoby, które uzyskały dyplom ukończenia studiów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.
a Full-time and part-time employed expressed in full-time equivalents, teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. b Persons who obtained higher education diplomas between 1 January and 31 December 2024.

WYKRES 2 (47). **STUDENCI UCZELNI**
CHART 2 (47). STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

TABL. 4 (63). **UCZESTNICY STUDIÓW PODYPLOMOWYCH I DOKTORANCI**
NON-DEGREE POSTGRADUATE PROGRAMME STUDENTS AND DOCTORAL STUDENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Uczestnicy studiów podyplomowych Non-degree postgraduate programme students		Doktoranci Doctoral students				SPECIFICATION
				na studiach doktoranckich ^a in doctoral programmes ^a		w szkołach doktorskich in doctoral schools		
				ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	
O G Ó Ł E M	2020/21	3519	3094	271	143	58	23	TOTAL
	2023/24	3812	3338	18	9	169	67	
	2024/25	7304	6579	.	.	229	96	

a Studia doktoranckie wygasły z dniem 31 grudnia 2024 r.
a Doctoral programmes expired on 31 December 2024.

Dział IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna
Chapter IX. Health care and social welfare

TABL. 1 (64). OCHRONA ZDROWIA – PODSTAWOWE DANE
Stan w dniu 31 grudnia
BASIC DATA ON HEALTH CARE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
PRACOWNICY MEDYCZNI MEDICAL PERSONNEL					
Lekarze ^a	.	2264	2368 ^b	2547	Doctors ^a
Lekarze dentyści ^a	.	654	668 ^b	689	Dentists ^a
Pielęgniarki i położne ^a	.	5745	5814	5817	Nurses and midwives ^a
Fizjoterapeuci ^a	.	.	1461 ^b	1557	Physiotherapists ^a
Diagności laboratoryjni	244	212	213	174	Laboratory diagnosticians
Farmaceuci	572	602	620	613	Pharmacists
AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA OUTPATIENT HEALTH CARE					
Przychodnie	538	532	579	587	Outpatient departments
miasta	387	395	455	461	urban areas
wieś	151	137	124	126	rural areas
Praktyki lekarzy i lekarzy dentyistów ^c	255	215	161	151	Practices of doctors and dentists ^c
miasta	201	171	131	121	urban areas
wieś	54	44	30	30	rural areas
Porady udzielone ^{de} w ciągu roku w tys.	7258,0	6332,9	7273,7	7468,6	Consultations provided ^{de} during the year in thousands
lekarskie ^{de}	6608,8	5838,3	6664,2	6860,5	medical ^{de}
w tym w opiece zdrowotnej:					of which in health care:
podstawowej ^d	4214,1	3816,1	4195,6	4281,8	primary ^d
specjalistycznej	2255,6	1926,1	2358,9	2472,2	specialised
stomatologiczne	649,2	494,6	609,4	608,1	dental
SZPITALA HOSPITALS					
Szpitala ogólne	28	29	29	28	General hospitals
Łóżka	4604	4022	4030	3940	Beds
Leczeńi ^f w ciągu roku na:					Inpatients ^f during the year per:
10 tys. ludności	1658,8	1198,4	1645,5	1711,3	10 thousand population
1 łóżko ^g	38	30	40	42	bed ^g

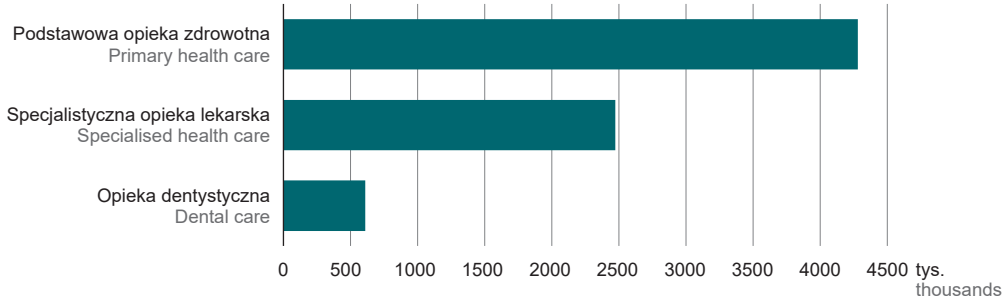
a Dane szacunkowe Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie źródeł administracyjnych; patrz uwagi do działu, ust. 2 na str. 195. b Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika z uwagi na korektę jednej ze zmiennych. c Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakt z NFZ lub z przychodniami. d Łącznie z poradami opłaconymi w przychodniach przez pacjentów oraz łącznie z poradami udzielonymi w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. e Łącznie z poradami z izb przyjęć udzielanymi pacjentom niehospitalizowanym. f Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. g Bez łóżek i inkubatorów dla noworodków na oddziałach neonatologicznych; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną miesięczną liczbę łóżek w roku.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a Estimated data of Statistics Poland based on administrative sources; see notes to the chapter, item 2 on page 195. b The data has been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook due to the correction of one of the variables. c Data concern practices that have signed a contract with the National Health Fund or outpatient departments. d Including consultations paid by patients in outpatient departments as well as including consultations provided as part of night and holiday health care. e Including consultations provided in admission rooms for non-hospitalised patients. f Excluding interward patient transfer. g Excluding beds and incubators for newborns on neonatology wards; for calculating of indice the average monthly number of beds in year was used.

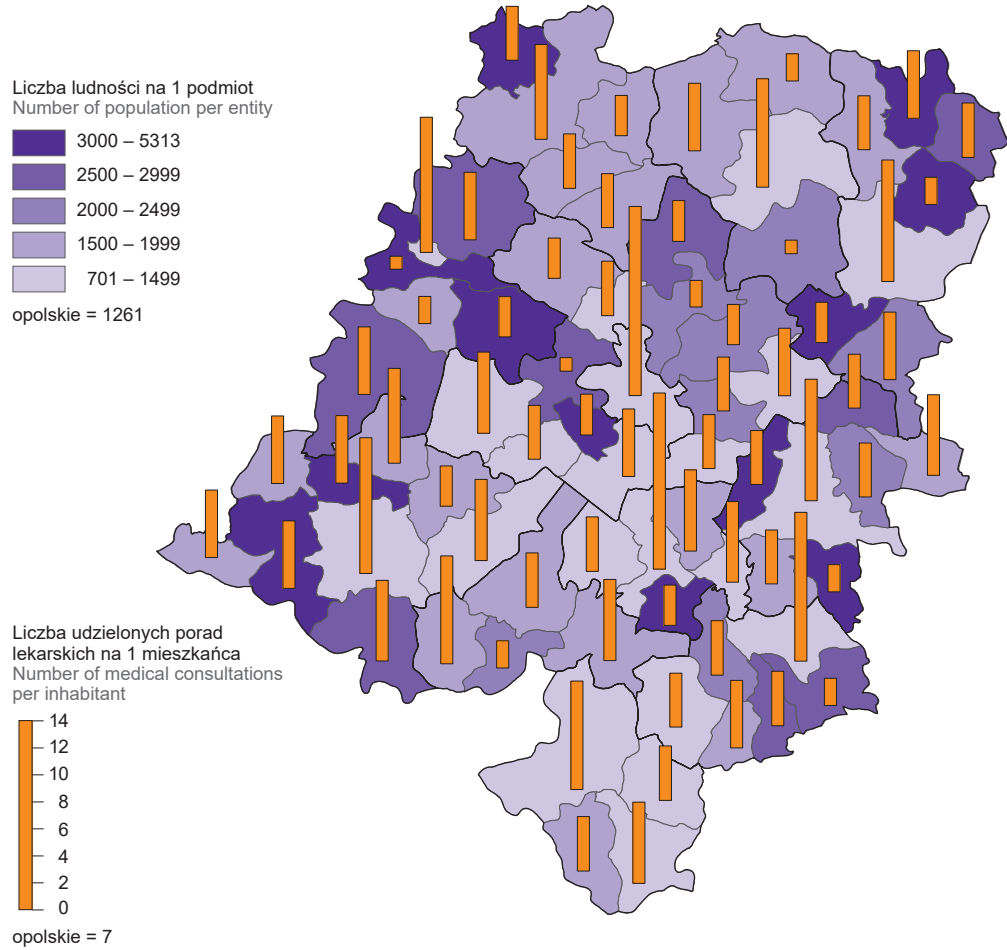
Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration as well as Statistics Poland.

WYKRES 1 (48). PORADY AMBULATORYJNE W 2024 R.
CHART 1 (48). OUTPATIENT CONSULTATIONS IN 2024

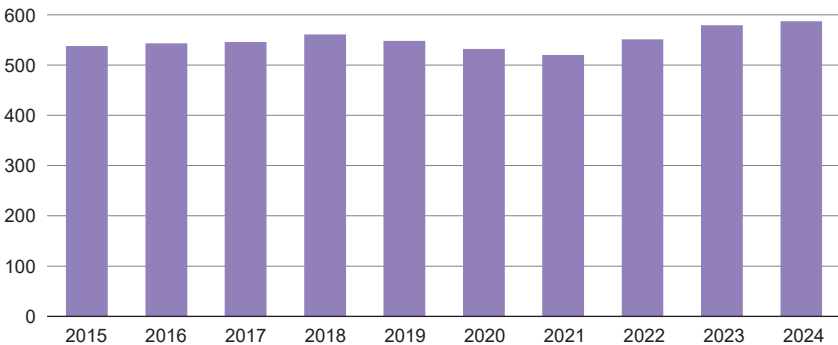

MAPA 1 (23). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA W 2024 R.**

MAP 1 (23). OUTPATIENT HEALTH CARE IN 2024

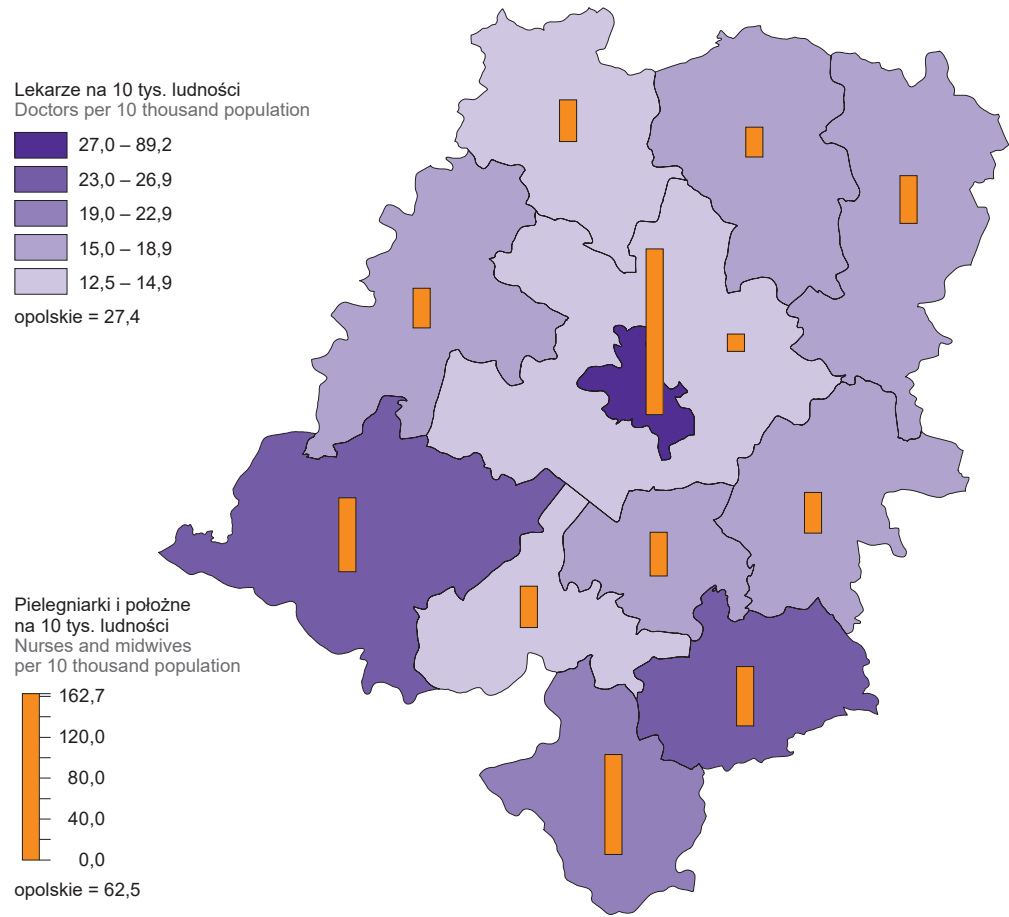

Przychodnie
Stan w dniu 31 grudnia
Outpatient departments
As of 31 December

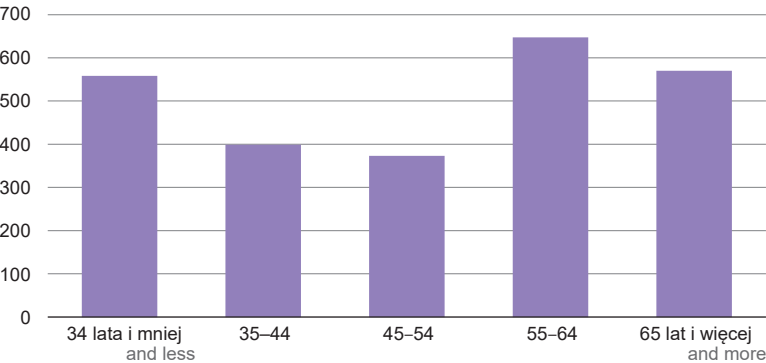

MAPA 2 (24). PRACOWNICY MEDYCZNI W 2024 R.

Stan w dniu 31 grudnia
 MAP 2 (24). MEDICAL PERSONNEL IN 2024
 As of 31 December

Lekarze według grup wieku w 2024 r.
 Stan w dniu 31 grudnia
 Doctors by age groups in 2024
 As of 31 December

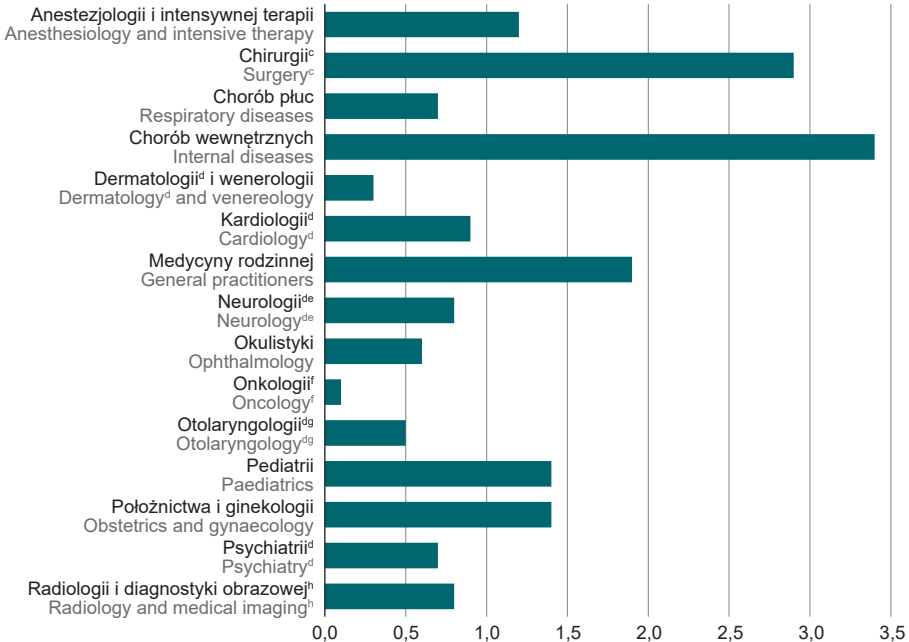

TABL. 2 (65). LEKARZE SPECJALIŚCI^a
Stan w dniu 31 grudnia
MEDICAL SPECIALISTS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Lekarze specjaliści	1604	1570^b	1637	Medical specialists
w tym w zakresie:				of which in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	98	106	111	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii ^c	274	256 ^b	268	Surgery ^c
Chorób płuc	65	60	61	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	312	304 ^b	314	Internal diseases
Dermatologii ^d i wenerologii	29	31 ^b	29	Dermatology ^d and venereology
Kardiologii ^d	74	77	83	Cardiology ^d
Medycyny rodzinnej	185	173 ^b	180	General practitioners
Neurologii ^{de}	70	69	72	Neurology ^{de}
Okulistyki	54	59	59	Ophthalmology
Onkologii ^f	10	12	11	Oncology ^f
Otolaryngologii ^{dg}	42	43	44	Otolaryngology ^{dg}
Pedriatrii	122	125 ^b	129	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	130	132 ^b	132	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii ^d	68	56 ^b	62	Psychiatry ^d
Radiologii i diagnostyki obrazowej ^h	59	67	70	Radiology and medical imaging ^h

WYKRES 2 (49). LEKARZE SPECJALIŚCI^a WEDŁUG WYBRANYCH SPECJALNOŚCI NA 10 TYS. LUDNOŚCI W 2024 R.

Stan w dniu 31 grudnia
CHART 2 (49). MEDICAL SPECIALISTS^a BY SELECTED SPECIALISATION PER 10 THOUSAND POPULATION IN 2024
As of 31 December

a Dane szacunkowe Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie źródeł administracyjnych; patrz uwagi do działu ust. 2 na str. 195. b Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika z uwagi na korektę jednej ze zmiennych. c Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii narządu ruchu, neurochirurgii, chirurgii onkologicznej, plastycznej, szczękowo-twarzowej, kardiochirurgii oraz chirurgii naczyniowej i urologii. d Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. e–h Także: e – neuropatologii, f – onkologii i hematologii dziecięcej, g – otorynolaryngologii, h – radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

U w a g a. Suma liczby posiadanych specjalizacji jest większa niż łączna liczba lekarzy specjalistów z uwagi na możliwość posiadania większej liczby specjalizacji przez jedną osobę.

a Estimated data of Statistics Poland based on administrative sources; see notes, item 2 on page 195. b The data has been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook due to the correction of one of the variables. c General surgery, paediatric, thoracic surgery, trauma and orthopaedic surgery, neurosurgery, oncological, plastic, maxillo-facial surgery, cardiosurgery as well as vascular surgery and urology. d Including children's specialists. e–h Also: e – neuropathology, f – children's oncology and haematology, g – otorynolaryngology, h – oncological radiotherapy and children's radiology.

N o t e. The sum of the number of specialisations is greater than the total number of medical specialist due to the possibility of having more specializations by one person.

TABL. 3 (66). SZPITALA OGÓLNE
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Leczeni ^a w tys.	193,3	133,9	178,9	185,4	Inpatients ^a in thousands
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,7	5,7	5,3	5,1	Average patient stay in days
Łóżka ^b	4604	4022	4030	3940	Beds ^b
w tym na oddziałach:					of which in wards:
chorób wewnętrznych	743	631	720	729	internal diseases
kardiologicznych ^c	175	158	246	253	cardiological ^c
chirurgicznych	1074	765	827	769	surgical
pediatrycznych	293	183	174	170	paediatric
ginekologiczno-położniczych	464	366	335	312	gynaecological-obstetric
onkologicznych	94	45	45	45	oncological
intensywnej terapii	80	105	86	85	intensive therapy
zakaźnych	55	223	46	46	communicable
gruźlicy i chorób płuc	281	218	230	230	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	38	30	28	23	dermatological
neurologicznych	80	63	74	74	neurological
psychiatrycznych	82	83	55	85	psychiatric

a Leczeni w trybie stacjonarnym łącznie z ruchem międzyoddziałowym. b Stan w dniu 31 grudnia. c Łącznie z oddziałami intensywnej nadzoru kardiologicznego.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a Inpatients including inter-ward transfer. b As of 31 December. c Including intensive cardiological care wards.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 4 (67). POMOC DORAŻNA I RATOWNICTWO MEDYCZNE
Stan w dniu 31 grudnia
FIRST AID AND EMERGENCY MEDICAL SERVICES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Jednostki systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne:					Units of the State Emergency Medical Services:
Zespoły ratownictwa medycznego	42	44	44	44	Emergency rescue teams
podstawowe	24	32	32	32	basic
specjalistyczne	18	12	12	12	specialists
Lotniczy zespół ratownictwa medycznego	–	1	1	1	Medical air rescue team
Szpitalne oddziały ratunkowe	7	7	7	7	Hospital emergency wards
Wyjazdy na miejsca zdarzenia (w ciągu roku):					Calls to the place of occurrence (during the year):
w tysiącach	65,9	65,4	67,3	75,4	in thousands
na 1000 ludności	66,0	68,1	71,6	80,8	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia (w ciągu roku):					Persons who received health service at the place of occurrence (during the year):
w tysiącach	66,2	65,5	67,5	75,8	in thousands
na 1000 ludności	66,3	68,3	71,8	81,2	per 1000 population

TABL. 5 (68). **KRWIODAWSTWO^a**
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Regionalne centra ^b	1	1	1	1	Regional centres ^b
Oddziały terenowe ^b	4	4	4	4	Local branches ^b
Krwiodawcy w tys.	13,8	12,0	14,5	14,2	Blood donors in thousands
w tym honorowi	13,8	12,0	14,5	14,2	of which voluntary
Liczba donacji ^c krwi pełnej w tys.	28,7	26,3	33,0	32,5	Number of collected donations ^c of whole blood in thousands
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^d w tys.	28,5	26,8	36,6	35,9	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^d in thousands

a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. b Stan w dniu 31 grudnia. c Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. d Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

Źródło: dane Narodowego Centrum Krwi.

a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration. b As of 31 December. c Donation is collection of blood or blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. d One unit of fresh frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

Source: data of the National Blood Centre.

TABL. 6 (69). **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a**
Stan w dniu 31 grudnia
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Apteki	314	291	282	273	Pharmacies
w tym na wsi	48	41	39	38	of which in rural areas
Punkty apteczne	47	37	28	28	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	47	36	28	28	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	2759	2914	3022	3091	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	5040	5808	6607	6659	of which in rural areas
1 aptekę	3172	3285	3322	3408	pharmacy
w tym na wsi	9976	10908	11351	11566	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	530	553	559	554	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

a W 2024 r. dane prezentowane są na podstawie administracyjnych źródeł danych.

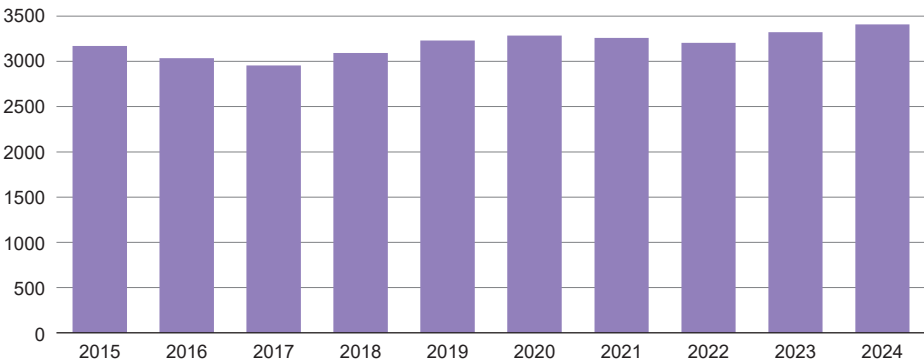
a In 2024 data are presented on the basis of administrative data sources.

WYKRES 3 (50). **LICZBA LUDNOŚCI NA 1 APTEKĘ OGÓLNODOSTĘPNĄ^a**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 3 (50). **POPULATION PER GENERALLY AVAILABLE PHARMACY^a**

As of 31 December

a W 2024 r. dane prezentowane są na podstawie administracyjnych źródeł danych.

a In 2024 data are presented on the basis of administrative data sources.

TABL. 7 (70). ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŹNE I ZATRUCIA NA 100 TYS. LUDNOŚCI
INCIDENCE OF SELECTED INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS PER 100 THOUSAND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Gruźlica	16,5	8,5	11,9	10,0	Tuberculosis
Tężec	0,1	–	–	–	Tetanus
Krztusiec	6,2	2,1	4,3	56,6	Whooping cough
Odra	0,1	–	0,1	0,4	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:					Viral hepatitis:
typ A	0,1	0,2	2,8	1,0	type A
typ B	8,0	2,8	8,4	10,1	type B
typ C	8,8	2,5	8,7	7,5	type C
Różyczka	4,8	0,3	–	0,6	Rubella
AIDS ^a	0,4	0,3	0,3	–	AIDS ^a
Salmonellozy	19,0	14,2	21,8	29,2	Salmonellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	1,3	–	0,3	0,3	Other bacterial food poisonings
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^b	602,3	200,2	370,7	410,5	Acute diarrhoea in children up to the age of 2 ^b
Szkarlatyna (płonica)	66,7	19,8	140,4	167,8	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	2,3	0,9	1,4	1,5	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	3,8	0,9	4,0	4,2	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	0,6	0,2	1,1	1,0	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznic nagminne)	7,1	1,6	2,8	1,0	Mumps
Grypa ^c	6543,8	3977,7	4531,4	.	Influenza ^c

a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. c Łącznie z podejrzeniami zachorowań. Źródło: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc.

a Insufficient data because of specific features of the disease. b Ratio calculated per 10 thousand children up to the age of 2. c Including influenza-like illness.

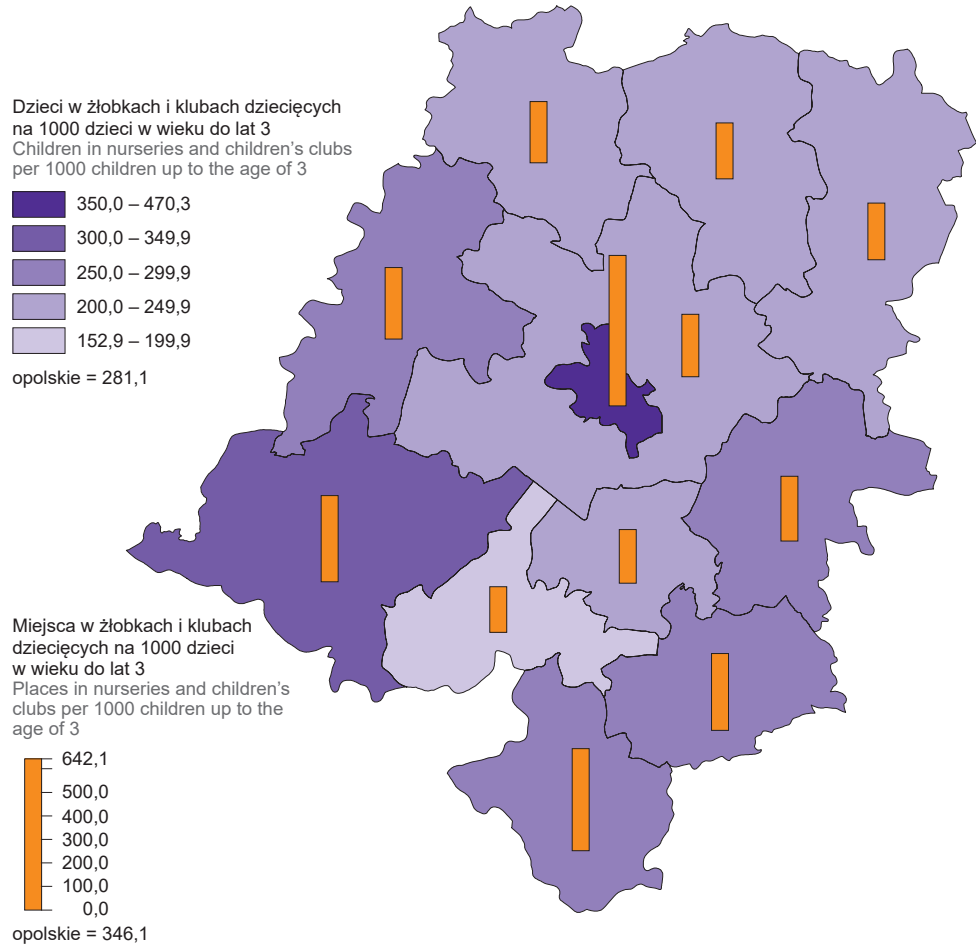
Source: data of the National Institute of Public Health – National Institute of Hygiene (based on the register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations), the Tuberculosis and Lung Diseases Institute.

MAPA 3 (25). **ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE W 2024 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 3 (25). **NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS IN 2024**

As of 31 December

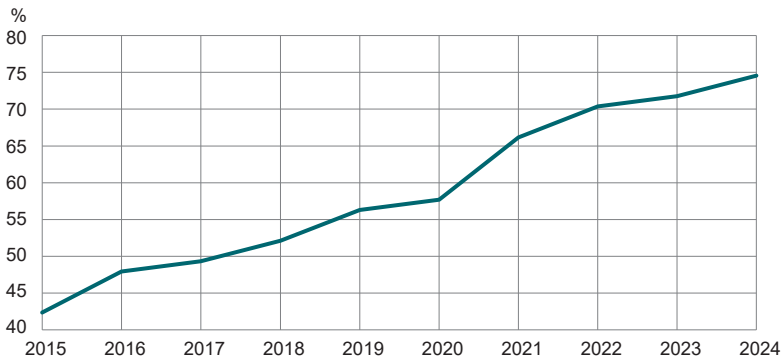

Odsetek gmin, w których znajduje się przynajmniej jedna placówka opieki nad dziećmi do lat 3

Stan w dniu 31 grudnia

Percentage of gminas with at least one childcare centre for children up to the age of 3

As of 31 December

TABL. 8 (71). OPIEKA NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3^{ab}
Stan w dniu 31 grudnia
CHILDCARE FOR CHILDREN UP TO THE AGE OF 3^{ab}
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Żłobki	57	99	120	119	Nurseries
w tym publiczne	25	37	.	.	of which public
Oddziały żłobkowe	5	4	.	.	Nursery wards
Kluby dziecięce	8	7	9	10	Children's clubs
w tym publiczne	–	1	.	.	of which public
Miejsca:					Places:
w żłobkach ^c	2834	5171	6081	6164	in nurseries ^c
w klubach dziecięcych	112	103	128	146	in children's clubs
Dzieci:					Children:
w żłobkach ^c	2695	4284	5128	4991	in nurseries ^c
w klubach dziecięcych	92	96	106	133	in children's clubs
Dzieci w żłobkach ^c i klubach dziecięcych:					Children in nurseries ^c and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	112,1	175,6	259,1	281,1	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc	95	83	84	81	per 100 places

a Od 2023 r. dane prezentowane są na podstawie administracyjnych źródeł danych. b Ponadto w 2024 r. opiekę nad dziećmi sprawowało 6 dziennych opiekunów opiekujących się 25 dziećmi i 21 niań zarejestrowanych w ZUS. c Do 2020 r. łącznie z oddziałami żłobkowymi.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a Since 2023 data are presented on the basis of administrative data sources. b Moreover, in 2024, childcare was provided for 25 children by 6 day carers and 21 nannies registered in the Social Insurance Institution. c Until 2020 including nursery sections.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 9 (72). RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA
Stan w dniu 31 grudnia
FAMILY FOSTER CARE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	987	957	969	966	Foster families
Spokrewnione	635	594	605	612	Related
dzieci ^a	802	763	783	798	children ^a
Niezawodowe	314	304	307	293	Non-professional
dzieci ^a	423	418	404	386	children ^a
Zawodowe ogółem	38	59	57	61	Professional total
dzieci ^a	121	190	191	205	children ^a
Rodzinne domy dziecka	19	18	26	27	Foster homes
dzieci ^a	126	114	212	211	children ^a

a W wieku 0–24 lata.

a At the age of 0–24.

TABL. 10 (73). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA**

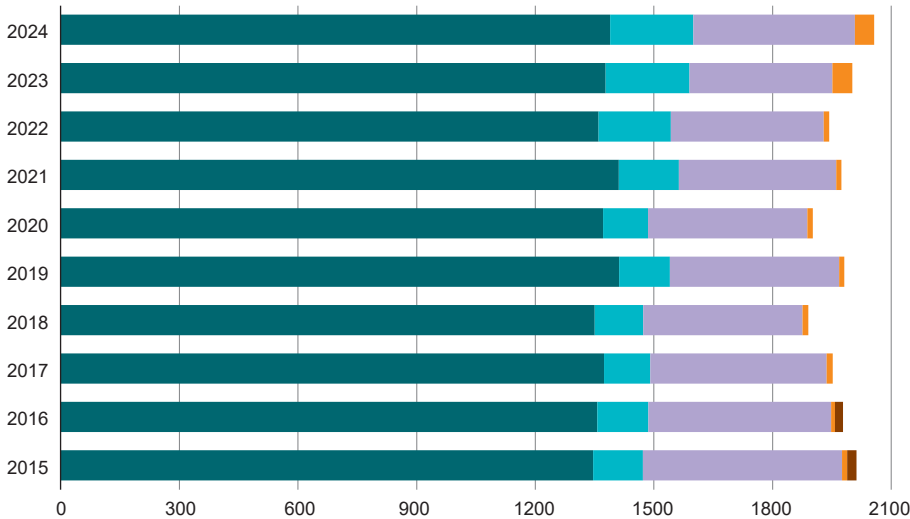
Stan w dniu 31 grudnia
INSTITUTIONAL FOSTER CARE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
	placówki	centres	placówki	centres	wychowankowie	residents	placówki	centres	
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	24	25	29	31	540	432	412	457	Care and education centres
w tym:									of which:
interwencyjne	1	1	4	4	13	14	51	49	intervention
socjalizacyjne	22	23	25	27	504	403	361	408	socialisation
inne ^a	–	1	–	–	–	15	–	–	others ^a

a Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych.
a Combining tasks of the intervention, socialisation and specialist therapy centres.

WYKRES 4 (51). **DZIECI (wychowankowie) W WYBRANYCH FORMACH PIECZY ZASTĘPCZEJ**

Stan w dniu 31 grudnia
CHILDREN (residents) IN SELECTED FORMS OF FOSTER CARE
As of 31 December

W pieczy rodzinnej:
In family care:
 w rodzinach zastępczych
in foster families
 w rodzinnych domach dziecka
in foster homes

W pieczy instytucjonalnej
In institutional care
 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych:
in care and education centres:
 socjalizacyjnych
socialisation
 interwencyjnych
intervention
 specjalistyczno-terapeutycznych
specialist therapy

TABL. 11 (74). POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA
Stan w dniu 31 grudnia
STATIONARY SOCIAL WELFARE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	49	62	76	77	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca (łącznie z filiami):					Places (including branches):
ogółem	3916	4283	4914	4899	total
na 10 tys. ludności	39,3	44,8	52,5	52,7	per 10 thousand population
Mieszkańcy (łącznie z filiami):					Residents (including branches):
ogółem	3711	3926	4485	4543	total
na 10 tys. ludności	37,3	41,1	47,9	48,8	per 10 thousand population
Osoby oczekujące na umieszczenie	181	455	308	334	Persons awaiting a place

TABL. 12 (75). ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Korzystający ^a Beneficiaries ^a	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thousands PLN	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2015	37239	93701,9	T O T A L
	2020	24247	87622,0	
	2023	20120	89840,1	
	2024	19274	377164,7	
Pomoc pieniężna		23803	333838,5	Monetary benefits
w tym:				of which:
Zasiłek stały		3674	31614,0	Permanent benefit
Zasiłek okresowy		4767	13377,2	Temporary benefit
Zasiłek celowy		15250	288160,7	Appropriated benefit
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki		10	32,7	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Pomoc niepieniężna		10320	43326,2	Non-monetary benefits
w tym:				of which:
Schronienie		758	8663,2	Shelter
Posiłek		5955	9540,7	Meal
Ubranie		–	–	Clothing
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze		3404	24171,8	Care services and specialised care services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie		12	14,6	Assistance in obtaining adequate housing conditions and employment as well as installation allowance

a Osoby, którym przyznano świadczenie decyzją; w podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

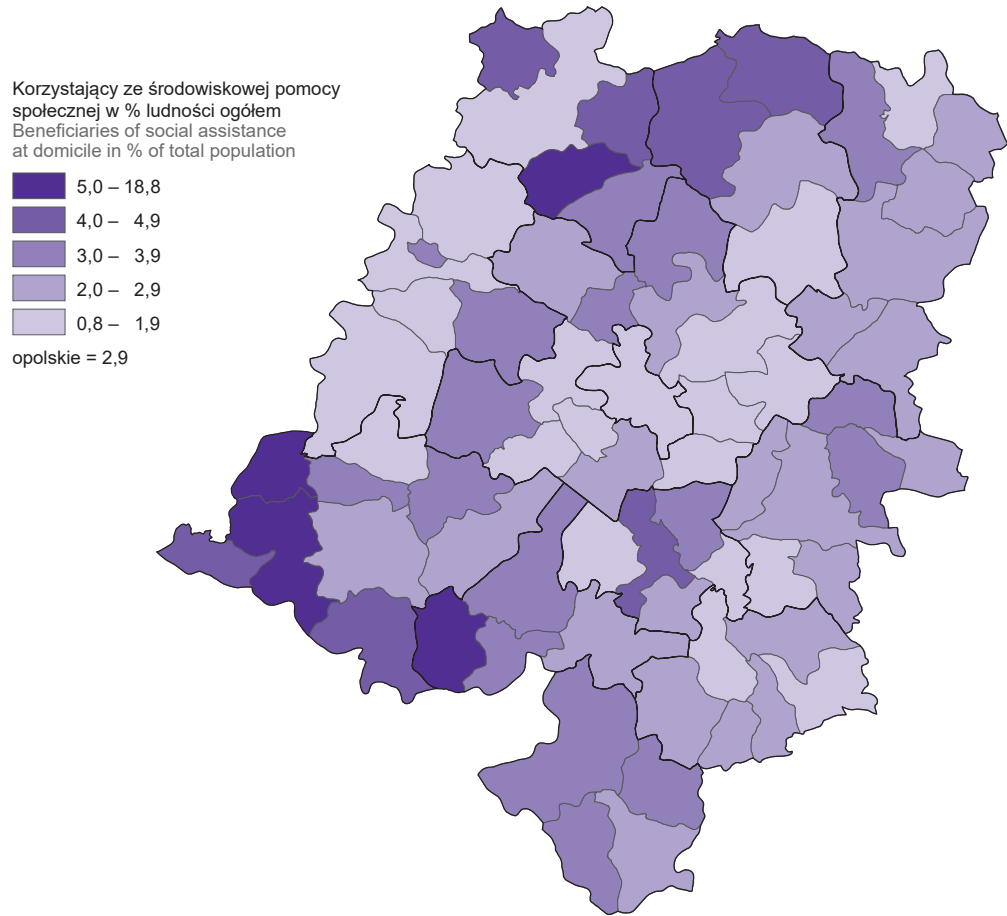
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a Persons awarded the benefit by the decision; under the item benefits, recipients may be shown several times.

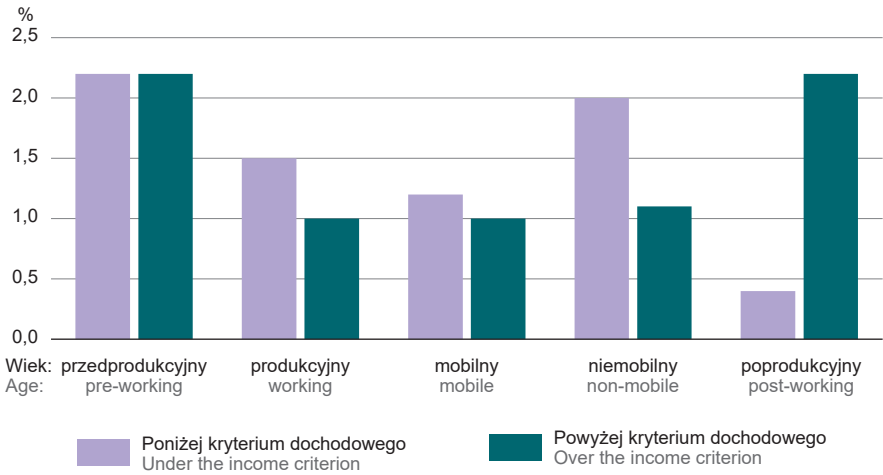
S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

MAPA 4 (26). BENEFICJENCI ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ W 2024 R.

MAP 4 (26). BENEFICIARIES OF SOCIAL ASSISTANCE AT DOMICILE IN 2024

Odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej według kryterium dochodowego w 2024 r.
Percentage of beneficiaries of social assistance at domicile by income criterion in 2024

Dział X. Kultura. Turystyka. Sport
Chapter X. Culture. Tourism. Sport

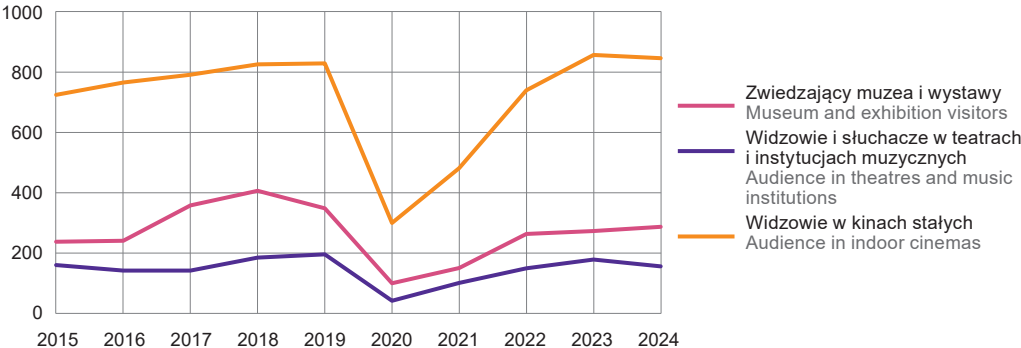
Kultura
Culture

TABL. 1 (76). DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA – TYTUŁY
PUBLISHING ACTIVITY – TITLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
	liczba tytułów	number of titles			
Książki i broszury	295	301	236	259	Books and brochures
Wydawnictwa naukowe	146	107	81	68	Scientific publications
Podręczniki dla szkół wyższych	6	15	4	9	University textbooks
Wydawnictwa zawodowe	10	5	6	10	Professional publications
Podręczniki szkolne	9	4	10	1	School textbooks
Wydawnictwa popularne	86	143	113	101	Popular publications
Literatura piękna	38	27	22	70	Belles-lettres
w tym dla dzieci	3	5	6	16	of which for children
Gazety i czasopisma	125	92	91	86	Newspapers and magazines

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.
Source: data of the National Library.

WYKRES 1 (52). KORZYSTAJĄCY Z INSTYTUCJI KULTURY NA 1000 LUDNOŚCI
CHART 1 (52). CULTURAL PARTICIPATION PER 1000 POPULATION

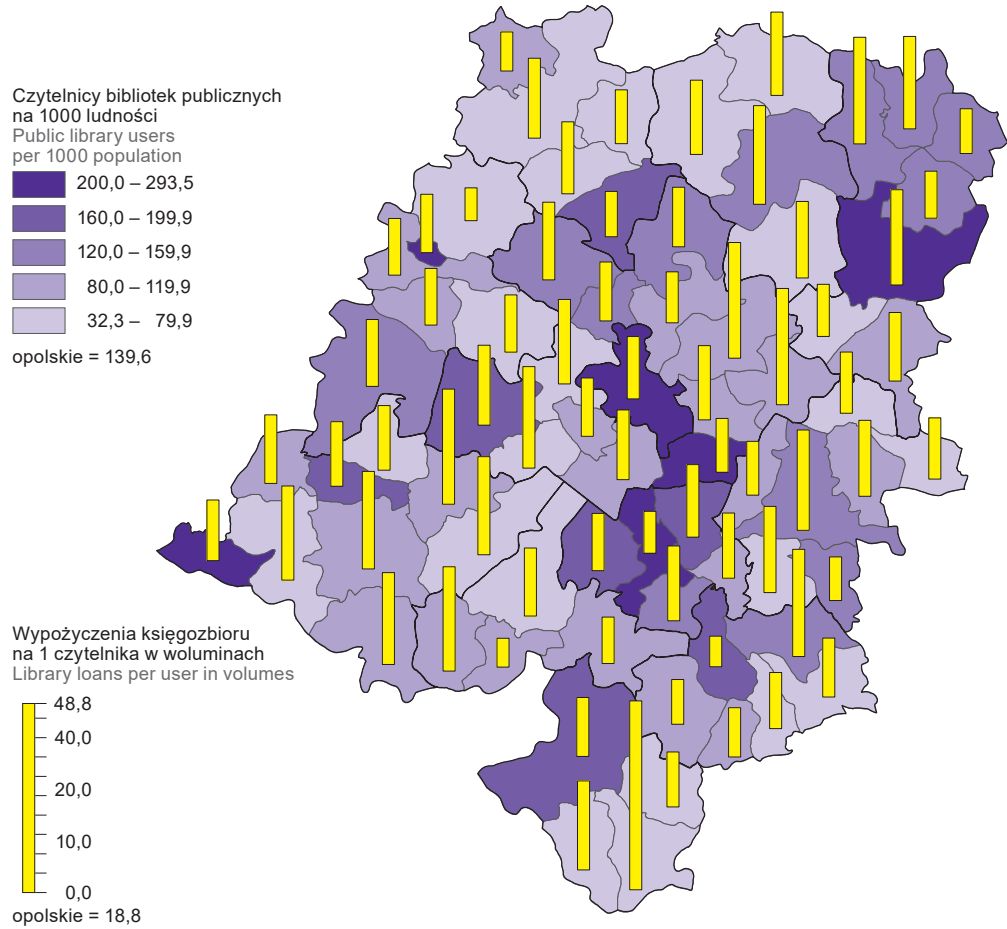
TABL. 2 (77). BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31.12.)	315	302	300	295	Libraries (as of 31.12.)
w tym na wsi	239	226	224	220	of which in rural areas
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31.12.)	15	13	14	16	Library service points (as of 31.12.)
w tym na wsi	6	6	2	2	of which in rural areas
Księgozbiór (stan w dniu 31.12.)					Collection (as of 31.12.)
w tys. wol.	3844,3	3628,4	3652,1	3660,7	in thousand volumes
w tym na wsi	1818,9	1591,5	1557,0	1520,7	of which in rural areas
Czytelnicy ^a w tys.	156,4	121,6	131,5	130,3	Library users ^a in thousands
w tym na wsi	45,8	34,5	37,5	35,9	of which in rural areas
Wypożyczenia ^{ab} :					Loans ^{ab} :
w tys. wol.	2941,0	1982,0	2459,8	2450,7	in thousand volumes
w tym na wsi	830,5	502,2	579,7	569,4	of which in rural areas
na 1 czytelnika w wol.	18,8	16,3	18,7	18,8	per library user in volumes
w tym na wsi	18,1	14,6	15,4	15,8	of which in rural areas

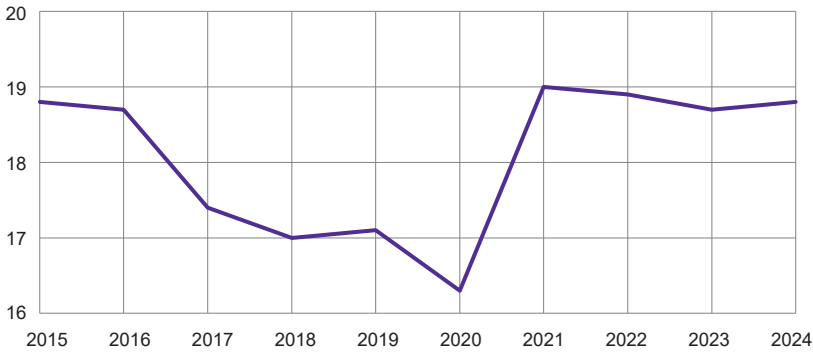
a W ciągu roku; łącznie z punktami bibliotecznymi. b Z wypożyczeniami międzybibliotecznymi.
a During the year; including library service points. b With interlibrary lendings.

MAPA 1 (27). BIBLIOTEKI PUBLICZNE W 2024 R.

MAP 1 (27). PUBLIC LIBRARIES IN 2024

Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Library loans per user in volumes

TABL. 3 (78). **MUZEJA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31.12.)	16	18	20	21	Museums with branches (as of 31.12.)
Muzealia (stan w dniu 31.12.) w tys. szt.	.	253,2	284,4	294,6	Museum exhibits (as of 31.12.) in thousand pieces
Wystawy czasowe:					Temporary exhibitions:
własne ^a	67	27	50	66	own ^a
wypożyczone ^{bc}	81	22	59	48	borrowed ^{bc}
współorganizowane	.	28	33	24	co-organised
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	237,2	95,9	256,2	268,2	Museum and exhibition visitors in thousands
w tym młodzież szkolna ^d	60,0	11,8	48,6	44,7	of which primary and secondary school students ^d

a W kraju. b Krajowe i z zagranicy. c W 2015 r. wystawy obce. d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a In Poland. b Domestic and from abroad. c In 2015 external exhibitions. d Visiting museums in organised groups.

TABL. 4 (79). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a Institutions ^a	Miejsca na widowni w stałej sali ^a Seats in fixed halls ^a	Przedsta- wienia i koncerty ^c Performances and concerts ^c	Widzowie i słuchacze ^c w tys. Audience ^c in thousands	SPECIFICATION	
Teatry i instytucje muzyczne^b	2015	3	2048	806	160,1	Theatres and music institutions^b
	2020	5	2451	322	40,4	
	2023	4	2286	905	167,6	
	2024	4	2286	998	145,2	
Teatry		3	1571	868	99,2	Theatres
dramatyczne		2	1228	545	67,3	dramatic
lalkowe		1	343	323	31,9	puppet
Teatry muzyczne		–	–	–	–	Music theatres
Filharmonie		1	715	130	46,0	Philharmonic halls
Orkiestry, chóry		–	–	–	–	Orchestras, choirs
Zespoły pieśni i tańca		–	–	–	–	Song and dance ensembles
Przedsiębiorstwa estradowe	2015	1	–	124	11,7	Entertainment enterprises
	2020	–	–	–	–	
	2023	1	140	30	4,0	
	2024	1	160	30	5,2	

a Stan w dniu 31 grudnia. b Posiadające własny zespół artystyczny. c Łącznie z przedstawieniami i koncertami organizowanymi w plenerze.

a As of 31 December. b With their own artistic ensemble. c Including outdoor performances and concerts.

TABL. 5 (80). **KINA STAŁE**
INDOOR CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31.12.)	11 ^a	12 ^a	14 ^b	14 ^b	Cinemas (as of 31.12.)
Miejsca na widowni (stan w dniu 31.12.)	4701	4233	5178	5175	Seats (as of 31.12.)
Seanse	26466	14423	38329	39160	Screenings
na 1 kino	2406	1202	2738	2797	per cinema
Widzowie	723450	287367	804339	789450	Audience
na 1 kino	65768	23947	57453	56389	per cinema
na 1 seans	27	20	21	20	per screening

a W tym 2 miniplexy. b W tym 4 miniplexy.

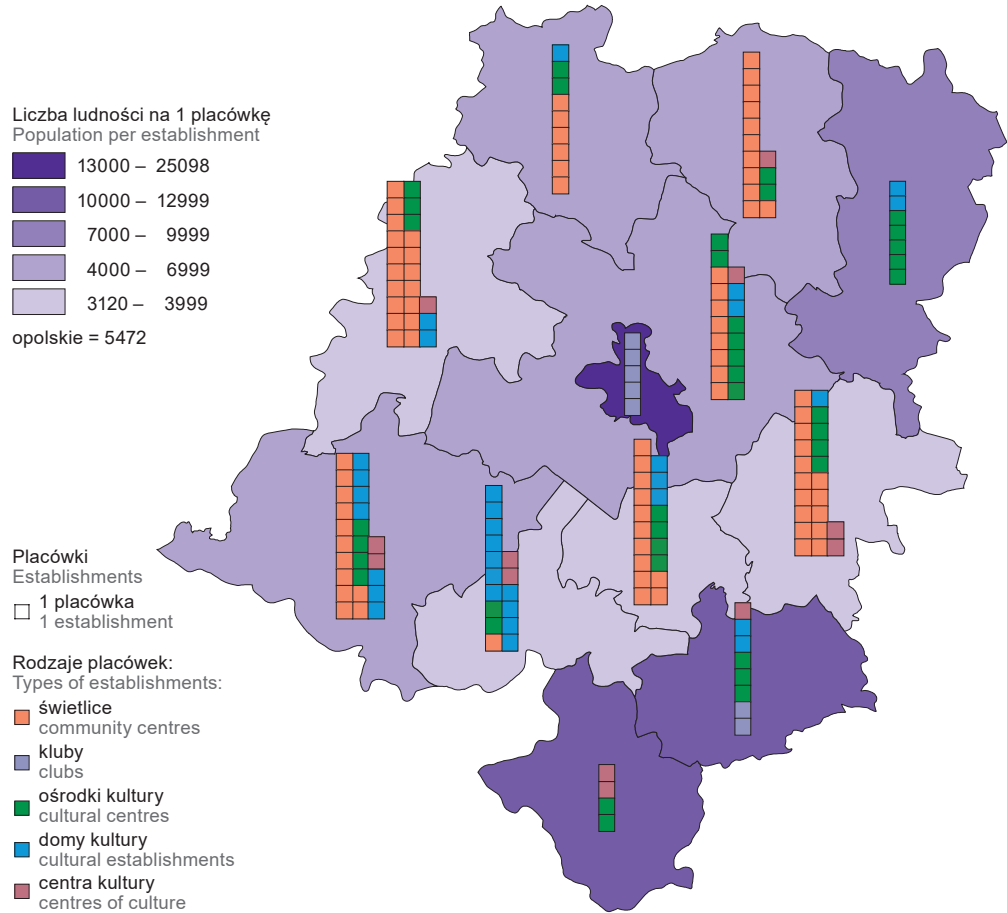
a Of which 2 miniplexes. b Of which 4 miniplexes.

MAPA 2 (28). **PLACÓWKI KULTURY W 2024 R.**

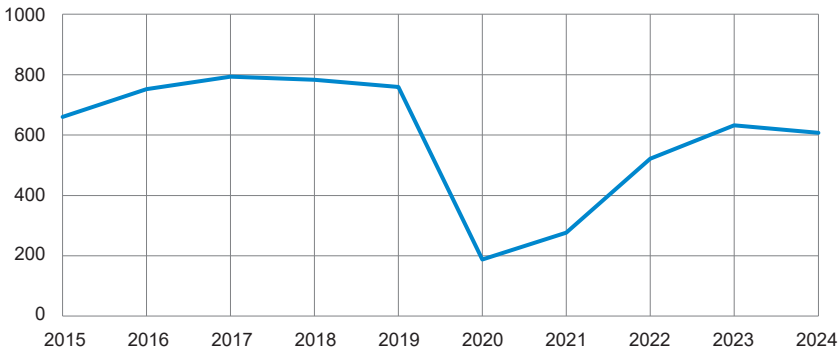
Stan w dniu 31 grudnia

MAP 2 (28). **CULTURAL CENTRES IN 2024**

As of 31 December

Liczba uczestników imprez na 1000 ludności
Number of event participants per 1000 population

Turystyka
Tourism
TABL. 6 (81). BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31.07.)	168	138	109	131	Establishments (as of 31.07.)
w tym całoroczne	130	114	96	117	of which open all year
Obiekty hotelowe	83	73	64	73	Hotels and similar establishments
hotele	58	57	47	49	hotels
motele	2	2	2	2	motels
pensjonaty	5	2	1	2	boarding houses
inne obiekty hotelowe	18	12	14	20	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	85	65	45	58	Other establishments
szkolne schroniska młodzieżowe ^b	14	10	7	6	school youth shelters ^b
kempingi	5	5	3	4	camping sites
pola biwakowe	3	2	1	1	tent camp sites
ośrodki wczasowe	12	7	4	5	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	4	3	2	2	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych	7	5	3	4	complexes of tourist cottages
hostele	–	1	–	2	hostels
pokoje gościnne	13	14	9	19	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	16	10	8	8	agrotourism lodgings
inne obiekty	11	8	8	7	miscellaneous establishments
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31.07.)	9401	7699	6441	7896	Bed places (as of 31.07.)
w tym całoroczne	6916	6465	5644	6716	of which open all year
Obiekty hotelowe	4170	3947	3917	4217	Hotels and similar establishments
hotele	3248	3287	3168	3146	hotels
motele	70	83	68	68	motels
pensjonaty	171	53	17	41	boarding houses
inne obiekty hotelowe	681	524	664	962	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	5231	3752	2524	3679	Other facilities
szkolne schroniska młodzieżowe ^b	645	469	406	372	school youth shelters ^b
kempingi	562	460	180	580	camping sites
pola biwakowe	778	39	30	150	tent camp sites
ośrodki wczasowe	861	733	608	593	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	520	205	130	130	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	395	323	171	226	complexes of tourist cottages ^c
hostele	–	28	–	62	hostels
pokoje gościnne	198	352	186	446	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	220	164	135	150	agrotourism lodgings
inne obiekty	1052	979	678	970	miscellaneous establishments
Korzystający z noclegów	329056	213303	344997	365618	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	39378	22632	34177	37289	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	224016	162748	274935	281332	Hotels and similar establishments
hotele	190904	141209	239125	240174	hotels
motele	.	.	.	.	motels
pensjonaty	.	.	.	.	boarding houses
inne obiekty hotelowe	24994	18925	33566	38653	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	105040	50555	70062	84286	Other establishments
szkolne schroniska młodzieżowe ^b	20283	10948	8138	7788	school youth shelters ^b
kempingi i pola biwakowe	12267	5485	3409	12098	camping sites and tent camp sites
ośrodki wczasowe	13645	6883	13916	12256	holiday centres
zespoły domków turystycznych ^c	4715	6492	2898	2244	complexes of tourist cottages ^c
pokoje gościnne	1592	1436	2818	8228	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	3032	1028	2052	2538	agrotourism lodgings
inne obiekty	49506	18283	36831	39134	miscellaneous establishments

a Dotyczy obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych. Od 2020 r. dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b W 2015 r. łącznie ze schroniskami i schroniskami młodzieżowymi, w 2020 r. łącznie ze schroniskami. c łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

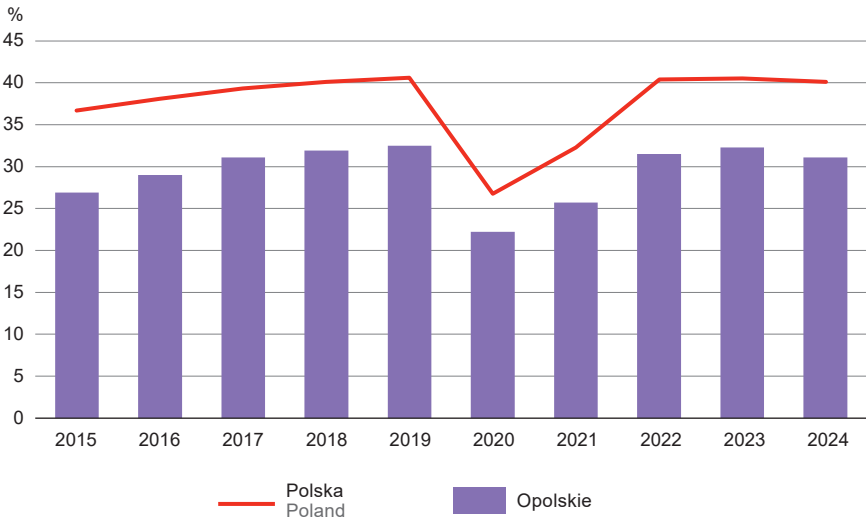
a Concerns establishments with 10 or more bed places. Data since 2020 were compiled taking into account imputations for units, which refused to participate in the survey. b In 2015 including shelters and youth shelters, in 2020 including shelters. c Including camping sites if located within the complex.

TABL. 6 (81). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a (dok.)**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	730094	467323	707654	772198	Nights spent (overnight stays)
w tym turystom zagranicznym	90800	55186	83704	90349	of which by foreign tourists
Obiekty hotelowe	406133	312151	491492	516239	Hotels and similar establishments
hotele	330939	259331	414870	422618	hotels
motele	.	.	.	.	motels
pensjonaty	.	.	.	.	boarding houses
inne obiekty hotelowe	56853	43867	66270	84309	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	323961	155172	216162	255959	Other establishments
szkolne schroniska młodzieżowe ^b	44236	21605	18058	20171	school youth shelters ^b
kempingi i pola biwakowe	30827	11990	6316	28973	camping sites and tent camp sites
ośrodki wczasowe	50636	32159	63055	53083	holiday centres
zespoły domków turystycznych ^c	15785	11913	5849	5439	complexes of tourist cottages ^c
pokoje gościnne	6239	9321	6654	20499	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	9634	4208	6480	8391	agrotourism lodgings
inne obiekty	166604	63976	109750	119403	miscellaneous establishments

a Dotyczy obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych. Od 2020 r. dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b W 2015 r. łącznie ze schroniskami i schroniskami młodzieżowymi, w 2020 r. łącznie ze schroniskami. c łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.
a Concerns establishments with 10 or more bed places. Data since 2020 were compiled taking into account imputations for units, which refused to participate in the survey. b In 2015 including shelters and youth shelters, in 2020 including shelters. c Including camping sites if located within the complex.

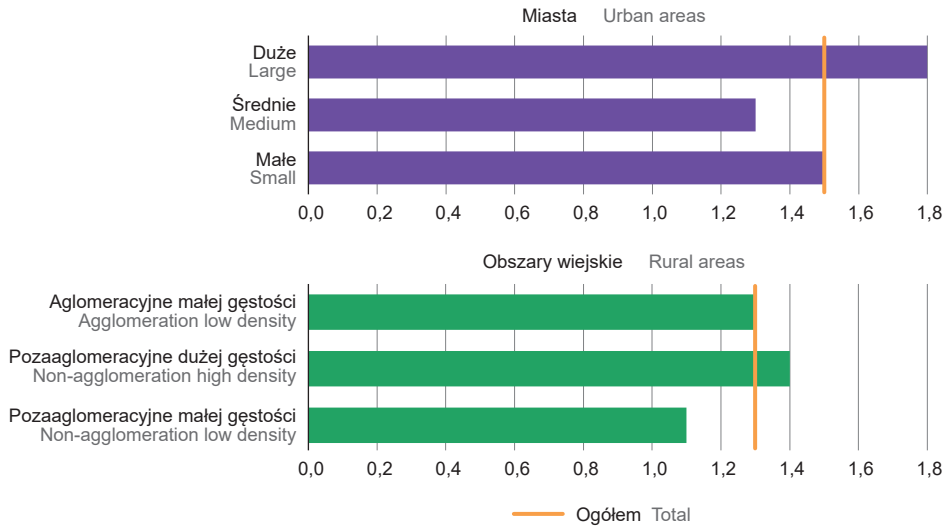
WYKRES 2 (53). **STOPIEŃ WYKORZYSTANIA MIEJSC NOCLEGOWYCH^a**
CHART 2 (53). **OCCUPANCY RATE OF BED PLACES^a**

a Dotyczy obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych.
a Concerns establishments with 10 or more bed places.

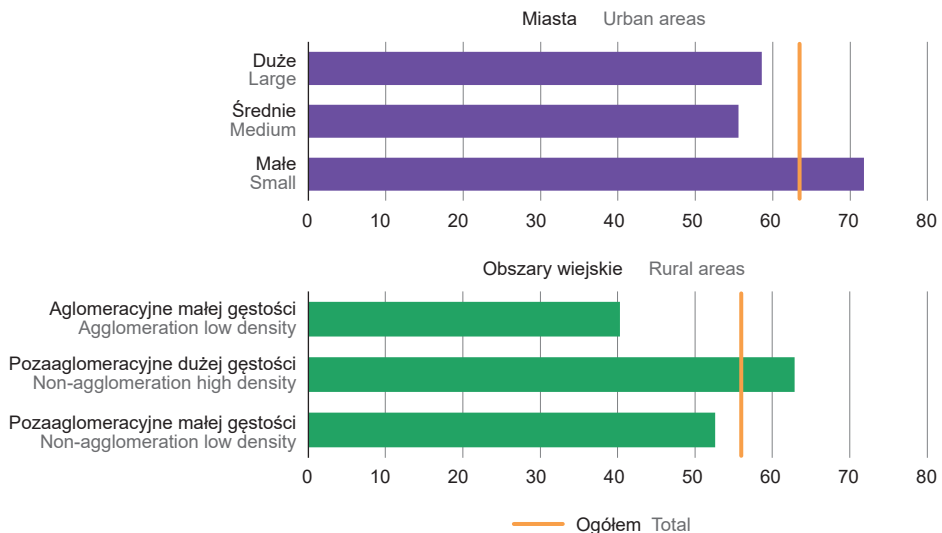
WYKRES 3 (54). **TURYSTYCZNE OBIEKTY NOCLEGOWE^a NA 10 TYS. LUDNOŚCI W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2024 R.**
Stan w dniu 31 lipca

CHART 3 (54). **TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a PER 10 THOUSAND POPULATION IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2024**
As of 31 July

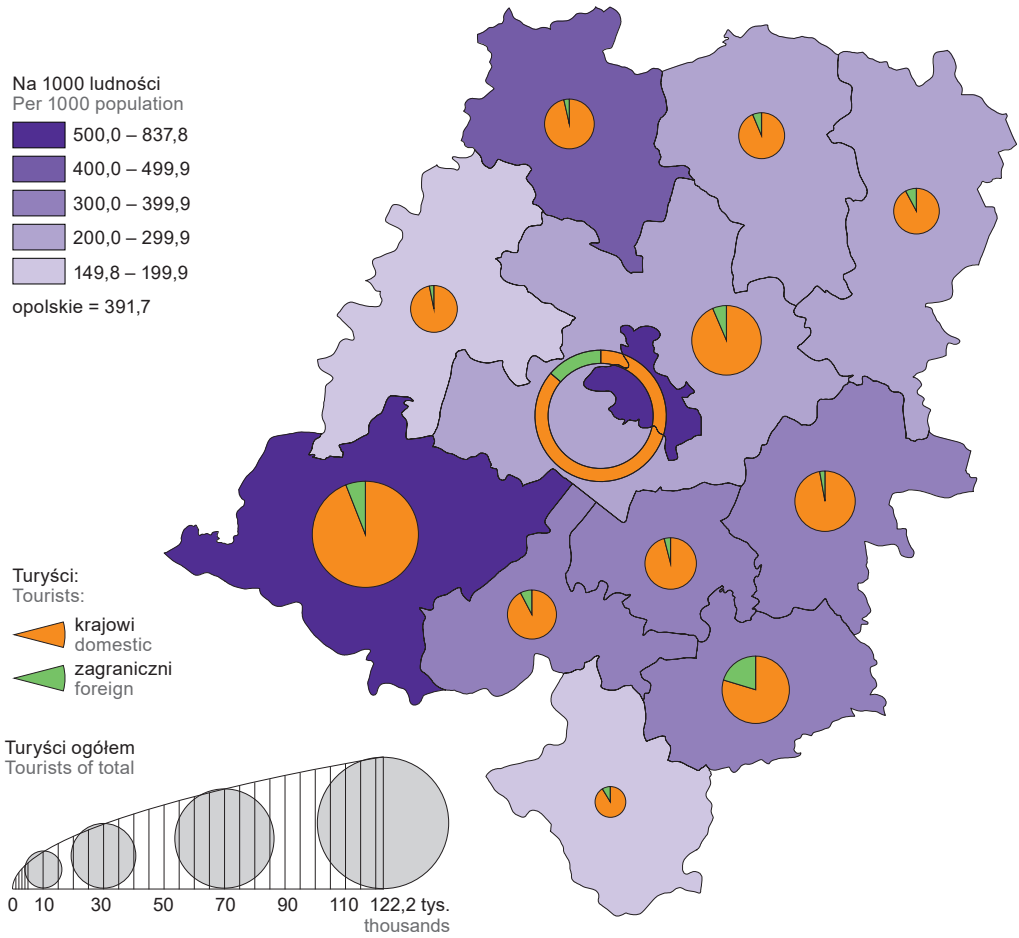
WYKRES 4 (55). **PRZECIĘTNA LICZBA MIEJSC NOCLEGOWYCH W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH NOCLEGOWYCH^a W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2024 R.**

CHART 4 (55). **AVERAGE NUMBER OF BED PLACES IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2024**

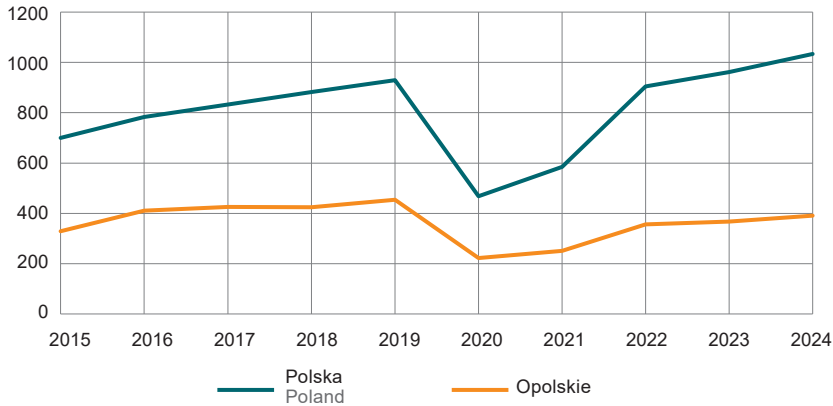

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych.
^a Concerns establishments with 10 or more bed places.

MAPA 3 (29). WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ^a TURYSTYKI W 2024 R.
MAP 3 (29). OCCUPANCY OF TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a IN 2024

Turyści korzystający z noclegów^a na 1000 ludności
Tourists accommodated^a per 1000 population

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych.
^a Concerns establishments with 10 or more bed places.

Sport
Sport

TABL. 7 (82). ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE
Stan w dniu 31 grudnia
PHYSICAL EDUCATION ORGANISATIONS AND SPORTS CLUBS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2020	2022	2024	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ PHYSICAL EDUCATION ORGANISATIONS					
Jednostki organizacyjne	184	181	177	176	Organisational units
Członkowie	9015	7834	9089	11915	Members
Ćwiczący ^a	7599	6902	8682	11803	Person practising sports ^a
KLUBY SPORTOWE ^b SPORTS CLUBS ^b					
Jednostki organizacyjne	545	526	515	531	Organisational units
Członkowie	34711	32001	29040	31536	Members
Ćwiczący	31328	30347	31618	36766	Person practising sports
mężczyźni	25086	24027	24513	28016	males
kobiety	6242	6320	7105	8750	females
w tym w wieku do 18 lat	19048	18631	19686	23673	of which aged up to 18 years
Sekcje sportowe	822	772	720	736	Sports sections
Trenerzy	1043	1067	1181	1345	Coaches
Instruktorzy sportowi	483	413	396	414	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	264	182	170	188	Other persons giving sports classes

a Dane szacunkowe. b Dane dotyczące klubów sportowych na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata. Dane opracowano wykorzystując estymację bezpośrednią z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

a Estimated data. b Data on sports clubs on the basis of periodic survey conducted every two years. Data were compiled using direct estimation including imputation for units which refused to participate in the survey.

TABL. 8 (83). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2024 R.
Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS^a IN 2024
As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący	Person practising sports		Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total number				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka ^b	2	206	133	196	4	5	Acrobatics ^b
Badminton	8	348	161	238	8	10	Badminton
Boks	8	222	49	99	8	11	Boxing
Brydż sportowy	2	28	1	5	–	3	Bridge
Gimnastyka artystyczna	3	499	499	499	6	7	Rhythmic gymnastics
Gimnastyka sportowa	2	283	170	268	7	7	Artistic gymnastics
Hokej na lodzie	1	84	16	84	4	–	Ice hockey
Jeździectwo ^b	22	348	305	259	27	30	Equestrian sports ^b
Judo	8	1100	391	1038	20	12	Judo
Kajakarstwo klasyczne	3	71	20	20	3	3	Classic canoeing
Karate ^b	26	1438	600	1149	25	45	Karate ^b
Kick-boxing	3	352	138	188	7	2	Kick-boxing
Kolarstwo górskie	6	103	36	91	5	4	Mountain biking
Kolarstwo szosowe	8	138	41	97	6	1	Road cycling

a Dane dotyczące klubów sportowych na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata. Dane opracowano wykorzystując estymację bezpośrednią z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a Data on sports clubs on the basis of periodic survey conducted every two years. Data were compiled using direct estimation including imputation for units which refused to participate in the survey. b A field of sport (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 8 (83). **WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2024 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS^a IN 2024 (cont.)
As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący	Person practising sports		Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total number				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Koszykówka	25	1189	292	996	50	10	Basketball
Lekkoatletyka	30	1562	719	1154	57	16	Athletics
Łucznictwo	3	76	29	36	3	4	Archery
Łyżwiarstwo figurowe	1	45	43	40	3	3	Figure skating
Narciarstwo alpejskie	2	28	11	–	1	1	Alpine skiing
Piłka nożna	309	18971	989	12026	912	48	Football
Piłka nożna halowa (futsal)	9	259	64	77	14	1	Indoor football
Piłka ręczna	19	1086	353	895	33	11	Handball
Piłka siatkowa	34	1572	1051	1198	65	16	Volleyball
Pływanie	16	661	339	557	16	14	Swimming
Podnoszenie ciężarów	3	29	1	17	2	5	Weightlifting
Sport motorowy ^b	3	50	4	12	–	2	Motorsport ^b
Strzelectwo sportowe ^b	18	1761	130	–	24	12	Sport shooting ^b
Szachy	12	219	62	102	3	17	Chess
Szermierka	2	47	19	42	3	2	Fencing
Tenis	11	421	146	159	13	2	Tennis
Tenis stołowy	21	446	95	257	17	14	Table tennis
Zapasy styl klasyczny	1	56	20	46	–	4	Greco-Roman wrestling
Zapasy styl wolny	5	238	20	208	3	13	Freestyle wrestling
Żeglarstwo ^b	7	106	35	47	2	13	Sailing ^b

a Dane dotyczące klubów sportowych na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata. Dane opracowano wykorzystując estymację bezpośrednią z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a Data on sports clubs on the basis of periodic survey conducted every two years. Data were compiled using direct estimation including imputation for units which refused to participate in the survey. b A field of sport (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 9 (84). **KLUBY SPORTOWE^a W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH**
Stan w dniu 31 grudnia
SPORTS CLUBS^a IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION OF RURAL AREAS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2024	SPECIFICATION
Miasta ogółem	260	Total urban areas
Duże	65	Large
Średnie	69	Medium
Małe	126	Small
Obszary wiejskie ogółem	271	Total rural areas
Aglomeracyjne dużej gęstości	13	Agglomeration high density
Aglomeracyjne małej gęstości	56	Agglomeration low density
Pozaaglomeracyjne dużej gęstości	150	Non-agglomeration high density
Pozaaglomeracyjne małej gęstości	52	Non-agglomeration low density

a Dane dotyczące klubów sportowych na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata. Dane opracowano wykorzystując estymację bezpośrednią z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

a Data on sports clubs on the basis of periodic survey conducted every two years. Data were compiled using direct estimation including imputation for units which refused to participate in the survey.

MAPA 4 (30). KLUBY SPORTOWE^a W 2024 R.

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 4 (30). SPORTS CLUBS^a IN 2024

As of 31 December

Ćwiczący na 1000 ludności
Person practising sports
per 1000 population

50,0 – 65,9

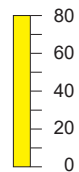
40,0 – 49,9

30,0 – 39,9

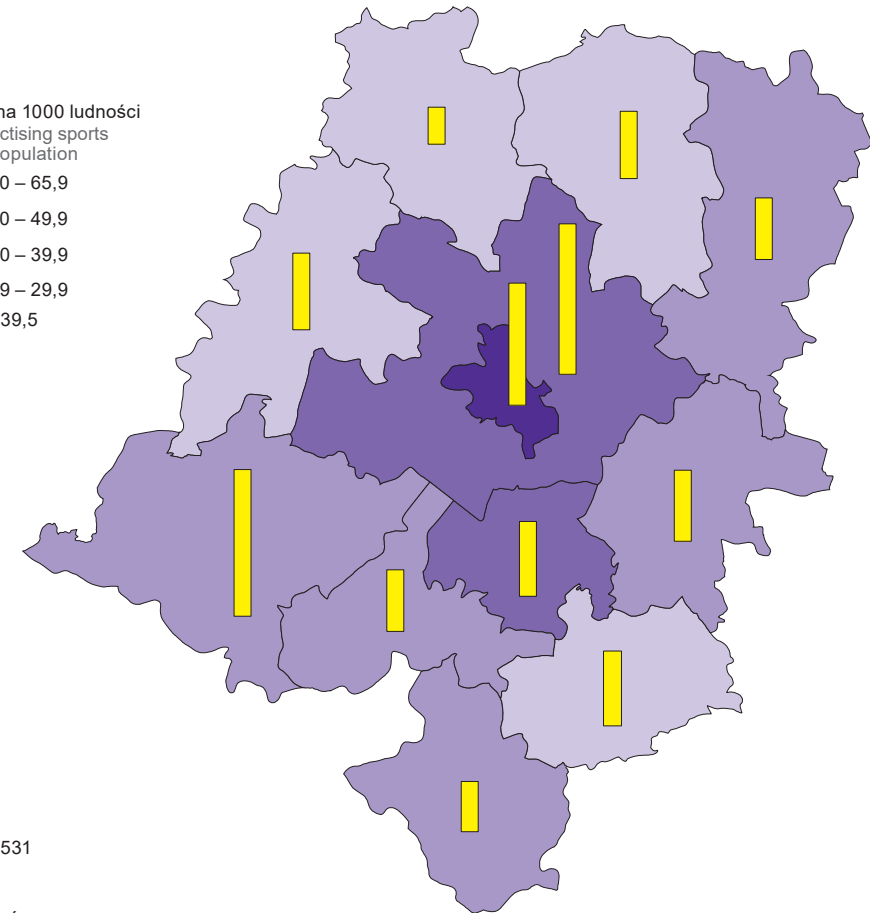
26,9 – 29,9

opolskie = 39,5

Kluby
Clubs

opolskie = 531

Ćwiczący w klubach sportowych^a według płci

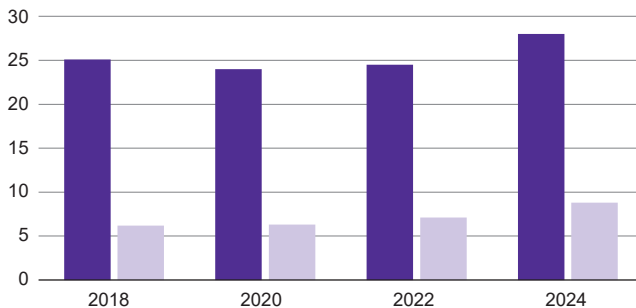
Stan w dniu 31 grudnia

Person practising sports^a by sex in sports clubs

As of 31 December

tys.

thousands

Mężczyźni
MalesKobiety
Females

^a Dane dotyczące klubów sportowych na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata. Dane opracowano wykorzystując estymację bezpośrednią z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

^a Data on sports clubs on the basis of periodic survey conducted every two years. Data were compiled using direct estimation including imputation for units which refused to participate in the survey.

TABL. 10 (85). WYBRANE OBIEKTY SPORTOWE^a W 2022 R.
Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED SPORTS FACILITIES^a IN 2022
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym dostosowane do potrzeb niepeł- nosprawnych osób ćwiczących Of which adapted to the needs of disabled persons practising sports	SPECIFICATION
Stadiony ogółem^b	72	27	Stadiums total^b
w tym piłkarskie	44	13	of which football
Boiska do gier wielkich ^c	374	101	Fields for big games ^c
w tym piłkarskie	374	101	of which football
Boiska do gier małych ^c	120	46	Fields for small games ^c
w tym:			of which:
koszykówki	29	12	basketball
piłki ręcznej	8	3	handball
piłki siatkowej	27	11	volleyball
Boiska uniwersalne (wielozadaniowe)	107	42	Universal and multipurpose sports fields
Korty tenisowe	73	28	Tennis courts
Hale sportowe	40	28	Sports halls
Salę gimnastyczne ^d	35	11	Gyms ^d
Pływalnie	41	28	Swimming pools
Tory sportowe	8	4	Sports tracks
Lodowiska sztucznie mrożone	11	2	Ice skating rinks

a Bez obiektów przyszkolnych. b Łącznie z deklarowanymi obiektami niespełniającymi wymogów przewidzianych dla stadionów, np. widowni.
c Łącznie z obiektami niepełnowymiarowymi. d Łącznie z salami pomocniczymi.

a Excluding schools facilities. b Including declared facilities not satisfying the requirements for stadiums, e.g. the seating. c Including non-full-size facilities. d Including auxiliary gyms.

Dział XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne Chapter XI. Science and technology. Information society

Nauka i technika Science and technology

TABL. 1 (86). **PODMIOTY, STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ
ORAZ NAKŁADY W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
ENTITIES, DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT
AND EXPENDITURE IN RESEARCH AND DEVELOPMENT

A. PODMIOTY^a ENTITIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	101	121	137	143	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	12	8	6	4	of which dedicated research entities
w tym uczelnie ^b	4	3	3	.	of which higher education institutions ^b
w tym:					of which:
Przemysł	68	76	90	99	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	65	.	.	95	of which manufacturing
Usługi ^c	28	41	43	.	Services ^c

B. STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI B+R^a DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN R&D^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
	w % in %				
O G Ó Ł E M	48,8	56,9	58,1	70,4	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowa- ne badawczo	54,5	67,3	82,3	84,1	of which dedicated research entities
w tym uczelnie ^b	67,2	54,8	77,2	79,6	of which higher education institutions ^b
w tym:					of which:
Przemysł	21,8	36,5	36,3	60,7	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	21,8	36,5	36,3	60,7	of which manufacturing
Usługi ^c	53,2	63,5	70,4	74,0	Services ^c

C. NAKŁADY^d NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ EXPENDITURE^d ON RESEARCH AND DEVELOPMENT

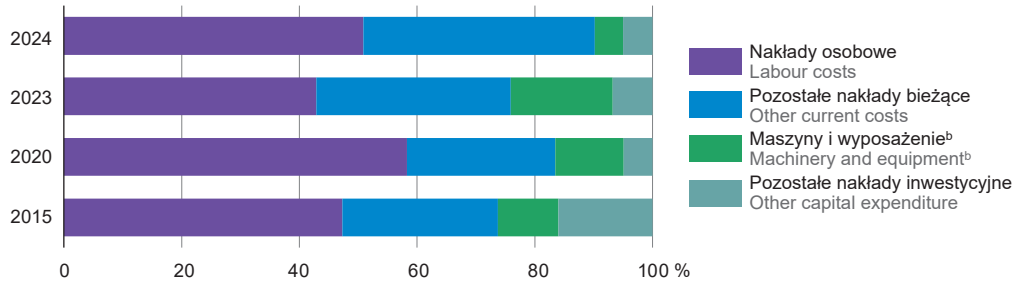
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	121,2	256,5	521,7	539,6	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowa- ne badawczo	71,1	117,5	.	.	of which dedicated research entities
w tym uczelnie ^b	51,9	96,0	171,0	.	of which higher education institutions ^b
w tym:					of which:
Przemysł	42,2	107,1	286,1	280,3	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	41,1	.	284,0	279,3	of which manufacturing
Usługi ^c	77,2	145,1	230,1	.	Services ^c

a Stan w dniu 31 grudnia. b Patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 198. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U). d Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a As of 31 December. b See notes to the chapter, item 1 on page 198. c Other kinds of activity (sections G–U). d Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

WYKRES 1 (56). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW KOSZTÓW**

CHART 1 (56). **EXPENDITURE^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF COSTS**

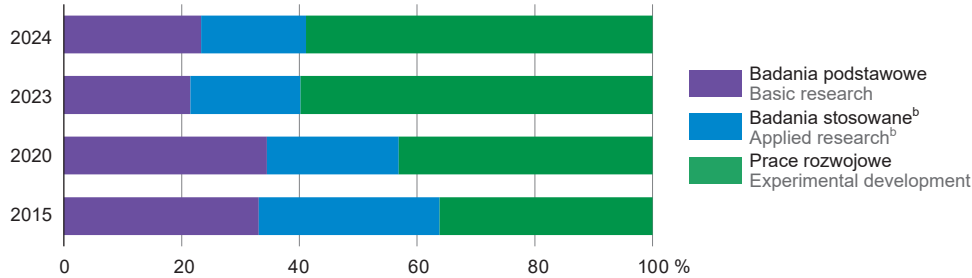

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b Dotyczy maszyn i urządzeń technicznych, narzędzi, przyrządów, ruchomości, wyposażenia oraz środków transportu (grupy 3–8 KŚT).

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b Concerns machinery and technical equipment, tools, instruments, movable properties, equipment not elsewhere classified and means of transport (groups 3–8 according to the Classification of Fixed Assets).

WYKRES 2 (57). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI B+R**

CHART 2 (57). **EXPENDITURE^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF R&D**

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b W latach 2015–2017 łącznie z nakładami na badania przemysłowe.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b Since 2015 to 2017 including expenditure on industrial research.

TABL. 2 (87). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN B+R (ceny bieżące)**

EXPENDITURE^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FIELD OF R&D (current prices)

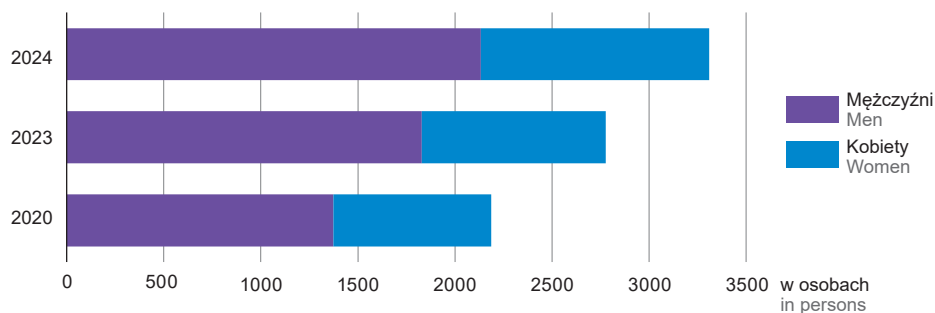
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	121,2	256,5	521,7	539,6	T O T A L
w dziedzinie:					in the field of:
Nauk przyrodniczych	13,6	31,5	67,7	61,4	Natural sciences
Nauk inżynierskich i technicznych	84,0	168,7	345,7	357,0	Engineering and technology
Nauk medycznych i nauk o zdrowiu	.	9,0	.	.	Medical and health sciences
Nauk rolniczych i weterynaryjnych	7,7	7,0	13,0	14,0	Agricultural and veterinary sciences
Nauk społecznych	8,3	.	.	39,2	Social sciences
Nauk humanistycznych i sztuki	.	.	.	.	Humanities and the arts

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

WYKRES 3 (58). **PERSONEL WEWNĘTRZNY^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG PŁCI**

CHART 3 (58). **INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY SEX**

a Uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy.
a Taking into account all persons who in a given year allocated a minimum 10% of their total working time to R&D.

TABL. 3 (88). **PERSONEL WEWNĘTRZNY^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**
INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY EDUCATIONAL LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Z wykształceniem With level of education					SPECIFICATION	
		wyższym tertiary			pozostali others	pozosta- łym other		
		z tytułem profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of					
			doktora habilitowa- nego habilitated doctor ^b (HD)	doktora doctor (PhD)				
O G Ó Ł E M	2020	2186	123	316	543	926	278	T O T A L
	2023	2776	129	299	633	1239	476	
	2024	3310	128	300	645	1486	751	
w tym podmioty wyspe- cjalizowane badawczo		1494	112	286	588	437	71	of which dedicated research entities
w tym uczelnie ^c		.	112	.	.	.	.	of which higher edu- cation institutions ^c
w tym:								of which:
Przemysł		1470	.	3	.	802	625	Industry
w tym przetwórstwo prze- mysłowe		1454	.	3	.	794	.	of which manufacturing
Usługi ^d		1779	120	297	608	649	105	Services ^d

a W osobach; uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy.
c Patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 198. d Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).

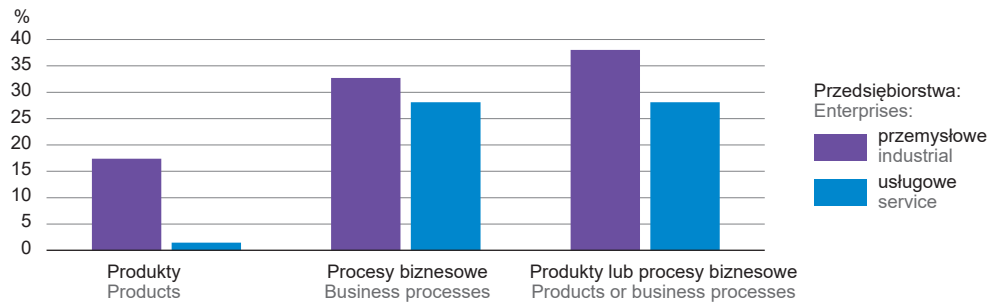
a In persons; taking into account all persons who in a given year allocated a minimum 10% of their total working time to R&D. b The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions. c See notes to the chapter, item 1 on page 198. d Other kinds of activity (sections G–U).

TABL. 4 (89). **PERSONEL WEWNĘTRZNY^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG FUNKCJI**
INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FUNCTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2023	2024				SPECIFICATION
	ogółem total		badacze resea- rchers	technicy i pracowni- cy równo- rzędni techni- cians and equivalent staff	pozostały personel pomocni- czy other sup- porting staff		
OGÓŁEM	1422,6	1866,9	2053,9	1405,6	523,8	124,5	TOTAL
w tym podmioty wyspe- cjalizowane badawczo	711,2	.	840,2	719,9	84,5	35,8	of which dedicated research entities
w tym uczelnie ^b	.	676,1	.	.	.	.	of which higher educa- tion institutions ^b
w tym:							of which:
Przemysł	481,1	915,2	1004,0	551,8	379,1	73,1	Industry
w tym przetwórstwo prze- mysłowe	470,5	.	997,3	548,1	.	.	of which manufacturing
Usługi ^c	890,5	926,6	994,2	819,5	.	.	Services ^c

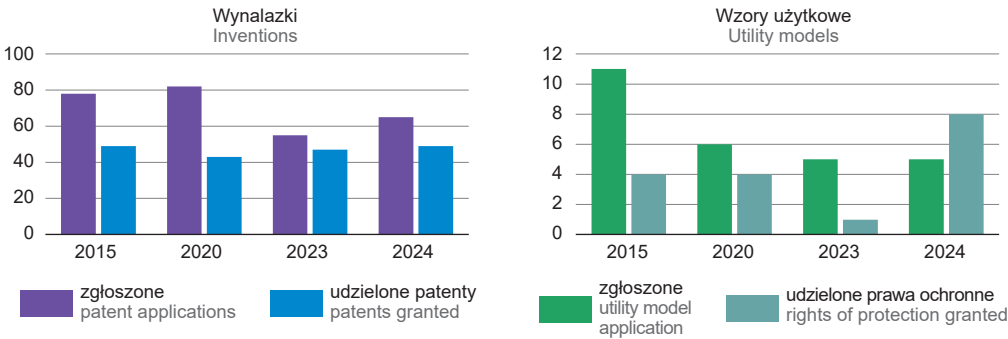
a W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). b Patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 198. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).
a In full-time equivalents (FTE). b See notes to the chapter, item 1 on page 198. c Other kinds of activity (sections G–U).

WYKRES 4 (59). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a INNOWACYJNE W LATACH 2022–2024 WEDŁUG RODZAJÓW INNOWACJI^b**
CHART 4 (59). **INNOVATIVE ENTERPRISES^a IN 2022–2024 BY INNOVATION TYPES^b**

a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób. b W % liczby przedsiębiorstw ogółem.
a Data concern entities employing 10 and more persons. b As a % of total number of enterprises.

WYKRES 5 (60). **WYNAZASKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a**
CHART 5 (60). **DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS^a**

a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.
Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.
a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.
Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

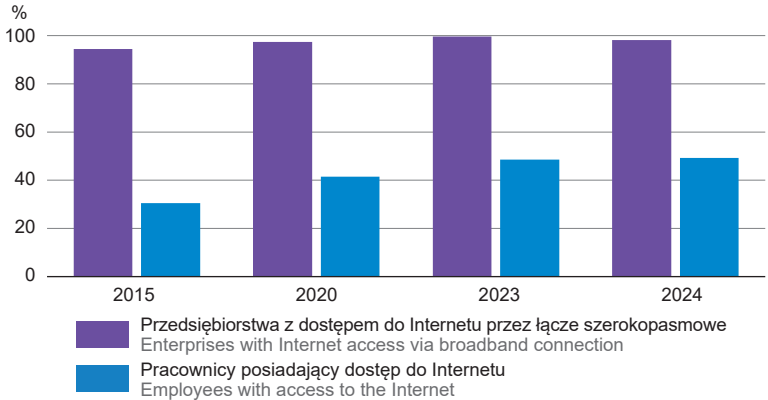
Spółeczeństwo informacyjne
Information society

TABL. 5 (90). CELE WYKORZYSTANIA INTERNETU W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a
PURPOSES OF USING THE INTERNET BY ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in percent of total enterprises				
Przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż poprzez strony internetowe, platformy handlowe, aplikacje mobilne lub wiadomości typu EDI	9,4	15,6	19,2	15,6	Enterprises selling via websites, marketplaces, mobile apps, or EDI type messages
Przedsiębiorstwa posiadające stałe łącze szerokopasmowe o prędkości przynajmniej 30, ale mniej niż 100 Mbit/s	14,4	27,7	29,2	30,2	Enterprises having fixed broadband Internet connection which speed is more than 30 but less than 100 Mbit/s
Przedsiębiorstwa korzystające z otwartych danych publicznych	.	11,6	17,6	18,0	Enterprises using open data

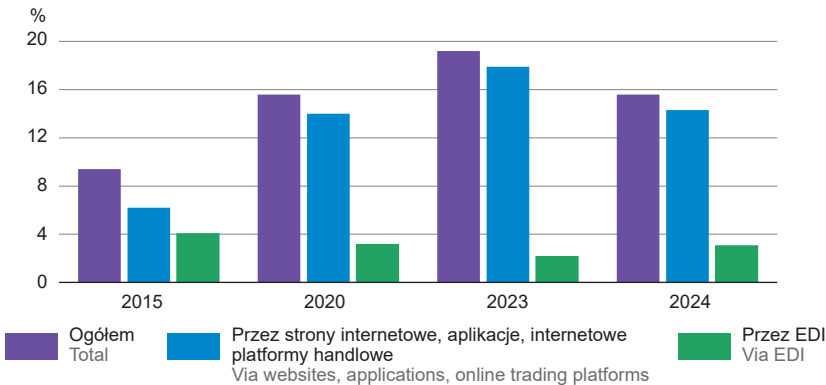
a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób.
a Data concern entities employing 10 and more persons.

WYKRES 6 (61). PRZEDSIĘBIORSTWA^a I PRACOWNICY POSIADAJĄCY DOSTĘP DO INTERNETU
CHART 6 (61). ENTERPRISES^a AND EMPLOYEES WITH ACCESS TO THE INTERNET

a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób.
a Data concern entities employing 10 and more persons.

WYKRES 7 (62). PRZEDSIĘBIORSTWA^a PROWADZĄCE SPRZEDAŻ ELEKTRONICZNĄ
CHART 7 (62). ENTERPRISES^a CONDUCTING E-COMMERCE SALES

a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób.
a Data concern entities employing 10 and more persons.

Dział XII. Rolnictwo
Chapter XII. Agriculture

TABL. 1 (91). POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms	SPECIFICATION
		w tys. ha in thousand ha		
O G Ó Ł E M	2015	496,6	373,3	T O T A L
	2020 ^b	518,3	395,8	
	2023	509,8	405,2	
W dobrej kulturze rolnej		508,1	403,9	In good agricultural condition
Pod zasiewami		462,2	362,9	Sown area
Grunty ugorowane		2,1	1,8	Fallow land
Uprawy trwałe		1,5	1,5	Permanent crops
Ogrody przydomowe		0,3	0,3	Kitchen gardens
Łąki trwałe		38,9	35,3	Permanent meadows
Pastwiska trwałe		3,0	2,2	Permanent pastures
Pozostałe		1,7	1,3	Others

a Według siedziby użytkownika. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
U w a g a. W latach międzypisowych dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.
a By Residence of the holder. b Data of the Agricultural Census.
N o t e. In the intercensal years data on the basis of period survey conducted every three years.

TABL. 2 (92). GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH
Stan w czerwcu
FARMS BY AREA GROUPS
As of June

LATA YEARS	Gospodarstwa Farms									Przeciętna powierzchnia ogólna gospodarstwa w ha Average total farm area in ha	
	w tys. in thousands	o powierzchni użytków rolnych – w odsetkach with agricultural land area of – in percent								ogółem total	w tym użytki rolne of which agricultural land
		do 1,00 ha up to	1,01– –1,99	2,00– –4,99	5,00– –9,99	10,00– –14,99	15,00– –19,99	20,00– –49,99	50,00 ha i więcej and more		

OGÓŁEM TOTAL

2016	26,9	2,4	16,4	26,6	18,2	11,5	5,8	12,7	6,3	19,80	18,94
2020 ^a	25,5	1,9	15,2	28,6	18,7	9,7	5,6	12,7	7,6	21,22	20,34
2023	23,9	1,5	16,7	25,0	19,8	8,8	6,2	13,6	8,5	22,30	21,37

W tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE Of which PRIVATE FARMS

2016	26,7	2,5	16,5	26,8	18,3	11,6	5,8	12,8	5,6	15,14	14,48
2020 ^a	25,2	1,9	15,4	28,9	18,9	9,7	5,6	12,7	6,9	16,41	15,72
2023	23,6	1,5	16,8	25,2	19,9	8,9	6,2	13,7	7,8	17,96	17,18

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
U w a g a. W latach międzypisowych dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.
a Data of the Agricultural Census.
N o t e. In the intercensal years data on the basis of period survey conducted every three years.

TABL. 3 (93). EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE
ORGANIC FARMS

LATA YEARS	Z certyfikatem Certified		W okresie konwersji Under conversion	
	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land area in ha	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land area in ha
2015	58	2234	9	808
2020	50	3005	12	319
2023	59	1882	16	809
2024	51	1837	24	735

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.
S o u r c e: data of the Main Inspectorate of Trade Quality of Agricultural and Food Products.

TABL. 4 (94). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**

Stan w czerwcu
SOWN AREA
As of June

ZIEMIOPŁODY	2015	2020 ^a	2023	2024	CROPS
	w tys. ha in thousand ha				
O G Ó Ł E M	449,7	468,1	476,1	475,5	T O T A L
w tym:					of which:
Zboża	322,0	336,1	332,6	335,7	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	254,2	263,4	252,8	247,6	basic cereals
pszenica	149,2	152,5	155,5	147,6	wheat
żyto	7,5	12,3	9,8	11,4	rye
jęczmień	59,9	58,9	51,4	53,6	barley
owies	4,9	6,4	6,6	7,8	oats
pszenżyto	32,8	33,2	29,4	27,1	triticale
mieszanek zbożowe	13,8	10,6	3,7	3,6	cereal mixtures
kukurydza na ziarno	53,8	61,4	75,2	83,4	maize for grain
Ziemniaki	6,9	5,9	5,2	5,3	Potatoes
Buraki cukrowe	10,4	15,2	14,8	14,9	Sugar beets
Rzepak i rzepik	75,3	77,5	80,6	67,0	Rape and turnip rape

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

a Data of the Agricultural Census.

TABL. 5 (95). **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**
PRODUCTION AND YIELDS OF SELECTED CROPS

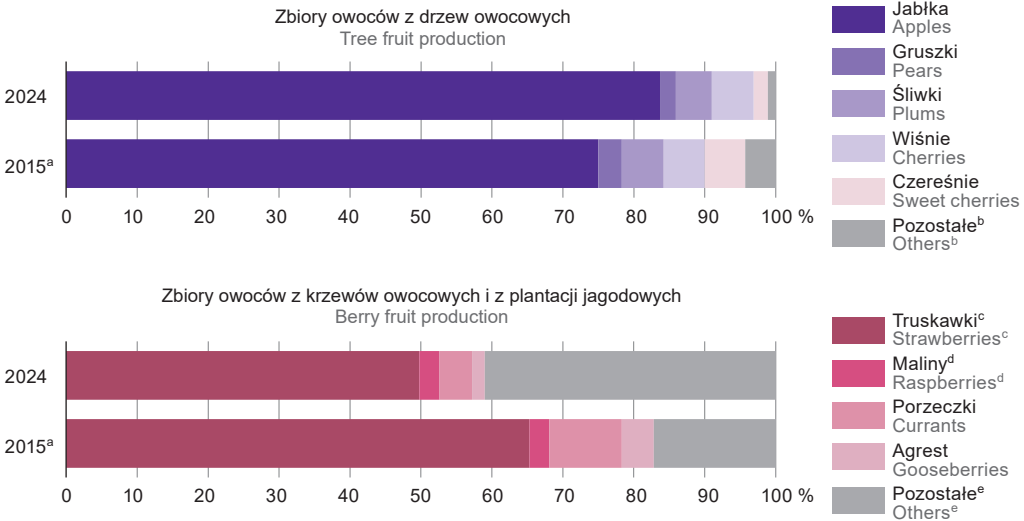
ZIEMIOPŁODY	2015	2020	2023	2024	CROPS
ZBIORY w t PRODUCTION in tonnes					
Zboża	1622775	2084257	2358116	1997826	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	1323837	1517602	1668321	1310043	basic cereals
pszenica	870705	945773	1107511	848913	wheat
żyto	30623	53329	45489	44156	rye
jęczmień	262535	320001	312485	264650	barley
owies	15833	27093	30067	30450	oats
pszenżyto	144141	171406	172768	121875	triticale
mieszanek zbożowe	45925	44433	15953	13826	cereal mixtures
kukurydza na ziarno	252701	520922	671815	671892	maize for grain
Ziemniaki	162114	205746	141247	138220	Potatoes
Buraki cukrowe	527051	1022447	1078914	1102611	Sugar beets
Rzepak i rzepik	236192	244258	292099	187065	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	163450	199514	247098	210987	Meadow hay
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per ha in decitonnes					
Zboża	50,4	62,2	70,9	59,5	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	52,1	57,9	66,0	52,9	basic cereals
pszenica	58,4	62,2	71,2	57,5	wheat
żyto	40,8	45,1	46,4	38,7	rye
jęczmień	43,8	54,3	60,8	49,4	barley
owies	32,6	42,3	45,4	38,8	oats
pszenżyto	44,0	51,6	58,7	44,9	triticale
mieszanek zbożowe	33,3	41,8	43,2	38,6	cereal mixtures
kukurydza na ziarno	47,0	84,8	89,4	80,6	maize for grain
Ziemniaki	234	350	273	262	Potatoes
Buraki cukrowe	506	672	729	738	Sugar beets
Rzepak i rzepik	31,4	31,5	36,2	27,9	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	43,7	51,2	81,0	69,6	Meadow hay

TABL. 6 (96). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF FIELD VEGETABLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015 ^a	2020	2023	2024	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA w tys. ha – stan w czerwcu ^b AREA in thousand ha – as of June ^b					
O G Ó Ł E M	3,3	2,1	2,2	3,0	TOTAL
Kapusta	0,2	0,0	0,1	0,0	Cabbages
Kalafiory	0,0	0,0	0,0	0,0	Cauliflowers
Cebula	0,4	0,2	0,3	0,5	Onions
Marchew jadalna	0,2	0,2	0,1	0,2	Carrots
Buraki ówikłowe	0,1	0,1	0,1	0,1	Beetroots
Ogórki	0,1	0,0	0,0	0,1	Cucumbers
Pomidory	0,0	0,0	0,0	0,3	Tomatoes
Pozostałe ^c	2,2	1,6	1,6	1,8	Others ^c
ZBIORY w t PRODUCTION in tonnes					
O G Ó Ł E M	45097	28964	34019	48195	TOTAL
Kapusta	7848	2012	1665	1276	Cabbages
Kalafiory	153	15	7	9	Cauliflowers
Cebula	6802	4948	7521	8821	Onions
Marchew jadalna	5693	5110	3288	4831	Carrots
Buraki ówikłowe	3769	3401	3271	5061	Beetroots
Ogórki	1503	593	325	1205	Cucumbers
Pomidory	728	209	315	7103	Tomatoes
Pozostałe ^c	18600	12676	17628	19888	Others ^c
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per ha in decitonnes					
Kapusta	373	426	322	310	Cabbages
Kalafiory	205	232	170	189	Cauliflowers
Cebula	194	227	220	195	Onions
Marchew jadalna	282	302	267	249	Carrots
Buraki ówikłowe	278	300	346	358	Beetroots
Ogórki	153	348	254	114	Cucumbers
Pomidory	165	226	302	253	Tomatoes
Pozostałe ^c	83	82	113	113	Others ^c

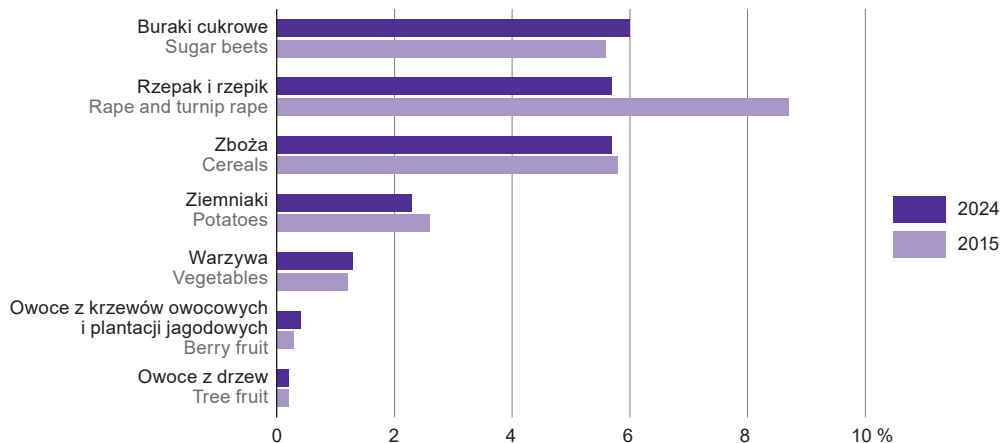
a Łącznie z ogrodami przydomowymi. b W 2020 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.
a Including kitchen gardens. b In 2020 data of the Agricultural Census. c Parsley, leeks, celeries, radish, lettuce, rhubarb etc.

WYKRES 1 (63). **ZBIORY OWOCÓW**
CHART 1 (63). **FRUIT PRODUCTION**

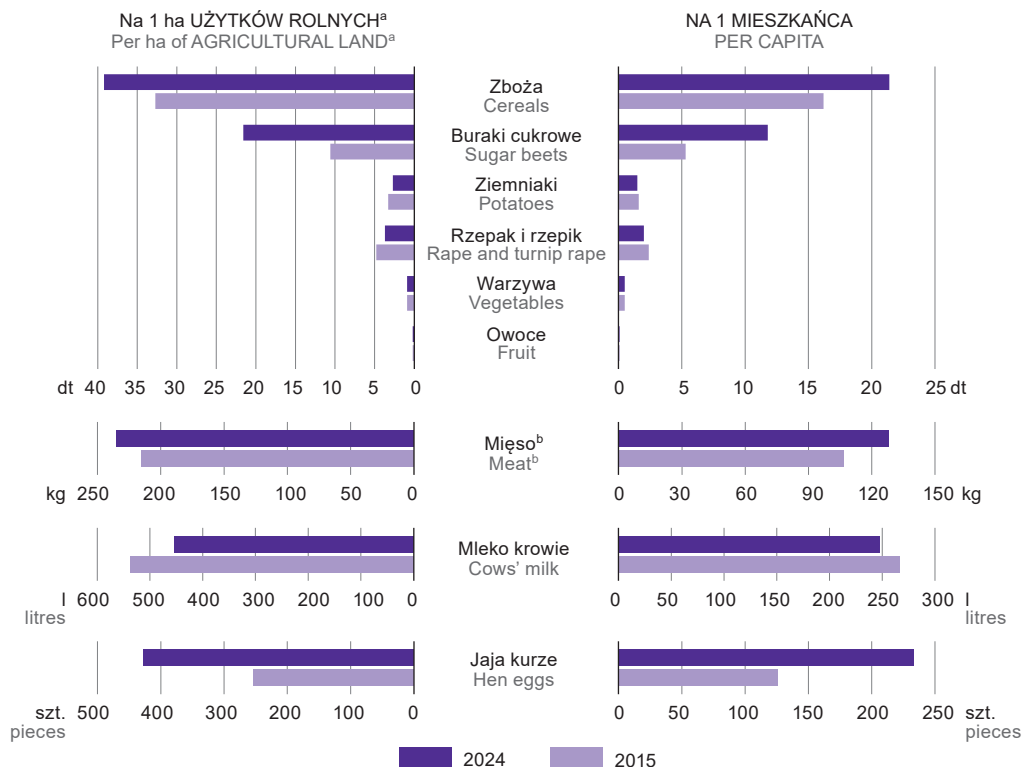

a Owoce zebrane w sadach i poza sadami. b Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie; od 2022 r. również inne gatunki (m. in. dereń jadalny, jarzab, miłorząb japoński, nieszpółka zwyczajna, pigwa pospolita, śliwa tarnina, śliwo-morela, śliwo-nektaryna, śliwo-wiśnia). c Łącznie z poziomkami. d Łącznie z jeżyną bezkolcową. e Aronia, borówka wysoka, winorośl, leszczyna i inne.
a Fruits harvested in orchards and outside. b Peaches, apricots, walnuts; from 2022 also other species (including dogwood, mountain ash, ginkgo biloba, medlar, common quince, blackthorn plum, plum-neктarine, plum-cherry). c Including wild strawberries. d Including thornless blackberry. e Chokeberry, highbush blueberry, vine, hazel and others.

WYKRES 2 (64). **UDZIAŁ WOJEWÓDZTWA W KRAJOWEJ PRODUKCJI WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH**
 CHART 2 (64). **THE VOIVODSHIP'S SHARE IN DOMESTIC PRODUCTION OF SELECTED AGRICULTURAL AND HORTICULTURAL CROPS**

WYKRES 3 (65). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
 CHART 3 (65). **PRODUCTION OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS**

a W 2024 r. do przeliczeń przyjęto użytki rolne z 2023 r. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; łącznie z tłuszczami i podrobami; w wadze poubojowej cieplej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową cieplej.

a In 2024, the agricultural land from 2023 was used for calculations. b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; including fats and pluck; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

TABL. 7 (97). BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, DRÓB I OWCE^a
Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS, POULTRY AND SHEEP^a
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
W SZTUKACH IN HEADS					
Bydło	116456	129949	137699	140361	Cattle
w tym krowy	42510	44707	45493	46308	of which cows
Trzoda chlewna	412422	328060	312409	315577	Pigs
w tym lochy	37718	31369	29253	27970	of which sows
Owce	2157	2744	2977	3097	Sheep
w tym maciorki	1406	865	1172	1128	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^b (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	157915	156361	159492	162106	In terms of large heads ^b (cattle, pigs, sheep and horses)
Drób	4417703	5673622	3756643 ^c	7251941 ^c	Poultry
w tym kury nioski	872541	1135311	619993	925154	of which laying hens
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH ^d w szt. PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND ^d in heads					
Bydło	23,4	25,1	27,0	27,5	Cattle
w tym krowy	8,6	8,6	8,9	9,1	of which cows
Trzoda chlewna	83,0	63,3	61,3	61,9	Pigs
w tym lochy	7,6	6,1	5,7	5,5	of which sows
Owce	0,4	0,5	0,6	0,6	Sheep
w tym maciorki	0,3	0,2	0,2	0,2	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^b (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	31,8	30,2	31,3	31,8	In terms of large heads ^b (cattle, pigs, sheep and horses)
Drób	889,6	1094,6	736,9	1422,5	Poultry
w tym kury nioski	175,7	219,0	121,6	181,5	of which laying hens

a Od 2022 r. dane dotyczące pogłowia bydła i owiec pochodzą z ARiMR, uzupełnione szacunkami GUS. b W 2015 r. do przeliczeń przyjęto stan koni z 2013 r., w 2024 r. – stan koni z 2023 r. c Stan w grudniu. d W 2024 r. do przeliczeń przyjęto użytki rolne z 2023 r.

a Since 2022 data on the cattle and sheep population come from the ARMA, supplemented with Statistics Poland estimates. b In 2015 for calculations horse stocks of 2013 were adopted, in 2024 – horses stocks of 2023. c As of December. d In 2024, the agricultural land from 2023 was used for calculations.

TABL. 8 (98). PRODUKCJA MIĘSA^a
PRODUCTION OF MEAT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)					Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	106,9	114,3	103,1	119,6	meat and fats
wołowe	5,5	9,3	5,5	7,6	beef
cielęce	0,1	0,0	-0,1	-0,1	veal
wieprzowe	53,3	52,5	47,2	44,9	pork
baranie	0,0	0,0	0,0	0,0	mutton
końskie	0,0	0,0	0,0	0,0	horseflesh
drobiowe	41,5	45,8	44,3	59,8	poultry
kozy i królicze ^b	1,4	0,9	1,3	1,2	goat and rabbit ^b
podroby	5,1	5,8	5,0	6,1	pluck
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER ha OF AGRICULTURAL LAND in kg					
O G Ó Ł E M	215	221	202	235	TOTAL

a W wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą. b Łącznie z dziczyzną.

a In post-slaughter warm weight. Since 2018, data have not been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight. b Including game.

TABL. 9 (99). PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Produkcja mleka:					Milk production:
w milionach litrów	266,6	314,7	275,5	231,7	in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	54	61	54	45	per 100 ha agricultural land in thousand litres
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	6346	7197	6149	5409	Average annual quantity of milk per cow in litres
Produkcja jaj w mln szt.	126,2	232,9	161,1	217,6	Egg production in million pieces
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt.	163	223	267	295	Average annual number of eggs per laying hen in pieces

TABL. 10 (100). CIĄGNIKI WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH
AGRICULTURAL TRACTORS

LATA YEARS	Ogółem Total	W tym w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych Of which in farms with agricultural land area of							
		do 1,00 ha up to	1,01– –1,99	2,00– –4,99	5,00– –9,99	10,00– –14,99	15,00– –19,99	20,00– –49,99	50,00 ha i więcej and more
		w tys. sztuk in thousand units							
2016	36,9	0,3	1,6	4,5	5,7	5,5	3,4	9,0	6,9
2020 ^a	34,8	0,2	1,3	4,5	5,9	4,5	3,1	8,4	6,9
2023	34,8	0,1	1,6	3,9	6,6	4,2	3,3	8,2	6,9

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
a Data of the Agricultural Census.

TABL. 11 (101). NAKŁADY PRACY W GOSPODARSTWACH ROLNYCH^a
LABOUR INPUT ON AGRICULTURAL HOLDINGS^a

LATA YEARS	Ogółem Grand total	W tym kobiety Of which women	W gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie On private farms in agriculture				W gospodarstwach osób prawnych On farms of legal persons		
			razem total	w tym of which			razem total	w tym pracownicy najemni ^b of which paid employees ^b	
				rodzinna siła robocza ^c family labour force ^c	pracownicy najemni ^b paid employees ^b			stali permanent	dorywczy temporary
					stali permanent	dorywczy temporary			
	w rocznych jednostkach pracy (AWU) w tys. in Annual Work Unit (AWU) in thousands								
2016	34,4	12,5	30,9	28,3	1,8	0,4	3,5	2,2	0,1
2020 ^d	29,9	10,5	26,4	24,9	0,9	0,2	3,6	2,2	0,1
2023	29,0	9,8	26,2	24,6	1,2	0,1	2,8	1,8	0,0

a Patrz uwagi do działu, ust. 8 na str. 201. b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). c Dotyczy właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin. d Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

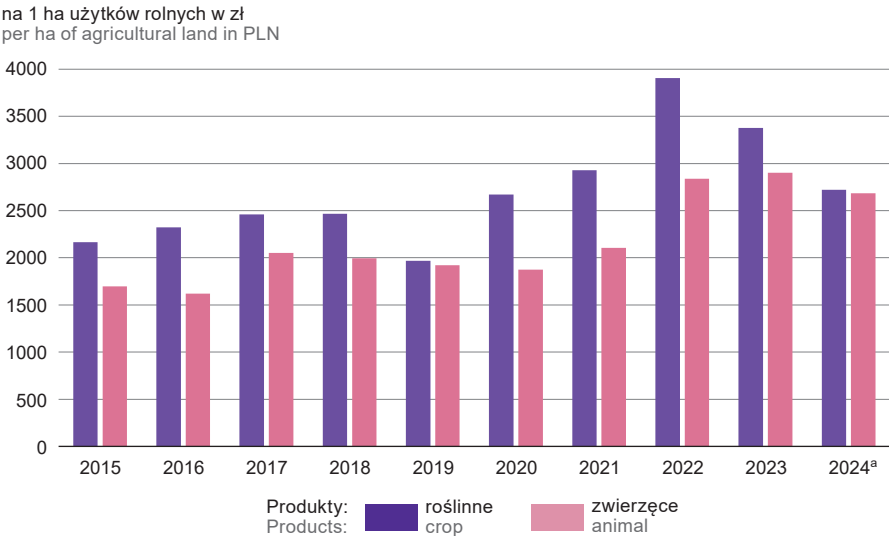
a See notes to the chapter, item 8 on page 201. b On the basis of employment agreement (written or verbal). c Concern owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers. d Data of the Agricultural Census.

TABL. 12 (102). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2015	2020	2023	2024	AGRICULTURAL PRODUCTS
Zboża w t	1016163	1264064	1234990	1141014	Cereals in tonnes
w tym zboża podstawowe	802848	956883	902314	834154	of which basic cereals
pszenica	682439	723186	721532	643612	wheat
żyto	12860	29561	16388	37697	rye
jęczmień	83937	142655	121203	108666	barley
owies i mieszanki zbożowe	1324	1455	709	996	oats and cereal mixtures
pszenżyto	22288	60026	42482	43183	triticale
Ziemniaki w t	51864	49763	59353	72978	Potatoes in tonnes
Buraki cukrowe w t	781189	987668	990458	1146135	Sugar beets in tonnes
Rzepak i rzepik w t	202197	254523	221258	140318	Rape and turnip rape in tonnes
Warzywa w t	12003	7657	5907	8688	Vegetables in tonnes
Owoce w t	125	1150	1130	1023	Fruit in tonnes
Żywiec rzeźny ^a w t	131397	129473	115074	107684	Animals for slaughter ^a in tonnes
bydło (bez cieląt)	8800	7607	5307	5672	cattle (excluding calves)
cielęta	13	43	13	11	calves
trzoda chlewna	68869	69947	60196	58783	pigs
owce	17	27	6	–	sheep
konie	34	8	11	22	horses
drób	53664	51841	49541	43196	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mię- so (łącznie z tłuszczami) ^b w t	95809	97448	86921	81225	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^b in tonnes
Mleko krowie w tys. l	247381	278801	297521	309505	Cows' milk in thousand litres
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	99	–	3318	2	Consumer hen eggs in thousand pieces

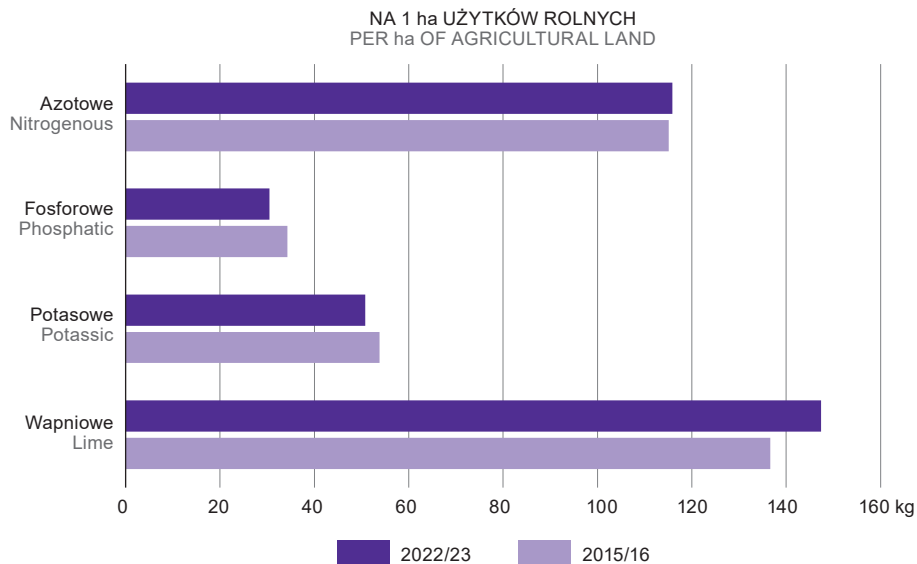
a W wadze żywej, b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.
a In live weight, b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. Since 2018 data been not incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

WYKRES 4 (66). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące)**
CHART 4 (66). **VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices)**

a W 2024 r. do przeliczeń przyjęto użytki rolne z 2023 r.
a In 2024, the agricultural land from 2023 was used for calculations.

WYKRES 5 (67). **ZUŻYCIENIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH^a ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
 CHART 5 (67). **CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL^a AND LIME FERTILISERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT**

a Łącznie z nawozami wieloskładnikowymi.
a Including multicomponent fertilisers.

TABL. 13 (103). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe)**
 INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

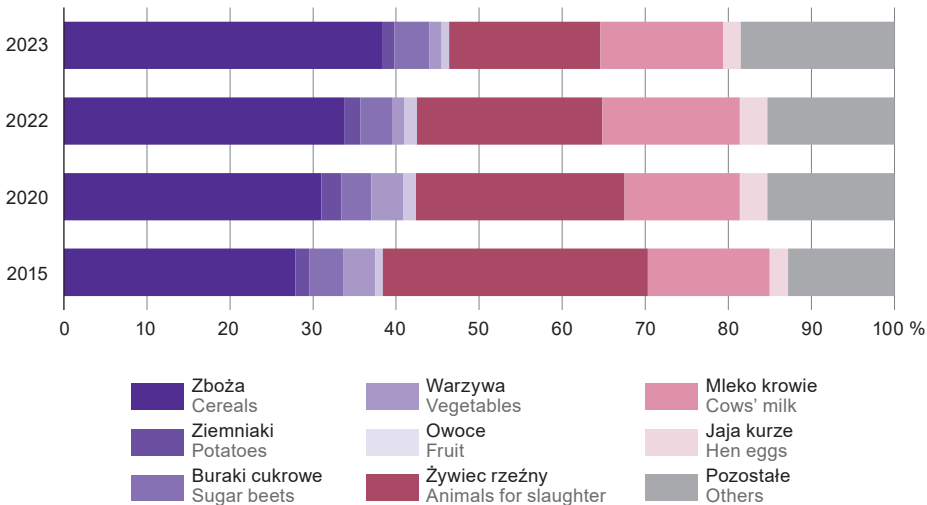
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	rok poprzedni=100		previous year=100		
Produkcja globalna	93,0	110,9	95,6	107,1	Gross output
roślinna	81,1	110,9	99,7	108,8	crop
zwierzęca	117,4	110,8	87,2	102,7	animal
Produkcja końcowa	99,7	104,2	93,5	103,4	Final output
roślinna	86,1	100,2	95,3	103,8	crop
zwierzęca	119,3	109,6	90,7	102,7	animal
Produkcja towarowa	98,3	117,7	87,3	111,9	Market output
roślinna	84,9	126,7	86,3	120,1	crop
zwierzęca	117,4	107,5	88,6	99,7	animal

TABL. 14 (104). **GLOBALNA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)**
GROSS AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent				
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	58,7	64,1	70,1	73,2	Crop output
Zboża	32,6	36,7	43,0	46,1	Cereals
w tym zboża podstawowe	27,5	27,8	32,9	34,6	of which basic cereals
w tym: pszenica	19,0	18,1	23,7	24,3	of which: wheat
żyto	0,5	0,9	0,6	0,8	rye
jęczmień	5,1	5,6	5,2	5,7	barley
Ziemniaki	2,7	3,5	2,3	1,6	Potatoes
Przemysłowe	13,3	13,6	17,6	16,9	Industrial
w tym buraki cukrowe	3,2	2,9	2,5	3,1	of which sugar beets
Warzywa	3,6	3,5	1,2	1,4	Vegetables
Owoce	0,8	1,2	1,1	0,7	Fruit
Siano łąkowe	0,7	0,7	0,6	0,5	Meadow hay
Pozostałe	5,1	4,9	4,2	6,1	Others
Produkcja zwierzęca	41,3	35,9	29,9	26,8	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	25,6	19,9	15,8	12,9	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	2,1	3,1	1,9	1,4	cattle (excluding calves)
cielęta	0,1	0,3	0,2	0,0	calves
trzoda chlewna	10,6	9,9	7,7	6,0	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	12,8	6,5	5,9	5,5	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	0,4	0,4	-0,1	1,3	Increase in herd (breeding and non-breeding)
Mleko krowie	12,1	11,6	10,8	10,1	Cows' milk
Jaja kurze	2,0	2,9	2,5	1,8	Hen eggs
Obornik	0,6	0,6	0,5	0,4	Manure
Pozostałe	0,5	0,4	0,3	0,3	Others

a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.
a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

WYKRES 6 (68). **TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)**
CHART 6 (68). **MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)**

Dział XIII. Leśnictwo i łowiectwo
Chapter XIII. Forestry and hunting

TABL. 1 (105). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
FOREST LAND
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	257295	257864	257972	258312	T O T A L in ha
Lasy	250436	251001	251222	251588	Forests
Publiczne	238027	238041	238322	238591	Public
własność Skarbu Państwa	234134	234144	234423	234700	owned by the State Treasury
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	232528	232913	233263	233515	managed by the State Forests
parki narodowe	–	–	–	–	national parks
własność gmin ^a	1495	1495	1497	1490	owned by gminas ^a
pozostałe	2399	2401	2401	2401	others
Prywatne	12409	12960	12900	12997	Private
Grunty związane z gospodarką leśną	6859	6863	6750	6724	Land related to forest management
LESISTOŚĆ W %	26,6	26,7	26,7	26,7	FOREST COVER IN %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI LĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA W %	27,7	27,8	27,8	27,8	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP IN %

a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Including gminas which are also cities with powiat status.

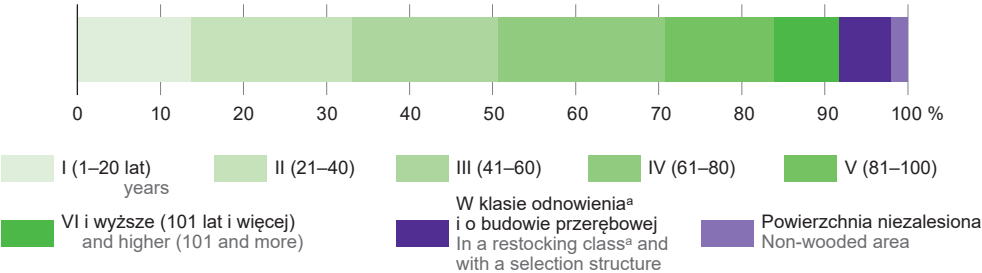
Uwaga do wykresów 1 (69) i 2 (70)

Dane opracowano na podstawie Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasów przeprowadzonej w latach 2020–2024 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

Note to charts 1 (69) and 2 (70)

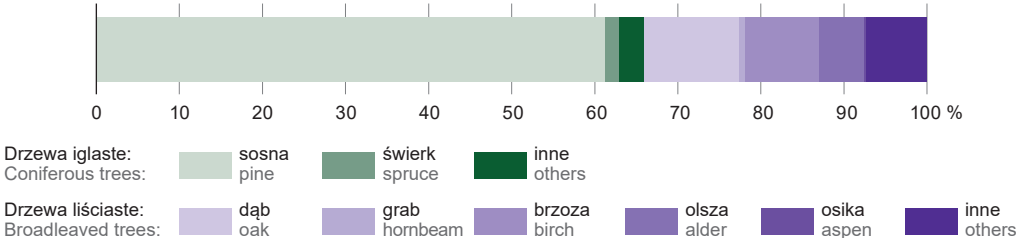
Data prepared on the basis of National Forest Inventory conducted in 2020–2024 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

WYKRES 1 (69). **STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW WEDŁUG KLAS WIEKU DRZEWOSTANÓW**
CHART 1 (69). **STRUCTURE OF FOREST AREA BY AGE CLASSES OF TREE STANDS**

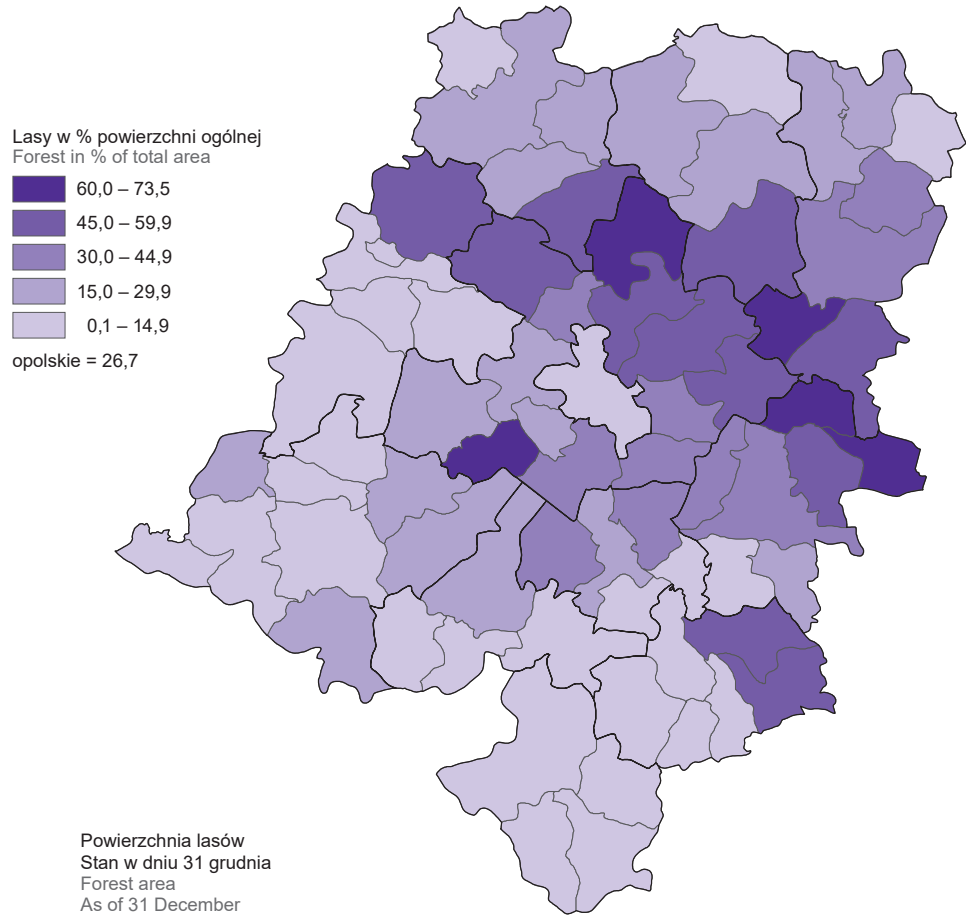
a Łącznie z klasą do odnowienia.
a Including a class for restocking.

WYKRES 2 (70). **STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE**
CHART 2 (70). **STRUCTURE OF FOREST AREA BY DOMINANT (prevailing) SPECIES IN TREE STANDS**

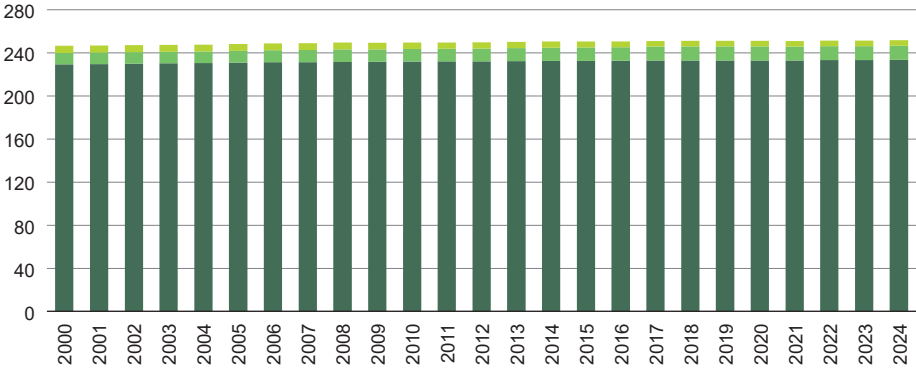
MAPA 1 (31). **LESISTOŚĆ W 2024 R.**

Stan w dniu 31 grudnia
MAP 1 (31). **FOREST COVER IN 2024**
As of 31 December

Powierzchnia lasów
Stan w dniu 31 grudnia
Forest area
As of 31 December

tys. ha
thousand ha

Lasy:
Forests: w zarządzie Lasów Państwowych managed by the State Forest prywatne private pozostałe other

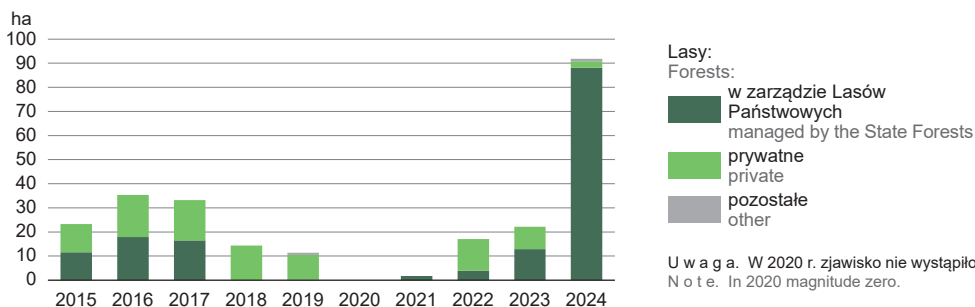
TABL. 2 (106). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATION AND OTHER SILVICULTURE TREATMENT ACTIVITIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne private forests	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
w ha in ha								
Odnowienia	2178	2034	2364	2563	2550	2528	13	Renewals
sztuczne	1969	1653	1785	1942	1936	1916	6	artificial
naturalne	209	382	579	621	614	612	7	natural
Zalesienia ^a	23	–	22	91	89	88	3	Afforestation ^a
Poprawki i uzupełnienia	207	123	116	152	144	133	8	Corrections and supple- ments
Pielęgnowanie lasu	11852	10140	12059	12833	12642	12469	191	Forest tending
Powierzchnia objęta trzebieżami	13678	9510	16669	15830	15608	15446	222	Area covered by thinning cuts

a Nieużytków, gruntów rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej i gruntów rolnych nieużytkowanych rolniczo oraz innych gruntów nadających się do zalesienia.

a Wasteland, agricultural land not suitable for agricultural production and agricultural land not in agricultural cultivation as well as other land suitable for afforestation.

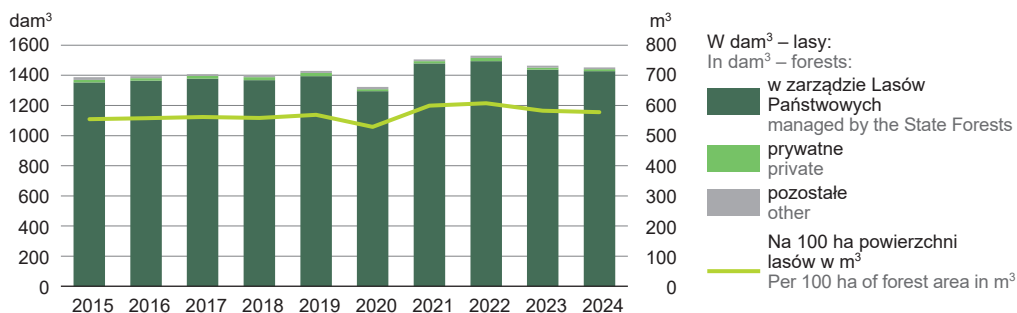
WYKRES 3 (71). **ZALESIENIA^a**
CHART 3 (71). **AFFORESTATION^a**

a Nieużytków, gruntów rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej i gruntów rolnych nieużytkowanych rolniczo oraz innych gruntów nadających się do zalesienia.

a Wasteland, agricultural land not suitable by agricultural production and agricultural land not in agricultural cultivation as well as other land suitable for afforestation.

WYKRES 4 (72). **POZYSKANIE DREWNA^a (grubizny)**
CHART 4 (72). **TIMBER REMOVALS^a**

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; z wyłączeniem karpiny.

a Excluding timber removals from trees and shrubs outside the forest; excluding stump wood.

TABL. 3 (107). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024				SPECIFICATION
				ogółem grand total	las publiczne public forests		las prywatne private forests	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
O G Ō Ł E M w dam³	1423,8	1347,0	1496,2	1482,2	1468,6	1456,6	13,5	T O T A L in dam³
Grubizna	1386,9	1323,3	1463,4	1453,0	1439,4	1427,7	13,5	Timber
Grubizna iglasta	1094,4	1030,1	1145,5	1157,3	1147,0	1140,2	10,3	Coniferous
w tym drewno wielkowy- miarowe	534,4	558,6	507,8	541,8	537,5	533,9	4,3	of which large-size wood
Grubizna liściasta	292,6	293,2	317,9	295,6	292,4	287,5	3,2	Non-coniferous
w tym drewno wielkowy- miarowe	66,7	67,5	69,0	57,7	56,7	54,8	1,0	of which large-size wood
Drewno małowymiarowe ^b	36,9	23,7	32,8	29,2	29,2	28,9	.	Slash ^b
Do przerobu przemysło- wego	0,1	–	–	–	–	–	.	Slash for industrial pur- poses
Opałowe	36,7	23,7	32,8	29,2	29,2	28,9	.	Fuelwood
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	554	527	583	578	603	608	104	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREA in m³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; z wyłączeniem karpiny. b Wyłącznie w lasach publicznych.
a Excluding timber removals from trees and shrubs outside the forest; excluding stump wood. b Exclusively in public forests.

TABL. 4 (108). **SKUP OWOCÓW LEŚNYCH^a ORAZ ZWIERZĄT ŁOWNYCH**
PROCUREMENT OF FOREST FRUIT^a AS WELL AS GAME ANIMALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION	
	w t in tonnes					Polska= =100 Poland= =100
Owoce leśne	3	–	–	–	.	Forest fruit
Zwierzęta łowne	667	403	643	645	6,9	Game animals

a Dane dotyczą owoców leśnych świeżych.
a Data concern fresh forest fruit.

TABL. 5 (109). **POŻARY W LASACH**
FOREST FIRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Liczba pożarów	258	82	58	75	Number of fires
w tym: podpalenia	134	23	11	10	of which: arsons
nieostrożność dorosłych	47	25	3	2	negligence of adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	116	13	32	14	Area of forest burned in ha
w tym: podpalenia	47	3	2	1	of which: arsons
nieostrożność dorosłych	13	7	0	1	negligence of adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0,45	0,15	0,56	0,18	Average forest area burned by a fire in ha

Źródło: dane z Krajowego Systemu Informacji o Pożarach prowadzonego przez Instytut Badawczy Leśnictwa.
Source: data from the National Forest Fire Information System maintained by the Forest Research Institute.

TABL. 6 (110). KOŁA, CZŁONKOWIE ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO
Stan w dniu 31 marca
CLUBS, MEMBERS AND HUNTING DISTRICTS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION
As of 31 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^a	72	78	82	81	number ^a
członkowie ^b	3631	3850	3819	3844	members ^b
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	147	130	147	147	number
powierzchnia w tys. ha	753,0	655,6	934,3	934,3	area in thousand ha
w tym na gruntach leśnych	220,2	177,6	261,6	261,6	of which on forest land

a, b Dane grupowane według: a – siedziby koła łowieckiego, b – miejsca zamieszkania członka koła.

Źródło: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

a, b Data grouped according to: a – the seat of a hunting club, b – a place of residence of hunting club member.

Source: data of the Polish Hunting Association.

TABL. 7 (111). WYBRANE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a
Stan w dniu 10 marca
SELECTED GAME ANIMALS^a
As of 10 March

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2015	2020	2023	2024	GAME ANIMALS
W SZTUKACH IN HEADS					
Daniele	1914	831	2529	2766	Fallow deer
Mufłony	24	5	44	39	Mouflons
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Jelenie	9,6	5,9	12,2	12,5	Deer
Sarny	37,3	21,0	47,7	46,3	Roe deer
Dziki	10,4	1,1	1,9	2,1	Wild boars
Lisy	6,1	2,8	7,1	8,0	Foxes
Zające	9,7	6,2	12,7	12,8	Hares
Bażanty	14,9	7,2	14,5	13,5	Pheasants
Kuropatwy	4,7	2,4	4,6	4,0	Partridges

a Dane szacunkowe.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierząt.

a Estimated data.

Source: data of the General Directorate of the State Forests, Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

TABL. 8 (112). ODSTRZAŁ WYBRANYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH^a
SELECTED GAME ANIMALS SHOT^a

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2015/16	2020/21	2023/24	2024/25	GAME ANIMALS
	w szt.		in heads		
Daniele	791	760	1034	1167	Fallow deer
Jelenie	5105	5530	5824	5959	Deer
Sarny	11706	11977	11959	11775	Roe deer
Dziki	15064	8817	9301	9645	Wild boars
Lisy	6093	6589	7905	8256	Foxes
Zające	30	–	43	100	Hares
Bażanty	4358	2719	1902	2991	Pheasants
Kuropatwy	–	58	15	–	Partridges

a W łowieckim roku gospodarczym liczonym od 1 kwietnia danego roku do 31 marca roku następnego.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierząt.

a In a hunting year defined from 1 April of a given year to 31 March of the following year.

Source: data of the General Directorate of the State Forests, Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

Dział XIV. Przemysł i budownictwo
Chapter XIV. Industry and construction

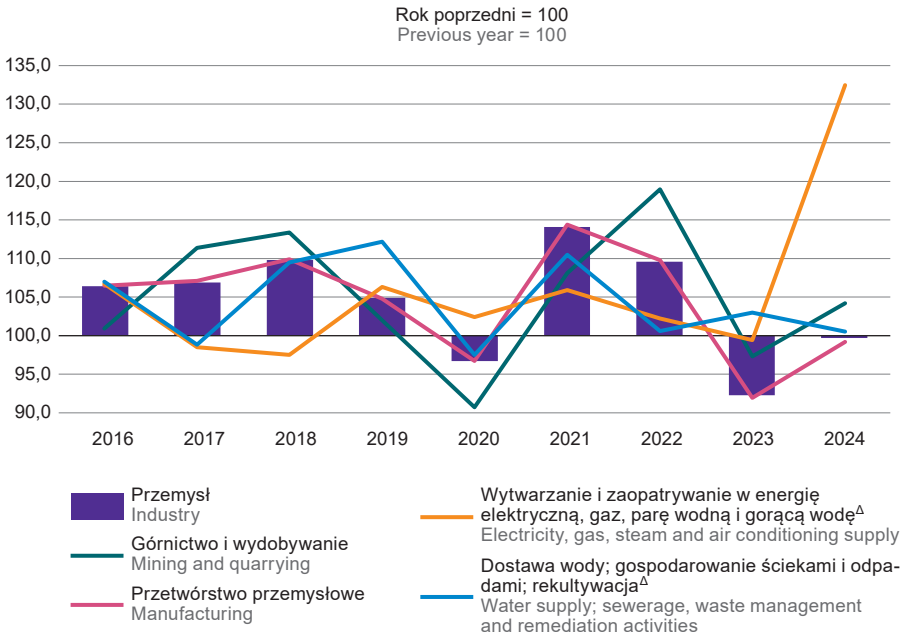
Przemysł
Industry

TABL. 1 (113). PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2023	2024		
	w mln zł in million PLN				w odset- kach in percent	2023=100 (ceny stałe) (constant prices)
	ceny bieżące current prices					
O G Ó Ł E M T O T A L	22383,4	30039,8	43721,5	41863,5	100,0	99,7
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	290,2	357,1	651,1	706,2	1,7	104,2
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	21213,9	28450,8	41184,6	38983,1	93,1	99,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	348,8	420,3	814,6	1004,9	2,4	132,5
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	530,5	811,5	1071,2	1169,3	2,8	100,5

a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób.
a Data concern entities employing 10 and more persons.

WYKRES 1 (73). DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU^a WEDŁUG SEKCJI PKD
(ceny stałe^b)
CHART 1 (73). INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a BY NACE SECTIONS
(constant prices^b)

a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób. b Patrz uwagi do działu, ust. 3 na str. 202.
a Data concern entities employing 10 and more persons. b See notes to the chapter, item 3 on page 202.

TABL. 2 (114). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYROBY	2015	2020	2023	2024		PRODUCTS
				ogółem total	udział w pro- dukcji krajowej w % share in domes- tic pro- duction in %	
Piaski naturalne ^b z wyłączeniem piasków krzemionkowych i kwarcowych w tys. t	.	4131,9	3571,0	3699,2	9,3	Natural sands ^b excluding silica sands and quartz sands in thousand tonnes
Tłuczeń kamienny ^c w rodzaju stosowanego jako kruszywo do betonu, tłuczeń drogowy lub do innych celów budowlanych (kruszywo mineralne łamane zwykłe) w tys. t	.	.	2906,4	2342,1	2,7	Crushed stone ^c of a kind used for concrete aggregates, for roadstone and for other construction use in thousand tonnes
Mięso wieprzowe, świeże lub schłodzone w tys. t	7,9	4,4	4,9	5,8	0,3	Pork meat, fresh or chilled in thousand tonnes
Produkty uboju ^d trzody chlewnej wliczane do wydajności poubojowej w tys. t	7,1	1,9	1,9	3,7	0,3	Slaughter products ^d of pigs included in post-slaughter capacity in thousand tonnes
Wędliny ^e (w tym kielbasy) w tys. t	1,1	0,8	2,3	1,0	0,1	Cured meat products ^e (including sausages) in thousand tonnes
Meble do siedzenia, o konstrukcji głównie drewnianej w tys. szt	161,0	235,0	173,4	146,0	1,1	Seats, primarily wooden frames in thousand units
Meble drewniane ^f , w rodzaju stosowanych w sypialniach, pokojach stołowych i salonach w tys. szt	.	111,0	161,4	174,7	0,3	Wooden furniture ^f for bedroom, dining and living room in thousand units

a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób. b Takie jak piaski ilaste, piaski kaolinowe, piaski feldspatyczne inne niż metalonośne. c Z wyłączeniem żwiru, otoczków, żwiru grubego i krzemienia. d Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpady); ubój przemysłowy; w wadze poubojowej cieplej. e Bez drobiowych. f Łącznie z meblami z materiałów drewnopochodnych.

a Data concern entities employing 10 and more persons. b Such as clay sands, kaolinic sands, feldspatic sands other than metalbearing sands. c Excluding gravel, cobbles, coarse gravel and flint. d Including meat, fats, offal and non-edible parts (waste); industrial slaughter; in post-slaughter warm weight. e Excluding cured poultry meat. f Including furniture from wood-based materials.

TABL. 3 (115). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	53780	58053	59034	58110	Average paid employment
Górnictwo i wydobywanie	806	816	932	960	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	48692	52413	53457	52514	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1055	1019	834	846	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3226	3806	3811	3791	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	3786,85	5149,91	6942,83	7732,25	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Górnictwo i wydobywanie	5048,90	6493,15	7642,95	8229,88	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	3727,59	5127,69	6938,48	7728,36	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	5282,99	6695,86	9743,65	10818,42	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3877,94	4752,74	6219,68	6969,39	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern entities employing 10 and more persons; excluding persons employed abroad.

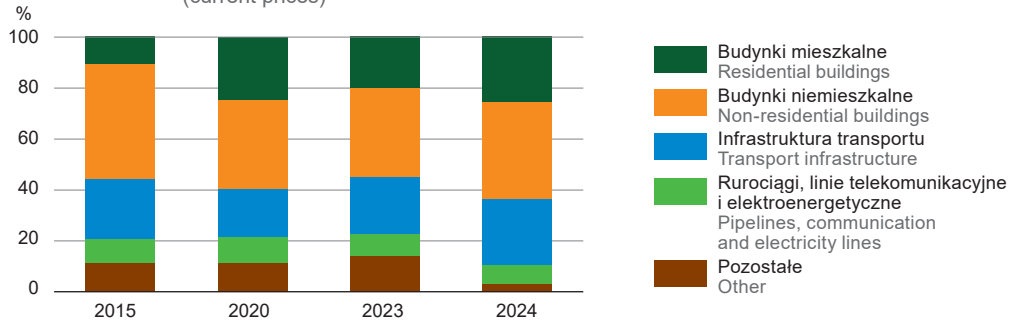
Budownictwo
Construction

TABL. 4 (116). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	2954,7	4581,8	6378,0	6680,6	TOTAL
W tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	1537,8	2290,3	2996,9	3098,3	Of which entities employing more than 9 persons
budowa budynków ^Δ	628,9	812,7	920,4	1042,3	construction of buildings
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	378,9	493,9	901,5	790,3	civil engineering
roboty budowlane specjalistyczne	529,9	983,8	1175,0	1265,7	specialised construction activities

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa opolskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).
a Realised by enterprises seated in Opolskie Voivodship, using own resources (without subcontractors).

WYKRES 2 (74). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CHART 2 (74). CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPES OF CONSTRUCTION (current prices)

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa opolskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób.
a Realised by enterprises seated in Opolskie Voivodship, using own resources (without subcontractors). Data concern entities employing 10 and more persons.

TABL. 5 (117). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPES OF CONSTRUCTION (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym i pozostałe	SPECIFICATION
			Investment works	Restoration (renovation) and other works	
		w mln zł in million PLN			
O G Ó Ł E M	2015	1537,8	1035,9	501,9	T O T A L
	2020	2290,3	1914,1	376,3	
	2023	2996,9	2258,2	738,7	
	2024	3098,3	2659,2	439,1	
Budynki		1977,3	1766,5	210,8	Buildings
budynki mieszkalne		790,6	737,1	53,5	residential buildings
budynki niemieszkalne		1186,7	1029,4	157,3	non-residential buildings
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej		1121,0	892,7	228,3	Civil engineering works
infrastruktura transportu		794,9	645,3	149,6	transport infrastructure
rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne		232,3	.	.	pipelines, communication and electricity lines
kompleksowe budowle na terenach przemysłowych		57,9	9,1	48,8	complex structures on industrial sites
obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe		36,0	.	.	other civil engineering works

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa opolskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób.
a Realised by enterprises seated in Opolskie Voivodship, using own resources (without subcontractors). Data concern entities employing 10 and more persons.

TABL. 6 (118). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Budynki^a	1799	2214	2154	2089	Buildings^a
miasta	590	902	812	700	urban areas
wieś	1209	1312	1342	1389	rural areas
Budynki mieszkalne	1288	1737	1743	1653	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	1249	1679	1676	1602	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	15	23	38	26	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	511	477	411	436	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	12	3	27	15	hotels and similar buildings
budynki biurowe	15	13	17	16	office buildings
budynki handlowo-usługowe	61	63	51	50	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	168	96	70	74	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	106	132	91	98	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	11	15	13	23	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	138	155	142	160	other non-residential buildings
Kubatura w dam³	3079,7	3750,6	3774,1	4880,7	Cubic volume in dam³
miasta	1312,3	1762,2	2040,8	2831,4	urban areas
wieś	1767,4	1988,4	1733,3	2049,3	rural areas
Budynki mieszkalne	1063,7	1493,6	1652,5	1466,3	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	921,7	1239,6	1283,3	1182,6	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	130,6	218,8	352,3	269,7	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	2016,0	2257,0	2121,5	3414,4	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	31,9	1,5	33,4	11,3	hotels and similar buildings
budynki biurowe	105,5	42,8	45,4	59,6	office buildings
budynki handlowo-usługowe	112,0	483,0	326,7	205,0	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	30,4	29,2	18,1	22,4	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	1393,1	1314,8	1267,9	2536,3	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	47,3	117,8	94,4	148,3	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	295,9	267,9	335,6	431,4	other non-residential buildings

a Nowe. b Budynki mieszkalne o jednym lub dwóch mieszkaniach; bez budynków nieprzystosowanych do stałego zamieszkania. c Budynki mieszkalne o trzech lub więcej mieszkaniach.

a New. b Residential buildings with one or two dwellings; excluding buildings not adapted for permanent residence. c Residential buildings with three or more dwellings.

TABL. 7 (119). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	8531	8708	8526	9244	Average paid employment
Budowa budynków ^Δ	3067	3220	3199	3584	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	2310	1738	1900	1843	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	3154	3750	3427	3817	Specialised construction activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	3416,19	4554,01	6091,14	7027,17	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Budowa budynków ^Δ	2982,05	4585,55	6310,02	7214,40	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	3938,30	4235,22	5741,28	6565,23	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	3455,97	4674,68	6080,80	7074,41	Specialised construction activities

a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern entities employing 10 and more persons; excluding persons employed abroad.

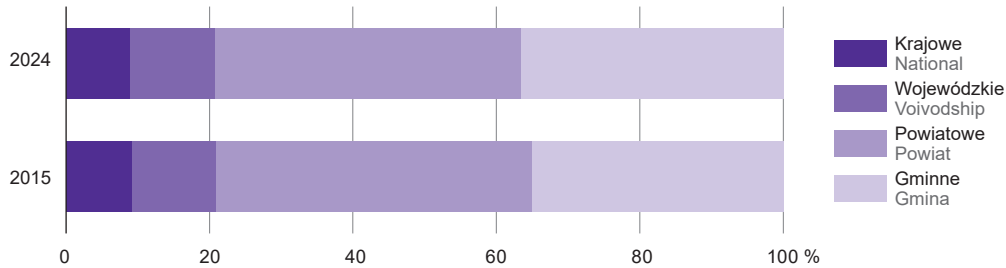
Dział XV. Transport
Chapter XV. Transport

TABL. 1 (120). SIEĆ KOMUNIKACYJNA
Stan w dniu 31 grudnia
TRANSPORT INFRASTRUCTURE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
	w km		in km		
Linie kolejowe eksploatowane^a	749	786	825	781	Railway lines operated^a
w tym zelektryfikowane	432	433	440	440	of which electrified
jednotorowe	313	338	414	352	single track
dwu- i więcej torowe	436	448	411	429	double and more track
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	8,0	8,4	8,8	8,3	Per 100 km ² of total area
Drogi publiczne o twardej nawierzchni	8399,6	8521,8	8715,9	8636,0	Hard surface public roads
miejskie	1635,7	1754,8	1872,5	1892,2	urban
zamięskie	6763,9	6767,0	6843,4	6743,8	non urban
w tym: ekspresowe	–	–	24,3	24,2	of which: expressways
autostrady	88,1	88,1	88,1	88,1	motorways
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	89,2	90,5	92,6	91,8	Per 100 km ² of total area
Drogi rowerowe	306,3	556,8	669,2	687,1	Bike lanes
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	3,3	5,9	7,1	7,3	Per 100 km ² of total area

a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów, będących zarządcami infrastruktury kolejowej.
Źródło: w zakresie dróg publicznych – dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.
a Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as other entities which are managers of railway infrastructure.
Source: in regard to public roads – data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

WYKRES 1 (75). DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI
CHART 1 (75). HARD SURFACE PUBLIC ROADS

TABL. 2 (121). POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a
Stan w dniu 31 grudnia
REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024 ^b	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	739732	865486	930563	743575	T O T A L
w tym:					of which:
Samochody osobowe	581477	680866	727739	582189	Passenger cars
Autobusy	2634	2987	3235	2322	Buses
Samochody ciężarowe ^c	71571	81800	88744	66206	Lorries ^c
Ciągniki samochodowe i rolnicze	50848	55662	60005	51928	Road and agricultural tractors
Motocykle	28323	37914	43636	34759	Motorcycles

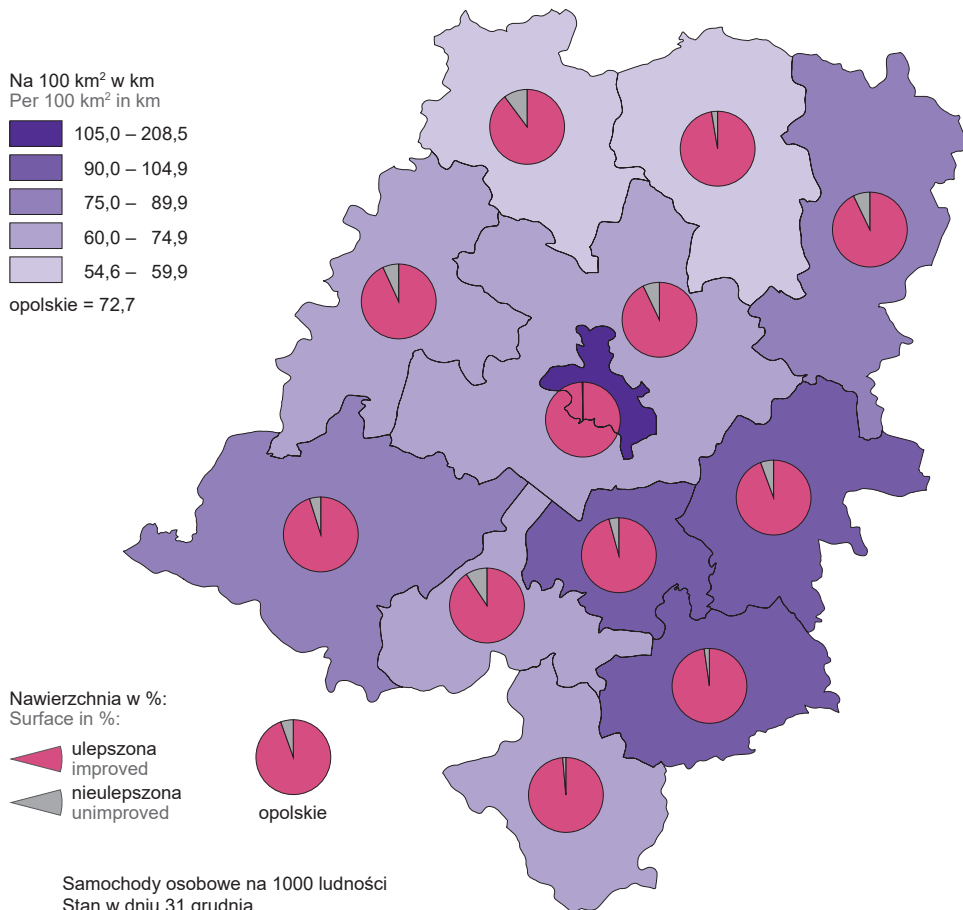
a Według Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców. b Dane po rewizji CEPIK, przeprowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji w odniesieniu do pojazdów nieaktywnych (według kryteriów określonych przez Ministerstwo) są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie. c Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.
Źródło: dane Ministerstwa Cyfryzacji.
a According to the Central Register of Vehicles and Drivers. b Data following the CEPIK revision conducted by the Ministry of Digital Affairs concerning inactive vehicles (based on the criteria specified by the Ministry) are incomparable with the data for previous years. c Including vans.
Source: data of the Ministry of Digital Affairs.

MAPA 1 (32). DROGI GMINNE I POWIATOWE O TWARDEJ NAWIERZCHNI W 2024 R.

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (32). GMINA AND POWIAT HARD SURFACE ROADS IN 2024

As of 31 December

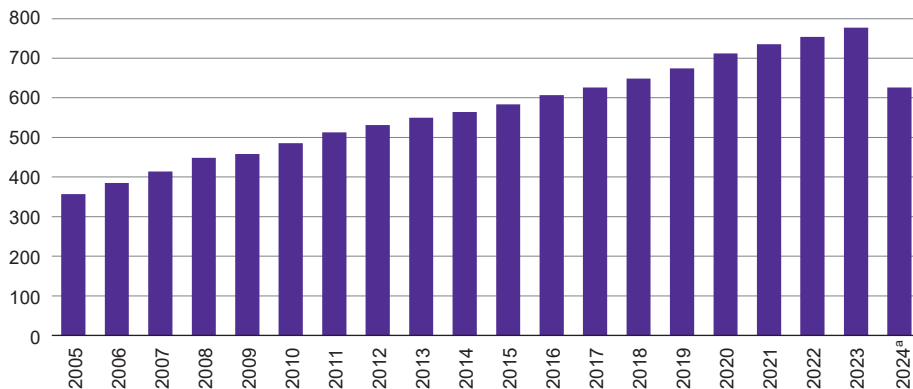

Samochody osobowe na 1000 ludności

Stan w dniu 31 grudnia

Passenger cars per 1000 population

As of 31 December

a Dane po rewizji CEPiK, przeprowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji w odniesieniu do pojazdów nieaktywnych (według kryteriów określonych przez Ministerstwo) są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie.

a Data following the CEPiK revision conducted by the Ministry of Digital Affairs concerning inactive vehicles (based on the criteria specified by the Ministry) are incomparable with the data for previous years.

TABL. 3 (122). LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a
Stan w dniu 31 grudnia
REGULAR BUS TRANSPORT LINES^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	412	502	486	483	National: number
długość w km	13346	13168	13471	13845	length in km
regionalne: liczba	69	13	11	11	regional: number
długość w km	3505	942	824	768	length in km
podmiejskie: liczba	333	479	462	457	suburban: number
długość w km	9771	12156	12577	12982	length in km
miejskie: liczba	10	10	13	15	urban: number
długość w km	70	70	70	95	length in km
Międzynarodowe: liczba	21	14	13	36	International: number
długość w km	36962	28132	25500	50294	length in km

a Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących 10 i więcej osób prowadzące regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Enterprises employing 10 and more persons, providing regular national and international traffic; excluding urban transport services.

TABL. 4 (123). TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a
COMMERCIAL ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa:					National communication:
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	10452,8	6222,8	9532,9	9491,4	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	24,0	22,7	25,7	33,5	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa:					International communication:
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	947,6	300,5	295,0	778,1	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	1882,0	1936,5	2038,5	1043,0	Average transport distance per passenger in km

a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących 10 i więcej osób. b Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

a Data concern enterprises employing 10 and more persons. b Excluding transports by urban road transport fleet (of which by taxis).

TABL. 5 (124). KOMUNIKACJA MIEJSKA^a
Stan w dniu 31 grudnia
URBAN TRANSPORT^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna autobusowa – linie w km	692	776	784	795	Bus transport network – lines in km
Tabor autobusowy:					Fleet buses:
w sztukach	168	173	184	189	in units
liczba miejsc w tys.	16,2	17,3	18,1	18,4	number of seats in thousands
Przewozy pasażerów ^b (w ciągu roku) w mln	25,4	16,1	26,6	27,9	Transport of passengers ^b (during the year) in millions

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej o liczbie pracujących 10 i więcej osób. b Dane szacunkowe.

a Data concern urban transport enterprises and companies employing 10 and more persons. b Estimated data.

TABL. 6 (125). **WYPADKI DROGOWE^a I ICH OFIARY**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a AND THEIR CASUALTIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Wypadki	710	488	464	494	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	9,6	5,6	5,0	6,6 ^c	Per 10 thousand registered motor vehicles and tractors ^b
Ofiary wypadków	910	603	559	655	Road casualties
Śmiertelne	102	65	49	45	Fatalities
na 100 tys. ludności	10,2	6,8	5,2	4,8	per 100 thousand population
Ranni	808	538	510	610	Injured
na 100 tys. ludności	80,9	56,1	54,3	65,4	per 100 thousand population

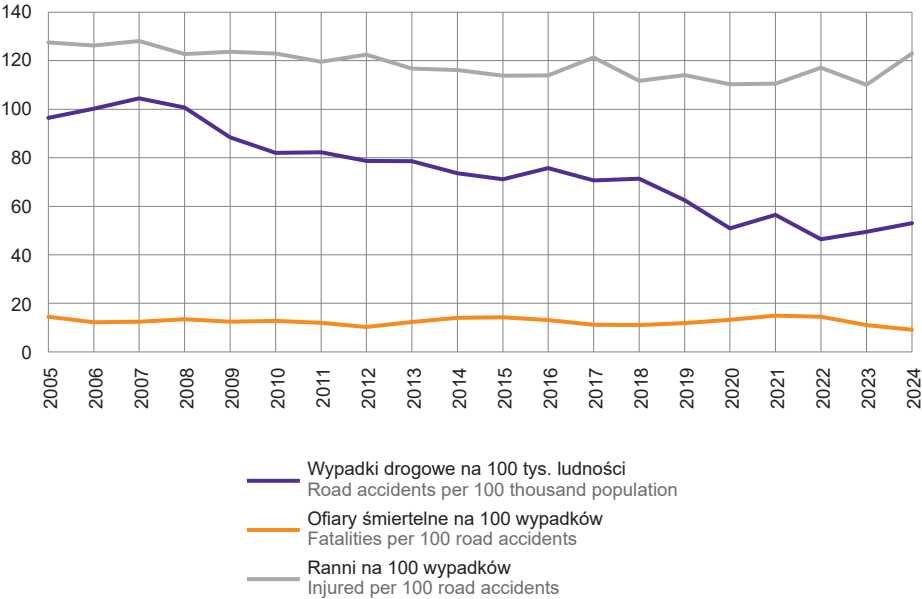
a Zarejestrowane przez Policję. b Pojazdy według stanu w dniu 31 grudnia; pojazdy zarejestrowane według Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców. c Dane po rewizji CEPIK, przeprowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji w odniesieniu do pojazdów nieaktywnych (według kryteriów określonych przez Ministerstwo) są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Registered by the Police. b Vehicles as of 31 December; vehicles registered according to the Central Register of Vehicles and Drivers. c Data following the CEPIK revision conducted by the Ministry of Digital Affairs concerning inactive vehicles (based on the criteria specified by the Ministry) are incomparable with the data for previous years.

Source: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 2 (76). **WYPADKI DROGOWE I ICH OFIARY**
CHART 2 (76). ROAD TRAFFIC ACCIDENTS AND THEIR CASUALTIES

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

Source: data of the National Police Headquarters.

Dział XVI. Handel. Ceny
Chapter XVI. Trade. Prices

Handel wewnętrzny
Domestic trade

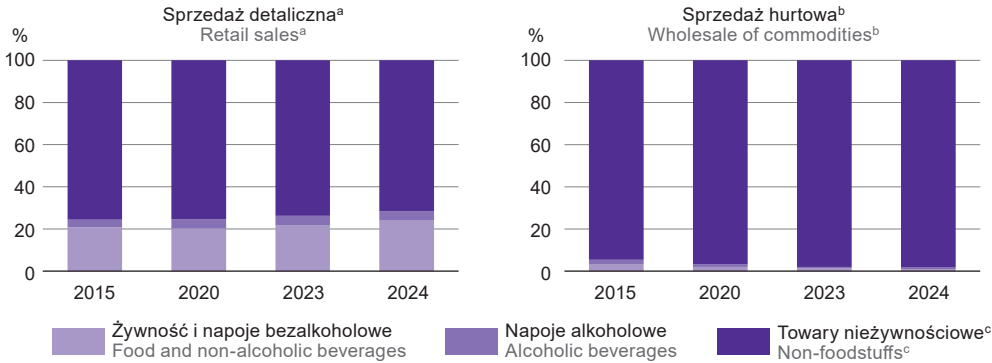
TABL. 1 (126). SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW (ceny bieżące)
RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
SPRZEDAŻ DETALICZNA RETAIL SALES					
O G Ó Ł E M w mln zł	8727,6	10770,3	12591,9	10377,3	T O T A L in million PLN
W tym w przedsiębiorstwach handlowych ^a :					Of which in trade enterprises ^a :
w milionach złotych	1363,8	1672,4	1826,8	1839,1	in million PLN
w %	15,6	15,5	14,5	17,7	in %
NA 1 MIESZKAŃCA w zł	8737	11221	13403	11118	PER CAPITA in PLN
SPRZEDAŻ HURTOWA ^b WHOLESALE OF COMMODITIES ^b					
O G Ó Ł E M w mln zł	11199,0	22038,8	32154,5	30176,2	T O T A L in million PLN

a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych o liczbie pracujących 10 i więcej osób.

a Trade enterprises employing more than 49 persons. b Data concern enterprises employing 10 and more persons.

WYKRES 1 (77). SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)
CHART 1 (77). RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES BY GROUPS (current prices)

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych) o liczbie pracujących 10 i więcej osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych o liczbie pracujących 10 i więcej osób. c Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

a Data concern enterprises conducting trade activity (excluding catering establishments) employing 10 and more persons. b Data concern trade enterprises employing 10 and more persons. c Consumer and non-consumer goods.

TABL. 2 (127). SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW^a
Stan w dniu 31 grudnia
SHOPS BY ORGANISATIONAL FORM AND PETROL STATIONS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Sklepy	8850	7266	6315	5554	Shops
Domy towarowe	–	–	–	–	Department stores
Domy handlowe	6	4	5	6	Trade stores
Supermarkety	206	243	298	304	Supermarkets
Hipermarkety	20	17	16	16	Hypermarkets
Sklepy powszechne	219	146	148	156	Universal stores
Sklepy wyspecjalizowane	835	789	863	901	Specialised shops
Pozostałe sklepy ^b	7564	6067	4985	4171	Other shops ^b
Stacje paliw	225	195	191	191	Petrol stations

a Dane opracowano według lokalizacji sklepu/stacji paliw. b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

a Data are compiled by location of shops/petrol stations. b Data concern shops of economic entities employing up to 9 persons; including generally available pharmacies.

TABL. 3 (128). **GASTRONOMIA^a**
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31.12.)	296	264	316	347	Number of catering establishments (as of 31.12.)
Restauracje	124	116	129	140	Restaurants
Bary	80	56	66	66	Bars
Stołówki	29	21	41	40	Canteens
Punkty gastronomiczne	63	71	80	101	Food stands
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	194589	151666	437807	536758	Sales from catering activity (current prices) in thousand PLN
Produkcja gastronomiczna	151275	127799	367445	471857	Catering production
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	27077	16127	43968	34934	Alcoholic beverages and tobacco
Inne towary handlowe	16237	7740	26394	29967	Other trade commodities

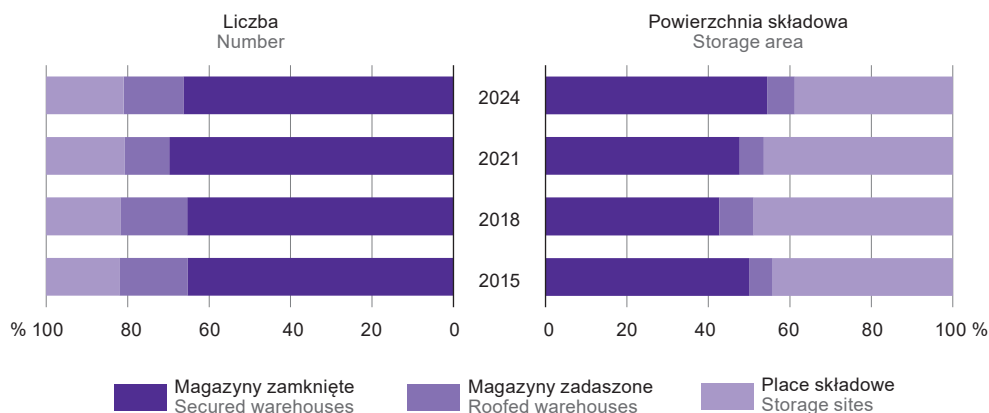
^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących 10 i więcej osób.
^a Data concern enterprises employing 10 and more persons.

TABL. 4 (129). **TARGOWISKA**
MARKETPLACES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
Targowiska stałe (stan w dniu 31.12.):					Permanent marketplaces (as of 31.12.):
liczba	50	49	70	70	number
powierzchnia w tys. m ²	168,3	170,9	177,1	154,3	area in thousand m ²
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	2033	1713	1542	1534	permanent small-retail sales outlets
Targowiska sezonowe^a	502	225	388	473	Seasonal marketplaces^a
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	4651,5	2848,7	3277,5	3594,6	Annual receipts from marketplace fee in thousand PLN

^a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.
^a A number of marketplaces or places located on streets and squares opened seasonally.

WYKRES 2 (78). **MAGAZYNY HANDLOWE^a**
Stan w dniu 31 grudnia
CHART 2 (78). **TRADE WAREHOUSES^a**
As of 31 December

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność hurtową o liczbie pracujących 10 i więcej osób.
^a Data concern enterprises conducting wholesale activity employing 10 and more persons.

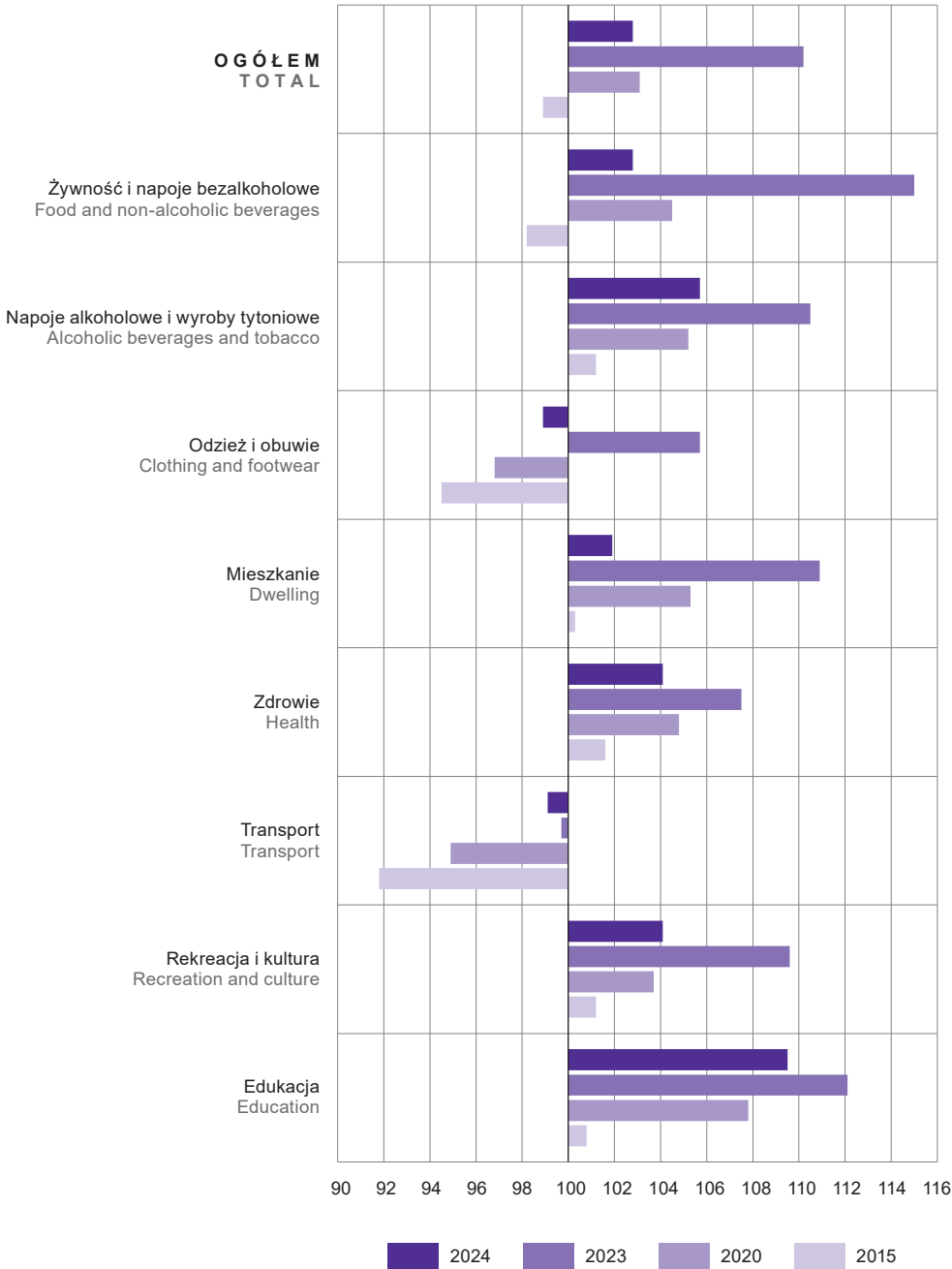
Ceny
Prices

WYKRES 3 (79). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**

Rok poprzedni = 100

CHART 3 (79). **PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES**

Previous year = 100

Dział XVII. Finanse przedsiębiorstw
Chapter XVII. Finances of enterprises

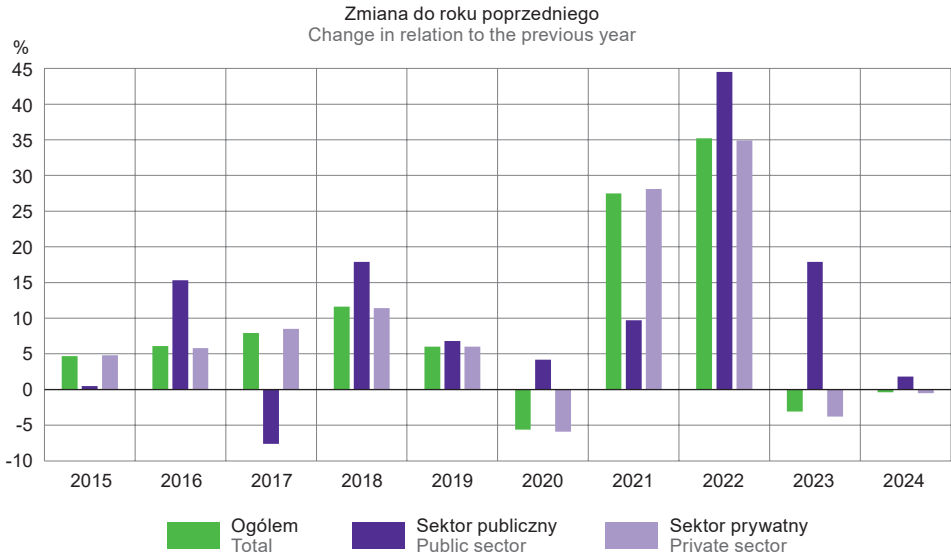
TABL. 1 (130). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW
REVENUE, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
Przychody ogółem	46040,5	58865,0	98291,9	97859,7	Total revenue
w tym:					of which:
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	29844,2	37208,0	59512,6	58318,3	Net revenue from sale of products (goods and services)
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	15229,4	20164,7	36067,5	36307,8	Net revenue from sale of goods and materials
Przychody finansowe	215,6	441,4	1159,6	1534,1	Financial revenue
Koszty ogółem	43997,3	55986,6	93397,5	93179,3	Total costs
w tym:					of which:
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	30149,8	37278,9	59737,1	58759,8	Cost of products sold (goods and services)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	12975,7	17346,9	31357,2	31835,0	Value of goods and materials sold
Koszty finansowe	363,2	824,8	1400,0	1646,4	Financial costs
Wynik finansowy brutto^a	2047,6	2878,4	4894,3	4680,3	Gross financial result^a
Zysk brutto	2408,0	3469,5	6086,8	5395,4	Gross profit
Strata brutto	360,5	591,1	1192,5	715,1	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	335,8	466,7	765,1	781,0	Obligatory encumbrances on gross financial result
W tym podatek dochodowy	335,8	466,7	765,1	781,0	Of which income tax
Wynik finansowy netto	1711,8	2411,7	4129,2	3899,3	Net financial result
Zysk netto	2072,1	2981,0	5241,1	4591,6	Net profit
Strata netto	360,3	569,3	1111,9	692,3	Net loss

a W 2015 r. skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych (4,3 mln zł); od 2016 r. zdarzenia nadzwyczajne zaliczane są do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych.

a In 2015 corrected by extraordinary gains/losses (PLN 4.3 million); since 2016 extraordinary gains/losses have been classified as other operating revenue/costs.

WYKRES 1 (80). PRZYCHODY OGÓŁEM PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI
CHART 1 (80). TOTAL REVENUE OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

TABL. 2 (131). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI**
REVENUE, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES BY SECTIONS

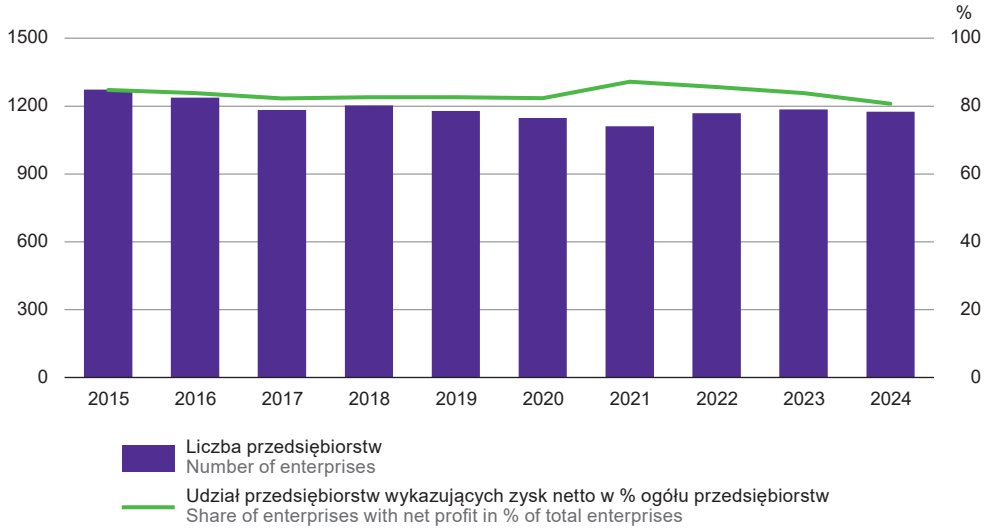
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody ogółem Total revenue	Koszty ogółem Total costs	Wynik finansowy brutto ^a Gross finan- cial result ^a	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto Obligatory encumbrances on gross financial result	Wynik finansowy netto Net financial result
		w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	2015	46040,5	43997,3	2047,6	335,8	1711,8
TOTAL	2020	58865,0	55986,6	2878,4	466,7	2411,7
	2023	98291,9	93397,5	4894,3	765,1	4129,2
	2024	97859,7	93179,3	4680,3	781,0	3899,3
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		1657,8	1424,9	232,8	6,7	226,1
Przemysł Industry		45291,2	42641,1	2650,1	481,8	2168,3
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		743,1	607,9	135,2	19,9	115,3
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		41929,6	39579,3	2350,2	430,5	1919,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		1363,7	1253,2	110,5	16,9	93,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		1254,8	1200,7	54,1	14,6	39,5
Budownictwo Construction		5378,0	5085,3	292,7	44,9	247,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		32452,2	31705,2	747,0	113,9	633,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		3854,8	3626,8	228,1	39,5	188,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		248,2	240,1	8,1	0,7	7,4
Informacja i komunikacja Information and communication		209,0	199,1	9,9	1,9	7,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		717,7	673,3	44,4	7,2	37,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		579,4	523,1	56,3	6,9	49,4
Edukacja Education		28,5	24,9	3,6	0,3	3,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		1059,1	1039,6	19,6	5,4	14,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		22,4	20,9	1,5	0,9	0,5

a W 2015 r. skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych (4,3 mln zł); od 2016 r. zdarzenia nadzwyczajne zaliczane są do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych.

a In 2015 corrected by extraordinary gains/losses (PLN 4.3 million); since 2016 extraordinary gains/losses have been classified as other operating revenue/costs.

WYKRES 2 (81). **UDZIAŁ LICZBY PRZEDSIĘBIORSTW WYKAZUJĄCYCH ZYSK NETTO W OGÓLNEJ LICZBIE PRZEDSIĘBIORSTW**

CHART 2 (81). **PERCENTAGE OF ENTERPRISES SHOWING NET PROFIT IN THE TOTAL NUMBER OF ENTERPRISES**

TABL. 3 (132). **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wskaźnik – w % – rentowności obrotu Turnover – in % – profitability indicator		SPECIFICATION
		brutto gross	netto net	
OGÓŁEM	2015	4,4	3,7	TOTAL
	2020	4,9	4,1	
	2023	5,0	4,2	
	2024	4,8	4,0	
w tym:				of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		14,0	13,6	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		5,9	4,8	Industry
górnictwo i wydobywanie		18,2	15,5	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		5,6	4,6	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		8,1	6,9	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		4,3	3,2	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		5,4	4,6	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		2,3	2,0	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		5,9	4,9	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		3,3	3,0	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		4,7	3,8	Information and communication
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		6,2	5,2	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		9,7	8,5	Professional, scientific and technical activities
Edukacja		12,6	11,6	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		1,8	1,3	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		6,6	2,3	Arts, entertainment and recreation

TABL. 4 (133). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 grudnia
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 December

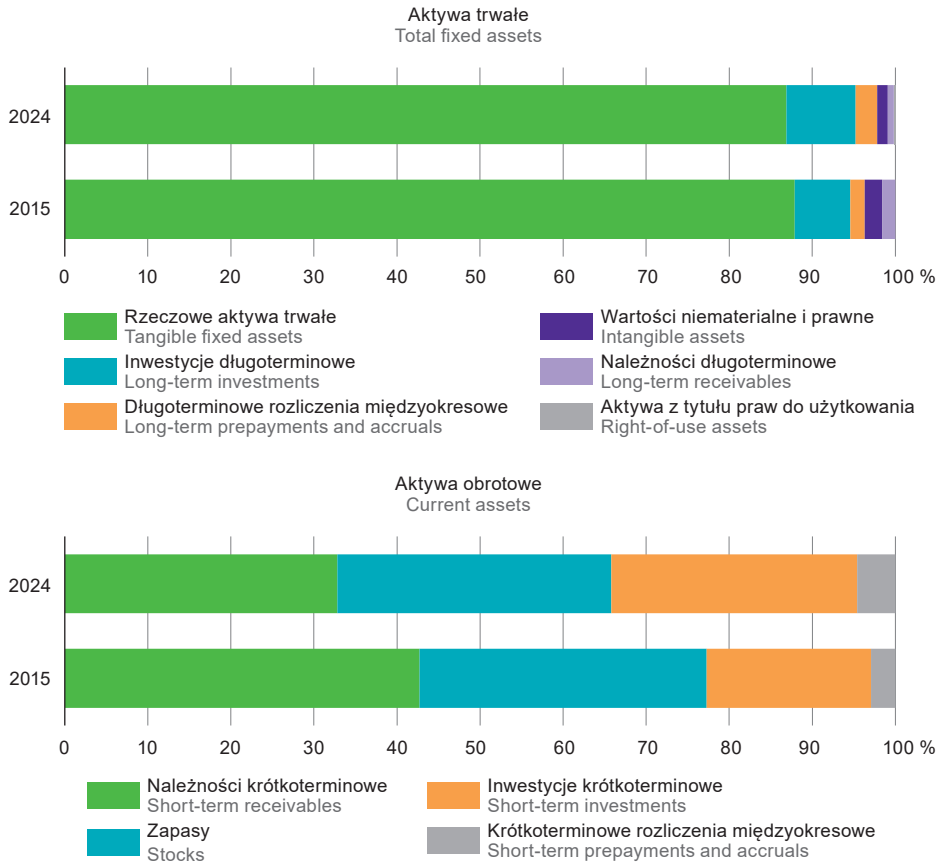
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Zapasy Stocks	Należności krótkoterminowe Short-term receivables		Inwestycje krótkotermini- nowe Short-term investments	Krótkoter- minowe rozliczenia między- okresowe Short-term prepay- ments and accruals
				razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deli- veries and services		
w mln zł in million PLN							
OGÓŁEM	2015	13759,4	4761,3	5869,4	4997,4	2729,8	398,8
TOTAL	2020	21282,9	6535,2	8205,7	6890,5	5897,4	644,6
	2023	31081,8	10512,9	11037,5	8833,7	8629,0	902,4
	2024	33354,5	11015,6	10944,5	8871,0	9880,6	1513,8
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		1083,2	428,4	171,0	103,7	474,5	9,2
Przemysł Industry		19230,5	6116,1	5967,9	4711,9	6516,4	630,1
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		379,8	29,8	78,3	71,6	253,9	17,8
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		18044,1	5998,6	5505,4	4325,4	5946,1	594,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz- ną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		374,6	64,3	218,0	180,9	86,9	5,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpa- dami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		432,0	23,4	166,2	134,1	229,6	12,9
Budownictwo Construction		2024,7	304,1	997,8	762,7	414,7	308,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		7937,7	3985,2	2593,3	2319,4	1281,4	77,9
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		1032,6	87,5	613,7	505,2	282,4	49,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		54,9	7,4	17,2	10,1	29,7	0,6
Informacja i komunikacja Information and communication		87,6	4,0	34,5	20,7	46,8	2,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		376,5	9,1	59,4	47,5	204,1	103,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		216,9	47,3	108,7	97,4	53,0	7,9
Edukacja Education		6,3	0,1	3,1	1,0	3,0	0,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		222,3	15,0	104,4	98,1	100,4	2,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		6,7	0,1	1,9	1,1	4,7	0,1

WYKRES 3 (82). AKTYWA TRWAŁE I OBROTOWE

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 3 (82). TOTAL FIXED AND CURRENT ASSETS

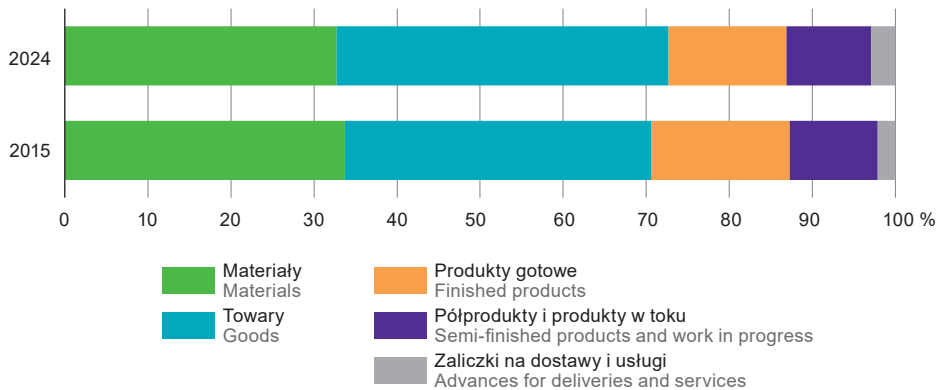
As of 31 December

WYKRES 4 (83). ZAPASY

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 4 (83). STOCKS

As of 31 December

TABL. 5 (134). **KAPITAŁY (fundusze) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW^a**

Stan w dniu 31 grudnia

SHARE EQUITY (funds) OF ENTERPRISES^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which			
			kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzielo- ny (nierozli- czony) wynik finansowy z lat ubie- głych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
			w mln zł in million PLN			
OGÓŁEM	2015	16400,6	6924,5	5860,3	-543,6	1691,9
TOTAL	2020	22783,0	8088,1	8187,0	-481,7	2432,4
	2023	34451,8	10430,2	13385,6	629,2	4028,3
	2024	37688,4	10693,4	17506,5	-846,2	3773,5
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		1832,9	557,2	725,8	154,9	173,7
Przemysł Industry		25597,7	7323,7	12450,4	-1475,5	2113,8
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		559,5	86,5	139,8	33,8	115,3
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		22640,0	5339,6	12051,6	-1454,3	1865,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz- ną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		527,0	267,8	83,2	-	93,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpa- dami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		1871,1	1629,8	175,8	-55,1	39,5
Budownictwo Construction		1145,8	175,0	525,4	126,1	247,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		5436,8	1054,5	2593,8	332,5	616,2
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		976,5	228,1	443,0	112,0	188,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		151,0	73,9	60,0	1,2	7,4
Informacja i komunikacja Information and communication		95,3	24,6	61,3	-2,6	7,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		907,3	651,3	173,8	-18,0	37,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		322,8	199,2	89,8	-28,4	49,4
Edukacja Education		33,3	5,2	4,1	9,4	3,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		334,9	212,2	101,2	-37,4	14,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		-8,1	3,8	0,5	-18,6	0,5

^a Patrz uwagi do działu, ust. 10 na str. 205.ª See notes to the chapter, item 10 on page 205.

TABL. 6 (135). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW
Stan w dniu 31 grudnia
LIABILITIES OF ENTERPRISES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
			razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which	
						kredyty i pożyczki credits and loans	z tytułu dostaw i usług from deli- veries and services
				w mln zł in million PLN			
OGÓŁEM	2015	12235,5	3316,2	2765,6	8919,3	2592,9	4528,4
TOTAL	2020	17717,7	4861,1	4004,3	12856,6	2915,1	6198,2
	2023	22615,1	4935,7	3412,1	17679,4	3863,9	8482,3
	2024	25254,9	5321,5	3473,0	19933,4	4467,8	8676,6
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		350,0	108,6	88,2	241,4	49,0	86,0
Przemysł Industry		15917,7	3570,3	2538,2	12347,5	2530,8	5395,6
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		146,5	26,8	20,5	119,7	6,4	51,8
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		14814,6	3127,2	2164,7	11687,4	2466,2	5104,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz- ną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		471,4	239,6	197,5	231,8	14,5	138,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		485,3	176,7	155,6	308,6	43,7	101,0
Budownictwo Construction		1403,0	267,6	120,1	1135,4	244,9	502,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		5571,8	935,4	428,8	4636,4	1435,7	2058,9
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		851,9	209,1	125,9	642,8	120,4	313,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		106,0	53,6	51,1	52,4	11,4	27,9
Informacja i komunikacja Information and communication		39,8	4,3	3,6	35,5	4,4	13,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		264,0	44,0	33,8	220,0	14,2	93,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		156,7	8,9	7,3	147,8	6,5	51,2
Edukacja Education		6,1	3,9	0,5	2,2	0,6	0,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		152,0	21,2	17,7	130,8	8,1	57,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		42,6	14,5	11,8	28,1	12,1	1,3

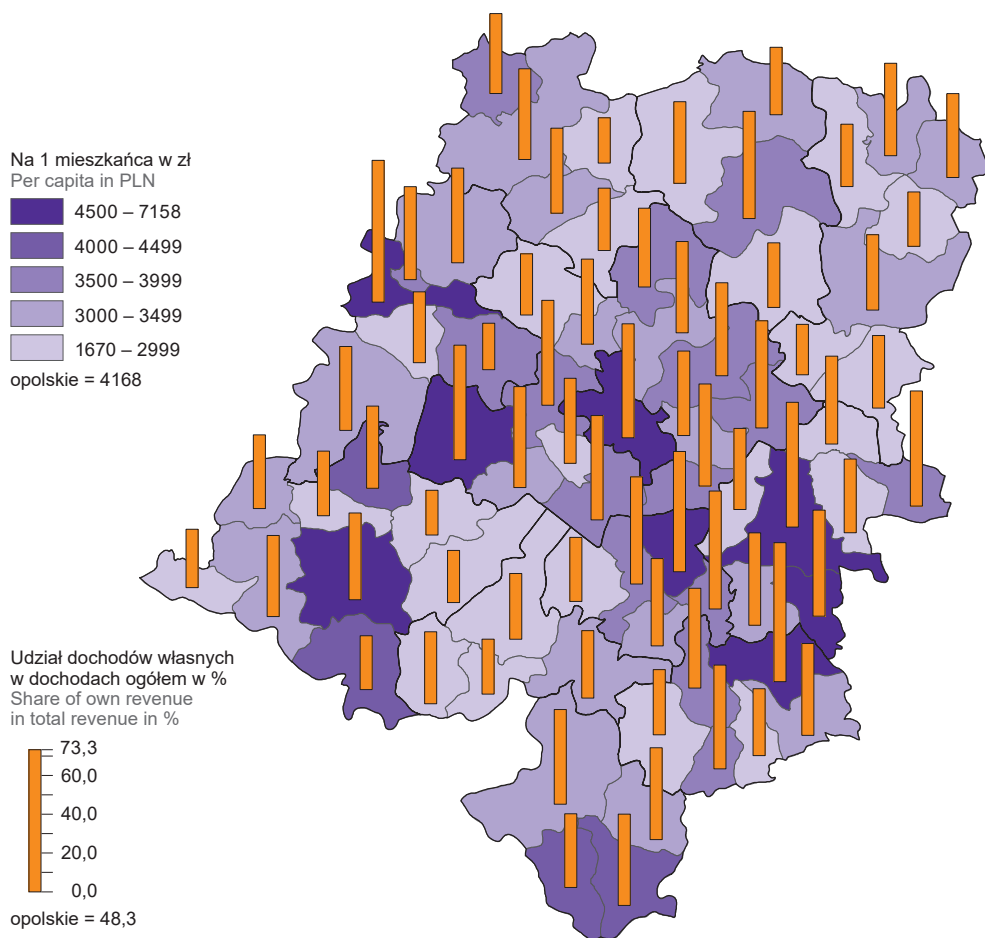
Dział XVIII. Finanse publiczne
Chapter XVIII. Public finance

TABL. 1 (136). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
REVENUE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS

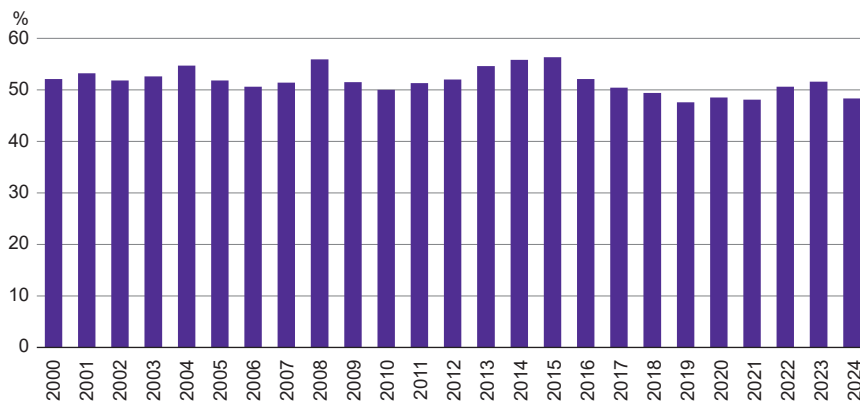
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasto na prawach powiatu City with po- wiat status	Powiaty Powiats	Woje- wództwo Voivodship
		w tys. zł		in thousand PLN		
OGÓŁEM	2015	4564487,6	2726677,5	647865,1	764910,9	425034,1
TOTAL	2020	7324513,5	4363441,1	1286647,0	1042826,5	631598,9
	2023	8510275,0	4884845,3	1409846,2	1345976,3	869607,1
	2024	10765420,7	6529340,9	1530644,7	1765333,2	940101,9
Dochody własne		4896864,7	2989538,9	900607,5	568124,9	438593,4
Own revenue						
w tym: of which:						
Udziały w podatku dochodowym		2028751,9	1039595,4	381329,7	272045,2	335781,6
Share in income tax						
od osób prawnych		442100,4	87278,7	51277,7	18225,0	285319,0
corporate income tax						
od osób fizycznych		1586651,5	952316,7	330052,1	253820,2	50462,7
personal income tax						
Podatek od nieruchomości		975120,2	765303,3	209816,9	.	.
Tax on real estate						
Podatek rolny		117356,0	116424,3	931,6	.	.
Agricultural tax						
Podatek od środków transportowych		34011,9	27688,5	6323,4	.	.
Tax on means of transport						
Podatek od czynności cywilnoprawnych		63519,2	48667,2	14852,0	.	.
Tax on civil law transactions						
Oplata skarbowa		12107,8	5932,9	6174,9	.	.
Stamp duty						
Dochody z majątku		246202,6	169344,6	62233,2	13841,0	783,7
Revenue from the property						
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów		118369,0	74377,2	35098,1	8774,9	118,9
o podobnym charakterze						
of which revenues from rental and lease and other similar contracts						
Wpływy z usług		272894,9	85369,3	56738,5	128952,1	1835,1
Income from services						
Dotacje		2639803,7	1808121,3	215823,7	390413,2	225445,4
Grants						
Dotacje celowe		2346075,4	1713492,6	191689,7	366054,3	74838,8
Targeted grants						
w tym: of which:						
z budżetu państwa		1547675,8	1161311,8	119739,2	209939,5	56685,2
from the state budget						
na zadania: for tasks:						
z zakresu administracji rządowej		1179064,9	891300,3	82536,1	149756,8	55471,6
government administration tasks						
własne		354551,0	267847,8	29402,3	56608,0	692,9
own tasks						
realizowane na podstawie porozumień z organami admini- stracji rządowej		14059,9	2163,7	7800,8	3574,7	520,7
carried out on the basis of agreements with government administration bodies						
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego		29479,5	11468,4	5506,2	12387,0	118,0
for tasks realised on the basis of agreements between local government units						
otrzymane z państwowych funduszy celowych		15324,8	13681,0	45,0	1598,8	-
received from state appropriated funds						
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań		39678,2	24016,4	325,9	9182,5	6153,4
for financial assistance between local government units for additional financing of own tasks						
Dotacje z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625 ^b		293728,3	94628,7	24134,0	24358,9	150606,7
Grants from paragraphs 200 and 620; 205 and 625 ^b						
Subwencja ogólna z budżetu państwa		3228752,4	1731680,7	414213,5	806795,1	276063,1
General subvention from the state budget						
W tym część oświatowa		2125112,0	1182185,4	373443,2	548018,3	21465,2
Of which educational part						

a Bez dochodów gminy mającej również status miasta na prawach powiatu. b Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.
a Excluding revenue of gmina which is also city with powiat status. b Of the classification of budgetary revenue and expenditure.

MAPA 1 (33). **DOCHODY WŁASNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2024 R.**
 MAP 1 (33). **OWN REVENUE OF GMINAS' BUDGETS^a IN 2024**

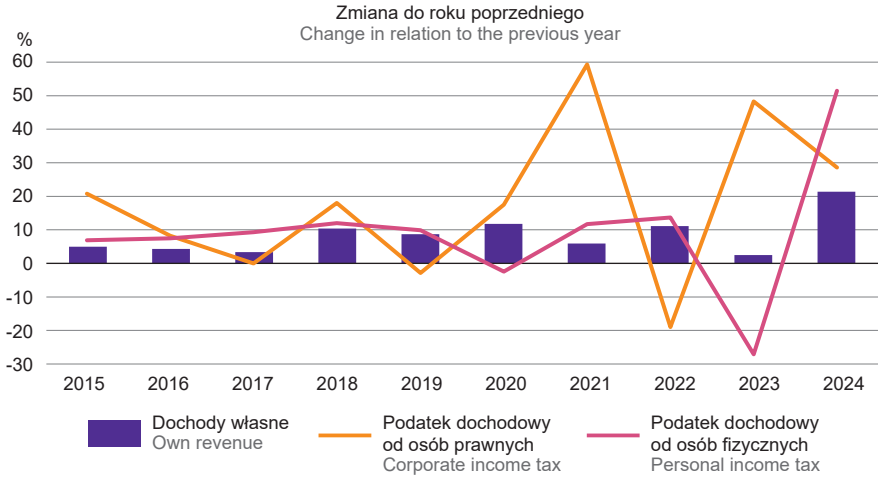

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem
Share of own revenue in total revenue

a Łącznie z dochodami gminy mającej również status miasta na prawach powiatu.
 a Including revenue of gmina which is also city with powiat status.

WYKRES 1 (84). WYBRANE RODZAJE DOCHODÓW WŁASNYCH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
CHART 1 (84). SELECTED TYPES OF OWN REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS

TABL. 2 (137). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
EXPENDITURE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BY TYPE

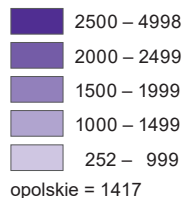
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasto na prawach powiatu City with po- wiat status	Powiaty Powiats	Woje- wództwo Voivodship
		w tys. zł in thousand PLN				
OGÓŁEM	2015	4470761,0	2679092,5	640242,7	759916,7	391509,1
TOTAL	2020	6940296,2	4155224,3	1251838,1	986282,5	546951,4
	2023	8742654,0	5110343,5	1445297,9	1359638,0	827374,6
	2024	10646974,3	6438572,8	1605302,1	1681550,6	921548,9
Wydatki bieżące		8586479,6	5182846,3	1373581,0	1384391,5	645660,9
Current expenditure						
w tym:						
of which:						
Dotacje		992226,4	419530,5	149704,1	104164,6	318827,1
Grants						
w tym dla samorządowych zakładów budżetowych		6644,0	6644,0	—	—	—
of which for local government budgetary establishments						
Świadczenia na rzecz osób fizycznych		983334,8	878703,9	57198,3	38969,1	8463,5
Benefits for natural persons						
Wydatki bieżące jednostek budżetowych		6488847,7	3819187,7	1128083,6	1225086,3	316490,2
Current expenditure of budgetary units						
w tym:						
of which:						
wynagrodzenia		3501953,7	1948395,5	593294,8	806287,3	153976,2
wages and salaries						
pochodne od wynagrodzeń ^b		650616,7	383703,3	107790,6	130198,0	28924,8
wages and salaries related expenditure ^b						
zakup materiałów i usług		1930262,1	1217795,6	371478,3	239752,3	101235,9
purchase of materials and services						
Obsługa długu publicznego ^c		122070,8	65424,2	38595,0	16171,5	1880,1
Public debt servicing ^c						
Wydatki majątkowe		2060494,7	1255726,4	231721,1	297159,1	275888,1
Property expenditure						
W tym inwestycyjne ^d		1892944,8	1152646,1	170271,5	294139,1	275888,1
Of which investment expenditure ^d						

a Bez wydatków gminy mającej również status miasta na prawach powiatu. b Obejmują składki na: ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. c Bez wypłat z tytułu gwarancji i poręczeń. d Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

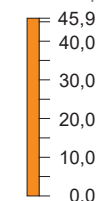
a Excluding expenditure of gmina which is also city with powiat status. b These include: social security contributions, the Labour Fund and the Solidarity Fund as well as the contribution to the Bridging Pension Fund. c Excluding payments under guarantees and sureties. d Including grants for financing investment tasks of local government budgetary establishments.

MAPA 2 (34). **WYDATKI INWESTYCYJNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2024 R.**
 MAP 2 (34). **INVESTMENT EXPENDITURE OF GMINAS' BUDGETS^a IN 2024**

Na 1 mieszkańca w zł
 Per capita in PLN

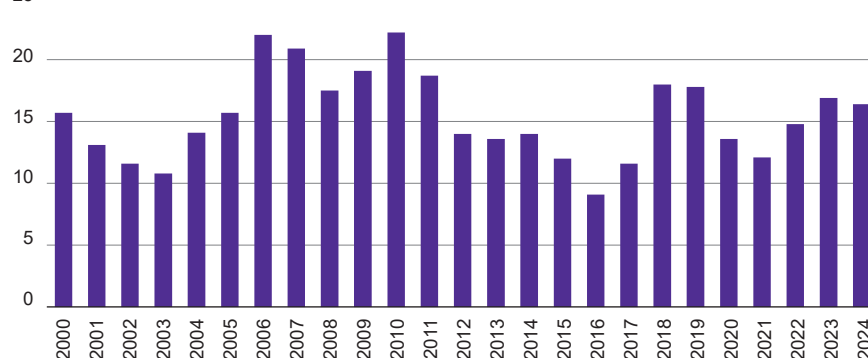
Udział wydatków inwestycyjnych
 w wydatkach ogółem w %
 Share of investment expenditure
 in total expenditure in %

opolskie = 16,4

Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem
 Share of investment expenditure in total expenditure

%

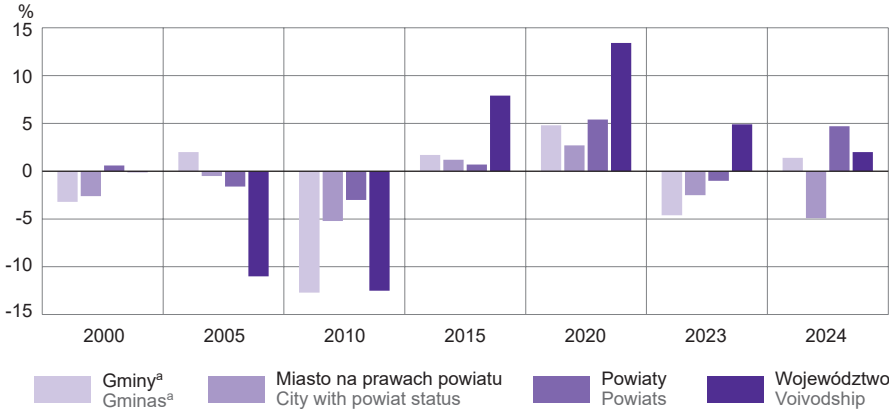
^a Łącznie z wydatkami gminy mającej również status miasta na prawach powiatu.
^a Including expenditure of gmina which is also city with powiat status.

TABL. 3 (138). **STRUKTURA WYDATKÓW BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2024 R.**
STRUCTURE OF EXPENDITURE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BY DIVISION IN 2024

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasto na prawach powiatu City with po- wiat status	Powiaty Powiats	Woje- wództwo Voivodship
	w odsetkach in percent				
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	2,0	3,0	0,1	0,4	1,6
Transport i łączność Transport and communication	12,6	8,1	11,5	12,1	46,8
Gospodarka mieszkaniowa Housing economy	2,7	3,4	2,8	1,3	0,2
Administracja publiczna Public administration	9,7	9,3	7,7	11,0	14,2
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa Public safety and fire care	2,9	2,2	2,5	7,4	0,8
Oświata i wychowanie Education	32,8	34,3	39,3	34,9	6,9
Ochrona zdrowia Health care	1,4	0,5	0,1	3,0	7,1
Pomoc społeczna Social assistance	10,7	12,6	6,3	12,1	2,6
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Other tasks in sphere of social policy	1,0	0,2	1,2	2,9	3,2
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	1,3	0,2	2,1	5,1	0,2
Rodzina Family	5,9	7,0	5,2	5,6	0,2
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	6,4	8,7	6,7	0,3	1,3
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Culture and national heritage protection	4,0	4,3	2,3	0,9	10,3
Kultura fizyczna Physical education	3,4	3,6	6,8	0,3	1,2

a Bez wydatków gminy mającej również status miasta na prawach powiatu.
a Excluding expenditure of gmina which is also city with powiat status.

WYKRES 2 (85). **RELACJA WYNIKÓW BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO DO DOCHODÓW OGÓŁEM**
CHART 2 (85). RELATION OF RESULTS OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS TO TOTAL REVENUE

a Bez gminy mającej również status miasta na prawach powiatu.
a Excluding gmina which is also city with powiat status.

Dział XIX. Inwestycje. Środki trwałe
Chapter XIX. Investments. Fixed assets

Inwestycje
Investments

TABL. 1 (139). NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

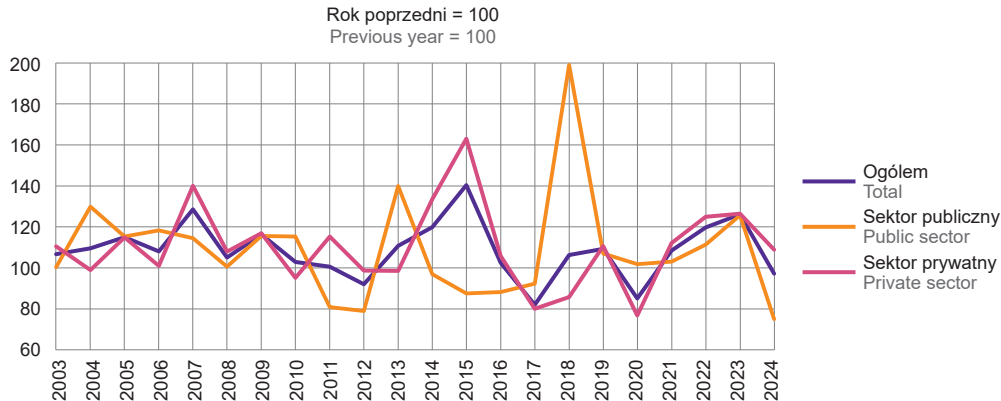
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	8052,6	6660,2	10922,5	10604,5	T O T A L
sektor publiczny	1498,3	2639,2	3802,3	2847,4	public sector
sektor prywatny	6554,3	4021,0	7120,2	7757,2	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	223,4	260,0	351,6	356,7	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	5412,3	2921,5	5367,2	5545,1	Industry
górnictwo i wydobywanie	11,3	20,3	37,9	31,1	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	2092,6	2030,8	4363,0	4618,3	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	3040,3	593,3	585,6	598,4	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	268,0	277,1	380,7	297,2	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	143,5	143,4	116,0	155,2	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	291,7	332,9	697,7	561,0	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	613,5	1504,5	1661,6	1766,2	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	40,1	27,8	44,5	63,8	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	28,8	22,8	26,6	29,1	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	23,6	12,2	22,2	84,9	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	564,1	531,3	743,9	828,9	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	21,7	47,0	66,9	35,3	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	77,4	75,1	118,5	135,4	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	302,2	202,8	913,8	261,5	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	97,5	127,9	265,1	239,1	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	118,5	270,8	286,6	217,9	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	80,0	173,7	225,2	299,9	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	14,4	6,4	15,1	24,4	Other service activities

a Według lokalizacji inwestycji. b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.

a By investment location. b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

WYKRES 1 (86). DYNAMIKA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)

CHART 1 (86). INDICES OF INVESTMENT OUTLAYS^a BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)

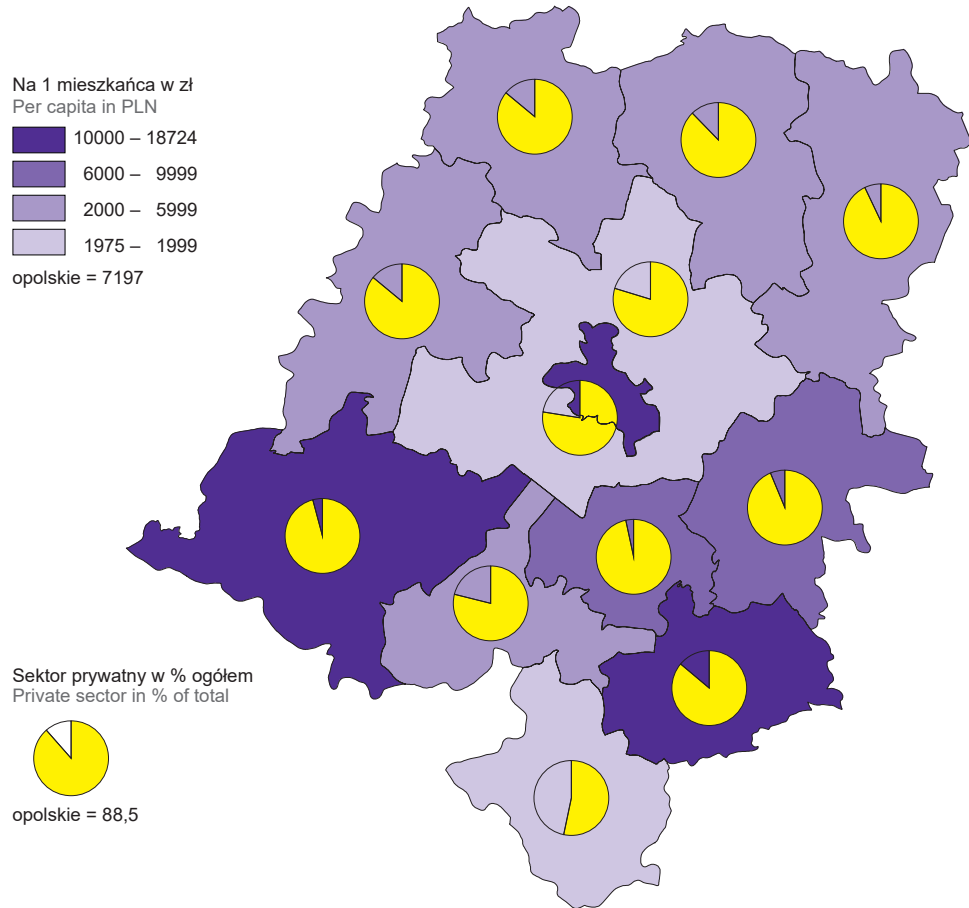

a Według lokalizacji inwestycji.

a By investment location.

MAPA 1 (35). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2024 R. (ceny bieżące)**

MAP 1 (35). **INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a IN 2024 (current prices)**

Udział sektora prywatnego w nakładach inwestycyjnych ogółem
Share of the private sector in total investment outlays

^a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób; według lokalizacji inwestycji.
^a Data concern entities employing 10 and more persons; by investment location.

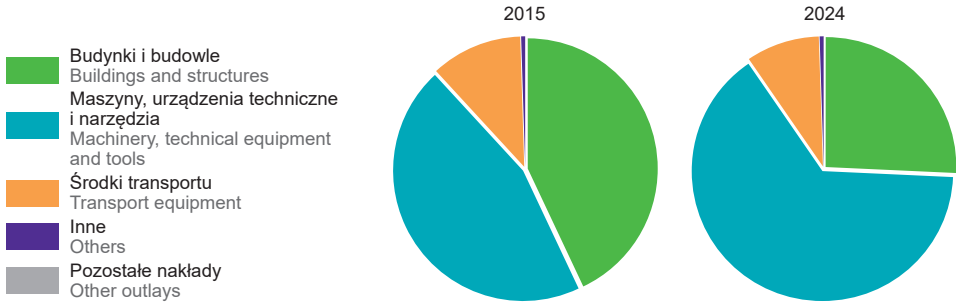
TABL. 2 (140). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP**
(ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
			w mln zł in million PLN		
O G Ó Ł E M	2015	2196,3	945,6	995,3	250,6
T O T A L	2020	2039,2	795,6	1008,3	230,0
	2023	4856,9	1453,0	2764,9	622,6
	2024	5150,1	1329,1	3339,4	469,6
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		101,6	35,5	41,9	20,9
Przemysł Industry		4028,5	866,6	3025,5	129,4
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		35,6	7,2	15,4	13,0
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		3716,2	716,6	2895,1	98,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		101,8	12,2	89,0	0,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remedia- tion activities		174,9	130,6	26,1	17,7
Budownictwo Construction		100,6	26,5	42,6	31,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		398,4	228,1	81,1	88,8
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		211,6	47,3	10,2	154,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		28,7	7,8	19,9	1,0
Informacja i komunikacja Information and communication		2,3	1,4	0,7	0,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		13,2	3,2	8,4	1,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		18,5	12,4	4,7	1,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		32,3	19,9	8,4	4,0
Edukacja Education		9,2	6,0	1,6	1,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		123,0	57,5	57,2	8,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		25,1	11,3	12,9	0,9

^a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób; według siedziby inwestora.
^a Data concern entities employing 10 and more persons; by investor's seat.

WYKRES 2 (87). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG RODZAJÓW (ceny bieżące)**

CHART 2 (87). **INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY TYPE (current prices)**

a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób; według siedziby inwestora.
a Data concern entities employing 10 and more persons; by investor's seat.

Środki trwałe
Fixed assets

TABL. 3 (141). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)**
Stan w dniu 31 grudnia
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
	w mln zł	in million PLN			
O G Ó Ł E M	81693,6	109214,5	129582,7	135035,4	T O T A L
sektor publiczny	28459,6	35257,1	42714,4	45063,0	public sector
sektor prywatny	53234,0	73957,4	86868,3	89972,3	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5561,3	6327,5	7066,5	7211,1	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	32292,9	48295,2	59016,9	59804,3	Industry
górnictwo i wydobywanie	443,5	418,2	564,3	608,8	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	19759,0	24840,4	33151,5	33386,4	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	7616,6	17566,1	19276,5	19459,0	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4473,9	5470,6	6024,5	6350,1	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	2145,5	2044,9	2199,7	2357,0	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3757,5	5625,1	5616,9	7057,7	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	14222,9	18092,2	21719,3	22691,8	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	754,9	775,0	997,5	1117,2	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	1241,1	1384,3	1264,6	1257,9	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	421,4	415,8	428,1	441,1	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	12121,7	14311,8	16505,8	17242,9	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	589,5	811,7	1065,4	1070,6	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	536,9	674,0	821,6	837,7	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2196,6	2698,7	3372,7	3581,6	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2298,4	2926,2	3495,0	3754,1	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1807,1	2506,7	3168,0	3444,8	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1531,1	2104,8	2602,0	2909,4	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	214,5	220,5	242,6	256,2	Other service activities

a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. b Łącznie z wartościami dróg publicznych, ulic i placów.

a The division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the seat of local kind-of-activity unit. b Including value of public roads, streets and squares.

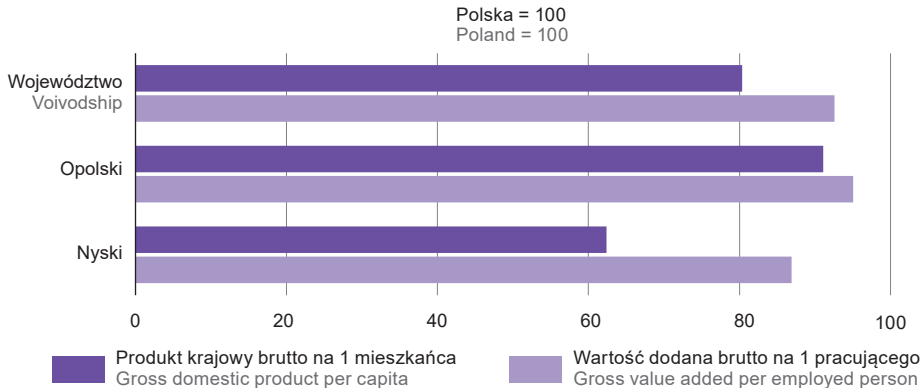
Dział XX. Rachunki regionalne
Chapter XX. Regional accounts

TABL. 1 (142). PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2020	2022	2023	2020	2022	2023
	w mln zł	in million PLN		w odsetkach	in percent	
O G Ó Ł E M T O T A L	47174	61409	66706	.	.	.
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	41622	54782	60274	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	20948	29806	32333	50,3	54,4	53,6
instytucji rządowych i samorządowych general government	7275	8783	10158	17,5	16,0	16,9
gospodarstw domowych households	12357	14616	16189	29,7	26,7	26,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	1266	2038	2175	3,0	3,7	3,6
Przemysł Industry	13254	18247	19286	31,8	33,3	32,0
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	10762	15010	15064	25,9	27,4	25,0
Budownictwo Construction	3854	4236	4849	9,3	7,7	8,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja Trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; information and communication	9170	12520	13315	22,0	22,9	22,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ Financial and insurance activities; real estate activities	3568	4552	4934	8,6	8,3	8,2
Pozostałe usługi Other services	10510	13189	15714	25,3	24,1	26,1
NA 1 MIESZKAŃCA^a PER CAPITA^a	51572	66678	72963	.	.	.

a W złotych; patrz uwagi do działu, ust. 14 na str. 209.
a In PLN; see notes to the chapter, item 14 on page 209.

WYKRES 1 (88). PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA I WARTOŚĆ DODANA BRUTTO
NA 1 PRACUJĄCEGO W PODREGIONACH W 2023 R. (ceny bieżące)
CHART 1 (88). GROSS DOMESTIC PRODUCT PER CAPITA AND GROSS VALUE ADDED
PER EMPLOYED PERSON IN SUBREGIONS IN 2023 (current prices)

TABL. 2 (143). WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO (ceny bieżące)
GROSS VALUE ADDED PER EMPLOYED PERSON (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w zł in PLN			
O G Ó Ł E M^a	134422	172821	190442	T O T A L^a
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^a	40775	66287	71056	Agriculture, forestry and fishing ^a
Przemysł	170552	226430	241849	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	153887	206614	210086	of which manufacturing
Budownictwo	137500	146290	167740	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^a ; informacja i komunikacja	129426	175060	186295	Trade; repair of motor vehicles ^a ; transportation and storage; accommodation and catering ^a ; information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^a	438526	586281	658881	Financial and insurance activities; real estate activities
Pozostałe usługi	111964	135382	159913	Other services

a Patrz uwagi do działu „Rynek pracy”, ust. 7 na str. 189.

a See notes to the chapter „Labour market”, item 7 on page 189.

TABL. 3 (144). PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN			
Produkcja globalna	97142	149885	151354	Gross output
Zużycie pośrednie	55520	95102	91080	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	41622	54782	60274	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	19662	23937	27002	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	23355	30284	31839	Gross operating surplus

TABL. 4 (145). NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	34514	41566	47165	in million PLN
na 1 mieszkańca ^a w zł	37732	45132	51589	per capita ^a in PLN
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	34496	40718	46178	in million PLN
na 1 mieszkańca ^a w zł	37712	44212	50509	per capita ^a in PLN

a Patrz uwagi do działu, ust. 14 na str. 209.

a See notes to the chapter, item 14 on page 209.

Dział XXI. Podmioty gospodarki narodowej

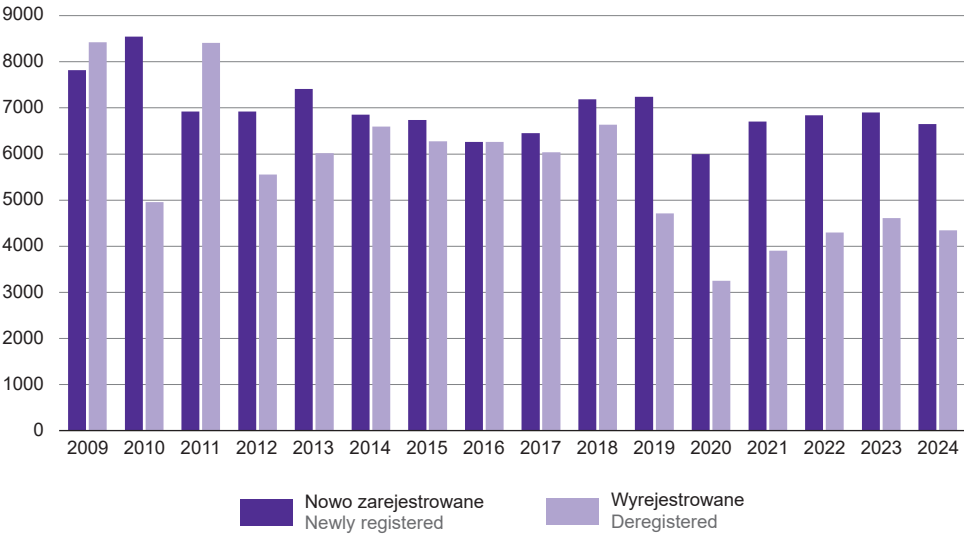
Chapter XXI. Entities of the national economy

TABL. 1 (146). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON**
Stan w dniu 31 grudnia
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2024	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	100432	105694	112573	114657	T O T A L
sektor publiczny	4192	3927	3904	3885	public sector
sektor prywatny	95819	100715	107213	109203	private sector
w tym:					of which:
Przedsiębiorstwa państwowe	2	1	1	1	State owned enterprises
Spółki	13673	14083	15207	15559	Companies
w tym:					of which:
handlowe	7079	7358	8536	8902	commercial
cywilne	6530	6662	6608	6594	civil law partnerships
Spółdzielnie	492	373	343	333	Cooperatives
Fundacje	248	417	513	578	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	3088	3385	3851	3929	Associations and social organisations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	71483	75931	80681	81955	Natural persons conducting economic activity

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; w podziale na sektory własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.
a Excluding persons tending private farms in agriculture; in division by ownership sectors – excluding entities, for which information on ownership form does not exist in the REGON register.

WYKRES 1 (89). **PODMIOTY NOWO ZAREJESTROWANE I WYREJESTROWANE W REJESTRZE REGON^a**
CHART 1 (89). NEWLY REGISTERED AND DEREGISTERED ENTITIES IN THE REGON REGISTER^a

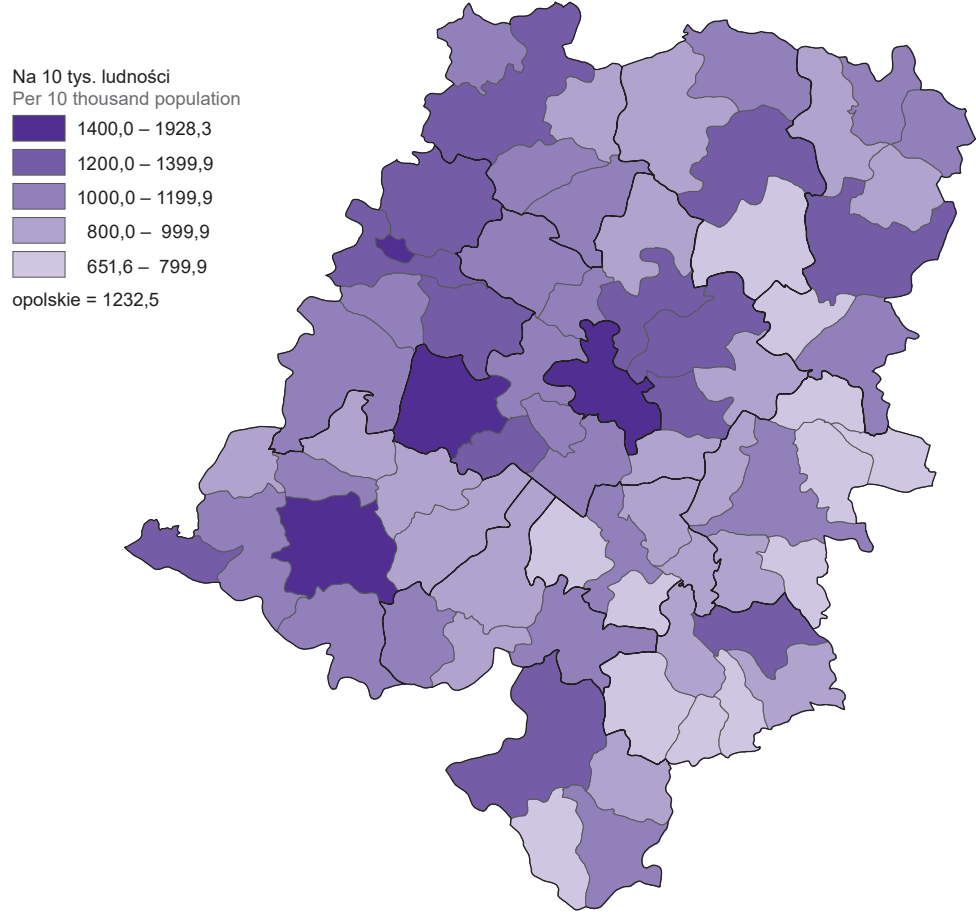
a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
a Excluding persons tending private farms in agriculture.

MAPA 1 (36). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON W 2024 R.**

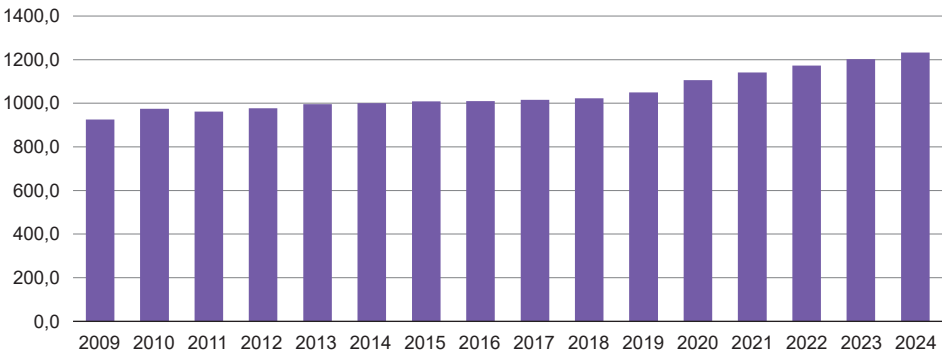
Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (36). **ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER IN 2024**

As of 31 December

Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON na 10 tys. ludności
Entities of the national economy^a in the REGON register per 10 thousand population

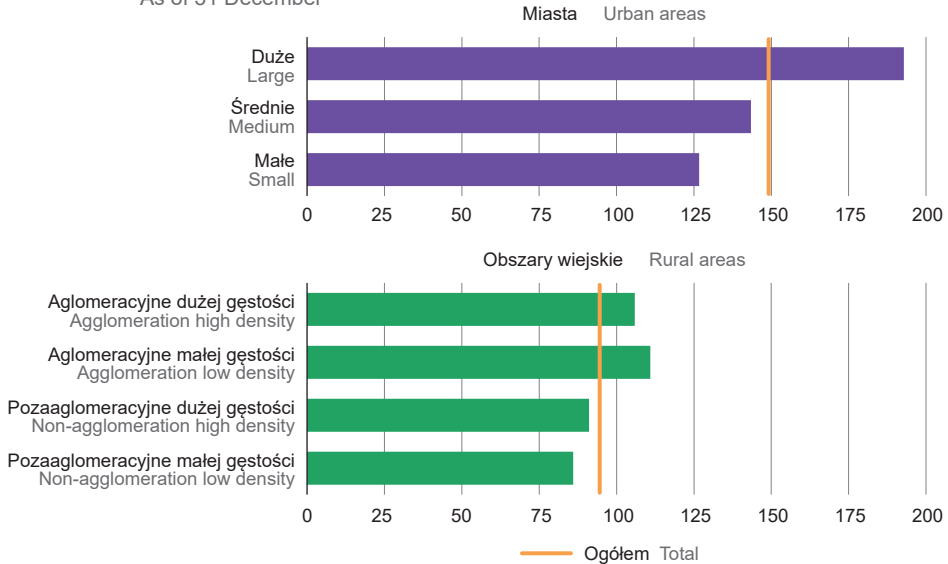

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

WYKRES 2 (90). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON
NA 1000 LUDNOŚCI W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI ORAZ WEDŁUG
DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2024 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

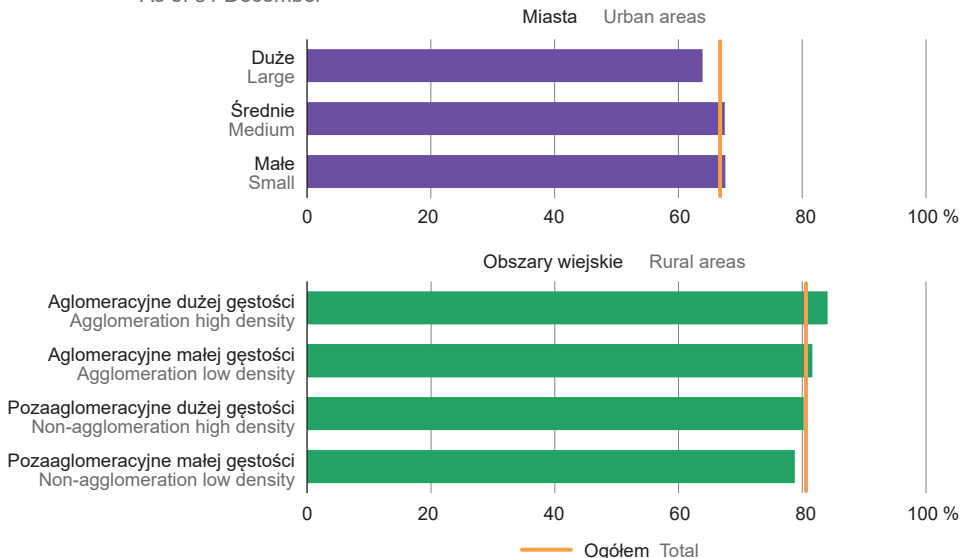
CHART 2 (90). ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
PER 1000 POPULATION IN URBAN AREAS BY SIZE AND BY DELIMITATION
OF RURAL AREAS IN 2024
As of 31 December

WYKRES 3 (91). **OSOBY FIZYCZNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ^a W % OGÓŁU
PODMIOTÓW W REJESTRZE REGON W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI
ORAZ WEDŁUG DELIMITACJI OBSZARÓW WIEJSKICH W 2024 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 3 (91). NATURAL PERSONS CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY^a IN % OF THE TOTAL
ENTITIES IN THE REGON REGISTER IN URBAN AREAS BY SIZE AND
BY DELIMITATION OF RURAL AREAS IN 2024
As of 31 December

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2024 R.
I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2024

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo opolskie		SPECIFICATION
	Poland	Opolskie Voivodship		
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	
POWIERZCHNIA. SAMORZĄD TERYTORIALNY – stan w dniu 31.12. AREA. LOCAL GOVERNMENT – as of 31.12.				
Powierzchnia w km ²	313933	9411	3,0	Area in km ²
Powiaty	314	11	3,5	Powiats
Miasta na prawach powiatu	66	1	1,5	Cities with powiat status
Gminy	2477	71	2,9	Gminas
Miasta	1013	37	3,7	Towns
Miejscowości wiejskie	53112	1166	2,2	Rural localities
Sołectwa	40824	1021	2,5	Village administrator's offices
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION				
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	15,3	0,7	4,8	particulate
gazowych	168201,4	12975,0	7,7	gaseous
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31.12.)	3250	78	2,4	Municipal wastewater treatment plants ^a (as of 31.12.)
w tym: biologiczne	2435	50	2,1	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	809	28	3,5	with increased biogene removal
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t	102890,3	1188,0	1,2	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) in thousand tonnes
Odpady komunalne wytworzone ^b (w ciągu roku) w tys. t	14158,4	390,0	2,8	Municipal waste generated ^b (during the year) in thousand tonnes
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):				Outlays on fixed assets (current prices):
służące ochronie środowiska:				in environmental protection:
w milionach złotych	15144,1	500,0	3,3	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	3,4	4,7	.	in % of total investment outlays
służące gospodarce wodnej:				in water management:
w milionach złotych	3614,6	73,5	2,0	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	0,8	0,7	.	in % of total investment outlays
WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI JUSTICE				
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych ^c :				Crimes ascertained by the Police in completed preparatory proceedings ^c :
w liczbach bezwzględnych	772681	15876	2,1	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	205,7	170,1	.	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^c w %	69,8	68,3	.	Rate of detectability of delinquents in crimes ascertained by the Police ^c in %
LUDNOŚĆ POPULATION				
Ludność (stan w dniu 31.12.) w tys.	37489,1	930,3	2,5	Population (as of 31.12.) in thousands
miasta	22276,0	490,8	2,2	urban areas
wieś	15213,1	439,5	2,9	rural areas
w tym kobiety	19382,1	480,9	2,5	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31.12.)	119	99	.	Population per 1 km ² of total area (as of 31.12.)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31.12.)	72	71	.	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31.12.)

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone. c Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.
a Working on sewage network. b Estimate includes waste collected from all property owners and considered to be waste generated. c Excluding punishable acts committed by juveniles.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2024 R. (cd.)**I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2024 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo opolskie Opolskie Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	
LUDNOŚĆ (dok.) POPULATION (cont.)				
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-4,2	-5,7	.	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagra- nicznych na pobyt stały na 1000 ludności	0,25	-1,20	.	Internal and international net migra- tion for permanent residence per 1000 population
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^{ab} w gospodarce narodowej (stan w dniu 31.12.) w tys.	15140,7	342,5	2,3	Employed persons ^{ab} in the national economy (as of 31.12.) in thousands
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	8157,57	7536,33	92,4	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31.12.) w tys.	786,2	20,0	2,5	Registered unemployed persons (as of 31.12.) in thousands
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b (stan w dniu 31.12.) w %	5,1	5,9	.	Registered unemployment rate ^b (as of 31.12.) in %
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA DWELLINGS. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE				
Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31.12.):				Dwelling stocks ^c (as of 31.12.):
mieszkania: w tysiącach	15965,7	371,1	2,3	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	425,9	398,9	.	per 1000 population
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	200,1	2,7	1,4	in thousands
na 1000 ludności	5,3	2,9	.	per 1000 population
Długość sieci (stan w dniu 31.12.) w km:				Network (as of 31.12.) in km:
wodociągowej	343900,1	8866,9	2,6	water supply
kanalizacyjnej ^d	185794,0	5683,8	3,1	sewage ^d
gazowej	176605,2	3399,8	1,9	gas supply
EDUKACJA I WYCHOWANIE ^e – stan na początku roku szkolnego EDUCATION ^e – as of beginning of the school year				
Uczniowie w szkołach ^f w tys.:				Pupils and students in schools ^f in thousands:
podstawowych	3213,1	72,0	2,2	primary
branżowych I stopnia ^g	225,0	6,7	3,0	stage I sectoral vocational ^g
branżowych II stopnia	12,6	0,4	3,1	stage II sectoral vocational
liceach ogólnokształcących	760,4	13,3	1,8	general secondary
technikach	687,7	17,2	2,5	technical secondary
ogólnokształcących artystycznych ^h	14,1	0,4	2,6	general art ^h
policealnych	245,9	5,4	2,2	post-secondary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ⁱ :				Children attending pre-primary education establishments ⁱ :
w tysiącach	1452,4	33,2	2,3	in thousands
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	997,1	1015,0	.	per 1000 children aged 3–6

a Według miejsca zamieszkania, bez zagranicy. b Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych na podstawie administracyjnych źródeł danych. c Na podstawie bilansów. d Łącznie z kolektorami. e Patrz uwagi do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 na str. 195. f Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. g Łącznie z uczniami szkół specjalnych przysposabiających do pracy. h Dających uprawnienia zawodowe. i Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

a By place of residence, without abroad. b The number of employed persons, including data on persons employed on private farms estimated on the basis of administrative data sources, was used in calculations. c Based of balances. d Including collectors. e See notes to the chapter “Education”, item 1 on page 195. f Excluding schools for adult, except post-secondary schools. g Including students of special job-training schools. h Leading to professional certification. i Including the children attending for all school year in the units performing health care activities.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2024 R. (cd.)
I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2024 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo opolskie Opolskie Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	
OCHRONA ZDROWIA ^a – stan w dniu 31.12. HEALTH CARE ^a – as of 31.12.				
Pracownicy medyczni ^b :				Medical personnel ^b :
lekarze	141193	2547	1,8	doctors
lekarze dentyści	36965	689	1,9	dentists
pielęgniarki ^c	219881	5168	2,4	nurses ^c
Przychodnie	24225	587	2,4	Outpatient departments
Szpitala ogólne	888	28	3,2	General hospitals
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	159,9	3,9	2,5	Beds in general hospitals in thousands
Apteki ogólnodostępne ^d	11229	273	2,4	Generally available pharmacies ^d
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM				
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31.12.)	7541	295	3,9	Public libraries (including branches; as of 31.12.)
Wypożyczenia na 1 czytelnika w wol.	18,4	18,8	102,2	Loans per library user in volumes
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31.12.)	982	21	2,1	Museums with branches (as of 31.12.)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	44380,6	268,2	0,6	Museum and exhibition visitors in thousands
Kina stałe (stan w dniu 31.12.)	535	14	2,6	Indoor cinemas (as of 31.12.)
Widzowie w kinach stałych w tys.	49527,1	789,5	1,6	Audience in indoor cinemas in thousands
Baza noclegowa turystyki ^e :				Tourist accommodation establish- ments ^e :
miejsca noclegowe (stan w dniu 31.07.) w tys.	839,4	7,9	0,9	bed places (as of 31.07.) in thousands
korzystający z noclegów w tys.	38842,4	365,6	0,9	tourists accommodated in thousands
ROLNICTWO AGRICULTURE				
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej ^f (stan w czerwcu) w tys. ha	14580,0	508,1	3,5	Agricultural land in good agricultural condition ^f (as of June) in thousand ha
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha	11065,7	475,5	4,3	Sown area (as of June) in thousand ha
Zbiory w tys. t:				Production in thousand tonnes:
zboża	34996,9	1997,8	5,7	cereals
ziemniaki	5920,2	138,2	2,3	potatoes
warzywa gruntowe ^g	3831,4	48,2	1,3	field vegetables ^g
Plony z 1 ha w dt:				Yields per ha in decitonnes:
zboża	49,4	59,5	120,4	cereals
ziemniaki	302	262	86,8	potatoes

a Łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej oraz spraw wewnętrznych i administracji. b Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. Patrz uwagi do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 2 na str. 195. c Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. d Dane prezentowane są na podstawie administracyjnych źródeł danych. Patrz uwagi do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 7 na str. 196. e Dotyczy obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych. Dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. f Dane za 2023 r. g Łącznie z ogrodami przydomowymi; dane według szacunków.

a Data include health care units subordinated to the Ministry of National Defence as well as the Ministry of the Interior and Administration. b Data concern those working directly with a patient, i.e., excluding persons whose primary workplace is university, a unit of state or local government administration or the National Health Fund. See notes to the chapter „Health care and social welfare”, item 2 on page 195. c Including masters of nursery. d Data are presented on the basis of administrative data sources. See notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 7 on page 196. e Data concern establishments with 10 or more bed places. Data were compiled taking into account imputation for units, which refused to participate in the survey. f Data for 2023. g Including kitchen gardens; data based on estimation.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2024 R. (cd.)**I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2024 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo opolskie Opolskie Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	
LEŚNICTWO FORESTRY				
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31.12.) w tys. ha	9289,0	251,6	2,7	Forest area (as of 31.12.) in thousand ha
Lesistość w %	29,6	26,7	.	Forest cover in %
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	2406973,2	44724,4	1,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	64078	47918	74,8	per capita in PLN
Sprzedaż produkcji budowlano-mon- tazowej ^a (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^a (current prices):
w milionach złotych	366728,5	7291,7	2,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	9763	7812	80,0	per capita in PLN
TRANSPORT. POCZTA – stan w dniu 31.12. TRANSPORT. POST – as of 31.12.				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km	318395,7	8636,0	2,7	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
Samochody osobowe zarejestrowane ^b w tys. szt.	22951,2	582,2	2,5	Registered passenger cars ^b in thousand units
Placówki pocztowe ^c	7620	220	2,9	Postal offices ^c
HANDEL – stan w dniu 31.12. TRADE – as of 31.12.				
Sklepy	318405	5554	1,7	Shops
Targowiska stałe	2636	70	2,7	Permanent marketplaces
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE				
Budżety gmin ^d				Budgets of gminas ^d
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	201841,7	6529,3	3,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	7982	8086	101,3	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	203750,8	6438,6	3,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	8057	7973	99,0	per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	138229,6	1530,6	1,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	11261	12166	108,0	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	140364,5	1605,3	1,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	11435	12760	111,6	per capita in PLN

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonania robót. b Łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. c Dane dotyczą placówek operatora wyznaczonego. d Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Realised by construction entities – by place of performing works. b Including having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. c Data concern operators of the public telecommunication network. d Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2024 R. (dok.)

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2024 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo opolskie Opolskie Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	

FINANSE PUBLICZNE (dok.)
PUBLIC FINANCE (cont.)

Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	55596,9	1765,3	3,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	2199	2186	99,4	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	54925,5	1681,6	3,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	2172	2082	95,9	per capita in PLN
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	35743,2	940,1	2,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	952	1007	105,9	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	33189,9	921,5	2,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	884	987	111,7	per capita in PLN

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE
INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Nakłady inwestycyjne ^a (ceny bieżące):				Investment outlays ^a (current prices):
w milionach złotych	442689,4	10604,5	2,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	11785	11362	96,4	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych ^b (stan w dniu 31.12.; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets ^b (as of 31.12.; current book-keeping prices):
w milionach złotych	5758149,0	135035,4	2,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	153595	145153	94,5	per capita in PLN

RACHUNKI REGIONALNE W 2023 R.
REGIONAL ACCOUNTS IN 2023

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	3415274	66706	2,0	in million PLN
na 1 mieszkańca ^c w zł	90759	72963	80,4	per capita ^c in PLN
Wartość dodana brutto (ceny bie- żące):				Gross value added (current prices):
w milionach złotych	3085935	60274	2,0	in million PLN
na 1 pracującego ^d w zł	205747	190442	92,6	per employed person ^d in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	2036324	46178	2,3	in million PLN
na 1 mieszkańca ^c w zł	54114	50509	93,3	per capita ^c in PLN

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^e (stan w dniu 31.12.)	5304156	114657	2,2	Entities of the national economy in the REGON register ^e (as of 31.12.)
sektor publiczny	112216	3885	3,5	public sector
sektor prywatny	5056056	109203	2,2	private sector

a Według lokalizacji inwestycji. b Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. c Dane na 1 mieszkańca przeliczono według liczby ludności spełniającej kryterium rezydencji zgodnie z Rozporządzeniem ESA 2010; patrz uwagi do działu „Rachunki regionalne”, ust. 14 na str. 209. d Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących. e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; w podziale według sektorów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a By investment location. b By seat of a local kind-of-activity unit. c Data calculated for the population meeting the residence criterion according to the ESA 2010 Regulation; see notes to the chapter „Regional accounts”, item 14 on page 209. d The average number of employed persons was used in calculations. e Excluding persons tending private farms in agriculture; in divisions by ownership sectors – excluding entities, for which information on the ownership form does not exist in the REGON register.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2024	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA AREA					
Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31.12.)	9412	9412	9412	9411	Area in km ² (as of 31.12.)
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele:					Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:
produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	34,1	32,0	33,2	31,1	production ^a (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)
eksploatacji sieci wodociągowej ^b	39,7	37,2	34,6	39,8	exploitation of water supply network ^b
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	12	13	14	12	Consumption of water for the needs of the national economy and population per 1 km ² in dam ³
w tym do produkcji przemysłowej	4	4	5	4	of which for industrial production
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi:					Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground:
oczyszczane w % wymagających oczyszczania	83,0	98,4	99,9	99,9	treated in % of requiring treatment
nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	2,0	0,1	0,0	0,0	untreated per 1 km ² in dam ³
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności ^c	66,1	74,5	77,2	79,8	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^c
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:					Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	2,7	1,5	1,0	0,7	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	66,2	47,4	52,3	32,9	gaseous (excluding carbon dioxide)
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:					Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:
pyłowych	99,9	99,9	100,0	100,0	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	71,2	71,6	70,6	68,7	gaseous (excluding carbon dioxide)
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31.12.):					Area of special nature value under legal protection (as of 31.12.):
w % powierzchni ogólnej	27,2	27,2	27,6	27,6	in % of total area
na 1 mieszkańca w m ²	2519	2573	2715	2793	per capita in m ²
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) na 1 km ² w t	90,7	180,3	148,1	126,2	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) per 1 km ² in tonnes
Odpady komunalne wytworzone ^d (w ciągu roku) na 1 mieszkańca w kg	255,4	278,8	387,2	417,8	Municipal waste generated ^d (during the year) per capita in kg
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakładów inwestycyjnych ogółem:					Outlays on fixed assets (current prices) in % of total investment outlays:
służące ochronie środowiska	7,0	5,1	4,4	4,7	in environmental protection
służące gospodarce wodnej	1,5	3,0	1,4	0,7	in water management

a Z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. c Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – dane szacunkowe, ludność ogółem – na podstawie bilansów. d Dane szacunkowe; od 2015 r. pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone, ze względu na objęcie od 1 lipca 2013 r. przez gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkich właścicieli nieruchomości.

a From own intakes. b Water withdrawal at intakes before entering the water network. c Population connected to wastewater treatment plants – estimated data, total population – based on balances. d Estimated data; since 2015, data have included waste collected from all property owners and are considered waste generated due to the inclusion of all property owners into the municipal waste management system, implemented by gminas since 1 July 2013.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2024	SPECIFICATION
WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI JUSTICE					
Przestępstwa stwierdzone przez Policję ^a w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:					Crimes ascertained by the Police ^a in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	30575	19927	15710	15876	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	300,2	199,5	163,7	170,1	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^a w %	73,0	65,8	72,6	68,3	Rate of detectability of delinquents in crimes ascertained by the Police ^a in %
LUDNOŚĆ ^b POPULATION ^b					
Ludność (stan w dniu 31.12.)	1017241	996011	955844	930296	Population (as of 31.12.)
miasta	532927	517177	508616	490784	urban areas
wieś	484314	478834	447228	439512	rural areas
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31.12.)	108	106	102	99	Population per 1 km ² of total area (as of 31.12.)
Ludność w wieku (stan w dniu 31.12.):					Population of age (as of 31.12.):
przedprodukcyjnym	174257	159393	158150	151573	pre-working
produkcyjnym	666937	635551	577678	545484	working
poprodukcyjnym	176047	201067	220016	233239	post-working
Małżeństwa na 1000 ludności	5,6	4,9	3,5	3,2	Marriages per 1000 population
Rozwody na 1000 ludności	1,5	1,7	1,1	1,3	Divorces per 1000 population
Urodzenia żywe na 1000 ludności	9,0	8,3	8,3	5,8	Live births per 1000 population
Zgony na 1000 ludności	9,7	10,5	13,2	11,5	Deaths per 1000 population
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,7	-2,2	-5,0	-5,7	Natural increase per 1000 population
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	5,2	4,1	4,0	3,3	Infant deaths per 1000 live births
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-1,76	-2,38 ^c	-1,17	-1,20	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:					Life expectancy at the moment of birth:
mężczyźni	73,0	73,8	73,0	75,2	males
kobiety	80,4	81,4	81,0	82,4	females
RYNEK PRACY LABOUR MARKET					
Pracujący ^{de} w gospodarce narodowej (stan w dniu 31.12.):					Employed persons ^{de} in the national economy (as of 31.12.):
w tysiącach	311,0	321,6	311,3	342,5	in thousands
w tym kobiety	142,8	150,0	141,6	159,9	of which women
na 1000 ludności	305,7	322,9	325,7	368,2	per 1000 population
Przeciętne zatrudnienie:					Average paid employment:
w przemyśle:					in industry:
w tysiącach	62,8	58,1	63,2	62,7	in thousands
na 1000 ludności	61,7	58,1	65,8	67,2	per 1000 population
w budownictwie:					in construction:
w tysiącach	15,9	16,5	18,4	19,1	in thousands
na 1000 ludności	15,7	16,5	19,1	20,4	per 1000 population

a Do 2010 r. – łącznie z prokuraturą; od 2015 r. bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. b Patrz uwagi do działu „Ludność”, ust. 1 i 2 na str. 187. c Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r. d Do 2020 r. według faktycznego miejsca pracy; w 2024 r. dane prezentowane są na podstawie administracyjnych źródeł danych według miejsca zamieszkania, bez zagranicy. e Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: dla 2010 r. i 2015 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010, dla 2020 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2020, dla 2024 r. – na podstawie administracyjnych źródeł danych.

a Until 2010 – including prosecutor's office; since 2015 excluding punishable acts committed by juveniles. b See notes to the chapter „Population”, item 1 and 2 on page 187. c Net migration was calculated using data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014. d Until 2020 by actual workplace; in 2024 data are presented on the basis of administrative data sources by place of residence without data from abroad. e Data are compiled taking into account persons employed on private farms in agriculture estimated using the results: for 2010 and 2015 – of the Agricultural Census 2010, for 2020 – of the Agricultural Census 2020, for 2024 – data are presented on the basis of administrative data sources by place of residence.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2024	SPECIFICATION
RYNEK PRACY (dok.) LABOUR MARKET (cont.)					
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31.12.) w tys.	48,8	36,2	25,0	20,0	Registered unemployed persons (as of 31.12.) in thousands
2010=100	.	74,2	51,2	41,0	2010=100
W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31.12.):					In % of registered unemployed persons (as of 31.12.):
kobiety	52,9	54,6	55,3	53,3	women
w wieku 24 lata i mniej	22,2	14,0	11,4	11,2	aged 24 years and less
pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	24,0	34,4	38,9	39,5	out of work for longer than 1 year
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31.12.) na 1 ofertę pracy	46	22	16	13	Registered unemployed persons (as of 31.12.) per a job offer
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan w dniu 31.12.) w %	13,6	10,1	7,4	5,9	Registered unemployment rate ^a (as of 31.12.) in %
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE WAGES AND SALARIES. SOCIAL BENEFITS					
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	2946,59	3565,04	4799,76	7536,33	Average monthly gross wages and salaries in PLN
2010=100	.	121,0	162,9	255,8	2010=100
w tym: w przemyśle	3041,07	3679,97	5005,13	7532,02	of which: in industry
w budownictwie	2319,46	2939,73	3917,45	6113,70	in construction
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	215,6	201,8	211,4	209,9	Average number of retirees and pensioners in thousands
pobierających emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	184,9	176,2	189,3	190,7	receiving retirement and other pen- sion paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	30,7	25,5	22,1	19,2	farmers
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:					Average monthly gross retirement and other pension in PLN:
wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	1560,14	1948,36	2354,95	3701,66	paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	1017,25	1245,08	1413,98	2144,14	farmers
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA DWELLINGS. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE					
Zasoby mieszkaniowe ^b (stan w dniu 31.12.):					Dwelling stocks ^b (as of 31.12.):
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach	343,9	351,8	360,4	371,1	in thousands
na 1000 ludności	338,1	353,2	377,0	398,9	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	79,4	80,5	81,7	82,3	average useful floor area of dwelling in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania:					Dwellings completed:
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach	2,1	1,7	2,6	2,7	in thousands
na 1000 ludności	2,1	1,7	2,7	2,9	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	113,9	130,8	115,2	104,6	average useful floor area of dwelling in m ²

a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: dla 2010 r. i 2015 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010, dla 2020 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2020, dla 2024 r. – na podstawie administracyjnych źródeł danych. b Na podstawie bilansów.

a The number of employed persons, including estimated data on persons employed on private farms in agriculture was used in calculations, using the results: for 2010 and 2015 – of the Agricultural Census 2010, for 2020 – of the Agricultural Census 2020, for 2024 – data are presented on the basis of administrative data sources. b Based on balances.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2024	SPECIFICATION
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA (dok.) DWELLINGS. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE (cont.)					
Długość sieci (stan w dniu 31.12.) w km:					Network (as of 31.12.) in km:
wodociągowej	7778,0	8228,6	8665,0	8866,9	water supply
kanalizacyjnej ^a	3043,4	4749,4	5325,7	5683,8	sewage ^a
Zużycie w gospodarstwach domowych:					Consumption in households:
wody z wodociągów:					water from water supply systems:
w hektometrach sześciennych	29,8	30,0	31,1	31,0	in cubic hectometres
na 1 mieszkańca w m ³	29,2	30,0	32,4	33,2	per capita in m ³
energii elektrycznej w miastach:					electricity in urban areas:
w gigawatogodzinach	470,2	380,1	416,4	397,2	in gigawatt hours
na 1 mieszkańca w kWh	881	732	815	806	per capita in kWh
EDUKACJA I WYCHOWANIE EDUCATION					
Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					Pupils and students in schools ^b (as of beginning of the school year) in thousands:
podstawowych ^c	52,3	55,7	68,9	72,0	primary ^c
branżowych I stopnia ^{de}	7,3	5,7	5,9	6,7	stage I sectoral vocational ^{de}
branżowych II stopnia	.	.	0,1	0,4	stage II sectoral vocational
liceach ogólnokształcących ^f	13,4	9,7	11,4	13,3	general secondary ^f
liceach profilowanych	0,7	.	.	.	specialised secondary
technikach ^g	14,7	13,7	16,5	17,2	technical secondary ^g
ogólnokształcących artystycznych ^h	0,2	0,3	0,3	0,4	general art ^h
policealnych	6,2	5,1	4,8	5,4	post-secondary
Absolwenci branżowych szkół I stopnia ^d , branżowych II stopnia, liceów ogólnokształcących, techników oraz ogólnokształcących artystycznych dających uprawnienia zawodowe ^{efgik} (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	11,3	8,5	7,5	7,6	Graduates of stage I sectoral vocational ^d , stage II sectoral vocational, general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schools ^{efgik} (excluding schools for adults) per 1000 population
Studenci uczelni ⁱ (stan w dniu 31.12; w latach 2010–2017 – stan w dniu 30.11.) w tys.	39,7	24,1	19,5	19,4	Students of higher education institutions ⁱ (as of 31.12.; in years 2010–2017 – as of 30.11.) in thousands
Absolwenci uczelni ^{lm} w tys.	11,0	8,3	4,8	4,7	Graduates of higher education institutions ^{lm} in thousands
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	8,9	5,3	3,4	2,9	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thousands
Absolwenci szkół dla dorosłych ^l w tys.	2,5	2,0	1,2	0,7	Graduates of schools for adults ^l in thousands

a Łącznie z kolektorami. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. d Do roku szkolnego 2016/17 zasadnicze szkoły zawodowe. e–g Łącznie ze szkołami: e – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, f – z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi (w latach szkolnych 2004/05–2012/13 – uczniowie, 2005/06–2012/13 – absolwenci), g – z uzupełniającymi technikami (w latach szkolnych 2004/05–2013/14 – uczniowie, 2006/07–2013/14 – absolwenci). h Dające uprawnienia zawodowe. i Z poprzedniego roku szkolnego. k Łącznie z liceami profilowanymi w latach szkolnych 2004/05–2013/14. l Łącznie z filiami uczelni mających siedzibę jednostki macierzystej poza województwem opolskim; bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. m W latach 2010–2018 – z poprzedniego roku akademickiego, a od 2019 r. – z roku kalendarzowego.

a Including collectors. b Excluding schools for adults, except post-secondary schools. c Excluding children aged 6 attending pre-primary education establishments. d Until the 2016/17 school year, basic vocational schools. e–g Including schools: e – special job-training schools, f – supplementary general secondary schools (in the 2004/05–2012/13 school years – students, 2005/06–2012/13 – graduates), g – supplementary technical secondary schools (in the 2004/05–2013/14 school years – students, 2006/07–2013/14 – graduates). h Leading to professional certification. i From the previous school year. k Including specialised secondary schools in the 2004/05–2013/14 school years. l Including branches of higher education institutions seated outside the territory of Opolskie Voivodship; excluding higher education institutions of the Ministry of National Defence; excluding foreigners. m 2010–2018 – from the previous academic year, and since 2019 – from the calendar year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2024	SPECIFICATION
EDUKACJA I WYCHOWANIE (dok.) EDUCATION (cont.)					
Wychowanie przedszkolne (stan na początek roku szkolnego):					Pre-primary education (as of beginning of the school year):
miejsca w przedszkolach w tys.	28,1	28,4	.	33,0	places in nursery schools in thousands
dzieci ^a w tys.	28,6	26,7	32,8	33,2	children ^a in thousands
w przedszkolach	25,7	24,0	29,6	29,9	in nursery schools
w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	2,8	2,5	3,0	3,0	in pre-primary sections in primary schools
Dzieci w przedszkolach (stan na początek roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat ^b	739,3	893,9	827,0	916,0	Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6 ^b
OCHRONA ZDROWIA ^c I POMOC SPOŁECZNA HEALTH CARE ^c AND SOCIAL WELFARE					
Pracownicy medycyny ^d (stan w dniu 31.12.):					Medical personnel ^d (as of 31.12.):
lekarze	.	.	2264	2547	doctors
lekarze dentyści	.	.	654	689	dentists
pielęgniarki ^e	.	.	5140	5168	nurses ^e
Łóżka w szpitalach ogólnych ^f (stan w dniu 31.12.) na 10 tys. ludności	43,1	46,2	42,1	42,4	Beds in general hospitals ^f (as of 31.12.) per 10 thousand population
Leczeni w szpitalach ogólnych (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) na 10 tys. ludności	1714,6	1658,8	1198,4	1711,3	In-patients in general hospitals (excluding interward patient transfer) per 10 thousand population
Przychodnie (stan w dniu 31.12.)	433	538	532	587	Outpatient departments (as of 31.12.)
Apteki ogólnodostępne ^g (stan w dniu 31.12.)	279	314	291	273	Generally available pharmacies ^g (as of 31.12.)
Liczba ludności (stan w dniu 31.12.) na 1 aptekę ogólnodostępną	3646	3172	3285	3408	Population (as of 31.12.) per generally available pharmacy
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:					Consultations provided within the scope of outpatient health care per capita:
lekarskie	6,1	6,6	6,1	7,4	medical
stomatologiczne	0,5	0,6	0,5	0,7	dental
Dzieci ^h w żłobkach ^h i klubach dziecięcych ⁱ (stan w dniu 31.12.) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	42,9	112,1	175,6	281,1	Children ^h in nurseries ^h and children's clubs ⁱ (as of 31.12.) per 1000 children up to age 3
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM					
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31.12.)	318	315	302	295	Public libraries (including branches; as of 31.12.)
Wypożyczenia książek z bibliotek publicznych ^k w wol.: na 1000 ludności	3070,1	2944,2	2064,9	2625,7	Public library loans ^k in volumes: per 1000 population
na 1 czytelnika	20,2	18,8	16,3	18,8	per library user
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31.12.) na 1000 ludności	1,7	2,1	2,6	2,5	Seats in theatres and music institutions (as of 31.12.) per 1000 population
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^l na 1000 ludności	151,2	160,3	42,1	155,6	Audience in theatres and music institutions ^l per 1000 population

a Łącznie z – nieuwzględnionymi w podziale według rodzaju placówek – zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi. Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą (do 2011 r. określanych jako zakłady opieki zdrowotnej). b W 2015 r. do przeliczeń wskaźnika użyto liczbę dzieci w grupie wieku 3–5 lat. c Od 2012 r. łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz w 2010 r. Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. d Dane dotyczące pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. Patrz uwagi do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 2 na str. 195. e Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. f Bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. g W 2024 r. dane prezentowane są na podstawie administracyjnych źródeł danych. h Do 2020 r. łącznie z oddziałami żłobkowymi. i W 2010 r. bez klubów dziecięcych. k Od 2015 r. łącznie z wypożyczeniami międzybibliotecznymi. l Łącznie z przedstawieniami i koncertami organizowanymi w plenerze.

a Including pre-primary education groups and pre-primary points not listed in division by type of establishments. Including the children attending for all school year in the units performing health care activities (until 2011 defined as health care institution). b In 2015, the rate was calculated using the number of children aged 3–5. c Since 2012, data have included health care of: the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration as well as in 2010 the Internal Security Agency. d Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local government administration and National Health Fund. See notes to the chapter „Health care and social welfare”, item 2 on page 195. e Including masters of nursery. f Excluding day places in hospital wards; including beds and incubators for newborns. g In 2024 data are presented on the basis of administrative data sources. h Until 2020 including nursery wards. i In 2010, excluding children's clubs. k Since 2015, including interlibrary lending. l Including outdoor performances and concerts.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2024	SPECIFICATION
KULTURA. TURYSTYKA (dok.) CULTURE. TOURISM (cont.)					
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31.12.)	13	16	18	21	Museums with branches (as of 31.12.)
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	177,1	237,4	99,9	287,4	Museum and exhibition visitors per 1000 population
Kina stałe (stan w dniu 31.12.)	9	11	12	14	Indoor cinemas (as of 31.12.)
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31.12.) na 1000 ludności	3,5	4,7	4,4	5,6	Seats in indoor cinemas (as of 31.12.) per 1000 population
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	550,5	724,3	299,4	845,8	Audience in indoor cinemas per 1000 population
Abonenci (stan w dniu 31.12.) na 1000 ludności:					Subscribers (as of 31.12.) per 1000 population:
radiowi	189,9	192,2	194,3	147,0	radio
telewizyjni	184,9	186,2	188,2	141,3	television
Obiekty noclegowe turystyki ^a (stan w dniu 31.07.)	111	168	138	131	Tourist accommodation establishments ^a (as of 31.07.)
w tym hotele	29	58	57	49	of which hotels
Miejsca noclegowe ^a (stan w dniu 31.07.) na 10 tys. ludności	76,2	94,1	80,2	84,6	Bed places ^a (as of 31.07.) per 10 thousand population
Korzystający z noclegów ^a na 1000 ludności	220,4	329,4	222,2	391,7	Tourists accommodated ^a per 1000 population
ROLNICTWO AGRICULTURE					
Użytki rolne (stan w czerwcu) w tys. ha	513,1 ^b	496,6	518,3 ^c	.	Agricultural land (as of June) in thousand ha
w tym w dobrej kulturze rolnej w %	99,0 ^b	99,4	99,4 ^c	.	of which in good agricultural condition in %
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha	453,2 ^b	449,7	468,1 ^c	475,5	Sown area (as of June) in thousand ha
w tym w %:					of which in %:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	61,5 ^b	59,6	58,5 ^c	52,8	basic cereals (including cereal mixtures)
ziemniaki	1,9 ^b	1,5	1,3 ^c	1,1	potatoes
buraki cukrowe	3,2 ^b	2,3	3,3 ^c	3,1	sugar beets
Zbiory w tys. t:					Crop production in thousand tonnes:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	1357,8	1369,8	1562,0	1323,9	basic cereals (including cereal mixtures)
ziemniaki	222,6	162,1	205,7	138,2	potatoes
buraki cukrowe	722,1	527,1	1022,4	1102,6	sugar beets
Plony z 1 ha w dt:					Yields per ha in decitonnes:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	48,7	51,1	57,2	52,7	basic cereals (including cereal mixtures)
ziemniaki	259	234	350	262	potatoes
buraki cukrowe	499	506	672	738	sugar beets
Zwierzęta gospodarskie (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych w szt.:					Livestock (as of June) per 100 ha of agricultural land in heads:
bydło	23,9 ^b	23,4	25,1	27,5	cattle
trzoda chlewna	117,2 ^b	83,0	63,3	61,9	pigs
Produkcja na 1 ha użytków rolnych:					Production per ha of agricultural land:
żywcza rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^d w kg	238	215	221	235	of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^d in kg
mleka krowiego w l	565	537	607	454	of cows' milk in litres

a Od 2015 r. dotyczy obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych. Od 2020 r. dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. c Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2020. d Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

U w a g a. W latach międzypisowych dane dla użytków rolnych na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a Since 2015, concern establishments 10 or more bed places. Data since 2020 were compiled taking into account imputation for units, which refused to participate in the survey. b Data of the Agricultural Census 2010. c Data of the Agricultural Census 2020. d Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

N o t e. In the intercensal years data for agricultural land on the basis of periodic survey conducted every three years.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2024	SPECIFICATION
ROLNICTWO (dok.) AGRICULTURE (cont.)					
Ciągniki rolnicze w tys. szt. (stan w czerwcu)	37,5 ^a	.	34,8 ^b	.	Agricultural tractors in thousand units (as of June)
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych w kg:					Consumption of fertilisers in terms of pure ingredient per ha of agricultural land in kg:
mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	183,5 ^a	199,8	189,5 ^b	.	mineral or chemical (including mixed fertilisers)
wapniowych	103,9 ^a	94,3	146,0 ^b	.	lime
LEŚNICTWO FORESTRY					
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31.12.) w tys. ha	256,4	257,3	257,9	258,3	Forest land (as of 31.12.) in thousand ha
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31.12.):					Forest areas (as of 31.12.):
w tysiącach hektarów	249,3	250,4	251,0	251,6	in thousand ha
na 1 mieszkańca w ha	0,2	0,3	0,3	0,3	per capita in ha
Lesistość (stan w dniu 31.12.) w %	26,5	26,6	26,7	26,7	Forest cover (as of 31.12.) in %
Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	476	554	527	578	Timber removals per 100 ha of forest area in m ³
PRZEMYSŁ INDUSTRY					
Produkcja sprzedana przemysłu:					Sold production of industry:
w milionach złotych (ceny bieżące)	18673,6	24092,2	32733,2	44724,4	in million PLN (current prices)
rok poprzedni=100 (ceny stałe)	90,4	109,5	97,3	95,0	previous year=100 (constant prices)
2010=100 (ceny stałe)	.	116,3	149,4	168,6	2010=100 (constant prices)
na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	298968	415312	520029	714539	per employee in PLN (current prices)
na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	18334	24119	34103	47918	per capita in PLN (current prices)
BUDOWNICTWO CONSTRUCTION					
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^c (ceny bieżące):					Sales of construction and assembly production ^c (current prices):
w milionach złotych	3151,5	3381,1	4881,3	7291,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	3094	3385	5086	7812	per capita in PLN
TRANSPORT. POCZTA – stan w dniu 31.12. TRANSPORT. POST – as of 31.12.					
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^d :					Railway lines operated – standard gauge ^d :
w kilometrach	868	749	786	781	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	9,2	8,0	8,4	8,3	per 100 km ² of total area in km
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):					Hard surface public roads (urban and non-urban):
w kilometrach	8615	8400	8522	8636	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	91,5	89,2	90,5	91,8	per 100 km ² of total area in km

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2020. c Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót. d Dane dotyczą sieci kolejowej Polskich Kolei Państwowych (PKP) oraz innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

U w a g a. W latach międzyspisowych dane dla ciągników rolniczych i zużycia nawozów na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a Data of the Agricultural Census 2010. b Data of the Agricultural Census 2020. c Realised by construction units – by place of performing works. d Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as other entities which are administrators of railway infrastructure.

N o t e. In the intercensal years data for agricultural tractors and fertiliser consumption on the basis of periodic survey conducted every three years.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2024	SPECIFICATION
TRANSPORT. POCZTA – stan w dniu 31.12. (dok.) TRANSPORT. POST – as of 31.12. (cont.)					
Samochody osobowe zarejestrowane ^a :					Registered passenger cars ^a :
w tysiącach sztuk	493,4	581,5	680,9	582,2 ^b	in thousand units
na 1000 ludności	485,0	583,8	712,3	625,8 ^b	per 1000 population
Placówki pocztowe ^c :					Postal service offices ^c :
na 100 tys. ludności	24,4	21,1	23,0	23,6	per 100 thousand population
HANDEL TRADE					
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):					Retail sales (current prices):
w milionach złotych	8314,8	8727,6	10770,3	10377,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	8163	8737	11221	11118	per capita in PLN
Sklepy (stan w dniu 31.12.)	8652	8850	7266	5554	Shops (as of 31.12.)
Liczba ludności na 1 sklep (stan w dniu 31.12.)	118	113	132	168	Population per shop (as of 31.12.)
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE					
Budżety gmin^d					Budgets of gminas^d
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	2364,9	2726,7	4363,4	6529,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	2640	3101	5244	8086	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	2665,3	2679,1	4155,2	6438,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	2975	3046	4993	7973	per capita in PLN
Budżet miasta na prawach powiatu					Budget of city with powiat status
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	540,6	647,9	1286,6	1530,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	4407	5423	10075	12166	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	568,8	640,2	1251,8	1605,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	4637	5359	9802	12760	per capita in PLN
Budżety powiatów					Budgets of powiats
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	726,3	764,9	1042,8	1765,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	811	870	1253	2186	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	748,0	759,9	986,3	1681,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	835	864	1185	2082	per capita in PLN
Budżet województwa					Budget of the voivodship
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	493,2	425,0	631,6	940,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	484	426	658	1007	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	555,0	391,5	547,0	921,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	545	392	570	987	per capita in PLN

a Od 2011 r. łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. b Dane po rewizji CEPIK, przeprowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji w odniesieniu do pojazdów nieaktywnych (według kryteriów określonych przez Ministerstwo) są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie. c Dane dotyczą operatora wyznaczonego (do 2012 r. operatora publicznego). d Bez dochodów i wydatków gminy mającej również status miasta na prawach powiatu.

a Since 2011, including having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. b Data following the CEPIK revision conducted by the Ministry of Digital Affairs concerning inactive vehicles (based on the criteria specified by the Ministry) are incomparable with the data for previous years. c Data concern the appointed operator (until 2012 the public operator). d Excluding revenue and expenditure of gmina which is also city with powiat status.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2024	SPECIFICATION
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENTS. FIXED ASSETS					
Nakłady inwestycyjne ^a (ceny bieżące):					Investment outlays ^a (current prices):
w milionach złotych	4675,3	8052,6	6660,2	10604,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	4590	8062	6939	11362	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych ^b (stan w dniu 31.12.; bieżące ceny ewidencyjne):					Gross value of fixed assets ^b (as of 31.12.; current book-keeping prices):
w milionach złotych	67939,0	81693,6	109214,5	135035,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	66787	82021	114260	145153	per capita in PLN
RACHUNKI REGIONALNE ^{cd} REGIONAL ACCOUNTS ^{cd}					
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):					Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	31088	37884	47174	66706	in million PLN
na 1 mieszkańca ^e w zł	31915	39672	51572	72963	per capita ^e in PLN
Produkt krajowy brutto (ceny stałe) – rok poprzedni=100	101,8	102,6	97,1	99,2	Gross domestic product (constant prices) – previous year=100
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):					Gross value added (current prices):
w milionach złotych	27339	33632	41622	60274	in million PLN
na 1 mieszkańca ^e w zł	28067	35219	45503	65927	per capita ^e in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:					Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	21793	25700	34496	46178	in million PLN
na 1 mieszkańca ^e w zł	22373	26912	37712	50509	per capita ^e in PLN
Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych – rok poprzedni=100	101,6	104,3	104,0	102,9	Gross real disposable income in the households sector – previous year=100
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON ^f – stan w dniu 31.12. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER ^f – as of 31.12.					
Ogółem: w tysiącach	99,1	100,4	105,7	114,7	Total: in thousands
na 10 tys. ludności	974,4	1008,3	1105,8	1232,5	per 10 thousand population
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:					Legal persons and organisational entities without legal personality:
w tysiącach	25,3	28,9	29,8	32,7	in thousands
2010=100	.	114,2	117,4	129,0	2010=100
w tym:					of which:
spółdzielnie	0,5	0,5	0,4	0,3	cooperatives
spółki handlowe	5,4	7,1	7,4	8,9	commercial companies
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	1,4	1,5	0,9	0,9	of which with foreign capital participation
spółki cywilne	6,4	6,5	6,7	6,6	civil law partnerships
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:					Natural persons conducting economic activity:
w tysiącach	73,8	71,5	75,9	82,0	in thousands
2010=100	.	96,9	102,9	111,1	2010=100
na 10 tys. ludności	725,2	717,7	794,4	881,0	per 10 thousand population

a Według lokalizacji inwestycji. b Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. c W rubryce dla 2024 r. dane dotyczą 2023 r. d Patrz uwagi do działu „Rachunki regionalne”, ust. 13 na str. 208. e Dane na 1 mieszkańca przeliczono według liczby ludności spełniającej kryterium rezydencji zgodnie z Rozporządzeniem ESA 2010; patrz uwagi do działu „Rachunki regionalne”, ust. 14 na str. 209. f Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a By investment location. b By seat of a local kind-of-activity unit. c In the column for 2024, data concern 2023. d See notes to the chapter „Regional accounts”, item 13 on page 208. e Data calculated for the population meeting the residence criterion according to the ESA 2010 Regulation; see notes to the chapter „Regional accounts”, item 14 on page 209. f Excluding persons tending private farms in agriculture.

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w Roczniku – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**.

W tablicach zawierających informacje w podziale na **miasta i wieś**, przez „**miasta**” rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez „**wieś**” – gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

2. Dane prezentowane są w układzie klasyfikacji **Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)** obowiązującej w krajach Unii Europejskiej, wprowadzonej rozporządzeniem Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. Klasyfikacja została ustanowiona w celu zbierania, opracowania i rozpowszechniania na obszarze Unii Europejskiej porównywalnych danych dla statystyk regionalnych. Od 1 stycznia 2024 r. obowiązują zmiany wprowadzone Rozporządzeniem Komisji (UE) 2023/674 z dnia 26 grudnia 2022 r.

Polska podzielona jest na 3 poziomy NUTS:

- NUTS 1 – **makroregiony** (grupujące województwa) – 7 jednostek,
- NUTS 2 – **regiony** (województwa lub ich części) – 17 jednostek,
- NUTS 3 – **podregiony** (grupujące powiaty) – 73 jednostki.

3. Prezentowane dane, jeśli nie zaznaczono inaczej, dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

4. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i jeśli nie zaznaczono inaczej, obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

5. Dane prezentuje się:

- 1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r.

W ramach PKD 2007 wyodrębniono „**Przemysł**” jako dodatkowe grupowanie, które obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”;

2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

3) według **sektorów własności**:

- **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określa się głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

6. Dane, jeśli nie zaznaczono inaczej, opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

7. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano, jeśli nie zaznaczono inaczej, tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

General notes

1. Data in the Yearbook, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**.

In the tables containing information divided into **urban areas** and **rural areas**, the term “**urban areas**” is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while the term “**rural areas**” is understood as rural gminas and rural area in urban-rural gminas.

2. Data are presented in accordance with the **Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS)**, obligatory in the countries of the European Union, introduced according to the Regulation No. 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003. Classification was established to enable the collection, compilation and dissemination of harmonised regional statistical data in the European Union. From 1 January 2024 there are changes applied by Commission Regulation (EU) 2023/674 of 26 December 2022.

Poland is divided into 3 levels of NUTS:

- NUTS 1 – **macroregions** (grouping voivodships) – 7 units,
- NUTS 2 – **regions** (voivodships or their parts) – 17 units,
- NUTS 3 – **subregions** (grouping powiats) – 73 units.

3. Presented data, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

4. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed** and, unless otherwise indicated, include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

5. Data are presented:

- 1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the Regulation of the Council of Ministers of 24 December 2007.

The item “**Industry**” was introduced, as an additional grouping, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

The item “**Other services**” was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation”, “Other service activities” as well as “Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use”;

2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts;

3) according to **ownership sectors**:

- **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,
- **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

6. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with the **respective organisational status of units of the national economy**.

7. Data according to NACE Rev. 2 sections as well as according to territorial division are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organisational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

8. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

9. Do ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD 2007 – należą:

- 1) **Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług – PKWiU 2015**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2015, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2016 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 września 2015 r. w miejsce PKWiU 2008 obowiązującej do 31 grudnia 2015 r.;
- 2) **Klasyfikacja Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 3) **Polska Klasyfikacja Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania obiektów budowlanych; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r.;
- 4) **Klasyfikacja Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT 2016 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2017 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r., w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2016 r.

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach oraz na mapach i wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotację otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych oraz do 2010 r. zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

11. Jako **ceny stałe** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) dla lat 2006–2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011–2015,
 - ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) dla lat 2016–2021,
 - ceny stałe 2021 r. (średnie ceny bieżące 2021 r.) od 2022 r.

12. Liczby **względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

13. Do przeliczeń danych według liczby ludności, jeśli nie zaznaczono inaczej, przyjęto liczbę ludności według krajowej definicji zamieszkania, opracowaną metodą bilansową.

Przy **przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) – według stanu w dniu 30 czerwca.

8. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own account in order to earn a profit.

9. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Polish Classification of Products and Services – PKWiU 2015**, on the basis of which products and goods are grouped; PKWiU 2015 compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 January 2016 by the Regulation of the Council of Ministers, dated 4 September 2015 replacing the PKWiU 2008 classification which was in force until 31 December 2015;
- 2) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditure on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 3) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which type of constructions are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 January 2000 by the Regulation of the Council of Ministers of 30 December 1999;
- 4) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT 2016 was introduced on 1 January 2017 by the Regulation of the Council of Ministers of 3 October 2016, replacing the classification which was in force until 31 December 2016.

10. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables as well as maps and charts in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax on goods and services – VAT (on domestic and imported products), taxes and customs duties on imports (including excise tax), as well as other taxes on products, such as excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g. on games of chance and mutual betting as well as until 2010 lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers in buses with foreign registration).

11. **Constant prices** were adopted as follows:

- 1) agricultural output – current prices from the year preceding the reference year, with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry:
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) for 2006–2010,
 - 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011–2015,
 - 2015 constant prices (2015 average current prices) for 2016–2021,
 - 2021 constant prices (2021 average current prices) since 2022.

12. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices – in case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods – are calculated in comparable conditions.

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

13. For the purpose of calculating data by population number, unless otherwise indicated, the population number according to the national definition of residence, compiled using the balance method, was adopted.

When **computing per capita data (per 1000 population, etc.)** as of the end of a year (e.g. beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 December was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g. vital statistics, production) – as of 30 June.

- Przyjętą do przeliczeń liczbę ludności opracowano:
- dla lat 2000–2009 na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, przy czym dla lat 2000–2001 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2002 r.;
 - dla lat 2010–2019 na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, przy czym dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.;
 - od 2020 r. na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021, przy czym dla lat 2020–2021 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2021 r.

14. Od 2023 r. zwiększyła się powierzchnia Polski o morskie wody wewnętrzne Zatoki Puckiej oraz część Zatoki Gdańskiej (zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2021 r. w sprawie państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju). W związku z tym od 2023 r. **do przeliczeń wskaźników odnoszących się do powierzchni ogólnej kraju** przyjęto całkowitą powierzchnię jednostek, wliczając obszar morskich wód wewnętrznych.

15. Dane, jeśli nie zaznaczono inaczej, nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

16. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego w Opolu.

17. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

18. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza statystyki publicznej opatrzone odpowiednimi notami.

19. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
-----------------------	--------------------------

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY – NACE Rev. 2

sekcje sections	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi Accommodation and food service activities
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy divisions	
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

* * *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych znajdują się w uwagach do poszczególnych działów, a bardziej szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki w zakładce „Metainformacje” na stronie Głównego Urzędu Statystycznego, w publikacjach tematycznych oraz w serii „Metodologia badań statystycznych”.

The population number adopted for calculations was compiled:

- for the years 2000–2009 on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2002, but for 2000–2001 by the administrative division in force as of 31 December 2002;
- for the years 2010–2019 on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2011, but for 2010 by the administrative division in force as of 31 December 2011;
- since 2020 on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2021, but for 2020–2021 by the administrative division in force as of 31 December 2021.

14. From 2023, the area of Poland has increased due to inclusion of internal marine waters of the Bay of Puck as well as part of Bay of Gdańsk (in accordance with § 6 section 1 of the Regulation of the Council of Ministers of 16 July 2021 on the state register of borders and areas of territorial division units of the country). Therefore, from 2023, **for calculations of indicators related to the total area of the country**, the total area of units, including area of internal marine waters, has been assumed.

15. Data, unless otherwise indicated, do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

16. Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office in Opole.

17. Due to data rounding, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.

18. Statistical information derived from sources other than the statistical public is indicated in the appropriate notes.

19. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are contained in the notes to individual chapters, while more detailed information on particular fields of statistics can be found in the “Metainformation” tab on Statistic Poland website, in thematic publication as well as in the series “Statistical Research Methodology”.

Delimitacja obszarów wiejskich

1. Delimitacja Obszarów Wiejskich (DOW) do celów statystycznych została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny.

2. Celem DOW jest zapewnienie jednolitej prezentacji wyników badań statystycznych statystyki publicznej, dotyczących obszarów wiejskich. Zastosowanie Delimitacji umożliwi szczegółowe prezentowanie danych na temat obszarów wiejskich, z podkreśleniem ich różnorodności.

3. DOW opracowana jest z wykorzystaniem typologii Funkcjonalnych Obszarów Miejskich (FUA; ang. Functional Urban Areas), wprowadzonej Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2391 z dnia 12 grudnia 2017 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1059/2003 w odniesieniu do typologii terytorialnych (Tercet). FUA obejmują miasta i ich strefy dojazdów do pracy.

Podziału gmin wiejskich (gmin wiejskich oraz obszarów wiejskich w gminach miejsko-wiejskich – symbol rodzaju jednostki TERYT, odpowiednio 2 i 5) dokonano z uwzględnieniem oddziaływania na nie dużych miast.

4. Delimitacja obejmuje: poziom 1, który odnosi się do lokalizacji obszaru względem FUA miast liczących co najmniej 150 tys. mieszkańców lub FUA miast wojewódzkich; poziom 2, który odnosi się do wartości gęstości zaludnienia obszarów wiejskich.

Poziom 1	Poziom 2
Aglomeracyjne	dużej gęstości
	małej gęstości
Pozaaglomeracyjne	dużej gęstości
	małej gęstości

5. W nowej delimitacji wyróżniono następujące grupy obszarów:

- 1) **aglomeracyjne** – obszary wiejskie znajdujące się w granicach FUA miast wojewódzkich lub w granicach FUA pozostałych miast, liczących co najmniej 150 tys. mieszkańców:
 - **aglomeracyjne dużej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów aglomeracyjnych oraz warunek gęstości zaludnienia większej od średniej gęstości zaludnienia dla Polski,
 - **aglomeracyjne małej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów aglomeracyjnych oraz warunek gęstości zaludnienia równej lub mniejszej od średniej gęstości zaludnienia dla Polski;
- 2) **pozaaglomeracyjne** – obszary wiejskie znajdujące się poza granicami FUA miast wojewódzkich lub poza granicami FUA pozostałych miast liczących co najmniej 150 tys. mieszkańców:
 - **pozaaglomeracyjne dużej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów pozaaglomeracyjnych i warunek gęstości zaludnienia większej od 1/3 gęstości zaludnienia dla Polski,
 - **pozaaglomeracyjne małej gęstości** – spełniają jednocześnie warunki dla obszarów pozaaglomeracyjnych i warunek gęstości zaludnienia równej lub mniejszej od 1/3 gęstości zaludnienia dla Polski.

6. Do grupy miast powyżej 150 tys. mieszkańców zakwalifikowano 25 ośrodków. Średnia gęstość zaludnienia w 2024 r. (Bank Danych Lokalnych GUS) wynosiła 119 osób/km², a próg 1/3 średniej gęstości zaludnienia przyjęto na poziomie 40 osób/km².

7. W bieżącej edycji Rocznika przedstawiono jedynie wybrane zagadnienia według Delimitacji Obszarów Wiejskich. W pracach rozwojowych przewidziana jest prezentacja zjawisk w ww. układzie w systemach, bazach oraz opracowaniach i analizach statystycznych.

Delimitation of rural areas

1. The Delimitation of Rural Areas (DOW) for statistical purposes developed by the Statistics Poland.

2. The purpose of the DOW is to ensure a consistent presentation of the results of statistical surveys on rural areas. The use of the DOW will enable detailed presentation of data on rural areas, emphasising their diversity.

3. The DOW is developed using the typology of Functional Urban Areas (FUA), introduced by Regulation (EU) 2017/2391 of the European Parliament and of the Council of 12 December 2017 amending Regulation (EC) No 1059/2003 as regards territorial typologies (Tercet). The FUA include cities and their commuting zones.

The delimitation of rural areas (rural gminas and rural areas in urban-rural gminas – symbol of the type unit TERYT, 2 and 5 respectively) have been taking into account the impact of large cities.

4. The delimitation includes: level 1, which refers to the location of the area in relation to the FUA of cities of at least 150,000 persons or the FUA of voivodship cities; level 2, which refers to the value of the population density of rural areas.

Level 1	Level 2
Agglomeration areas	high density
	low density
Non-agglomeration areas	high density
	low density

5. The new delimitation distinguishes the following groups of areas:

- 1) **agglomeration** – rural areas located within the FUA of voivodship cities or within the FUA of other cities with at least 150,000 persons:
 - **agglomeration high density** – meet both criteria: they are in agglomeration areas and have population density higher than the average population density for Poland,
 - **agglomeration low density** – they are in agglomeration areas and have population density equal to or lower than the average population density for Poland;
- 2) **non-agglomeration** – rural areas located outside the FUA of voivodship cities or outside the FUA of other cities with at least 150,000 persons:
 - **non-agglomeration high density** – they are located outside of the FUA, and have population density higher than 1/3 of the population density for Poland,
 - **non-agglomeration low density** – they are located outside of the FUA, and have population density equal to or lower than 1/3 of the population density for Poland.

6. The group of cities with more than 150,000 persons includes 25 cities. Average population density in 2024 (Statistics Poland Local Data Bank; BDL) was 119 persons/km² and the 1/3 threshold of the average population density was assumed at 40 persons/km².

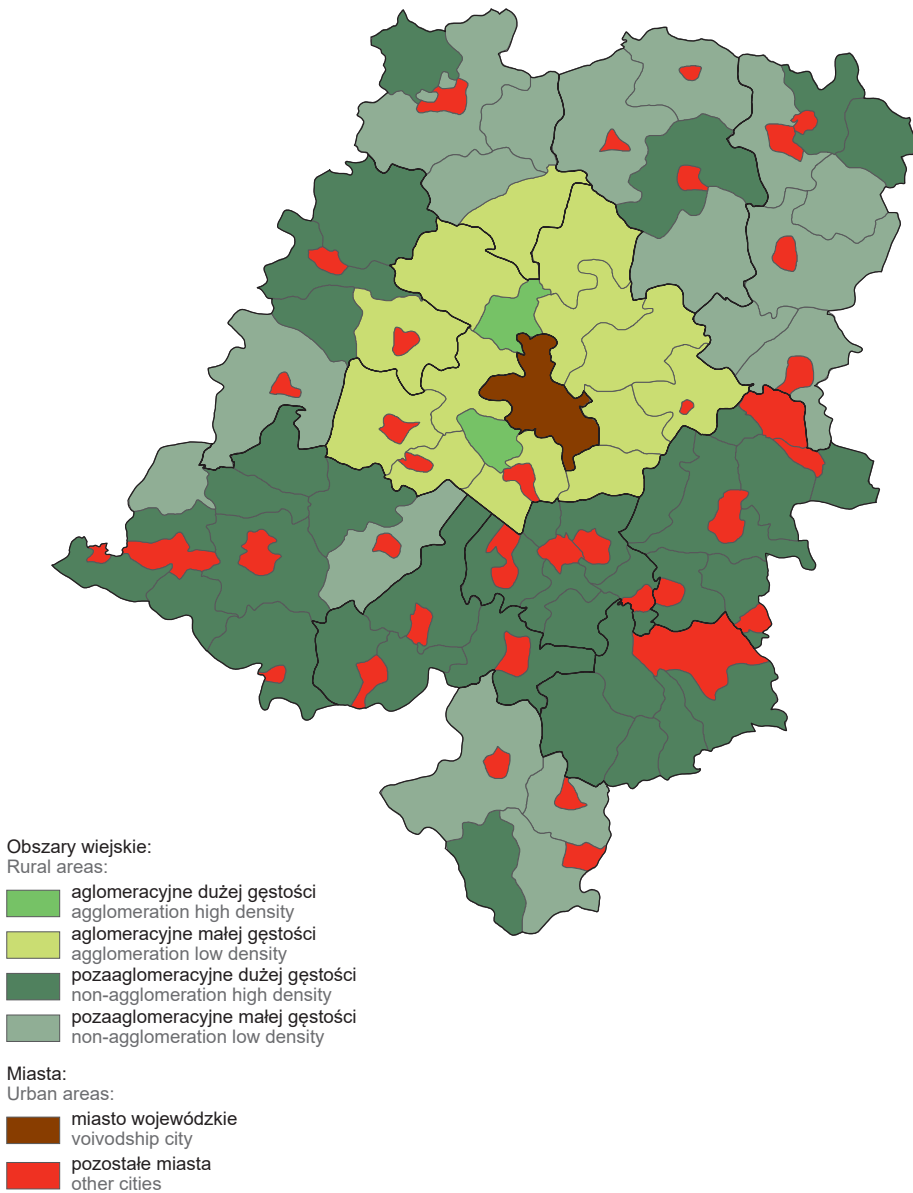
7. The current edition of the Yearbook presents only selected issues according to the Delimitation of Rural Areas (DOW). In the development work it is planned to present the phenomena in the above mentioned arrangement in systems, databases and statistical studies and analyses.

DELIMITACJA OBSZARÓW WIEJSKICH (DOW)

Stan w dniu 1 stycznia 2024 r.

DELIMITATION OF RURAL AREAS

As of 1 January 2024

Warunki naturalne i ochrona środowiska

1. Informacje o stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa ujawniane są według form wladania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków, wcześniej – Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r.

2. Dane o gruntach zdevastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania dotyczą gruntów, które całkowicie utraciły wartości użytkowe (grunty zdevastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdevastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

3. Zużycie wody obejmuje ilość wody zużytej na potrzeby gospodarki narodowej i ludności, pochodzącej z ujęć własnych bądź z sieci wodociągowej lub zakupionej od innych jednostek.

4. Jako ścieki wymagające oczyszczania przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

5. Informacje o emisji i redukcji zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza oraz o stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń dotyczą jednostek ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarce korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian.

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku, z hałd produkcyjnych itp.).

6. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

7. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do których pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o odpadach opracowano w oparciu o ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

8. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych (z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji), a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

9. Dane o nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska oraz Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Environment and environmental protection

1. Information regarding the geodesic status and directions of voivodship land use is classified according to ownership and register groups, of land included in the land register introduced by the Regulation of the Minister of Development, Labour and Technology of 27 July 2021 on the register of land and buildings, formerly – of the Minister of Regional Development and Construction of 29 March 2001.

2. Data regarding devastated and degraded land requiring reclamation and management concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land with declined utility value due to worsening of natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists of the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

3. Water consumption consists of the amount of water used for the needs of national economy and population, coming from either own intakes or a water supply network or purchased from other entities.

4. Wastewater requiring treatment is understood as water discharged by network of canals or open ditch systems directly into waters, into the ground or to sewage network from production entities (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

5. Information regarding emission and reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality as well as the systems reducing such pollutants and the effects of their utilisation concerns units established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the Regulation of the Council of Ministers of 13 January 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it.

Data regarding particulate and gas emission include organised emission (from technological and heating facilities) and non-organised emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading, from production halls etc.).

6. Nature protection consists of maintaining, sustainable use and renovation of nature resources, objects and elements.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Act of 16 April 2004 on Nature Protection.

7. Waste means any substance or object, which the holder discards, intends to discard or is required to discard.

Data on waste have been compiled on the basis of the Act of 14 December 2012 on Waste.

8. Data on municipal waste concern waste generated by households (excluding discarded vehicles) as well as waste not containing hazardous waste originating from other producers of waste, which, because of its character or composition, is similar to waste from households.

9. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the Regulation of the Council of Ministers of 2 March 1999. This classification was compiled on the basis of the ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE) implemented by the European Union.

Samorząd terytorialny

1. Z dniem 1 stycznia 1999 r. na mocy ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 5 lat, licząc od dnia wyborów.

3. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządzie terytorialnym oraz w samorządowych kolegiach odwoławczych i obejmują jednostki zaliczane według PKD 2007 do grupy „Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna” w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”.

Do **administracji państwowej** zalicza się:

- 1) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:
 - instytucje naczelne i centralne (np. kancelarie: Sejmu, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - terenowe organy administracji rządowej niezespolonej (np. izby administracji skarbowej, urzędy skarbowe i celno-skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);
- 2) terenowe organy administracji rządowej zespolonej: urzędy wojewódzkie oraz jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutycznej, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasiennictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);
- 3) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materiałowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

- 1) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
- 2) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);
- 3) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urzędów wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).

4. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.

Wymiar sprawiedliwości

1. Dane o przestępstwach stwierdzonych podano według klasyfikacji Kodeksu karnego, obowiązującego od 1 września 1998 r. (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r.), Kodeksu karnego skarbowego, obowiązującego od 17 października 1999 r. (ustawa z dnia 10 września 1999 r.) lub innych ustaw szczególnych

Artykuły kodeksu karnego dotyczące rodzajów przestępstw wymienionych w tabeli 1 (13) na str. 26:

- przeciwko życiu i zdrowiu – art. 148–162,
- przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji – art. 163–180,
- przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania – art. 189–196,
- przeciwko wolności seksualnej i obyczajności – art. 197–205,
- przeciwko rodzinie i opiece – art. 206–211,
- przeciwko czci i nienawiści cielesnej – art. 212–217,
- przeciwko mieniu – art. 278–295,
- przeciwko wiarygodności dokumentów – kradzież lub przywłaszczenie dokumentu tożsamości – art. 275 § 1.

2. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem

Local government

1. On January 1, 1999, pursuant to the Act of July 24, 1998 on the introduction of the basic three-tier territorial division of the state a new fundamental three-tier territorial division of the country was introduced, the units of which are: gminas, powiats and voivodships.

A gmina is a basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organisation and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 5 years, starting from the day of election.

3. Information presented concerning **public administration** involves paid employment and wages and salaries in public administration, local government administration and local government appeal councils and covers units included, in accordance with NACE Rev. 2, in the "Public administration and economic and social policy" group in the "Public administration and defence; compulsory social security" section.

State administration comprises:

- 1) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign entities:
 - principle and central institutions (e.g., chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),
 - territorial organs of non-combined government administration (e.g. revenue administration, tax and tax control offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit and until 2010 auxiliary units of budgetary units);
- 2) territorial organs of combined government administration: voivodship offices and auxiliary service units (e.g., inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and school superintendent's offices);
- 3) some state agencies (e.g., Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development and since 2009 Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary units of state administration with regional units.

Local government administration comprises:

- 1) gminas and cities with powiat status:
 - gmina offices and auxiliary service units (e.g., municipal service entities and since 2009 public road boards),
 - offices of cities with powiat status and auxiliary service units (e.g., geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 public road boards);
 - 2) powiats, i.e., powiat starost offices and auxiliary service units (e.g., labour offices, public road boards);
 - 3) voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship local government organisational units (e.g., labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards).
4. Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in foreign entities.

Justice

1. Data concerning crimes ascertained are given according to the classification of the Criminal Code in force since 1 September 1998 (the Act of 6 June 1997), the Fiscal Penal Code, in force since 17 October 1999 (the Act of 10 September 1999) or other specific acts.

Articles of the Criminal Code on the types of crimes listed in the table 1 (13) on page 26:

- against life and health – Art. 148–162,
- against public safety and safety in transport – Art. 163–180,
- against freedom, freedom of conscience and religion – Art. 189–196,
- against sexual freedom and morals – Art. 197–205,
- against the family and guardianship – Art. 206–211,
- against good name and personal integrity – Art. 212–217,
- against property – Art. 278–295,
- against the reliability of documents – theft or appropriation of identification – Art. 275 § 1.

2. **Crime ascertained** is an event that after the completion of preparatory proceedings, was confirmed that it is a crime. Under the Criminal Code crime is a felony or misdemeanour prosecuted

karnym – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym – jest to przestępstwo skarbowe.

Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego, jest to **przestępstwo wykryte**.

Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. Zgodnie z obowiązującą metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego. W związku z tym dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie policyjnych systemów informacyjnych.

3. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych do stwierdzonych w danym roku (łącznie z przestępstwami z lat poprzednich we wznowionych postępowaniach).

4. Wpływ spraw do sądów oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

5. Sprawy (postępowania) załatwione lub zakończone w danym roku obejmują również sprawy niezakończonych w latach poprzednich.

6. Do dnia 31 sierpnia 2022 r. tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem wynikał z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu wobec nieletnich. Po zmianach w 2014 r., sąd prowadził postępowanie i orzekał w sprawach, w których zachodziło podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego przez nieletniego. Z dniem 1 września 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

Ludność

1. Tablice działu opracowano na podstawie:

- 1) bilansów stanu i struktury ludności zamieszkałej na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów między-spisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego,
- 2) rejestrów Kancelarii Prezesa Rady Ministrów – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały oraz pobyt czasowy,
- 3) sprawozdań urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach,
- 4) sprawozdań sądów – o prawomocnie orzeczonych rozwodach i separacjach.

2. Dane o ludności (według stanu w dniu 30 czerwca i 31 grudnia) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjmując jako bazę wyjściową:

- dla lat 2000–2009 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, z tym że dla lat 2000–2001 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2002 r.,
- dla lat 2010–2019 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym, że dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.,
- od 2020 r. – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021, z tym że dla 2020 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2021 r.

3. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w **wieku mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat. Przez ludność w **wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w **wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność w **wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

4. Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

5. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano: małżeństwa – według miejsca zamieszkania męża przed ślubem, a jeśli mąż mieszkał na stałe za granicą – według miejsca zamieszkania żony w Polsce przed zawarciem

upon by public or private court accusation, under the Fiscal Penal Code – is a fiscal offence.

A crime ascertained in completed preparatory proceeding, in which at least one suspect was found is a **detected crime**.

Data on crimes ascertained since 2014 do not include punishable acts committed by juveniles. In accordance with the existing methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the Police provides records in juvenile cases to the family court. This data are not fully comparable with the data for previous years.

Information on crimes ascertained and rates of detectability of delinquents in crimes ascertained has been prepared on the basis of police information systems.

3. The rate of detectability of delinquents is the relation of the number of crimes detected to crimes ascertained in a given year (including crimes from previous years in resumed proceedings).

4. Incoming cases are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings.

Appeal, regional and district courts function within the framework of the organisational structure of common courts.

5. Resolved cases and completed proceedings in a given year also include the cases unresolved in previous years.

6. Until 31 August 2022 court proceedings towards juveniles was governed by Act of 26 October 1982 on Proceedings Involving Juveniles. Since 2014, the court conducted the proceedings and adjudged cases in which there was a suspicion of demoralisation or committing of punishable act by a juvenile. On 1 September 2022, the Act of 9 June 2022 on the support and social rehabilitation of juveniles entered into force.

Population

1. Chapter tables were compiled on the basis of:

- 1) the balances of the size and structure of the population in a gmina. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census,
- 2) the registers of the Chancellery of the Prime Minister – on internal and international migration of population for permanent and temporary residence,
- 3) documentation of Civil Status Offices – regarding registered marriages, births and deaths,
- 4) documentation of courts – regarding legally valid decisions in actions for divorces and separations.

2. Data on population (as of 30 June and 31 December) as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 of population etc.) were compiled – unless otherwise stated – on the basis:

- for 2000–2009 – of the results of the National Population and Housing Census 2002, for 2002–2001 by the administrative division valid as of 31 December 2002,
- for 2010–2019 – of the results of the National Population and Housing Census 2011, for 2010 by the administrative division valid as of 31 December 2011,
- since 2020 – of the results of the National Population and Housing Census 2021, for 2020 by the administrative division valid as of 31 December 2021.

3. The working age population refers to males aged 18–64, and females aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

4. Median age of population is a parameter determining border of age, which half of population has already exceeded and second half has not reached yet.

5. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows: marriages – according to the husband's place of permanent residence before contracting of a marriage or by the wife's place of residence in Poland if her husband stayed permanently abroad before contracting of a marriage;

związku małżeńskiego; rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo; urodzenia – według miejsca zamieszkania na pobyt stały matki noworodka; zgony – według miejsca zamieszkania osoby zmarłej.

6. Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

7. **Przyrost naturalny ludności** stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku. Informacje o urodzeniach i zgonach prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

8. **Przeciętne dalsze trwanie życia** wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

9. **Prognoza ludności do 2060 r.** została opracowana w 2023 r. na podstawie stanu i struktury ludności z dnia 31 grudnia 2022 r. oraz założeń dotyczących tendencji zmian w płodności, umieralności i migracjach zagranicznych na pobyt stały.

10. Dane o **migracjach wewnętrznych ludności** opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

11. Dane o **migracjach zagranicznych** opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

12. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 czerwca.

Rynek pracy

1. Dane na podstawie **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** obejmują osoby w wieku 15–89 lat. Wyniki BAEL opracowywane są dla kategorii ludności rezydującej i odnoszą się do osób przebywających lub zamierzających przebywać na terenie kraju co najmniej 12 miesięcy, zamieszkałych w prywatnych gospodarstwach domowych. Badanie nie obejmuje osób bezdomnych oraz nieobecnych w gospodarstwie domowym 12 miesięcy i więcej. Badanie prowadzone jest metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności i opracowane na podstawie NSP 2021.

Od 2021 r. w BAEL wprowadzono zmiany metodologiczne wynikające z wdrożenia rozporządzenia ramowego dla statystyki społecznej, tj. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1700 z dnia 10 października 2019 r. Zmiany dotyczyły m.in. zakresu podmiotowego badania (badanie zasadnicze obejmuje osoby w wieku 15–89 lat, do 2020 r. włącznie były to osoby w wieku 15 lat i więcej) oraz definicji i sposobu wyodrębniania poszczególnych populacji osób na rynku pracy, tj. pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo.

Od 2023 r. do uogólniania wyników BAEL na populację generalną zastosowano dane o ludności rezydującej Polski pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. Prezentowane dane za lata 2019–2022 zostały przeliczone zgodnie z nową podstawą uogólniania wyników.

divorces – according to the plaintiff's place of residence; births – according to the mother's place of permanent residence; deaths – according to the place of residence of the deceased.

6. Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the average number of children who would be born by a woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years old), assuming that in particular phases of this period she would give birth with an intensity observed during a given year, i.e. assuming that age specific fertility rates for this period are constant,
- **gross reproduction rate** refers to the average number of daughters who would be born by a woman, assuming that the woman during her reproductive age will give birth with a frequency which is characteristic for all women giving birth in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

7. **Natural increase of the population** means the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

8. **Life expectancy** is expressed by the average number of years that a person at the exact age of x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

9. **Population projection until 2060** was calculated in 2023 on the basis of population number and structure as of 31 December 2022 as well as assumptions on fertility, mortality and international migration for permanent residence.

10. Data regarding **internal migration of the population** were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

11. Data regarding **international migration** were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

12. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 June.

Labour market

1. Data on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)** include **household members aged 15–89**. The LFS results are compiled for the category of residence population and refer to persons staying or intending to stay in the country for at least 12 months, living in private households. The survey does not cover the homeless and persons absent from a household for 12 months and longer. The survey has been carried out with the appliance of the continuous observation method, i.e. economic activity of population is observed in each week during the whole quarter. The LFS results have been generalised based on population balances compiled on the basis on the National Population and Housing Census 2021.

Since 2021, methodological changes have been introduced in the LFS resulting from the implementation of the framework regulation for social statistics, i.e. Regulation (EU) 2019/1700 of the European Parliament and of the Council of 10 October 2019. Changes concerned, i.a. subjective range of the survey (the core survey covers persons aged 15–89, until 2020 inclusive, they were persons aged 15 and more) and the definition and the way of specification of particular populations on the labour market, i.e. the employed, the unemployed and economically inactive persons.

Since 2023, generalisation of the LFS results over the general population has been carried out with the use of the data on resident population of Poland coming from the balances compiled on the basis of the Population and Housing Census 2021. The presented data for 2019–2022 were recalculated in line with the new generalisation basis.

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi w tych przypadkach, gdy zastosowano bardziej szczegółowe podziały i występują liczby niskiego rzędu, mniejsze niż 20 tysięcy. W przypadku, gdy liczby wynoszą poniżej 10 tysięcy, zostały one zastąpione znakiem kropki ("."), co oznacza, że konkretna wartość nie może być pokazana ze względu na losowy błąd próby.

2. Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

- 1) do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15–89 lat, które w okresie badanego tygodnia:
 - a) wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w firmie/instytucji publicznej lub u prywatnego pracodawcy, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
 - b) miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby lub urlopu wypoczynkowego, urlopu związanego z rodzicielstwem (macierzyńskiego, rodzicielskiego, ojcowskiego lub wychowawczego), organizacji czasu pracy (systemu pracy lub odbioru nadgodzin), szkolenia związanego z wykonywaną pracą,
 - z powodu sezonowego charakteru pracy, jeśli w okresie poza sezonem nadal regularnie wypełniały zadania i obowiązki związane z pracą lub prowadzeniem działalności (z wyłączeniem obowiązków prawnych lub administracyjnych),
 - z innych powodów, jeśli przewidywany okres nieobecności w pracy nie przekracza 3 miesięcy.

Podziału na pracujących w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy dokonano na podstawie deklaracji osoby badanej w odniesieniu do głównego miejsca pracy;

- 2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
 - w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (według powyższej definicji),
 - aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany), aby znaleźć pracę,
 - były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ już ją znalazły i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

3. **Ludność bierna zawodowo**, tzn. pozostająca poza siłą roboczą, są to wszystkie osoby w wieku 15–89 lat, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne.

4. Podstawowe wskaźniki określające aktywność ekonomiczną ludności:

- **współczynnik aktywności zawodowej** obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności;
- **wskaźnik zatrudnienia** obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności;
- **stope bezrobocia** obliczono jako udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo.

5. Dane o **pracujących w gospodarce narodowej** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek (w formie wynagrodzenia za pracę) lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) pracowników najemnych, czyli osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór) lub stosunku służbowego;
- 2) pracujących na własny rachunek łącznie z pomagającymi członkami rodziny;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (do 2020 r.);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej;
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

Do 2021 r. dane o pracujących opracowano na podstawie sprawozdań podmiotów gospodarki narodowej oraz szacunków, a od 2022 r. – na podstawie administracyjnych źródeł danych.

6. Dane dotyczące **pracujących według stanu w dniu 31 grudnia** podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w głównym miejscu pracy.

7. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie** według stanu w dniu 31 grudnia 2020 r. wyszacowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (dane dla lat poprzednich wyszacowane są

Since the LFS is a sample-based survey, it is important to be careful about using the data in cases where more detailed divisions were applied and where numbers are lower than 20 thousand. In cases when the numbers are estimated below 10 thousand, they are replaced by points ("."), what means, that the value cannot be displayed because of high random error.

2. The **economically active persons** include employed and unemployed persons:

- 1) the **employed** are all persons aged 15–89 who during the reference week:
 - a) performed, for at least 1 hour, any work generating pay or income, i.e. were employed in a public company/institution or by a private employer, worked on their own (or leased) agricultural farm, or conducted their own economic activity outside agriculture, assisted (without pay) in work on family agricultural farm or in conducting family economic activity outside agriculture,
 - b) had work but did not perform it:
 - due to sickness, vacation, parenthood related leave (maternity leave, parental leave, paternity leave, or child-care leave), working time arrangement (work system or compensation for overtime hours), training related to the performed work,
 - due to a seasonal nature of work if they continue to regularly perform tasks and duties for the job or business off-season (excluding fulfilment of legal or administrative obligations),
 - for other reasons if the break in employment does not exceed 3 months.

The division into full-time and part-time employed persons is based on the declaration of the surveyed person in reference to the main workplace;

2) the **unemployed** are persons aged 15–74 who simultaneously fulfilled three conditions:

- in the reference week were not employed (as defined above),
- were looking for work, i.e. had carried out activities in the four-week period ending with the reference week to seek paid employment,
- were available to take up work within two weeks from the end of the reference week.

Unemployed persons also include those who were not seeking work because they had already found a job and were waiting to start it within a period of no more than 3 months, and were ready to take up the job.

3. The **economically inactive population**, i.e. the population staying outside the labour force, are all persons aged 15–89 who were not classified as employed or unemployed persons.

4. Basic indicators defining economic activity of population:

- **activity rate** is calculated as the share of economically active persons in population;
- **employment rate** is calculated as the share of employed persons in population;
- **unemployment rate** is calculated as the share of unemployed persons in the economically active population.

5. Data on **employed persons in the national economy** are persons performing work that brings them earnings (in the form of wages or salaries) or income; employed persons include:

- 1) employees, that is persons employed on the basis of an employment relationship (employment contract, appointment, nomination, election) or service relationship;
- 2) self-employed persons, including with contributing family workers;
- 3) outworkers;
- 4) agents (until 2020);
- 5) members of agricultural production cooperative;
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.

Until 2021 data on employed persons are compiled on the basis of the reports of national economy entities and estimates and since 2022 – have been compiled on the basis of administrative data sources.

6. Data concerning **employment as of 31 December** are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the main workplace.

7. Data concerning **employed persons on private farms in agriculture** as of 31 December 2020 were estimated on the basis of the Agricultural Census 2020 (data for previous years

z wykorzystaniem ostatecznych wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010). Według PSR 2020 badanie pracujących w rolnictwie indywidualnym odbywa się na innej zbiorowości gospodarstw indywidualnych, tj. do gospodarstw rolnych nie są zaliczane jednostki o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych i jednocześnie niespełniające odpowiednich progów dla prowadzenia działalności rolniczej. Dane o pracujących od 2020 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. Od 2022 r. dane są prezentowane na podstawie administracyjnych źródeł danych.

8. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu** dotyczą pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

9. Informacje o **ruchu zatrudnionych** obejmują pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo). Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o liczbę osób powracających do pracy z urlopów wychowawczych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o liczbę osób, które otrzymały urlopy wychowawcze) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia z roku poprzedzającego rok badany.

10. Źródłem informacji o **wolnych miejscach pracy** jest badanie popytu na pracę. **Wolne miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- w dniu sprawozdawczym miejsca pracy były faktycznie nieobsadzone;
- pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

11. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 czerwca 2004 r., określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna – zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły oraz uczącą się w branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej, prowadzącej kształcenie w formie stacjonarnej lub zaocznej) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

12. **Stopec bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopec bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych: dla lat 2010–2019 – na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010, dla lat 2020–2021 – na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2020. Od 2022 r. dane na podstawie administracyjnych źródeł danych.

13. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** opracowano na podstawie rocznego sprawozdania o warunkach pracy realizowanego metodą reprezentacyjną, przy czym:

1) dane obejmują zatrudnionych w jednostkach lokalnych o liczbie pracujących wynoszącej 10 i więcej osób, zaliczanych do wybranych sekcji PKD (bardziej szczegółowe informacje dostępne w publikacji „Warunki pracy w 2024 r.”);

were estimated on the basis of the final results of the Agricultural Census 2010). According to the Agricultural Census 2020, the study of employed persons on private farms in agriculture is conducted on a different group of private farms, i.e. units with an area of less than 1 ha of agricultural land and at the same time not meeting the relevant thresholds for conducting agricultural activity are not classified as agricultural farms. Data regarding employed persons since 2020 are not fully comparable to those for previous years. Since 2022, data are presented on the basis of administrative data sources.

8. Data on **average paid employment** concern full-time employees (including seasonal and occasional workers) and part-time employees converted into full-time equivalent employees.

9. Information regarding **labour turnover** concerns full-time employees (including seasonal and occasional workers). These data concern the **number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from childcare leaves (or the number of terminations less the number of persons granted childcare leaves) during a surveyed year to the number of full-time employees as of 31 December from the year preceding the surveyed year.

10. The labour demand survey is the source of **information on job vacancies**. **Job vacancies** are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;
- the employer made efforts to find people willing to take up the job;
- if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would be ready to hire them immediately.

Newly created jobs are jobs created in the course of organisational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

11. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Act of 20 April 2004 on Employment Promotion and Labour Market Institutions, in force since 1 June 2004 are classified as unemployed.

Unemployed person is a person aged 18 or over, who has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work, capable of work and ready to take up full-time employment (or if he/she is a disabled person – capable and ready to take up employment for at least half of that working time), not attending school, with the exception of adults schools (or taking an external examination covering the curriculum of this school as well as attending a stage II sectoral vocational school and post-secondary school, providing full-time, or part-time education) or attending a higher education institution in part-time form, registered with the local labour office competent for their (permanent or temporary) place of residence, and seeking employment or any other paid work, with additional provisions concerning the sources of income, included in the Act.

12. **Registered unemployment rate** is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e. excluding employees of budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety.

The unemployment rate is given including persons working on private farms in agriculture (comprising a part of the economically active civilian population) estimated: for 2010–2019 – on the basis of the Agricultural Census 2010, for 2020–2021 – on the basis of the Agricultural Census 2020. Since 2022, data on the basis of the administrative data sources.

13. Information on **persons exposed to risk factors at work** is based on the annual report on working conditions, conducted using the sampling method, wherein:

1) the data concern persons employed in local units employing 10 persons and more, classified under the selected sections of NACE (more detailed information available in the publication “Working conditions in 2024”);

- 2) dane dotyczą zatrudnionych w warunkach zagrożenia: związanego ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, pyły, hałas, drgania mechaniczne (wibracje), gorący lub zimny mikroklimat itp.), związanego z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenia fizyczne itp.) oraz czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

14. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze „Statystycznej karty wypadku przy pracy”.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, z tytułu których przyznano w danym roku jednorazowe odszkodowania.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

15. Dane według sekcji PKD 2007 opracowano metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności.

16. Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie podróży służbowej;
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

17. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, takie jak: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności rozróżnienia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, całkowita lub częściowa niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale, istotne zespócenie lub niekształcenie ciała.

18. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć w okresie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia wypadku.

- 2) the data concern employed persons exposed to factors arising from the work environment (chemicals, dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimates, etc.), strenuous work (awkward postures, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors associated with particularly dangerous machinery.

14. Information on accidents at work includes accidents at work, as well as accidents considered equivalent to accidents at work, regardless of whether incapacity for work was indicated. Information on accidents at work in budgetary units operating within the scope of the national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data on accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from the “Statistical report an accident at work”.

Accidents at work on private farms in agriculture were compiled on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and cover only those accidents for which one-off compensations were granted in a given year.

Each accident, regardless of whether the victim was injured during a single or collective accident, is counted as one accident at work.

15. Data by NACE Rev. 2 sections were compiled using the local kind-of-activity unit method.

16. Accident at work is understood as a sudden incident, caused by an external factor, resulting in injury or death, which occurred in connection with work:

- during or in connection with the performance of the employee's regular duties, instructions from a superior, or activities performed for the employer, even without instruction;
- when the employee remains at the disposal of the employer during travel between the employer's premises and the place where duties arising from the employment relationship are performed.

An accident is considered **equivalent to an accident at work**, as regards entitlement to benefits under the Act on Social Insurance for Accidents at Work and Occupational Diseases, if the employee had such an accident:

- during a business trip;
- during a training in the field of national self-defence;
- when performing tasks assigned by trade union organisations operating at the employer's premises.

17. Serious accident at work is defined as an accident which results in serious bodily harm, such as: loss of sight, hearing, speech, reproductive ability, other bodily harm or health disorder, which disrupts essential bodily functions, or results in an incurable or life-threatening diseases, permanent mental illness, permanent, total or partial incapacity for work in the occupation, or permanent and significant disfigurement or distortion of the body.

18. Fatal accident at work is an accident which results in the death of the victim within a period not exceeding 6 months from the date of the accident.

Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane prezentowane w dziale nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do wynagrodzeń osobowych zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przeście platne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

Wages and salaries. Social benefits

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments and the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data presented in this chapter do not include wages and salaries of employees in budgetary units conducting activity within the scope of the national defence and public safety.

Wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere units, impersonal wages and salaries, commission-based agency remuneration, fees.

Personal wages and salaries include, among others: basic wages and salaries, bonuses and awards, allowances (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority allowance, for serving in management positions), overtime pays, wages and salaries for time off (paid lay-offs, leave, illness) and in-kind benefits and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment relationship, persons engaged in outwork as well as apprentices who concluded an employment contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą;
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach;
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej;
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się w **ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

4. Dane na podstawie reprezentacyjnego badania struktury wynagrodzeń według zawodów za październik dotyczą zatrudnionych, którzy otrzymali wynagrodzenie za cały miesiąc, bez zatrudnionych w organizacjach: społecznych, politycznych, związków zawodowych i innych.

Świadczenia społeczne

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2014 r. – w przypadku emerytur – ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu systemów.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) rolnicy indywidualni;
- 8) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombataneci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

Emerytury oraz renty z tytułu niezdolności do pracy i renty rodzinne (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) dotyczą uprawnionych wymienionych w pkt. od 1) do 7).

3. **Świadczenia emerytalne i rentowe** (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. **Świadczenia emerytalne i rentowe** nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

5. **Świadczenia emerytalne i rentowe** obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

6. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

7. Dane o przeciętnych świadczeniach emerytalno-rentowych prezentowane są w **ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad;
- payments from profit and balance surplus in co-operatives;
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere units;
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with an employment contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. Data on wages and salaries are given in **gross terms**, i.e. including personal income tax advances and also employee's contributions to compulsory social security (retirement and other pensions and sickness insurance) paid by the insured employee.

4. Data compiled on the basis of sample survey structure of wages and salaries by occupations for October concern paid employees who received wages and salaries for the whole month, excluding paid employees in social and political organisations, trade unions and others.

Social benefits

1. Information on **retirement and other pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) as well as in the period 1 January 2009 to 30 June 2014 – in the case of retirement pensions – from the sources gathered in the open pension funds (OFE).

Information on **retirement and other pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the sources of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and from funds paid under non-agricultural social security system, in the case when farmers are entitled to receive benefits from those systems simultaneously.

2. The following persons (including members of their families) are authorised to receive retirement and other pensions, among others:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);
- 6) clergy;
- 7) farmers;
- 8) war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.

Retirement and survivors pensions (also paid due to accidents at work and occupational diseases) concern the persons mentioned in points 1) to 7).

3. **Retirement and other pension benefits** (also paid due to accidents at work and occupational diseases) include:

- 1) retirement pensions;
- 2) disability pensions;
- 3) survivors pensions.

4. **Retirement and other pension benefits** do not include the payments of retirement and other pension arising out of international agreements.

5. **Retirement and other pension benefits** include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

6. Data regarding the **average monthly retirement and other pension** are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Data concerning average retirement and other pension benefits are presented in **gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

8. Świadczenie wychowawcze od 1 kwietnia 2016 r. przysługuje osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci. Od 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągnięty przez rodzinę. Od 1 czerwca 2022 r. świadczenie wypłacane jest także na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej (do 31 maja 2022 r. były to dodatki w kwocie równej/odpowiadającej wysokości świadczenia wychowawczego).

Świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

Gospodarstwa domowe. Mieszkania

Budżety gospodarstw domowych

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia, wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania oraz zagrożeniu ubóstwem jest reprezentacyjne **badanie budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujących w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujących się językiem polskim również biorą udział w badaniu.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości, a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane od 2021 r. uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeznaczone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącą z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021, z uwzględnieniem, jak we wcześniejszych latach, struktury gospodarstw domowych według ich wielkości z podziałem na miasto i wieś. Jednak w odróżnieniu od wcześniejszej praktyki, dodatkowo wzięto pod uwagę strukturę ludności według wieku i płci (z wykorzystaniem corocznych wyników bieżących badań demograficznych). Dane za lata 2021–2024 nie są w pełni porównywalne z danymi za lata wcześniejsze.

2. Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące poszczególne społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura lub renta).

3. **Dochód rozporządzalny** obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie) bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych – z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

W 2023 r. uzyskano zbyt małą liczbę odpowiedzi dotyczącą uzyskiwanych dochodów, by podać ich wartość.

4. **Wydatki** obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z przyjętą w badaniu budżetów gospodarstw domowych od 2013 r. nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), włączając wydatki na ubezpieczenia na życie w pozycji „pozostałe wydatki na towary i usługi” oraz wydatki na usługi internetowe w pozycji „łącznie”.

8. Since 1 April 2016 the child-raising benefit from has been granted to persons authorised on the basis of the Act of 11 February 2016 on State Aid in Raising Children. Since 1 July 2019 the child-raising benefit has been granted to every child until up to 18 years of age, regardless of family income. From June 1, 2022, child-raising benefit is also paid to children placed in foster care (to 31 May 2022, these were supplements in the amount equal to child-raising benefit).

The benefit is financed from the state budget.

Households. Dwellings

Household budgets

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e. the level and structure of available income, expenditures, consumption, equipment of households with durable goods as well as risk of poverty, is a representative **household budget survey**. The survey covers all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004 the households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish language have also participated in the survey.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the household budget survey. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data since 2021 obtained from the household budget survey are weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the National Population and Housing Census 2021, taking into account, as in previous years, the structure of households according to their size, divided into urban and rural areas. However, unlike previous practices, the population structure by age and gender was additionally taken into account (using annual results of current demographic surveys). Data for years 2021–2024 are not fully comparable with the ones for preceding years.

2. The survey covered all households within randomly selected dwellings representing individual socio-economic groups of the population, i.e. households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement or other pension).

3. **Available income** includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e. consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge) excluding pre-payments on personal income tax paid (with income from hired labour, from social benefits – from social security benefits and other social benefits), excluding compulsory social insurance contributions (retirement and other pensions, sickness insurance) paid by the insured employee as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is allocated to purchasing consumer goods and services and savings increase.

In 2023 too few answers regarding income were received to provide the value.

4. **Expenditures** include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Other expenditures include, i.e.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the nomenclature adopted in household budget survey since 2013 on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), including expenditures on life insurance in "miscellaneous goods and services" item and expenditures on Internet services under "communication" item.

Mieszkania. Infrastruktura komunalna

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotele pracownicze, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie:

- 1) ostatecznych wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 31 marca 2011 r. i 2021 r.;
- 2) bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 grudnia, w każdorazowym podziale administracyjnym.

3. **Bilanse zasobów mieszkaniowych** sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (dla lat 2010–2019 przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2011, od 2020 r. – wyniki spisu 2021), przyjmując za podstawę mieszkania zamieszkałe i niezamieszkałe, uwzględniając zmiany w podziale terytorialnym oraz przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

4. Dane o **mieszkaniach**, na których budowę wydano **pozwolenia** lub dokonano **zgłoszenia z projektem budowlanym**, mieszkaniach których **budowę rozpoczęto**, a także o **mieszkaniach** oraz **powierzchni użytkowej mieszkań oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań: w nowych budynkach mieszkalnych, w budynkach niemieszkalnych, uzyskanych w wyniku rozbudowy budynków (w części stanowiącej rozbudowę) oraz przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

5. W związku ze **zmianą metodologiczną**, od 2018 r. dane o efektach budownictwa „indywidualnego” realizowanego z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku, zostały włączone do formy budownictwa „przeznaczone na sprzedaż lub wynajem”. Dane o **mieszkaniach** oraz **powierzchni użytkowej** przeliczone zgodnie z nowo obowiązującą metodologią. Dane o **mieszkaniach**, których **budowę rozpoczęto**, ze względu na **brak możliwości dokonania przeliczeń wstecz** zgodnie ze zmienionym zakresem budownictwa „indywidualne” oraz „na sprzedaż lub wynajem”), dla 2015 r. zaprezentowano według metodologii obowiązującej do 2017 r.

6. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

7. Informacje o **długości sieci wodociągowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Dane o **długości sieci gazowej** dotyczą sieci dystrybucyjnej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych) oraz sieci przesyłowej, tj. przewodów doprowadzających gaz do sieci dystrybucyjnej.

8. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalację gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

9. Dane o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** dotyczą gospodarstw domowych w miastach i obejmują gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Dane o **liczbie odbiorców gazu** podano łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorowych.

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do gospodarstw domowych. **Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci** w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

10. Informacje o **energii cieplnej** dotyczą budynków mieszkalnych oraz urzędów i instytucji.

Dwellings. Municipal infrastructure

1. Information on **dwelling stocks and dwellings completed** concerns dwellings, rooms and useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

2. Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of:

- 1) the final results of the National Population and Housing Census as of 31 March 2011 and 2021;
- 2) the balance of dwelling stocks, as of 31 December, in each administrative division.

3. **Balances of dwelling stocks** are estimated for the periods between censuses on the basis of results from the last census (for 2010–2019 the basis constituted the results of 2011 census, since 2020 – the results of 2021 census), assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis, changes in the territorial division as well as considering increases and decreases in dwelling stocks.

4. Data on **dwellings** for which **permits have been granted** or which have been **registered with a construction project**, dwellings in which **construction has begun** as well as on **dwellings** and **useful floor area of dwellings completed** concern dwellings: in new residential buildings, in non-residential buildings, dwellings created as a result of enlarging buildings (the enlarged part) and adapting non-residential spaces.

5. Due to **methodological change**, since 2018, data regarding effects of „private construction” realised for sale or rent in order to achieve a profit, are included into the form of construction “for sale or rent”. Data on **dwellings** and **useful floor area** are recalculated according to the new methodology. Data on **dwellings in which construction has begun**, due to the **impossibility of recalculating data back**, according to the revised scope of forms of construction (“private” and “for sale or rent”), for 2015 are presented according to methodology valid until 2017.

6. Information on municipal installations and services was compiled using the **kind-of-activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity.

Data on municipal installations concern operative installations.

7. Information regarding the **length of the water supply network** concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e. conduits providing water to the distribution network.

Data regarding the **length of the sewage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining runoff.

Data on the **length of the gas supply network** concern the distribution network (excluding connections leading to residential and non-residential buildings) and the transmission network, i.e. conduits providing gas to the distribution network.

8. Data regarding the **users of water supply and sewage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.

Data regarding the population connected to the water supply system, the sewage system and the gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

9. Data regarding the **number of consumers and the consumption of electricity**, concern households of urban areas and include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

Data regarding the **number of consumers using gas** include consumers using collective gas meters.

Data regarding the **consumption of gas**, concern households. **Consumption of electricity and gas from the gas supply system** in households is established on the basis of an advance system of payments.

10. Information on **heating energy** concern residential buildings, public authorities and institutions.

Edukacja i wychowanie

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. oraz ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Po reformie edukacji od 1 września 2017 r. funkcjonują 8-letnie szkoły podstawowe, 4-letnie licea ogólnokształcące, 5-letnie technika, 3-letnie branżowe szkoły I stopnia, 2-letnie branżowe szkoły II stopnia.

2. Prezentowane dane obejmują:

- 1) placówki wychowania przedszkolnego;
- 2) szkoły dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych:
 - a) podstawowe,
 - b) ponadpodstawowe, w tym policealne;
- 3) uczelnie.

3. Uczelnie realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu uczelni:

- 1) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujący w filiach polskich uczelni za granicą);
- 2) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w filiach polskich uczelni za granicą).

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych uczelni łącznie z filiami.

4. Dane o **nauczycielach**, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

5. **Studia podyplomowe** – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje co najmniej pierwszego stopnia, prowadzona w uczelniach lub instytutach, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji podyplomowych.

6. **Szkola doktorska** – zorganizowana forma kształcenia doktorantów, prowadzona przez uprawnione uczelnie i instytuty w co najmniej 2 dyscyplinach, funkcjonująca od roku akademickiego 2019/20. Kształcenie przygotowuje uczestnika do uzyskania stopnia doktora i kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej.

7. **Dane dotyczące:**

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza uczelniami) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) uczelnie – prezentuje się według stanu w dniu 31 grudnia (do roku akademickiego 2017/18 – w dniu 30 listopada), studenci są wykazywani tyle razy, na ilu kierunkach studiują; dane o absolwentach dotyczą osób, które uzyskały dyplomy ukończenia studiów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.

8. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o uczelniach, opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Od roku akademickiego 2017/18 dane o uczelniach, z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe opracowano na podstawie Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on administrowanego przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

1. Dane o ochronie zdrowia – jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom zdrowia, obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji; z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Informacje o **pracownikach medycznych** dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych, aptekach oraz domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Od 2019 r. dane dotyczące lekarzy, lekarzy dentystów, pielęgniarek i położnych oraz od 2022 r. dane dotyczące fizjoterapeutów opracowywane są w oparciu o źródła administracyjne, w tym rejestry:

- posiadających prawo wykonywania zawodu (lekarzy i lekarzy dentystów, pielęgniarek i położnych oraz fizjoterapeutów),
- płatników składek ZUS,

Education

1. The education system in Poland functions according to the Act of 14 December 2016, Law on School Education, the Act of 7 September 1991 on the Education System and the Act of 20 July 2018, Law on Higher Education and Sciences.

Following the education reform of 1 September 2017, the education system comprises 8-year primary schools, 4-year general secondary schools, 5-year technical secondary schools, 3-year stage I sectoral vocational schools, and 2-year stage II sectoral vocational schools.

2. The presented data include:

- 1) pre-primary establishments;
- 2) schools for children and youth and for adults:
 - a) primary schools,
 - b) post-primary schools, including post-secondary schools;
- 3) higher education institutions.

3. **Higher education institutions** offer full-time and part-time study programmes. Data on higher education institutions:

- 1) include foreigners studying in Poland (including students at branch campuses of Polish higher education institutions operating abroad);
- 2) do not include Poles studying abroad (except persons at branch campuses of Polish higher education institutions operating abroad).

Data on students and graduates are presented according to the seats of higher education institutions including their branches.

4. Data regarding **teachers**, excluding academic teachers, concern teachers (including religion teachers) employed to implement compulsory educational programmes, i.e. excluding school daycare teachers and librarians solely engaged in extra-curricular activities, etc.

Data on teachers concern both full-time and part-time employees, expressed in full-time equivalents.

5. **Non-degree postgraduate programmes** – a level of education open to holders of a minimum first-cycle qualification, offered by higher education institutions or institutes, leading to the award of postgraduate qualifications.

6. **Doctoral school** – an organised form of doctoral education, provided by authorised higher education institutions and institutes in at least 2 disciplines, in operation since the 2019/20 academic year. The education prepares students for the doctoral degree and ends upon submitting the doctoral dissertation.

7. **Data regarding:**

- 1) pre-primary education and schools (excluding higher education institutions) are presented as of the beginning of the school year; data on graduates – as of the end of the school year;
- 2) higher education institutions – are presented as of 31 December (until the 2017/18 academic year – as of 30 November), with students counted as many times as many courses they are enrolled in; data on graduates concern persons who obtained higher education diplomas between 1 January 2024 and 31 December 2024.

8. The presented information, except for the data on higher education institutions, has been compiled on the Educational Information System administered by the minister responsible for school education.

Since the 2017/18 academic year, data on higher education institutions, excluding data on some higher schools run by churches and other religious associations, have been compiled based on POL-on, the Integrated System of Information on Science and Higher Education, administered by the minister responsible for higher education and science.

Health care and social welfare

1. Data concerning health care – unless otherwise stated – are given including health care units subordinated to the Ministry of Health, the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration; excluding health care in prisons.

2. Information on **medical personnel** concerns persons employed in: units engaged in health care activities, professional practices, pharmacies and social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Since 2019, data on doctors, dentists, nurses and midwives as well as since 2022 data on physiotherapists have been compiled based on administrative sources, including registers:

- of licensed to practice (doctors and dentists, nurses and midwives as well as physiotherapists),
- of SII contribution payers,

- podmiotów wykonujących działalność leczniczą,
- praktyk lekarskich,
- praktyk pielęgniarek i położnych,
- praktyk fizjoterapeutów.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, bez względu na główne miejsce pracy. W związku z przejściem na nowe źródło dane nie są porównywalne z danymi opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika, opartymi o metodę sprawozdawczości.

Dane dotyczące farmaceutów i diagnostów laboratoryjnych opracowywane są na podstawie sprawozdawczości. Dane prezentowane są według głównego miejsca pracy. Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze przekraczającym pełny etat oraz niepełnozatrudnione w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywającymi staż.

3. Dane o **specjalistach** dotyczą lekarzy i lekarzy dentystów ze specjalizacją II stopnia lub posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentystów.

4. **Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentystów** w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano łącznie z badaniami profilaktycznymi (z wyjątkiem porad udzielonych przez lekarza orzecznika) oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

5. Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych.

Rodzaje oddziałów w szpitalach ogólnych (tabl. 3) opracowano w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 r. w sprawie systemu resortowych kodów identyfikacyjnych oraz szczegółowego sposobu ich nadawania. Dane o łóżkach na oddziałach:

- chirurgicznych obejmują chirurgię ogólną, dziecięcą, szczękową, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, kardiochirurgię, urologię oraz inne o charakterze chirurgicznym;
- zakaźnych obejmują łóżka na oddziałach obserwacyjno-zakaźnych;
- gruźlicy i chorób płuc – łóżka na oddziałach pulmonologicznych.

6. Dane dotyczące **ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej** obejmą działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (zespoły ratownictwa medycznego, lotnicze zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe) oraz jednostek organizacyjnych szpitala wyspecjalizowanych w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego (np. izby przyjęć).

Szpitalne oddziały ratunkowe funkcjonują na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego.

7. Dane o **aptekach ogólnodostępnych** nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony i są głównie usytuowane na terenach wiejskich.

Od 2024 r. dane o aptekach i punktach aptecznych opracowywane są na podstawie źródeł administracyjnych: Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego, Narodowego Funduszu Zdrowia, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

8. Dane o **zachorowaniach** prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

9. Dane o **opiece nad dziećmi w wieku do lat 3** prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r., na podstawie której opieka może być organizowana w formie żłobka oraz od 2011 r. – klubu dziecięcego albo sprawowana przez dziennego opiekuna lub nianie. Od 2023 r. dane pochodzą z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

10. Dane dotyczące **wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej** prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej.

- of entities performing medical activity,
- of medical practices,
- of nursing and midwifery practices,
- of physiotherapists' practices.

Data concern persons working directly with a patient, irrespective of the primary workplace. Due to the transition to a new source, the data are incomparable with the data published in the previous editions of the Yearbook, based on reporting method.

Data on pharmacists and laboratory diagnosticians have been compiled based on reports. Data are presented according to the primary workplace. Data concern persons working directly with a patient, i.e. excluding persons for whom the primary workplace is university, central or local government administration unit and the National Health Fund.

Data include full-time, over-time as well as part-time employed persons in relation to working time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including trainees.

3. Data on **doctor specialists and dental specialists** concern doctors with grade II specialisation or with specialist title in proper medicine domains in accordance with the Regulation of the Minister of Health of 29 March 2019 on medical and dental specialties.

4. **Consultations provided by doctors and dentists** in the scope of outpatient health care are presented together with preventive examinations (excluding consultations provided by medical experts), also together with consultations provided in admission rooms in general hospitals.

5. Data regarding **beds in general hospitals** do not include day-time places in hospital wards.

Types of wards in general hospitals (table 3), are compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Health of 17 May 2012 on the system of identification codes for health care providers and detailed rules of assigning them. Data regarding beds in:

- surgical wards include general surgery, paediatric surgery, maxillofacial surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, cardiosurgery, urology as well as other surgical wards;
- communicable diseases wards include beds in observation communicable diseases wards;
- tubercular and pulmonary wards – beds in pulmonology wards.

6. Data on **emergency medical services and first-aid** concern units covered by the State Emergency Medical Services System (emergency rescue teams, medical air rescue teams, hospital emergency wards) and organisational units of a hospital, specialised in providing emergency medical services (e.g. admission rooms).

Hospital emergency wards operate on the basis of Regulation of the Minister of Health of 27 June 2019 on hospital emergency wards.

7. **Generally available pharmacies** do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for the sale of ready-made medications, with a strictly defined range of products, and they are mainly located in rural areas.

Since 2024, data on pharmacies and pharmaceutical outlets are compiled on the basis of administrative sources: the Chief Pharmaceutical Inspectorate, the National Health Fund, the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

8. Data on **incidence** are presented based to the Act of 5 December 2008 on Preventing and Combating Infections and Infectious Diseases in Humans.

9. Data on **childcare for children up to the age of 3** are presented according to the Act of 4 February 2011 on the basis of which childcare can be organised in the form of nurseries as well as since 2011 – children's clubs or provided by day carer or nanny. Since 2023, the source of data is Ministry of Family, Labour and Social Policy.

10. Data concerning **family support and foster care** are presented according to the Act of 9 June 2011 on Family Support and Foster Care System.

Wspieranie rodziny może być prowadzone w formie usług asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów społecznych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej, przez rodzinę wspierającą, placówkę wsparcia dziennego lub w formie poradnictwa specjalistycznego.

11. Dane o **placówkach i świadczeniach pomocy społecznej** prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.

Kultura. Turystyka. Sport

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Czytelnicy (użytkownicy aktywnie wypożyczający) to użytkownicy zarejestrowani, którzy wypożyczyli na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.

2. Od 2020 r. do **muzeów** zaliczane są wyłącznie muzea działające w oparciu o uzgodniony z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego statut bądź regulamin, zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach.

3. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych oraz przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

4. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się: **miniplexy** – posiadające od 3 do 7 sal projekcyjnych i **multiplexy** – posiadające 8 sal projekcyjnych i więcej.

Turystyka

1. Termin **turystyka**, zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r. oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

2. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmują obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (od 2011 r. posiadające 10 lub więcej miejsc noclegowych).

W ramach:

- obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe” zalicza się te, które nie spełniają wymagań kategoryzacyjnych dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi hotelarskie (np. zajazdy, gościnie);
- pozostałych obiektów do grupy „inne obiekty” zalicza się te, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla poszczególnych rodzajów obiektów oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, ośrodki sportowo-rekreacyjne, ośrodki kolonijne, zakłady uzdrowiskowe).

3. W informacjach o **obiektach i miejscach noclegowych turystyki** nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. **Stoień wykorzystania miejsc noclegowych** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych rozumie się sumę miejsc noclegowych przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

Sport

1. Dane o **organizacjach kultury fizycznej** obejmują wybrane organizacje o ogólnokrajowym zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Krajowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku Polskiego Związku Sportu Niepełnosprawnych „Start” – rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

Family support can be provided in the form of family assistant services, offering help to families, including improving their living conditions, resolving social, psychological, and parenting issues with children, and assisting in job search. It can be provided by a supportive family, a day-support centre, or through specialist guidance.

11. Data concerning **social welfare facilities and social assistance benefits** are presented according to the Act of 12 March 2004 on Social Assistance.

Culture. Tourism. Sport

Culture

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

Library users (actively borrowing users) are registered users who have borrowed at least one volume during the year.

2. Starting from 2020, **museums** include only museums operating on the basis of a statute or regulation agreed with the minister responsible for culture and protection of national heritage, pursuant to Art. 6 of the Act of 21 November 1996 on museums.

3. Information regarding on **theatres and music institutions** as well as **entertainment enterprises** concerns professional, artistic and entertainment units conducting regular performances.

The number of theatres includes units that are legal, distinguished in terms of their legally, organisationally, economically and financially distinct, conducting uniform theatrical activities, regardless of the number of stages possessed.

4. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e. those established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive or magnetic tape or a digital carrier). Among indoor cinemas one can distinguish **miniplexes** – equipped with 3 to 7 screens and **multiplexes** – equipped with 8 screens and more.

Tourism

1. **Tourism**, in accordance with the Regulation (EU) No 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

2. **Tourist accommodation establishments** include hotels and similar facilities and other facilities (since 2011 with 10 or more bed places).

Within:

- hotels and similar facilities, the group “other hotel facilities” covered facilities which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but provide hotel services (e.g. road houses, inns);
- other facilities, the group “miscellaneous facilities” includes facilities which do not correspond to conditions expected in particular facilities, and other facilities used for tourism (e.g. student dormitories, boarding schools, weekend and holiday accommodation establishments, sport and recreational centres, holiday youth centres as well as health establishments).

3. Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding **facilities and the number of bed places for tourists**.

4. **Occupancy rate of bed places** is a relation of the number of overnight stays in a given year to the nominal number of bed places in a given year. The nominal number of bed places shall mean total bed places prepared for tourists each day of a facility's operation.

Sport

1. Data on **physical education organisations** include selected organisations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled “Start”, the Society for Promotion of Physical Education, the Rural Sports Teams National Association) and primarily concern recreational activity, and in the case of the Polish Sports Association for the Disabled “Start” – rehabilitation activity for the persons with disabilities.

2. W kategoriach: ćwiczący w organizacjach kultury fizycznej oraz ćwiczący, trenerzy i instruktorzy sportowi według dziedziny i rodzaju sportu w klubach sportowych jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia, posiada licencje bądź prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu.

W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) to ogół działań polegających na prowadzeniu i wspieraniu badań naukowych i prac rozwojowych. Jest to praca twórcza, prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla wiedzy już istniejącej.

Działalność ta obejmuje:

- badania podstawowe, tj. oryginalne prace badawcze, eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne;
- badania stosowane (aplikacyjne), tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy, zorientowane przede wszystkim na zastosowanie w praktyce;
- prace rozwojowe, tj. nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i działalności gospodarczej oraz innej wiedzy i umiejętności do planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów, procesów i usług.

Dane dotyczące działalności badawczej i rozwojowej na poziomie regionalnym zostały opracowane na podstawie danych jednostek lokalnych. Dane dotyczące podmiotów w tabl. 1 opracowano metodą przedsiębiorstw.

1. Prezentowane informacje dotyczące działalności B+R obejmują:

- 1) **podmioty wyspecjalizowane badawczo**, tj. podmioty, których głównym (statutowym) celem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych bądź ich bezpośrednie wsparcie; są to:
 - a) **instytuty**, do których zalicza się instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk, instytuty badawcze, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych oraz instytuty Sieci Badawczej Łukasiewicz, działające na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz,
 - b) **uczelnie**, działające zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce; w prezentowanych statystykach B+R termin „uczelnie” obejmuje wszystkie uniwersytety, uczelnie techniczne itp., ale nie obejmuje innych instytucji szkolnictwa wyższego, uniwersyteckich instytutów lub ośrodków badawczych, szpitali i klinik uniwersyteckich oraz organizacji badawczych, których działalność B+R jest kontrolowana przez sektor szkolnictwa wyższego,
 - c) **pozostałe**, tj. pozostałe podmioty zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe” oraz inne powiązane z nimi instytucjonalnie jednostki pomocnicze lub nadzorujące, zaklasyfikowane bądź niezaklasyfikowane do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), które obok swojej podstawowej działalności prowadzą lub finansują prace badawczo-rozwojowe.

2. Dane o **personelu B+R** dotyczą osób bezpośrednio zaangażowanych w prace B+R, do których zalicza się:

- 1) **badaczy**, tj. osoby prowadzące badania naukowe oraz ulepszające lub rozwijające koncepcje, teorie, modele, techniki, oprzyrządowanie, oprogramowanie lub metody operacyjne;
- 2) **techników i pracowników równorzędnych**, tj. pracowników, którzy uczestniczą w działalności B+R wykonując zadania naukowe i techniczne związane z zastosowaniem pojęć i metod operacyjnych oraz wykorzystaniem sprzętu badawczego, zazwyczaj pod kierunkiem badaczy;
- 3) **pozostały personel pomocniczy**, do którego należą wykwalifikowani i niewykwalifikowani pracownicy na stanowiskach robotniczych oraz pracownicy administracji, sekretariatów i biur, zaangażowani w projekty B+R lub bezpośrednio związani z takimi projektami.

2. In the categories: persons practising sports in physical education organisations as well as persons practicing sports, coaches and sports instructors according to sports field and kind of sport in sports clubs one person may be shown multiple times if he/she practises has a licence or runs classes in several kinds of sport.

Persons practising sports are classified either as juniors or seniors depending on the age; various age groups are applied for individual sports.

Science and technology. Information society

Science and technology

Research and experimental development (R&D) comprise all activities aimed at conducting and supporting scientific research and experimental development. It is a creative work, conducted in methodological manner, undertaken to increase the stock of knowledge, including knowledge about humans, culture and society, and to devise new applications of available knowledge.

It includes:

- basic research, i.e. original experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any direct commercial application or use in view;
- applied research, i.e. research undertaken in order to acquire new knowledge, directed primarily towards application or use in practice;
- experimental development, i.e. acquiring, combining, shaping and using existing scientific, technological, business and other relevant knowledge and skills for the purpose of producing plans and arrangements or designs for new, altered or improved products, processes and services.

Data on research and development at regional level have been compiled on the basis of local units data. Data on entities in table 1 were compiled using an enterprise method.

1. Presented information regarding R&D covers:

- 1) **dedicated research entities**, i.e. entities whose main (statutory) aim is conducting scientific research and experimental development or its direct support; they include:
 - a) **institutes**, including scientific institutes of the Polish Academy of Sciences, operating on the basis of the Act of 30 April 2010 on the Polish Academy of Sciences, research institutes, operating on the basis of the Act of 30 April 2010 on the Research Institutes, as well as institutes of the Łukasiewicz Research Network, operating on the basis of the Act of 21 February 2019 on the Łukasiewicz Research Network,
 - b) **higher education institutions**, operating under the Act of 20 July 2018, the Law on Higher Education and Science; in presented R&D statistics the term "higher education institutions" comprises all universities, higher schools of technology, etc., but it does not include other tertiary level education institutions, university research institutes or centres, university hospitals or clinics and research organisations, the R&D of which is controlled by the higher education sector,
 - c) **others**, i.e. other entities classified into NACE Rev. 2 division 72 "Scientific research and development" as well as other institutionally linked auxiliary or supervising units, classified or unclassified into NACE Rev. 2 division 72 "Scientific research and development";
- 2) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2 division 72 "Scientific research and development") which apart from their main activity perform or fund research and development.

2. Data on **R&D personnel** cover personnel directly engaged in R&D activities, which include:

- 1) **researchers**, i.e. persons conducting research and improving or developing concepts, theories, models, techniques, instrumentation, software or operational methods;
- 2) **technicians and equivalent staff**, i.e. persons who participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods and the use of research equipment, normally under the supervision of researchers;
- 3) **other supporting staff**, including skilled and unskilled craftsmen, as well as administrative, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

Dane o **personelu wewnętrznym B+R** obejmują pracujących w działalności B+R, tj. zatrudnionych w danej jednostce na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania) oraz pracodawców i pracujących na własny rachunek, agentów pracujących na podstawie umów agencyjnych, osoby wykonujące pracę nakładczą i członków spółdzielni produkcji rolniczej. Dane te prezentowane są w dwóch ujęciach, tj. w osobach (wykres 3, tabl. 3) oraz w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (tabl. 4).

Osoby niezaliczone do pracujących w danej jednostce, a zaangażowane w jej projekty B+R zaliczane są do **personelu zewnętrznego**.

3. Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia liczby osób faktycznie zaangażowanych w działalność B+R. Jeden EPC oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność B+R.

4. Statystyki dotyczące nakładów na B+R zazwyczaj przedstawiają **nakłady wewnętrzne**, tj. wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez jej własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania.

Nakłady inwestycyjne na działalność B+R obejmują nakłady poniesione na środki trwałe, łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniające kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych. Od 2016 r. obejmują one także m.in. nakłady poniesione na wartości niematerialne i prawne oraz oprogramowanie komputerowe wykorzystywane w działalności B+R przez okres dłuższy niż 1 rok, które do 2015 r. zaliczono do nakładów bieżących.

5. W tablicach działu wyodrębniono, zgodnie z klasyfikacją badań naukowych i prac rozwojowych OECD, sześć podstawowych **dziedzin B+R**: nauki przyrodnicze, nauki inżynierskie i techniczne, nauki medyczne i nauki o zdrowiu, nauki rolnicze i weterynaryjne, nauki społeczne oraz nauki humanistyczne i sztukę.

6. Działalność innowacyjna obejmuje wszystkie działania rozwojowe, finansowe i komercyjne podejmowane przez przedsiębiorstwo, mające na celu doprowadzenie do powstania innowacji dla przedsiębiorstwa. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle oraz usługach i dotyczą opracowania i wprowadzania na rynek nowych lub ulepszonych produktów (wyróbów, usług) – **innowacja produktowa** oraz wprowadzenia nowych lub ulepszenia procesów biznesowych w przedsiębiorstwie – **innowacja w procesie biznesowym**.

Innowacja produktowa to wprowadzenie na rynek nowego lub ulepszanego produktu (wyróbu lub usługi), znacząco różniących się od poprzednio oferowanych przez przedsiębiorstwo wyróbów lub usług.

Innowacja w procesie biznesowym to wprowadzenie nowego lub ulepszenie procesu biznesowego w przedsiębiorstwie, w ramach jednej lub wielu funkcji biznesowych, który znacząco zmienia dotychczas stosowane procesy biznesowe.

Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: działalność badawczą i rozwojową (B+R), własny personel pracujący nad innowacjami, materiały oraz usługi obce zakupione w celu realizacji działalności innowacyjnej, nakłady inwestycyjne na środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne (w tym na zakup i rozwój oprogramowania oraz własności intelektualnej) oraz pozostałe przygotowania do wdrożenia innowacji (w tym projektowanie produktu, definiowanie sposobu świadczenia usług, przygotowanie produkcji i dystrybucji dla realizacji innowacji, szkolenie i rozwój zawodowy personelu, marketing).

Produkt nowy lub ulepszony to wyrób lub usługa, które znacząco różnią się od poprzednich produktów przedsiębiorstwa jedną lub wieloma cechami lub parametrami technicznymi. Zmiany te obejmują dodanie nowych lub ulepszenie istniejących funkcji bądź użyteczności. Istotne cechy funkcjonalne obejmują: jakość, parametry techniczne, niezawodność, trwałość, wydajność w użytkowaniu, przystępność, wygodę, użyteczność oraz łatwość obsługi.

7. Wynalazek podlegający opatentowaniu – bez względu na dziedzinę techniki – to nowe rozwiązanie posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

8. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Data on **internal R&D personnel** cover employed persons in R&D, i.e. persons employed in a given entity under employment relationship (i.e. under a contract of employment, election or appointment) as well as employers and self-employed, agents employed under agency contracts, home workers (outwork) and members of agricultural production cooperatives. Data are presented in two approaches, i.e. in persons (chart 3, table 3) and in full-time equivalents (table 4).

Persons not employed in a given entity but engaged in its R&D projects are included in **external personnel**.

3. Full-time equivalents (FTE) are conversion units used to determine the number of persons actually engaged in research and development. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

4. Statistics on R&D expenditure usually present **intramural expenditure**, i.e. the value of research and development works of a given entity carried out by its own research facilities, regardless of their sources of financing.

Capital R&D expenditure includes expenditure on fixed assets, together with costs of purchasing or manufacturing research equipment necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in records of fixed assets until completion of the project. Since 2016 it has included also, among others, expenditure on intangible fixed assets and computer software used in the performance of R&D for more than one year, which up to 2015 was included in the current expenditure.

5. In the chapter tables, according to the classification of fields of research and development by OECD, six main **fields of R&D** are listed: natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural and veterinary sciences, social sciences as well as humanities and the arts.

6. Innovation activity includes all developmental, financial and commercial activities undertaken by the enterprise that are intended to result in an innovation. Data presented in the chapter include innovation activity in industry and services and concern the development and introduction on the market of new or improved products (goods, services) – **product innovation** and bringing into use in the enterprise new or improved business process – **business process innovation**.

Product innovation is the introduction of a new or improved good or service that differs significantly from the enterprise's previous goods or services.

Business process innovation is a new or improved business process for one or more business functions that differs significantly from the firm's previous business processes and that has been brought into use in the enterprise.

Expenditure on innovation activity includes expenditure on: research and experimental development (R&D), own personnel working on innovation, services, materials and supplies purchased from other parties for innovation, capital expenditure on tangible and intangible fixed assets (including acquisition and development of software and intellectual property rights) as well as other preparations for introducing innovations (including product or service design, preparation of production or distribution for innovation activities, training and professional development for innovation activities, marketing of innovations).

New or improved product is a new or improved good or service that differs significantly from the enterprise's previous goods or services with one or more characteristics or performance specifications. This includes the addition of new functions or improvements to existing functions or user utility. Relevant functional characteristics include: quality, technical specifications, reliability, durability, economic efficiency during use, affordability, convenience, usability and user friendliness.

7. Patentable invention – regardless of the field of technology – is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

8. Utility model eligible for protection is a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object of permanent form.

Spółeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), przeprowadzonych metodą reprezentacyjną, według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 i więcej osób, zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) do wybranych sekcji: „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, „Budownictwo”, „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi”, „Informacja i komunikacja”, „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”, „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego).

W 2024 r. w kraju badaniem objęto 20,0 tys. takich przedsiębiorstw (tj. 18,3% ich ogólnej liczby).

3. **Sprzedaż elektroniczna** dotyczy zamówień otrzymywanych przez strony internetowe (sklepy internetowe, internetowe platformy handlowe, serwisy aukcyjne), aplikacje (w tym mobilne) itp. lub bezpośrednio przez wiadomości w systemie EDI (wiadomości w uzgodnionej formie, np. EDIFACT, XML, posiadające strukturę umożliwiającą ich automatyczne przetwarzanie). Nie obejmuje zamówień przyjmowanych za pośrednictwem zwykłej poczty elektronicznej.

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane.

Dane, jeśli nie zaznaczono inaczej, prezentuje się według siedziby użytkownika gospodarstwa.

2. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

3. **Powierzchnia użytków rolnych** obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych pozostałych (nieużytkowanych i nieutrzymywanych w dobrej kulturze).

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasilanych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczonych do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Dane o powierzchni i produkcji warzyw oraz truskawek uwzględniają ich uprawę w ogrodach przydomowych. Od 2013 r. dane dotyczące truskawek obejmują także uprawy ekologiczne.

Od 2014 r. powierzchnie upraw warzywniczych, sadowniczych oraz truskawek dla poziomu województwa są szacowane wyłącznie według położenia gruntów.

4. **Globalna produkcja rolnicza** obejmuje **produkcję roślinną i produkcję zwierzęcą**.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i od 2023 r. sprzedaży detalicznej (wcześniej była to suma sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach).

Information society

1. The presented information has been compiled on the basis of the generalised results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union countries according to the harmonised methodology.

2. Data on **enterprises** concern economic entities employing 10 or more persons and included in the selected sections according to the NACE Rev. 2: "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply", "Water supply; sewerage and waste management and remediation activities", "Construction", "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles", "Transportation and storage", "Accommodation and food service activities", "Information and communication", "Real estate activities", "Professional, scientific and technical activities", "Administrative and support service activities", "Other service activities" (repair of computers and communication equipment).

In 2024 the survey in the country covered 20.0 thousand such enterprises (i.e. 18.3% of the total population).

3. **E-commerce sales** concern orders received via websites (web shops, e-commerce platforms, auction sites), applications (including mobile ones) etc. or directly by means of messages in the EDI systems (messages in an agreed format, e.g. EDIFACT, XML, with structure allowing for their automatic processing). Orders received by ordinary e-mails are not taken into account.

Agriculture

1. The information presented was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the section of the NACE Rev. 2 in which they are included.

Data, unless otherwise stated, are presented by the official residence of the land user.

2. **Farm** is a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and **conducts agricultural activity**.

Private farm is a farm used by a natural person.

Since 2010, agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activity, and owners of less than 1 hectare of agricultural land who conduct agricultural activity on a small scale (below the specified thresholds).

3. **The agricultural land area** includes an area of agricultural land in a good agricultural condition and other agricultural land (which is not used and not maintained in a good condition).

Sown area is the area of all crops sown and planted on the farm, excluding the area of crops classified as permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Data on the area and production of vegetables and strawberries include their cultivation in kitchen gardens. Since 2013, data on strawberries have also included organic cultivation of this species.

Since 2014, data on the area under vegetables, fruit trees and bushes and strawberries have been estimated for the Voivodship level only according to the location of the land.

4. **Gross agricultural output** includes **crop output and animal output**.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, self-consumption of own agricultural production, the increase in inventories of plant and animal products and the increase in the value of the livestock population (livestock – breeding and non-breeding herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those own products that were utilised for production purposes, e.g. feed, seeds, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and since 2023 of retail sales (earlier it was the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces).

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

5. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, od 2023 r. dla sprzedaży – ceny detaliczne oraz ceny skupu), dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny (skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

6. Dane o produkcji **żywcza rzeźnego** obejmują: ubój przemysłowy w rzeźniach lub ubojniach oraz ubój gospodarczy z przeznaczeniem na sprzedaż lub samozaopatrzenie. Produkcja żywcza rzeźnego zbilansowana jest importem i eksportem żywych zwierząt. Jeżeli import przewyższa sumę ubojów i eksportu wówczas produkcja jest ujemna.

7. Dane o **ciągnakach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

8. Dane o **nakładach pracy w gospodarstwach rolnych** uwzględniają osoby wykonujące pracę w gospodarstwie w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie, nawet jeżeli była to praca w minimalnym wymiarze godzin.

Nakłady pracy ogółem dla całego rolnictwa uwzględniają:

- 1) w gospodarstwach indywidualnych: właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin (rodzinna siła robocza), pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych, pomoc sąsiedzką;
- 2) w gospodarstwach osób prawnych: pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych oraz pozostałe osoby (tj. członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, uczniów pracujących w szkolnych gospodarstwach rolnych, osoby pracujące, w tym osoby duchowne w gospodarstwach prowadzonych przez zakony).

Ze względu na duży udział pracy w niepełnym wymiarze godzin oraz sezonowego zatrudnienia pracowników dorywczych, nakłady pracy w rolnictwie zostały wyrażone w **umownych rocznych jednostkach pracy (AWU)**. Umowna roczna jednostka pracy (AWU) jest ekwivalentem czasu przepracowanego w ciągu roku w gospodarstwie rolnym przez 1 osobę pełnozatrudnioną w rolnictwie. Jednocześnie zgodnie z metodologią Eurostatu zachowano warunek, że na 1 osobę nie może przypadać więcej niż 1 roczna jednostka pracy, nawet jeżeli w rzeczywistości pracuje ona dłużej.

9. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

10. Prezentowane dane opracowano na podstawie sprawozdań, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych, danych ze źródeł administracyjnych i szacunków.

Dane dotyczące pogłowia bydła i owiec od 2022 r. pochodzą z ARIMR. W 2023 r. dane dotyczące użytkowania gruntów, liczby gospodarstw, zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych i wapniowych oraz ciągników w gospodarstwach rolnych zostały opracowane na podstawie wyników badania reprezentacyjnego Zintegrowane statystyki dotyczące gospodarstw rolnych.

11. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto – jeśli nie zaznaczono inaczej – użytki rolne, powierzchnię zasiewów według stanu w czerwcu, a w 2010 r. i 2020 r. na podstawie powszechnych spisów rolnych (w 2010 r. – według stanu w dniu 30 czerwca, w 2020 r. – według stanu w dniu 1 czerwca). Do przeliczeń za 2024 r. wykorzystano użytki rolne z 2023 r., zebrane w ramach badania reprezentacyjnego Zintegrowane statystyki dotyczące gospodarstw rolnych.

12. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 lipca do 30 czerwca (np. rok gospodarczy 2023/24 oznacza okres od 1 lipca 2023 r. do 30 czerwca 2024 r.).

Leśnictwo i łowiectwo

1. **Powierzchnia gruntów leśnych** obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** – w rozumieniu ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach – zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha, pokryte roślinnością leśną (uprawami leśnymi) – drzewami i krzewami oraz runem leśnym – lub przejściowo jej pozbawione:

- a) przeznaczone do produkcji leśnej lub
- b) stanowiące rezerwat przyrody lub wchodzące w skład parku narodowego albo
- c) wpisane do rejestru zabytków.

In agricultural output (gross, final and market), the presented data do not include supplementary payments for particular crop areas (including: hop, tobacco, cereals, oilseeds crops, pulses and plants intended for seeds and feed).

5. The current prices for the year preceding the surveyed year were adopted to calculate agricultural output in constant prices (for marketplace sales – prices received by farmers in marketplaces, since 2023 for sales – retail prices and procurement prices, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

6. Data regarding the production of **animals for slaughter** concern slaughter in slaughterhouses and slaughter of livestock carried out directly on the farm. Production of animals for slaughter is balanced by import and export of live animals. If imports exceed the sum of animal slaughtering and exports, then production is negative.

7. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

8. Data on **labour input on farms** include persons performing any work on a farm in the period of 12 months preceding the survey, even if it was minimal volume of work.

The total labour input for the whole agriculture include:

- 1) on private farms in agriculture: owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers (family labour force), permanent employees and temporary employees, contracted workers, mutual aid;
- 2) on farms of legal persons: permanent employees and temporary employees, contracted workers as well as other persons (i.e.: members of agricultural producers' co-operatives, students working on school farms, persons working, including clergymen working on farms run by monasteries).

Because of the high share of part-time and seasonal employment of temporary employees, the labour input in agriculture was expressed in conventional **Annual Work Unit (AWU)**. The conventional Annual Work Unit means the equivalent of working time over a year on farms by 1 full-time employee in agriculture. In accordance with the Eurostat methodology the assumption is made that more than 1 AWU cannot be attributed to 1 person, even if the actual amount of work per person was higher.

9. **Procurement of agricultural products** concerns the quantity and value of agricultural products (crop and animal) purchased by economic entities directly from producers.

10. Presented data were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results, data from administrative sources and estimates.

Data on the cattle and sheep population since 2022 come from the ARMA. In 2023, data on land use, number of farms, consumption of mineral or chemical and lime fertilisers as well as agricultural tractors on farms were prepared on the basis of the results of the sample survey Integrated statistics on farms.

11. Intensity ratios were calculated on the basis of agricultural land, sown area as of June – unless otherwise indicated, in 2010 and 2020 on the basis of the agricultural censuses (in 2010 – as of 30 June, in 2020 – as of 1 June). For the calculations for 2024, the agricultural land for 2023 was used, collected as part of the Integrated Farm Statistics sample survey.

12. **Farming years** cover the period from 1 July to 30 June (e.g. the 2023/24 farming year covers the period from 1 July 2023 to 30 June 2024).

Forestry and hunting

1. **Forest land** comprises the area of forest as well as land related to forest management.

Forest area is land – within the meaning of the Act of 28 September 1991 on Forests – of contiguous area of at least 0.10 ha that is covered by forest vegetation (young forest cultures) – trees, bushes and ground cover – or temporarily devoid of thereof. This land:

- a) is designated for forest production or
- b) constitutes a nature reserve or comprises a part of a national park or
- c) is entered in the register of the monuments.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, urządzenia melioracji wodnych, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, tereny pod liniami energetycznymi, szkółki leśne, miejsca składowania drewna, a także wykorzystywane na parkingi leśne i urządzenia turystyczne.

2. Lesistość (wskaźnik lesistości) obliczono jako udział powierzchni lasów w ogólnej powierzchni geodezyjnej województwa, powiatu, gminy.

3. Przez odnowienia rozumie się zakładanie lub powstawanie nowych drzewostanów, zajmujących miejsce dotychczasowych, ustępujących w toku użytkowania lub zniszczonych przez klęski naturalne, żer owadów itp.:

- odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew,
- odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na gruntach leśnych z samosiewu i odrosli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni gruntów leśnych).

4. Obwód łowiecki stanowi obszar gruntów o ciągłej powierzchni, zamkniętej jego granicami, nie mniejszy niż 3 tys. ha, na którego obszarze istnieją warunki do prowadzenia łowiectwa (w szczególnych przypadkach mogą być tworzone obwody łowieckie o mniejszej powierzchni). Podstawą prawną regulującą gospodarkę łowiecką jest ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie.

Przemysł i budownictwo

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych, zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007, do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, a także „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Ponadto w tabl. 2 dane o produkcji wyrobów dotyczą podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności sklasyfikowanej według PKD 2007. Wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług – PKWiU 2015 oraz nomenklaturą PRODPOL.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika.

3. Produkcja sprzedana dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje wartość sprzedanych wyrobów gotowych, półfabrykatów i części własnej produkcji, wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych, zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej, wartość produktów w formie rozliczeń w naturze oraz wartość produktów przeznaczonych na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika.

Jako **cenę stałą** przyjęto:

- cenę stałą 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) dla lat 2016–2021,
- cenę stałą 2021 r. (średnie ceny bieżące 2021 r.) od 2022 r.

4. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość **pracy nakładczej**.

5. Dane o przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Land related to forest management is land occupied by objects such as buildings and structures, forest irrigation and drainage systems, forest spatial division lines, forest roads, land beneath power lines, forest nurseries, wood depot areas, as well as forest car parks and tourist infrastructure that are used for the purposes of forest management.

2. Forest cover (forest cover indicator) is calculated as the share of forest area to the total geodesic area of voivodship, powiat, gmina.

3. Renewals are understood as the establishment or formation of new tree stands that replace the hitherto existing ones, which are being removed in the course of forest use or damaged by natural disasters, insect feeding, etc.:

- artificial renewals are young forest cultures established through planting or sowing,
- natural renewals are young forest cultures formed on forest land through self-seeding and off-shoots, considered full-value, and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing young forest cultures on land previously outside silviculture (not included in the area of forest land).

4. Hunting district is an area of land of at least 3 thousand ha on the territory with conditions for hunting (in special cases hunting districts can cover a smaller area). The legal basis regulating game economy is the Act of 13 October 1995, the Law on Hunting.

Industry and construction

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

Moreover, data in table 2 show industrial products manufactured by entities irrespective of the kind of their activity as classified according to NACE Rev. 2. Products are presented according to the Polish Classification of Goods and Services – PKWiU 2015 and PRODPOL nomenclature.

2. Data were compiled using the **enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by the real location of production. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook.

3. Sold production concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes the value of finished products sold, semi-finished products and parts of own production, the value of paid work and services rendered, i.e. both industrial and non-industrial, flat agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fee in the case of concluding an agency agreement, the value of products in the form of settlements in kind as well as the value of products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented at basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook.

As **constant prices**, the following prices were adopted:

- 2015 constant prices (2015 average current prices) for 2016–2021,
- 2021 constant prices (2021 average current prices) since 2022.

4. Data concerning production include the value of **outwork**.

5. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Budownictwo

1. Informacje dotyczące podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007, do sekcji „Budownictwo”.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika.

3. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceń (tj. na rzecz obcych zleceniodawców) przez podmioty budowlane.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Informacje o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów):

- w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowe oddane do użytkowania w całości lub jako część pierwsza,
- w zakresie kubatury budynków obejmują budynki nowo wybudowane i rozbudowane (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości linii **kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 grudnia ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu.

Linia kolejowa jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. **Drogi publiczne** ze względu na funkcję w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Drogi publiczne ze względu na rodzaj nawierzchni dzielą się na drogi o nawierzchni twardej oraz drogi o nawierzchni gruntowej. Do dróg o nawierzchni twardej zalicza się drogi o nawierzchni twardej ulepszonej (z kostki kamiennej, klinkieru, betonu, z płyt kamienno-betonowych, bitumu) oraz drogi o nawierzchni nieulepszonej (o nawierzchni tłuczniowej i brukowej).

3. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

4. **Transport samochodowy zarobkowy**, zarówno w zakresie przewozu ładunków, jak i pasażerów, obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą; ponadto w zakresie przewozu pasażerów obejmuje również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy.

5. Informacje o **komunikacji miejskiej naziemnej** dotyczą komunikacji **autobusowej** (łącznie z autobusami pospiesznymi) – łącznie z obsługą ruchu podmiejskiego i międzymiastowego pozostającego w gestii zakładów komunikacji miejskiej oraz zakładów prywatnych obsługujących niektóre miasta lub określone linie.

Dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Autobusowej.

Linia komunikacyjna jest to połączenie komunikacyjne na sieci dróg publicznych wraz z oznaczonymi miejscami do wsiadania i wysiadania pasażerów na liniach komunikacyjnych, po których odbywa się publiczny transport zbiorowy, np. po określonej drodze między przystankami wskazanymi w rozkładzie jazdy, po

Construction

1. Information concerns economic entities included in accordance with NACE Rev. 2 in the "Construction" section.

2. Data were compiled using the **enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook.

3. **Construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment, restoration and maintenance character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities with their own resources on the basis of the contract system (i.e. for outside clients).

4. The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Types of Construction (PKOB).

5. Information on **buildings completed** (by all investors):

- within the scope of the number of buildings includes only new buildings, completed in full or as a first part,
- within the scope of the cubic volume of buildings includes newly built and expanded buildings (only concerning the expanded part).

6. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 December was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day.

The **railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. On account of functions in a road network **public roads** are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 March 1985, into following categories: national, voivodship, powiat and gmina roads.

The public roads are split by the surface type into hardsurfaced roads and unsurfaced roads. The hardsurfaced roads include improved hard surface roads (cobble stone, clinker, concrete, stone and concrete slabs, bitumen) and roads with unimproved surface (with macadam and cobbled surface).

3. A **bus line** is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The **length of a bus line** is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

4. **Road transport for hire or reward** with respect to transport of goods as well as transport of passengers includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity; moreover, in regard to transport of passengers includes also services for remuneration carried out by entities conducting basic economic activity other than road transport.

5. Information on **urban ground transport** concerns **buses** (including express buses) communication – including the handling suburban and intercity service under the responsibility of public and private urban transport enterprises and companies serving some cities or specific lines.

Data do not include the activity of the National Motor Communication.

Transport line is a transport connection on a network of public roads with designated places for boarding and alighting passengers on transport lines along which public collective transport takes place, e.g. along a specific route between stops indicated in the timetable, along which regular passenger

której odbywają się regularne przewozy osób, oznaczone wspólnym numerem, znakiem literowym itp. Dane dotyczące długości linii komunikacyjnych stanowią sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

6. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Handel. Ceny

Handel wewnętrzny

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których przeważającym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana według PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych i produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej nie uwzględniono sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), wydzielając sprzedaż w placówkach gastronomicznych. W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębnia się „towary nieżywnościowe”.

Podziału towarów na żywność i napoje bezalkoholowe, napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe oraz towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

3. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agencji, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

4. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Ceny

Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług (ok. 1400–1800 w różnych latach).

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (ECOICOP, do 2013 r. – COICOP/HICP).

Finanse przedsiębiorstw

1. **Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych** prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 10 i więcej osób.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

transport takes place, designated with a common number, letter sign, etc. Data on the length of the transport lines are the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley bus lines over which vehicles marked with separate numbers or letters travel.

6. Data regarding **road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

Trade. Prices

Domestic trade

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the principal activity of which is the sale of commodities, classified according to NACE Rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) sales of goods in quantities in quantities indicating purchases for the individual needs of consumers;
- 2) sales of trade commodities and catering production in catering establishments.

The marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g. sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets) are not included in the value of retail sales.

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), separating sales in catering establishments. As opposed to groupings in the COICOP classification “non-foodstuff goods” are presented separately.

The division of goods into food and non-alcoholic beverages, alcoholic beverages and tobacco as well as non-foodstuff goods was made by estimation.

3. Data regarding the **wholesale sale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale sales also includes the value of sales realised on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realised by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by passing the warehouses which realise the delivery.

4. The division of **stores by organisational form** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Prices

The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of representatives of goods and services (about 1400–1800 in various years).

Price indices of consumer goods and services were calculated applying the weight system based on the structure of households’ expenditure (excluding own consumption and expenditures on life insurance) on purchasing consumer goods and services from the year preceding the surveyed year, derived from the household budgets survey.

The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the European Classification of Individual Consumption by Purpose (ECOICOP, until 2013 – COICOP/HICP).

Finances of enterprises

1. **Financial results of non-financial enterprises** are adjusted to the Accounting Act of 29 September 1994.

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing 10 and more persons.

Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in the agriculture as well as trade unions, religious and political organisations.

2. Przychody ogółem (kwoty otrzymane i należne) obejmują: przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, pozostałe przychody operacyjne (od 2016 r. łącznie z przychodami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz przychody finansowe.

3. Koszty ogółem obejmują: koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), wartość sprzedanych towarów i materiałów, pozostałe koszty operacyjne (od 2016 r. łącznie ze stratami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz koszty finansowe.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy brutto oblicza się jako różnicę przychodów ogółem i kosztów ogółem – w przypadku nadwyżki kosztów ogółem nad przychodami ogółem wynik finansowy zapisuje się ze znakiem (–), do 2015 r. był korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych, który od 2016 r. zaliczany jest do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych.

6. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg.

7. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

8. Wskaźnik rentowności obrotu obliczono następująco:

- **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów ogółem,
- **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów ogółem.

9. Aktywa obrotowe obejmują zapasy oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje (środki pieniężne i papiery wartościowe) oraz rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

10. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego.

Do 2015 r. obejmowały również należne wpłaty na kapitał podstawowy oraz udziały (akcje) własne.

11. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe. Zobowiązania długoterminowe powstałe z innych tytułów niż dostawy i usługi obejmują zobowiązania, których termin płatności w całości lub części przypada powyżej 12 miesięcy po dniu bilansowym. Zobowiązania krótkoterminowe obejmują ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub tę część pozostałych zobowiązań, która staje się wymagalna w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

12. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu).

Finanse publiczne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej. Podstawę prawną określającą te procesy stanowi ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych. W przypadku gospodarki

2. Total revenues (sums received and due) include: net revenues from sale of products (goods and services), net revenues from sale of goods and materials, other operating revenues (since 2016 including revenues from extraordinary events) and financial revenues.

3. Total costs include: cost of products sold (goods and services), value of goods and materials sold, other operating costs (since 2016 including losses from extraordinary events) and financial costs.

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices including discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The **gross financial result** is calculated as the difference of total revenues and total costs – in the case of surplus of total costs over total revenues, the financial result is recorded with the sign (–), until 2015 corrected by result on extraordinary events which since 2016 is classified as other operating revenues/costs.

6. Obligatory encumbrances on gross financial result include corporate income tax and personal income tax as well as other payments under separate regulations. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obliged to pay after considering abatements granted.

7. The **net financial result** (profit or loss) is derived after reducing the gross financial result by obligatory encumbrances.

8. Turnover profitability indicator was calculated as follows:

- **gross** as the relation of the gross financial result to total revenues,
- **net** as the relation of the net financial result to total revenues.

9. Current assets include stocks and short-term: receivables, investments (cash equivalents, short-term securities) as well as prepayments and accruals.

Receivables from deliveries and services are included in short-term receivables (irrespective of their due date).

10. Share equity (funds) is recorded in accounting ledgers according to type and principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), supplementary capital (fund), revaluation reserve capital (fund), other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year.

Until 2015, it also included share capital (fund) not paid up and entity's shares (stock).

11. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans. They are divided into long-term liabilities and short-term liabilities. Long-term liabilities other than liabilities from deliveries and services, include liabilities which become due fully or partially more than 12 months after the balance sheet date. Short-term liabilities include all liabilities from deliveries and services and all or part of other liabilities due within 12 months after the balance sheet date.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

12. Data concerning finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification).

Public finance

1. Public finance includes processes connected with the accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units, incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget. The legal basis defining such processes is the Act of 27 August 2009 on the Public Finance and intertemporal provisions of the Act on the Public Finance. With respect to the financial management of local government

finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz ustawa z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów, wydatków i wyniku budżetów jednostek samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem dotacji celowych z budżetu państwa oraz subwencji ogólnej z budżetu państwa.

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określane w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. w podziale na działy – określające rodzaj działalności oraz paragrafy – określające rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku. Dane opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Prezentowane dane w zakresie wydatków według działów obejmują wszystkie paragrafy wydatkowe zrealizowane w danym dziale.

5. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego zaprezentowano na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Finansów.

Inwestycje. Środki trwałe

Inwestycje

1. **Nakłady inwestycyjne** to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentację projektowo-kosztorysową,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również: drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobociami i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieskalnego (użytkowego).

units, the legal basis is additionally provided by the Act of 8 March 1990 on Gmina Local Government, the Act of 5 June 1998 on Powiat Local Government, the Act of 5 June 1998 on Voivodship Local Government and the Act of 1 October 2024 on Incomes of Local Government Units.

2. The presented data include information regarding revenue, expenditure and budgets result of local government units, taking into account the targeted grants from the state budget and general subvention from the state budget.

3. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Act on the Public Finance.

City with powiat status fulfils the tasks of a gmina as well as of a powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received by both the gmina and the powiat) as well as expenditure realised jointly by the gmina and the powiat.

4. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are grouped in accordance with the provisions in the Act on the Public Finance, i.e. they are grouped into divisions – defining types of activity, and into paragraphs – defining types of revenue, income or expenditure. The data were compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Finance of 2 March 2010 on the detailed classification of income, expense, revenue and expenditure, and funds from foreign sources.

The presented data on expenditure by divisions cover all the paragraphs of expenditure realised in that division.

5. Information concerning the budgets of local government units is presented on the basis of reporting by the Ministry of Finance.

Investments. Fixed assets

Investments

1. **Investment outlays** are financial or material expenditures, aimed at creating new fixed assets or improving (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernisation) existing fixed capital items as well as outlays on so-called initial equipment for the investment.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include expenditures on:

- buildings and structures (include buildings and premises as well as civil and water engineering structures), including, among others, construction and assembly works, design-cost-estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and equipment),
- transport equipment,
- others, i.e. irrigation and drainage, land quality improvements, livestock (basic herd), long-term plantings and interest on investment credits and loans for the period of investment implementation.

Other outlays are expenditures on so-called initial equipment for the investment and other costs related to the implementation of the investment. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning e.g.: residential buildings and premises, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also: public roads, streets and squares together with shoulders and foundations, development of land tracts, long-term plantings, irrigation and drainage, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 January 2002 cooperative ownership right to residential premises and cooperative right to non-residential (of utility character) premises.

Dane o środkach trwałych nie obejmują:

- wartości gruntów, znanych od 1 stycznia 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1990 r.,
- prawa użytkowania wieczystego gruntu, uznanego od 1 stycznia 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r.

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 grudnia należy rozumieć:

- a) w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
- b) w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 stycznia 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 stycznia 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych.

Rachunki regionalne

1. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków 2010 (ESA 2010)”, wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej.

2. W systemie rachunków regionalnych zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych.

3. Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

4. Wartość dodana brutto (WDB) mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim i jest wyrażona w cenach bazowych.

5. Produkcja globalna obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

6. Zużycie pośrednie obejmuje: wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po odjęciu wartości odpadów użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych, usług obcych (ობრბა obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM), koszty podróży służbowych (bez diet) oraz inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty na rzecz organu nadzoru nad rynkiem finansowym, opłaty giełdowe i opłaty z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych). W zużyciu pośrednim uwzględnia się alokację produkcji banku centralnego oraz produkcji globalnej krajowych zakładów ubezpieczeń oraz oddziałów zagranicznych firm ubezpieczeniowych działających w Polsce. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

7. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**, to jest łącznie z wartością produktów wytworzonych przez jedną jednostkę lokalną i przeznaczonych do dalszego przetwarzania w innych jednostkach lokalnych tej samej jednostki instytucjonalnej.

Data regarding fixed assets do not include:

- value of land recognised, since 1 January 1991, as fixed assets, in accordance with the Regulation of the Council of Ministers of 12 December 1990,
- right of perpetual usufruct of land, regarded as fixed assets since 1 January 2002, in accordance with Accounting Act of 29 September 1994.

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on their purchase or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value of fixed assets at current book-keeping prices** is understood, as of 31 December:

- a) within the scope of fixed assets designated for exploitation:
 - before 1 January 1995 – as the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1 January 1995 – as the purchase or manufacturing value at current prices;
- b) in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 January 2005 – also revaluation according to fair value.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy as of 1 January 1995, in accordance with the decisions of the Regulation of the Minister of Finance, dated 20 January 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets.

Regional accounts

1. Regional accounts were compiled according to the principles of "The European System of Accounts 2010 (ESA 2010)" introduced by Regulation (EU) No 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union.

2. The following accounts are compiled in the regional accounts system: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector.

3. Gross domestic product (GDP) presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the gross value added generated by all domestic institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

Current prices from the year preceding the reference year were adopted as constant prices in the calculations of gross domestic product volume indices.

4. Gross value added (GVA) measures the newly generated value as a result of the production activity of domestic institutional units. Gross value added is the difference between output and intermediate consumption and it is presented at basic prices.

5. Output includes the value of goods and services produced by all domestic institutional units. Output is valued at basic prices or according to the production costs.

6. Intermediate consumption includes: the value of consumed materials (including fuels) in net terms (after subtracting the value of recyclable wastes), raw materials (including packaging), energy, technological gases, outside services (outside processing, transport services, equipment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g. advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lump-sum payments for using personal vehicles for official business, fees payable to the financial market supervisory authority, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities). Intermediate consumption also includes allocation of central bank output and domestic insurance companies output as well as output of foreign insurance units operating in Poland. Intermediate consumption is valued at purchaser's prices.

7. In the regional accounts system the principle of recording output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted, i.e. jointly with value of products produced by one local unit and destined for further processing in other local units of the same institutional unit.

8. Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych składają się z nadwyżki operacyjnej brutto łącznie z dochodem mieszanym brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności.

9. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki bieżące od dochodów, majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, pozostałe świadczenia z ubezpieczeń społecznych, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz pozostałe transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

10. Grupowanie danych z rachunków regionalnych w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. zgodnie z siedzibą i podstawowym rodzajem działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

11. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego sektora instytucjonalnego są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw niefinansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wytroby i usługi niefinansowe) oraz jednostki niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora przedsiębiorstw niefinansowych;
- 2) sektor instytucji finansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym i pomocniczą działalnością finansową, z wyłączeniem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, podmioty zajmujące się ubezpieczeniami oraz jednostki niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora instytucji finansowych;
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono jednostki będące producentami nierynkowymi, których produkcja przeznaczona jest na spożycie indywidualne i ogólnospołeczne, finansowane z obowiązkowych płatności dokonywanych przez jednostki należące do pozostałych sektorów, a także jednostki, których podstawową działalnością jest redystrybucja dochodu i bogactwa narodowego oraz jednostki kontrolowane przez sektor, które zgodnie z metodologią ESA 2010 spełniają kryteria zaliczenia do sektora instytucji rządowych i samorządowych;
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób i prowadzące uproszczoną ewidencję księgową, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł;
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

12. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek szarej gospodarki oraz działalności nielegalnej. Szara gospodarka obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych sektora prywatnego z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy niezarejestrowanej, głównie w działalności usługowej.

W ramach **działalności nielegalnej** ujęto szacunki dotyczące produkcji i handlu narkotykami oraz przemytu papierosów i alkoholu, a także działalności osób czerpiących korzyści z tytułu świadczenia usług seksualnych przez inne osoby.

13. Dane z rachunków regionalnych zostały zrewidowane w ślad za rewizją benchmarkingową dokonaną w rocznych rachunkach narodowych. Dane zostały zmienione ze względu na konieczność:

- implementacji rekomendacji Komisji Europejskiej (Eurostatu),

8. Gross primary income in the households sector is comprised of gross operating surplus jointly with gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees, i.e. wages and salaries jointly with contributions to social security and health security paid by employees, contributions to social security paid by employers increased by contributions to the Labour Fund and other costs connected with employment) as well as property income.

9. Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by current taxes on income, wealth, etc., net social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, other social insurance benefits, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

10. Grouping regional accounts data according to kind of activity of the Polish Classification of Activities (PKD 2007) was accomplished applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. in accordance with the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

11. Criteria for classifying a given unit of the national economy into specific institutional sector are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services) as well as non-profit units that meet the ESA 2010 classification criteria to non-financial corporations sector;
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation and auxiliary financial activity, excluding the Bank Guarantee Fund, entities engaged in insurance activity as well as non-profit units that meet the ESA 2010 classification criteria to financial corporations sector;
- 3) general government sector, which includes institutional units which are non-market producers whose output is intended for individual and collective consumption, and are financed by compulsory payments made by units belonging to other sectors, and institutional units principally engaged in the redistribution of national income and wealth as well as units which are controlled by the sector and accordingly to the ESA 2010 methodology meet criteria for including in the general government sector;
- 4) households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working on own-account outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons and keeping simplified accounting books as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources;
- 5) non-profit institutions serving households sector which includes: social organisations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organisations.

12. The estimation of hidden economy and illegal activities is included in regional accounts. **Hidden economy** covers the legal concealed production estimated for registered economic entities of private sector employing up to 9 persons (irrespective of the legal form), employing from 10 to 49 persons (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity.

Within **illegal activities** there were included estimations concerning production and trafficking in narcotics and smuggling of cigarettes and alcohol as well as activity of persons deriving profits from exploiting sexual services.

13. Data from regional accounts have been revised following a benchmarking revision in the annual national accounts. The data have been changed due to the necessity of:

- implementation of the European Commission (Eurostat) recommendations,

- wykorzystania nowych i aktualizacji istniejących źródeł danych, w tym wyników Aktualnego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 (NSP2021),
- wdrożenia wytycznych zawartych w zaktualizowanym „Podreczniku ds. deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych” (Manual on Government Deficit and Debt – MGDD),
- zachowania ciągłości i porównywalności szeregów danych.

Opis wprowadzonych zmian został zawarty w „Informacji Głównego Urzędu Statystycznego na temat rewizji benchmarkingowej w rachunkach narodowych w latach 1995–2022” z dnia 10 października 2024 r., dostępnej na stronie [Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Rachunki narodowe / Roczne rachunki narodowe / Informacja Głównego Urzędu Statystycznego na temat rewizji rachunków narodowych w latach 1995–2022](#).

Dane z rachunków regionalnych za lata 2020–2022 dotyczące dochodów w sektorze gospodarstw domowych zostały zrewidowane w stosunku do wcześniej opublikowanych, w związku z rewizją danych pochodzących z bilansu płatniczego.

14. Do przeliczeń danych według liczby ludności przyjęto ludność spełniającą kryterium rezydencji według definicji Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (ESA 2010), zakładający okres przebywania osoby na terytorium ekonomicznym danego państwa przez jeden rok lub dłużej. Liczba ludności została przeliczona według stanu w dniu 30 czerwca. Dane o liczbie ludności rezydującej od 2022 r. uwzględniają dane dotyczące ludności ukraińskiej.

15. Dane z rachunków regionalnych będą podlegały rewizji, w ślad za rewizją w rocznych rachunkach narodowych, zgodnie z zasadami Zharmonizowanej Europejskiej Polityki Rewizji (HERP), rekomendowanej przez Komisję Europejską wszystkim krajom Unii Europejskiej.

16. Informacje dotyczące rachunków regionalnych zamieszczono w publikacji „Zeszyt metodologiczny Produkt krajowy brutto i jego elementy w ujęciu regionalnym” dostępnej na stronie [Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Rachunki narodowe / Rachunki regionalne / Zeszyt metodologiczny Produkt krajowy brutto i jego elementy w ujęciu regionalnym](#).

- applying of new and updating existing data sources, including the results of the National Population and Housing Census 2021,
- implementation of the guidelines contained in the updated “Manual on Government Deficit and Debt” (MGDD),
- maintenance of the continuity and comparability of data series.

Description of introduced changes is included in the “Information of the Central Statistical Office on the benchmarking revision in national accounts for the years 1995–2022” of 10 October 2024, available on the website [Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Rachunki narodowe / Roczne rachunki narodowe / Informacja Głównego Urzędu Statystycznego na temat rewizji rachunków narodowych w latach 1995–2022](#).

Regional accounts data concerning income in the households sector for the years 2020–2022 have been revised compared to those previously published, due to revision in balance of payments statistics.

14. When computing data according to the number of population, the population meeting the residence criterion as defined in Regulation (EU) No 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (ESA 2010) was adopted, which assumes a person's stay in the economic territory of a given country for one year or more. The number of population was calculated as of 30 June. Data on the number of resident population from 2022 include data on the Ukrainian population.

15. Regional accounts data will be subject to review due to revision in annual national accounts, in accordance with the principles of the Harmonized European Revision Policy (HERP), recommended by the European Commission to all countries of the European Union.

16. Information concerning regional accounts is included in the publication “Methodological report. Gross domestic product and its elements in the regional breakdown” available on website [Statistics Poland / Topics / National accounts / Regional accounts / Methodological report. Gross domestic product and its elements in the regional breakdown](#).

Podmioty gospodarki narodowej

Prezentowane dane dotyczą **podmiotów gospodarki narodowej** zarejestrowanych w rejestrze REGON i obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrzem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest na bieżąco aktualizowany na podstawie danych o podmiotach gospodarki narodowej, przekazywanych drogą elektroniczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego, Systemu Informacji Oświatowej, Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników oraz – w przypadku pozostałych podmiotów – na podstawie wniosków zgłaszanych do właściwych urzędów statystycznych. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku.

Entities of the national economy

The presented data concern **entities of the national economy** recorded in the REGON register and include legal persons, organisational units without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of Statistics Poland. The rules for running the register are defined by the Act of 29 June 1995 on Official Statistics and the Regulation of the Council of Ministers of 30 November 2015 on the mode and methodology of running and updating the National Official Business Register and templates for applications, surveys and certificates.

The basic function of the REGON register is the identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning unique identification numbers to them.

The REGON register is updated on a current basis with the use of data on entities of the national economy transferred through the electronic system from the Central Registration and Information on Business, the National Court Register, the Educational Information System as well as the Central Business Entity Register of the National Taxpayer Register, and – for the remaining entities – on the basis of applications submitted to the relevant statistical offices. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above mentioned obligation.